ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧೩ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ, ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೭೦ [ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೨, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

FRIDAY, 13TH MARCH 1970 [PHALGUNA 22, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೫—ಕ್ರಮಾಂಕ ೫

Vol. XXV—No. 5

4894(A)

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ : ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧೪ನೇ ಶನಿವಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ [ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೩, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

SATURDAY, 14TH MARCH 1970 [PHALGUNA 23, 1892 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೫—ಕ್ರಮಾಂಕ ೬

Vol. XXV—No. 6

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price: 25 Piase

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧೬ನೇ ಸೋಮವಾರ, ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೭೦ [ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೫, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

MONDAY, 16TH MARCH 1970 [PHALGUNA 25, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೫—ಕ್ರಮಾಂಕ ೭

Vol. XXV—No. 7

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ : ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧೭ನೇ ಮಂಗಳವಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ [ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೬, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

TUESDAY, 17TH MARCH 1970 [PHALGUNA 26, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೫—ಕ್ರಮಾಂಕ ೮

Vol. XXV—No. 8

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price: 25 Piase

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧೮ನೇ ಬುಧುವಾರ, ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೭೦ [ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೭, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

WEDNESDAY, 18TH MARCH 1970 [PHALGUNA 27, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೫—ಕ್ರಮಾಂಕ ೯

Vol. XXV—No. 9

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price: 25 Piase

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೨೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ [ಫಾಲ್ಗುಣ ೨೯, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

FRIDAY, 20TH MARCH 1970 [PHALGUNA 29, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೫—ಕ್ರಮಾಂಕ ೧೦

Vol. XXV—No. 10

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ : ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

CONTENTS

		PAGES
1	Discussion for short duration on the Statement of Dr. K. L. Rao Union Minister for Irrigation *re*: Cauvery Water Dispute—(Debate concluded) ...	351—385
2	(i) Starred Questions and Answers ...	385—401
	(ii) Short Notice Questions and Answers ...	401—404
3	Budget Estimates for 1970-71 Demands for Grants— Demand No. Head 10—(19) General Administration 12—(22) Jails 13—(23) Police —(Voted) ...	404—446

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	447—466
	(ii) Short Notice Question and Answer ...	466—467
	(iii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	467—472
2	Arrest and release of Sriyuths Vatal Nagaraj and S. Bangarappa at New Delhi ...	472
3	Personal Explanations by the Chief Minister and Sri N. Hutchmasti Gowda ...	472—488
4	Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance *re* : Social and Economic boycott of Harijans in Kambadanahalli, Siddlagatta Taluk ...	488—490
5	Budget Estimates for 1970-71—Demads for Grants—	
	Demand Nos. Head	
	6—13 Other Taxes and duties	
	29—43 I.N.E. and D. Works (Commercial)	
	30—44 do (Non-Commercial)	
	30A—45 Electricity Schemes	
	45—99 Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)	
	47—101 Capital Outlay on Electricity Schemes	
	31—50 Public Works	
	31A—52 Capital Outlay on Public Works	
	43—94 Capital Outlay on Improvement of Public Health	
	48—103 Capital Outlay on Public Works	
	30B—48 Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works	
	46—100 Copital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Non-Commercial)	
	32—53 Ports and Pilotage	
	50—110 Capital Outlay on Ports	
	50A—114 Capital Outlay on Road and Water Transport Scheme—(Debate not concluded) ...	490—502

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	503—523
	(ii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	524—529
2	Arrest of Sriyuths Vatal Nagaraj and S. Bangarappa at Delhi—(Ann unced) ...	529
3	Personal explenation by Minister for Finance, Planning and youth Welfere—(Postponed) ...	529
4	Calling Attention to a matter of Urgent Public Importance	
	re: Termination of Services of the Second Division Clerks by the Deputy Commissioner, Raichur ...	530—531
5	Budget Estimates for 1970-71—Demands for Grants—	
	Demand Nos. Head	
	6—(13) Other Taxes and duties	
	29—(43) I.N E. and D. Works (Commercial)	
	30—(44) do (Non-Commercial)	
	30A (45) Electricity Schemes ...	
	45—(99) Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works—(Commercial)	
	47—(101) Capital Outlay on Electricity Schemes	
	31—(50) Public Works	
	31A—(52) Capital Outlay on Public Works	
	43—(94) Capital Outlay on improvement of Public Health	
	48—(103) Capital Outlay on Public Works	
	30B—(48) Capital Outlay on Irrigation, Navigation Embankment and Drainage Works	
	46—(100) Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Non-Commercial)	
	32—(53) Ports and Pilotage	
	50—(110) Capital Outlay on Ports	
	50A—(114) Capital Outlay on road and Water Transport Scheme	
	—(Debate not concluded) ...	531—572
6	Business of the House ...	572

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	573—596
	(ii) Questi ns for Answers on the day (but not taken up)...	596—598
2	Calling Attention to a matter of urgent Public Importance *re* : Damage to Bridges across Tunga and Bhadra Rivers and necessity of constructing New Bridges ...	598—601
3	Missing of Records in the M.S.E.B. ...	602—604
4	(i) Matter under Rule: 312, *re*: Demand made by the Students of the Veterinary College ...	604—606
	(ii) Strike by some NGO's neor the Legislature Home ...	606—606
5	Personal explanation by the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare ...	607—612
6	Budget Estimates for 1970-71—Demands for Grants—	
	Demand Nos. Head	
	6—13 Other Taxes and duties	
	29—43 I.N.E. and D. Works (Commercial)	
	30—44 do (Non-Commercial)	
	30A—45 Electricity Schemes	
	45—99 Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)	
	47—101 Capital Outlay on Electricity Schemes	
	31—50 Public Works	
	31A—52 Capital Outlay on Public Works	
	43—94 Capital Outlay on Improvement of Public Health	
	48—103 Capital Outlay on Public Works	
	30B—48 Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works	
	46—100 Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Non-Commercial)	
	32—53 Ports and Pilotage	
	50—110 Capital Outlay on Ports	
	50A—114 Capital Outlay on Road and Water Transport Scheme	
	(Voted) ...	612—646

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	647—666
	(ii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	666—674
2	Calling Attention to a matter of Urgent Public Importance	
	re: Fire accident at Andanoor Village of Holalkere Taluk, Chitradurga District for a Alloting time for supplementary on a Question—Speaker's Control ...	674—675
3	Papers laid on the Table—	
	Finance Accounts and Appropriation Accounts for 1968-69 Audit Report for 1970 (Civil and Commercial) ...	676
4	Business of the House ...	676
5	Budget Estimates for 1970-71—Demands for Grants—	
	Demand Nos. Head	
	2—(9) Land Revenue	
	7—(14) Stamps	
	8—(15) Registration Fees	
	33—(64) Famine Relief	
	42—(92) Payment of Compensation to Land-holders, etc., on the Abolition of Zamindari system ...	
	—(Voted) ...	676—715

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	717—733
	(ii) Short Notice Questions and Answers ...	734—740
	(iii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	740—743
2	Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1970 —(Introduction) ...	743
3	Statement by Sri S. Sivappa *re*: Delegation to Delhi in connection with the Mysore-Maharastra Boundary Dispute ...	644—750
4	Budget Estimates for 1970-71—Demands for Grants— Demand Nos. Head 21—(32) Rural Development 23—(34) Co-operation 25—(37) C. D. Project, N.E.S. and L. D. Works 15—(26) Miscellaneous Department 53—(124) Capital Outlay on Schemes of Government Trading —(Voted)	751—785

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ,

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, 13th March 1970:

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at thirty minutes past eight of the Clock.

MR SPEAKER (SRI S.D. KOTHAVALE) in the Chair.

(Quorum formed at 8-45 P.M.,)

DISCUSSION FOR SHORT DIRECTIVE IN THE STATEMENT OF SRI K L. RAO, UNION MINISTER FOR IRRIGATION

Re: *Cauvery Water Dispute*

[Debate *contd.*]

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದಿಂದ ಉದ್ಭವವಾದಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಒಂದು ೧೯೨೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಒಂದು ಉಪಯೋಗವನ್ನು, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಬಹುಶಃ ೧೯೨೪ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖಂಡರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿನ್ನೆ ರಾಜಕೀಯ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಖಾಸಗಿ ರೆಜುಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರೊಸಿಂಡಿಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಅಂಥಾ ದೊಡ್ಡದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ. ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಾಡ್ಗಿಲ್ ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇನ್ ದಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೪೫-೪೬ರಿಂದ ೧೯೫೬-೫೭ರವರೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"From the above statement it is seen that the increase in irrigated area from all the sources in the period 1945-46 to 1956-57 is only 1,24,000 acres. Out of this the increase under the channel is only 0.62 lakhs."

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

೬೨ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೦–೧೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ನದೀ ನೀರನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಆದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರೇ ಇರಲಿ. ಆಗ ಅಡಳಿತದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಂತಹವರು ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏಂದರೆ ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಸಿ.ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರ ಗಮನ ಆ ಕಡೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೨೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಜಾ ಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ೧೯೬೪ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕೂಲ ಅನಾನುಕೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ, ಹೋಬೇಕಾದಂತಹ ಹೋಣೆಯನ್ನು ಹೊರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್ಗ್‌ನೈಜೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ೧೯೨೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದರು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರು ೧೧ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೫೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಿನಿಷ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಕರ್ಕ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಲಾಯ್, ಪಲ್ಲಂಬಾಡಿ, ಮೆಟ್ಟೂರ್ ಹೈಲೆವೆಲ್ ಕೆನಾಲ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ೧೯೨೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮೀರಕೂಡದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಿಕಲಿ. ಈ ನದೀ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಅಡ್ಡಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾ ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾವೇರಿ ನದೀ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೧೯೬೧ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಹಫೀಜ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಅವರ ಛೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು, ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಕಾಮರಾಜ್ ನಾಡಾರವರು, ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಹಫೀಜ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಲು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆವರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ೧೯೨೪ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತಂಥಾ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಒಪ್ಪುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ;

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ:— ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

† Indicate that remarks [illegible] have not been revised by the Member concerned.

ಪ್ರೊಪೋರ್ಶ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೀವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. But I speak with some authority. At that time, the Secretary of the Public Works Department was Sri D.K. Srinivasachar. The proporation factor is working against us in the light of the facts that have been disclosed over a period of 32 years of gauge. They were told that this must be changed. Otherwise the 1924 Agreement becomes null and void and it is difficult for us to operate it. It may not be in so many words as you say. I would like you to be conreeted.

MR. SPEAKER:—The time allotted to Sri Deve Gowda is only half-an-hour. If the Hon. Member were to yield like this, he should note that additional time will not be granted to him on that ground.

SRI H.M. CHANNABASAPPA:—This is a very important issue. There must be correct clarification.

After all, our objective is to find out the truth and see that proper action is taken before it is too late. I would submit to the Chair that this is a matter of life and death to the State. Let not the Chair say that he will hold the scales very even and even demand a pound of flesh. You must accomodate the Member a little this way or that. You should not say that you will not go beyond the comma and the full stop. We crave some indulgence from you.

MR SPEAKER:—Where is the time? It is very limited time.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ೧೯೫೮ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

SRI H M. CHANNABASAPPA:—Mysore's stand is that there should be revision of agreement. That is the very word I stated to Sri Deve Gowda.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ದಾಸಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ ಉಪ-ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ "೩ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಎಗ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

SRI H.M CHANNABASAPPA:—It is differently given in different papers. I told Sri Deve Gowda yesterday that the stand of Mysore is that the 1924 Agreement has to be revised. I showed it to him. I am sorry I did not bring it. There are three paper extracts. Some people embody some thing and some people have stated something.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಇನ್ನೊಂದು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ:

"Government are taking all necessary steps. We have requested the Government of India to appoint a Tribunal in order to give what is provided in the Agreement. We have been moving in all possible manner."

ತಾವು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲಿಗೆ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲಿಗೆ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

SRI M H CHANNABASAPPA: The Government of India should play the part of the Tribunal.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಾನು ಕೆ.ಎಲ್. ರಾಯರ ಪೊಸಿಶನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು.

SRI H.M. CHANNABASAPPA: My only reaction to that is that the Madras Government is demanding a pound of flesh ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೈ ನೆಗೋಶಿಯೇಶನ್, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಶನಿಗೆ ಕಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಕೆ.ಎಲ್. ರಾಯರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆದು ರಿವೈಸ್ ಆಗದೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. I do not want the Hon. Member to exploit that situation. Otherwise I will stand by that word.

SRI M S. KRISHNAN:—Sri CHANNABASAPPA cannot convince Sri Deve Gowda. I wish he allows Sri Deve Gowda to speak.

MR. SPEAKER:—Sri Deve Gowda's time will be over by 9-15 whatever be the intervention.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸ್ಡಿನ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಅವಾಯಿಡಬಲ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು I have got a big hammer to be nailed on the head of the Chief Minister ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಆದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಪಂಕಜ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ೧೯೫೪-೬೫ ರಲ್ಲಿ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವತ್ತು ಕೆ ಎಲ್. ರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು.

9-00 A.M.

ಬಹುಶಃ ನಾನು ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಆಪಾದನೇ ಮಾಡಿದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಿಂದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ್ ಅವರು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ನಡತೆ ಏನು ಇದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕುತಂತ್ರ ಏನು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಇದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಆವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರಸ್‌ರವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆದಿವಸ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ನೊಂದ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ಇಂಜನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನದಿಗಳ ಜಗಳ, ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ-ಇವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಜನತೆ ಆಶೆಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವರು ಇಂಜನಿಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂಥವರು. ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಾನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿತ್ತು. ಅವರು ಈಗ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಂತಹ ಮೇಲ್ಪರ್ಜೆಯ ಇಂಜನಿಯರ್ ಇಷ್ಟು ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬಾರದು. ಕಪಿನಿಗೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆದರ ಖರ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ಇದರಿಂದ ೩೦ ಸಾವಿರಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ೧೯ ಟಿ. ಎಂ ಸಿ. ಫೀಟ್ ಬದಲಾಗಿ ೧೦ ರಷ್ಟು ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದೆ.ಅಪಕ್ಕೆ ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"The Mysore Government shall be at liberty to construct as an offet storage reservoir in addition to what is referred to in Clause 7 of this aggreement on one of the tributaries of Cauvery in Mysore of a capacity not exceeding 60 per cent."

ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಕಪಿನಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೆವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ೩೦ ಟಿ. ಎಂ.ಸಿ. ಫೀಟ್ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ೧೯ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ ಫೀಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರು ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರಾದ ಇಂಜನೀಯರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೋಸ ಹೋಗತಕ್ಕದು ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಅವರು ಈ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ೪೫ ಟಿ. ಎಂ ಸಿ. ಫೀಟ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಯೊಳಗೆ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕೇವಲ ೨೦ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಫೀಟ್. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವೈಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೊ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ,ನಮ್ಮ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಸುಕುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.ಇದರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಯಾರೂ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಅನ್‌ರೆಮ್ಯುನರೇಟಿವ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಾದ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಹಿಂದೆ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟುಗಳು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ನೀರನ್ನುಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

'The Scheme of 1924 agreement has been examined by the legal experts of this State with reference to the question whether it is or is not as comprehensive arrangement dealing with the whole subject of extension of irrigation under Cauvery basin both in Mysore and Madras and it has been decided that the agreement is not exhaustive of thes rights of the two Governments."

The concluding portion of the letter is:

"On general consideration therefore there is nothing to say for the view that all rights of irrigation were covered by 1924 agreement. Hence there is no question of the 1924 agreement being one for sharing of water of Cauvery basin by the two Governments"

ಈ ರೀತಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೨೩—೫—೬೬ ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ೧೯೨೪ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟಿನ ಅವಾರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಆಗಲೀ, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿಗಾಗಲೀ ಹೋಗಿ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದರು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೇಕಾದರೆ ಲಾ-ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ನೋಡಲಿ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಕೇರಳಾ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಂಚಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡುವುದಾದರೆ ಅದರ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೋದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ೧೯೬೪ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟೋ, ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೋ ಅಥವಾ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ರಿವರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ತಜ್ಞರಾದ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು

ಮಾತ್ರ ಪಹಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ೫ ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಕೂತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ೫ ವಾಲ್ಯೂಮ್‌ಗಳ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದೊಡನೆ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಪಹಿಸಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂಬಂಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಳೆದಿರುವ ನಿಲವು ಏನಿದೆ ಅದುಉಮಾತ್ಮವಾದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಮೂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೧೯೫೪-೫೬ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳೂ ಇಲ್ಲ, ತಿರುಳೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ನಿಲವು ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಆದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಮಣಿಯಬಾರದು ಏನು ಬಂದರೂ ಹೆದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಕೂಡ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಗೂ ಮಣಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏನು ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಈಗ ತಳೆಯಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನುಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಜೆನ್ನೇಗೌಡ, (ಪಾಂಡವಪುರ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಮಾನ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲ ಮಿತಿ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ರಾಜಕೀಯ ರೋಗ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೆ ಚರ್ಚಿಸಲಿ, ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿ, ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಕೊಡುವುದು ಪರಿಪಾಠ ಬಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಈ ರಾಜಕೀಯ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಾಂಬ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಸಮಾಧಾನದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಳೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪುರಾವೆಗಳು ಇವೆ.ನನಗೆ ಕಂಡಂತೆ ೫ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿದರು. ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡನೆಯ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರನೆಯ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣಕೊಡದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರುಗಳು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಕಷ್ಟಗಳು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ೧೯೨೪ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹಾರಿಹೋಗವುದಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟುಗಳು ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದಾದ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್, ರಿಪ್ಟಿಪ್ಟೀವ್ ರೈಟ್ಸ್, ಈ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ರೈಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ)

ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದಲ್ಲಿ ಆಫ್ ಸೆಟ್ ರಿಸರ್ವಾಯರುಗಳನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪದೇ ಪದೇ ೧೯೭೪ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಾಗ ಡಾ॥ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ನೀವು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದರೆ ಇದು ರಾಜಕೀಯ ರೋಗ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ವಿನಹ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಆಗ ನಮ್ಮ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ಮನನೊಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ದೇಶಿಯ ರಾಜರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯೂಲೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಂತೆ ನದಿ ಪಾತ್ರದಿಂದ ೭೫ ಭಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ೨೫ ಭಾಗ ಹೋಗಬೇಕು. ೧೯೭೪ರ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ೧೧೯ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಿಂದ ೩೬ ಲಕ್ಷ ಜಮೀನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದ್ದು, ೧೨೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಿಂದ ೨೦೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಿದ್ದರೂ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಡಾ॥ ರಾಯರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೪ರ ಹುಚ್ಚು ಪ್ರವಾಹವನ್ನೂ ಕೂಡ ಗೇಜಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಗ್ಯೂಲೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನುಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತೋಳ ಕುರಿಮರಿ ಕಥೆ, ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೊ, ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೊ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎಂದೂ, ಮೈಸೂರಿನವರು ಕುರಿಮರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ತೋಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಕೆ ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್ ರಾಯರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮದ್ರಾಸಿನ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭಾರತದ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಬೆದರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಆಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನು ಮಾರ್ಗ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯು ಶೇಕಡ ೬೮ ಅಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೧.೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾಧ್ಯತೆ ಎಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರ ಹೇಳಿಕೆ ವಿಕಪಕ್ಷವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರೆಜುಡೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಈರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಮತ್ತು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಆಂಧ್ರದವರು ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಜನ. ನಾವು ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದೇ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ; ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾದರೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಜನತೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ. ಏನೇ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ ವಾರ್‌ಘಟಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ೧೯೭೭ ರಿಂದ ಕೂಡ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಡ್ರೆಡ್ಜಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೊ ಅಷ್ಟೂ ಕೂಡ ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೇ ನಾನ್ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ರಿವರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಆಡಳಿತವೇ ಹೊಣೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತವಾದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕೂಗು ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನೂ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ತಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಡಿ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ತರಿಸಬಹುದು ಅಂತ ತಾವು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರು ಯಾವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾದರೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಯ ಅಭಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಿ ಅವರು ಶಾಪಗ್ರಸ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನೆ ವಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ಡಾ॥ ಕೆ ಎಲ್. ರಾಯರು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ನೀರು ಮೈಸೂರಿಗೆಷ್ಟು ಬರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಮದ್ರಾಸು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಈಗ ಬೇಡ. ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ಉಲ್ಬಣ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವಿತ್ತು, ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು, ಈಗ ಡಿಎಂಕೆ ಇದೆ. ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಸಬ್‌ಮಿಸಿವ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒರಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಬೇಸಿಸ್ ನೋಲೆ ಮಾತಾಡ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ರಿವೈಜ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಕೆ. ಆರ್. ಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮತ್ತು ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದಾಗ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಗಳು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದುವು. ಈ ಅಂಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಒಂದರಿಂದ ೯ರವರೆಗಿರುವ ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಅಥವ ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ನೀರು ಎಷ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಮೊನ್ನೆ ಹಾರಂಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಅಂಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಅದು ಕೇವಲ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ವಿಚಾರ ಅಥವ ನೀರಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಪ್ರಪೋರ್ಷನ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಟುಬಿ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್‌ಡ್ ಫ್ರಾಂದಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ್ ಮಾತ್ರ ಅದು ತಿಳಿಸುವುದು ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಮೊದಲು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಮಹಾರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದಾದನಂತರ ೫೬ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದನಂತರ ವಿಶಾಲಮೈಸೂರಾಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂತು ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೇರಳಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳೂ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಾಗುವುವು. ಇಂದು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಿಂದ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ನೀರು ಹೋದರೂ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಪ್ಪಂದವೇನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇರಳ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ೫೦ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎರಡು ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿತು. ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ೩೩ ಆಫ್ ೧೯೫೬, ೨೮ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೫೬ ಆಕ್ಟ್ ನಂಬರ್ ೪೯ ಆಫ್ ೫೬ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೫೬ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಬಂದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ೧ನೇ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೫೬ರ ಒಳಗೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಅಥವ ರ್ಯಾಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೇ, ಈ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಚಾರವೇನಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ;

"108. (1) Any agreement or arrangement entered into between the Central Government and one or more existing States or between two or more existing States, relating to:

(*a*) the administration maintenance and operation of any Project executed before the appointed day, or

(*b*) distribution of benefits, such as, the right to receive and utilise water or electric power, to be derived as a result of the execution of such project,

which was subsisting immediately before the appointed day shall continue in force, subject to such adaptations and modifications, if any (being of a character not affecting the general operation of the agreement or arrange-

ment as may be agreed upon between the Central Government and the successor State concerned or between the successor States concerned as the case may be by the first day of November, 1957, or, if no agreement is seached by the said date, as may be made therein by order of the Central Government."

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಪ್ಪಂದ ನೋಡಿದರೆ ೧ನೇ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೫೭ರ ಒಳಗೆ ಕೇರಳ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ರಾಟಿಫೈಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ೩ ಸರಕಾರಗಳೂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರದ್ದಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ೧ನೇ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ಅನಾಮಲಸ್ ಆಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಂದವಿದ್ದರೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಒಪ್ಪಂದವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಈಗ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಎರಡನೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದರೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕುದು. ಯಾವಾಗ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆವಾಗ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿದೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾಜ್ ೧೦ (೧)ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಧಿ ಆದರಲ್ಲಿದೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನೇಮಿಸ ಬಹುದು. ನಮಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ, ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ೧೯೫೬ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವುಂಟೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೩ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

The Inter-State Water Disputes Act 1956 :

3. If it appears to the Govenment of any State that a water dispute with the Government of any other state has arisen or is likely to arise by reason of the fact that the interests of the State or of any of the inhabitants thereof in the waters of an inter-State river or river valley have been or are likely to be affected prejudicially by :

(a) any executive action, legislation, taken or proposed to be taken or passed by the other State ;

ಇದಂತೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ

(b) failure of the other State to operate or exercise any of the powers with respect to the use, distribution or control of such waters

.....

ಇದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

(c) failure of the other State to implement the terms of any agreement relating to the use distribution or control of such waters

ಇಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಶಬ್ದಗಳು,

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

"Use" distribution and "control" ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುಬಹುದು. ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 3 (3) ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕುದು ಕ್ಲಾಜ್ 2 ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಬಹುದು.

Agreement : 7. "Whereas as a result of such negotiations, certain rules of regulation of the K. R S. were framed as agreed to by the Chief Engineers of the Mysore and Madras Government on the 26th day of July 1921, such rules of regulation forming annexure 2 of this agreement..... ..."

ಈ ಇಡೀ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏಕೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ

for regulation of the water from Krishnarajasagar to downward areas,

how much water is to be released ?

So it is regulation of water between Madras Government and Mysore Government. It is not for the *use, distribution or control.*

How much water has to be used in Cauvery valley, how much water is to be distributed in cauvery valley connot come under the purview of section 3 (c) of the Inter State Water Disputes Act.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕುದು ಇಡೀ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಬಗ್ಗೆ. ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒರತೆಕ್ಕ ನೀರಿದೆ, ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರಿದೆ, ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದೂ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಡುವಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

River Boards Act 1956 – Act 49 of 1956. important section 4 (1) therin Reads thus :

> "The Central Government may on request received in this behalf from a State Government or otherwise by notification in the Official Gazette, establish a river board for advising the Governments interested inrelation to such matters concerning the regulation"....." regulation" is important "or development of the inter-state River or river valley or any specific part thereof, and for performing such other functions as may be specified in the notification; and different Boards may be established for different rivers or river valley".

ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 4 (1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶ ನೀರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಉಂಟು.

Section 22 — Arbitration —

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

"Where any dispute or difference arises between two or more Governments interested with respect of any other matter covered by this and touching, arising out of any or the Government interested and in such form and in such matter as may be prescribed; refer the matter in dispute to arbitration."

ನಾವು ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ೧೯೫೬ ಸೆಕ್ಷನ್ ೪(೧) ಪ್ರಕಾರ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುರಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಿರಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Section 8 : Inter State Water Disputes Act 1956 spescifially says :

"Notwithstanding anything contained in section 3 or ection 5, no reference shall be made to the tribunal and no dispute that may arise regarding any matter which may be referred to arbitration under the River Boards Act 1956..."

ಎಂದರೆ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ಹೋಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ, ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಾಯದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರು ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾಯದೆಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳು ವಿಶೇಷ ಕಾಂಟ್ರಡಿಕ್ಟರಿಯಾಗಿವೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೀವು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲೀ, ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲೀ ಇವೆರಡೂ ಸ್ಯಾಚ್ಯೂಟರಿ ಬಾಡೀಸ್ ಆಲ್ಲ, ಇವು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಥವಾ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವೆರಡೂ ಬಾಡೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದ್ದು ಇವೆರಡೂ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇವೆರಡೂ ಕಾಯದೆಗಳು ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ೨೬೨ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Article 262 :

"Parliament may by law provide for adjudication of any dispute or complaint with respect of the use distribution or control of the waters of any inter-State River or River valley..."

ಈ ಎರಡು ಕಾಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿ ಅಗಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲಿ ಕಾಯದೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ನಿರ್ಣಯ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೬೨

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಪ್ರಕಾರ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪವರ್ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೊವಿಜನ್ನಿನಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಬಹುದು, ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡಬಹುದು. ೨೫೬ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

> "256. Administrative relations :— The executive power of every State shall be so exercised as to ensure compliance with the laws made by parliament and any existing laws which apply in the State. The executive power of the Union Government shall extend to the giving of such directions to a State as may appear to the Goverment of India to be necessary for the purpose."

ಇದರ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ನಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಕಲಕತ್ತಾ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಎ ಐ ಆರ್ ೧೯೫೯ ಪೇಜ್ ೫೦೬ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಹಾಗೂ ರಿವರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳ ಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಹಾಗೆಆಜ್ಞೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಎರಡೂ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರ ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

A. I. R. 1959 (Calcutta) Page 506 :

" Held further on the question whether the writ could issue upon Respondent N. 3, namely, the State of West Bengal, that according to Article 256 the executive power of every State is to be exercised not so as to comply with arbitrary direction of the Government of India in exercise of its executive power. The State Government is only bound to comply with the direction of the Government of India so as to ensure compliance with the laws made by Parliament or any other law in existence., If these directions are issued under any laws that are made by Parliament then only that order issued by the Central Government is binding on the State or else we shall take it as a waste paper.

ಅಂಥ ಆಜ್ಞೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರೇ ಇರಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಪಂಡಿತ್ ಇರಲಿ ಅಂಥ ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಕೆ ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಕಾನೂನಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಗೆ ಆಲ್ಲದೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅವರು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವೇಚಿಸಿ ನೋಡಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಒಂದೂ ಕಾಲು ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ಮಹದನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಜನ ಇವರನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಹೋದರೂ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ಆಗಲಿ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗಲಿ, ಪ್ಲಾನ್ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೂ ನಿಖರವಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಇನ್-ಕ್ಯಾಮರಾ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಆಲ್ಪೋ ಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು

ಎರಡು ಸಾರಿ ಕರೆಸಿದರು. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಉಂಟಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಇದ್ದುದು ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಯಾಯಿತೆಂದರಿಂದ ಇಂದು ಈ ಭಾಗದ ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯುವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

ಇವು ಗಣನೀಯ ಸಾಧನೆಗಳು. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಗತಿಯ ರೀತಿ ಏಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ ; ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ನೀರಾವರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ; ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಶೇಕಡ ೧೦ಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು .

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಕೆ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೫೦ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೭೪ರ ಒಳಗಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಉದಾಸೀನ ಮನೋಭಾವನೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾಳಿದರು. ? ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳದೆ ಹೋದರೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೊಳ್ಳು ಆದೇಶ ನೀಡಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಏತಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ? ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಮಗಳ ಗಂಡ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಖಚಿತವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಸದರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ಉದಾಸೀನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಮಹತ್ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದೆ. ಕಳೆದ ೧೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿವೆಯೇ ? ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆಂಧ್ರದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಯೋಜನೆ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು ಮೂರನೆ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ? ಈ ವಿವಾದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇಂದು ಅಧಿಕಾರದ ಭದ್ರತೆಯ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

10 A.M.

ತಮಗೆ ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೪ ವರ್ಷಗಳು ಇದ್ದಹಾಗೆಯೆ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪೂರ್ಣ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯುದ್ಧಗಳ ಅಥವಾ ಕ್ರಾಂತಿಗಳ ಉಪಟಳವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನುಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೌಟಿಲ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕ್ಷಾಮಡಾಮರುಗಳ ಕಾಟ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದವರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇವರು ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಳೆದ ೧೫-೧೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತೆಂದ ಹಾಗೆ ಇವರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ)

ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಿರುವುದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದು: ಅನಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇವು ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯದ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಚೀಳಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರು ಆಹೋರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣಮಾಡಬೆಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ನಮ್ಮ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಲ್ಲೀ ಭವಾನಿಮತ್ತು ಅಮರಾವತಿ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪೆಂದು ತಡೆಹಿಡಿಯದೆಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇವರ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ನಮಗೊ ಆವರಿಗೆ ಆಗಿದ್ದ ಒಪ್ಪಂದ ಮೆಟ್ಟೂರು ಡ್ಯಾಂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹೇಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹೇಮಾವತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಾಗ್ಲೂ ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲೀತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಅದಕ್ಷರೆಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೩-೪ ಷಿಫ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮೊತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಜೈಹಿಂದ್.

SRI D. B. KALMANKAR (ALAD) : Sir, it appears to me as if a bad lawyer is supporting a very good case because from the various points that were made out by various Hon Members of this House it appears that we have slept over our rights the Government thought all these days that because there was a Congress Government at the Centre here and in Tamil Nadu, the matter could be negotiated and decided and that there was no need to look into our legal rights. That was the way in which the whole problem was viewed by the then Chief Minister SriNijalingappa and also by the present Government. They never applied their minds as to what they should do legally to safeguard our very important rights in the Cauvery basin. It appearsfrom newspaper reports that there is no need for us to think that the 1924 Agreement is a very sacred one. Action should have been taken within a period of 10 years to see that the agreement is binding on the parties. That being so, the agreeement is not binding on us. Secondly, as Sri Nanje Gowda has pointed out, it is not binding on us because it was entered into as a result or coersion and pressrue.

We all know very well that this Government treats the Oppostion in our State in a hostile manner and the same is happening to this Government *vis-a-vis* the Central Government. This Government never takes up any development works in thet constituencies of the Opposition Members So I do not blame the Cenral Govermnet if they also try to make some capital out of this dispute. If they want that this should not happen, then it also becomes the responsibility of the party in power to see that it does not look to the Opposition only at the time of crisis and that it takes all the people intotheir confidence and takesup development works in all the constituencies without showing partiality to any of the parties Because this

Government has taken up such an attitude towards the Opposition parties in this State in its day to day administration a similar attitude is being shown by the Central Government towards this Government. It has boomeranged against this Government. So, if the Government wants to have the support of the Opposition it must also see to it that it does not behave in a hostile manner politically towards the Opposition. Both are chips of the same block both are different faces of the same coin and I do not find any difference between this Government and the Central Government. So I do not blam the Central Government if they try to make some political capital out of this present dispute

The Fifth Finance Commission singled out Mysore and gave it an unfabourable award in the border dispute the Centre's decision has gone against the interests of the State. Again in the Cauvery water dispute we see that Dr. K. L. Rao is siding with Tamil Nadu It does not mean that Tamil Nadu is correct and that we have no good case but all this has happend because our Government happens to be a Government of the Syndicate and the Government at the Centre happens to be a Government of the Indicate That is why the Government at the Centre is trying to put all types of pressure to subdue this Government.

That is all what I have seen about the attitude of the Government. For that, this Government is responsible when these questions were there, they never took any action. They should have taken action to see that the interests of our State are safeguarded. But the elder brotherly attitude of the then Chief Minister Sri. Nijalingappa is responsible for this impasse He was unwise in thinking that our rights could be settled and established bacause the same Party was ruling at the Centre and in this State. No sooner the split came in the Congress, see what hardship we are facing to vindicate our rights. That being the case, I would request this Government not to seek the support of the Opposition only at the time of crisis. I wish the Government displays the same attitude throughout with the parties in Opposition and see that they are treated honourably and their constituencies do not suffer on account of the bias the party in power has got. It is only then I think we will really be in a position to see that our interests are safeguarded. Then alone it can be said the Opposition has been taken into confidence. It is only then that we can take some concerted action.

With these few words, I conclude.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮತ್ತು ಈವೊತ್ತು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕೂಡ ೧೦ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೭೦ನೆಯ ದಿನಾಂಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೭೨

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ರಿಂದ ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿ ತನಕ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ನಾವು ೧೯೪೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರೋ, ಯಾರು ಯಾರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಈವೊತ್ತು ಒದಗಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ೧೯೪೭ ರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮೇಲೆ ರಿವರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨-೩ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆದರೂ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರು ಒಂದು ದಿಟ್ಟತನದ ನಿಲುವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ೧೯೪೭ ರಿಂದ ೧೯೫೬ ರ ತನಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಜಗಳಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಎನ್ನುವ ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ೧೯೪೭ ರಿಂದ ೫೬ರ ತನಕ ಕಾಣಬಹುದು. ೧೯೫೬ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಇಳಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಈ ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ ಈವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಒಂದು ಟೀಕೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಿವರ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಈ ಎರಡನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೪ ರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿರ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನದಿಗಳ ಮತ್ತು ಉಪನದಿಗಳ ಜಲಾಶಯಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ಎಷ್ಟುಬರಬೇಕು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅದರ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಅವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ಬಹುದಿನದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವಾಗ ಜನತೆಯ ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಇವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರ ಬೇಸಿನ್‌ನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಯಾರೂ ಬರುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ತಿ ಇಹಿಸಿ ಇದರ ಅಂಕೆಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕಿದರು. ಅವರು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರಾದರೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆರವು ಮಾತಿ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂಥವರು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಇದು ನಮ್ಮದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಇನ್ನು ೪-೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಹಾಕಿ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ- ಮತ್ತು ೧೯೨೪ ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಇರುವ ವೇಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊರಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೊರಿಸುವುದೂ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ ಅಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ ಇಂಡಿಕೇಟು ಹಾಗೂ ಸಿಂಡಿಕೇಟು ಆಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಇದರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ವಿವಾದ ಇತ್ತು. ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಏನು ಸರಕಾರ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಸಿಂಡಿಕೇಟು ಸರಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಎತ್ತಿದ್ದುದು ಇದನ್ನು ಆರಬಿಟ್ರೇಷನಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೇ ಅಡಿಜುಡಿಕೇಷನಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ ಎಂಬುದು ಆರಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬರೀ ಅಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಘಟನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ೨೬೨ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ;

Parliament may by law provide for the adjudication of any dispute or complaint with respect to the use, distribution or control of the waters of, or in, any inter-State river or river valley.

ಇದರಂತೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಆಗಲೀ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. It was an agreement between two unequal parties ; it was not an

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

agreement between equal parties. It was an agreement with a sovereign power directly controlled by the Queen and it is not an agreement between States like Tamilnadu and Mysore. ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ನ್ಯಾಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಕೂಡದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. Dr. K. L. Rao. also confirmed a request from the Tamil Nadu Government for referring the dispute for adjudication to a tribunal as Mysore was not willing to guarantee that the 1924 accord would be adhered to. But even Tamil Nadu has given up 1924 Agreement, and they want adjudication outside and not under the agreement itself.

ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ವೈಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅಮರಾವತಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್‌ಬಿಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ವಿ ಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಪೆ ಅನಂತರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆಗ ಇದ್ದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಟು ಆಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಆಗ ಆಗಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾಳೆ ಆರ್‌ಬಿಟ್ರೇಷನಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆಮುನ್ನ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಯೆಸ್‌ಗಳು ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಯೂಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದೇ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದೆ ತಂದು ಅಡ್‌ಜುಡಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೇ ಹೋದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸರಕಾರ ೧೯೨೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರ ಇಷ್ಯೂಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ರಿವರ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೆಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಂತೆ ಅಪ್ಪರ್ ರೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಲೋಯರು ರೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಅವರು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಿವರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳೇ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಪ್ಪರು ರೀಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವುಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಕಡೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರ ಭವಾನಿ ಹಾಗೂ ಅಮರಾವತಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಾವು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ತಮಿಳು ನಾಡು ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇವರಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂದು ತಮಿಳುನಾಡು ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ತುರ್ತಾಗಿ ಇದರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಲ್ ರಾವ್ ರವರು ಇದರ ಬಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ.

Dr. Rao was not willing to make public the proposals he had made to the Mysore Chief Minister for settlement of water dispute. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಅವರು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪತ್ರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಕರೆಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಸಹ ಹೋಗಿದೆ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ವಿಷಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಶಯ

ಮೊದಲು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರದ್ದು ನೆಗೆಟಿವ್ ಅಪ್ರೋಚ್, ಪಾಸಿಟೀವ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದರೆ ಹಣವ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ He has stated that we are not going to aid if you start project They must come to our aid taking into consideration the overall picture of the River Valley Project both in Tamil Nadu and Mysore State. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್ ರಾವ್ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

10-30 A M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ (ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ) :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಕೊಡಗಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೫೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಮದ್ರಾಸಿಗೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೫೬ ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕೊಡಗು ವಿಲೀನವಾದನಂತರವೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಯ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅತಿ ಅವಸರದಿಂದ ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಆಗ ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿ (Protection of Coorg Committee) ಮಾಡಿ, ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೂ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆದವು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಸಹ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಳವಳಪಟ್ಟಿದಾರೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೆವು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಕೂಡ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಕೈಕೊಂಡರು. ಕಂಬದಕಡ ಪಿಕ್ ಅಪ್‌ಅನ್ನು (pick up) ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಪಿಕ್‌ಅಪ್‌ಅನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿ ಆ ಡ್ಯಾಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರಂತೆ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಗಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

SRI H. N. NANJE GOWDA:—The scope of the debate is very limited. We are discussing over the statement made by Dr. Rao. Therefore there is no scope for the Hon. Member to ventilate his grievances here.

SRI G. M. MANJUNATHIAH:—To make it very clear I am going to read a portion of the memorandum submitted by the Coorg Protection Committee to the then Minister for P. W. D. Sri H. M. Channabasappa. It reads:

(SRI G. M. MANJUNATHIAH)

The people of Coorg wish to point out that the States Re-organisation Commission while recommending the integration of Coorg in the Karnataka State have specifically recommended that Coorg should be demarcated as a 'separate District of the prospective Karnataka State' (new Mysore State) which in effect is in unqualified assurance for the maintenance of the integrity of the Coorg District. It is not mere sentiment that has influenced the people of Coorg against the proposed High Dams in as much as the construction of any storage dams across the Cauvery and the Harangi Rivers in Coorg will directly result in the submersion of thousands of acres of coffee, cardamom, orange, rubber and other plantations as well as thousands of acres of fertile paddy fields apart from the adverse consequences....."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಯು ತೂಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

SRI G. M. MANJUNATHIAH:—I am speaking on behalf of Coorg. I will read the quotation:

"..... apart from the adverse consequences, both direct and indirect, arising out of marshiness and waterlogging of extensive areas and submersion of major bridges and two highways connecting north and south Coorg"

ಕಂಬದಕಡ ರಿಜರ್‌ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೊಡಗನ್ನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಇಡಿ. ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಕಂಬದಕಡ ರಿಜರ್‌ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಕೊಡಗು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೨೫ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಗಮಂಡಲದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ತಲಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗೂ ಭಾಗಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರ ೧೮೦ ಅಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ:—ನಾನು ಕೊಡಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

SRI H. N. NANJE GOWDA:—May I take that he is supporting the Indian Government ?

SRI G M. MANJUNATHIAH:—I would like to tell a story in this connection. In England there was a proposal to build a dam in certain place. The people of that area objected on the ground that construction of dam would spoil the beauty of the place. England is a Democratic Country. It yielded to the wishes of the people and did not construct the dam. Here the Coorg District will be ruined if all the dams come into existance. It is a misfortune that the Coorg District has joined the Mysore State. If the voice of the coorg is ignored by the Government, it is the denial of the democratic rights of the people of that District. To save time I will not take much time of the House and I will stop my talking by lodging my protest against construction of dams in Coorg District and my protest must be recorded. In the memorandum we have stated what is the capital loss to this District.

SRI H. N. NANJE GOWDA:—We have also ascertained the facts from the Coorg District I know what is the opinion of the Coorg people.

SRI G M. MANJUNATHIAH:—We have stated in the memorandum the total capital loss to the Government would be about Rs. 16 crores and 71 lakhs as estimated somewhere in 1958–59 Today, the loss will be much more than that. This aspect may be taken into consideration while deciding about Kambadakada Project.

I thank the Chair for the opportunity given to me.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುಂಜೇಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು): ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೪೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೂ ನಡುವೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಪಂಜಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೪೪ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ, ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುರಿದಿರತಕ್ಕ ಮದ್ರಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಳಿದ್ದಾರೆ? ಈಗ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಳಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹಿಂದಯೇ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಾಳಿದ್ದರೆ? ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮೂರು ಜನಗಳು ಸೇರಿ ಇವರ ಮಧ್ಯೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಪ್ಪಂದ ಮುರಿದು ಬೀಳಬೇಕಾದರೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಯಾವಾಗ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಹ ಮದ್ರಾಸಿನ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅವರು ಮುರಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಆದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಯಾವ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೂ ಇದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಪ್ಪಂದದ ರೀತ್ಯಾ ನಮಗೆ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾಗ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈಗ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೊಕಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ)

ಒಂದು. ಎರಡನೆಯದು ವೊದಲು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಒಪ್ಪಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಅನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ನೀರಿಗೆ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವಗಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ವರೀ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ಖಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಜಮೀನನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಇಂಪೌಂಡ್ ರೂಲ್ಸ್, ಪ್ರಕಾರ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ಕೆಳಗಡೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಡೆವಲಪ್ ಆಗಲು ಇನ್ನೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಪೌಂಡ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದರೆ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ಕೆಳಗಡೆ ನಾವು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಮಾವತಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ, ಮತ್ತು ಕಪಿನಿ ಈ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಕ್ಷಪಾತ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಾವು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಹಾಕದೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಲ್ಬಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಆದರಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಇದೇ ಸ್ಪಿರಿಟ್ಟನ್ನು, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಯೇ ಹೊಂದಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟ್ರಿಬ್ಯುಟರಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಫಾಯಿದೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸ್ಟಡಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಇಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮಗೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನ ವರಿಗೂ ಏನು ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಇತ್ತಲ್ಲ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಆಗ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪರವಾಗಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೌರ್ನರ್ ಅವರು ಈ ನದೀ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದನ್ನು ಆಗ ಮದ್ರಾಸಿನ ಗೌರ್ನರ್ ಅವರು ನಮಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಸಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆಗ ಸರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಹೊರಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನ ದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಕೆಲವು ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಕೂಡದೆಂದು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಅಡಚಣೆ ಗಳನ್ನು ತಂದು ಆಪಂಕ ಪಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಆಗಿದ್ದ ವೈಸ್‌ರಾಯಿಯವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮವರು ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಕಟ್ಟೆಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾ ನಾಯಕರು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಆದ ಮೇಲೂ ನಾವು ಕಂಡೀಷನ್ನು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಂದವು. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿರುವ್ದಾವಾಗಿ ನಡದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜಮೀನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕಂಡೀಷನ್, ಅಷ್ಟೇ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯಬಾಹಿರವಾಗಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ನಾವಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಲೋಪಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಇಪ್ಪತ್ತಿನದಿವಸ ಅಮರಾವತಿ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಾವಿರತಕ್ಕ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕೆ.ಎಲ್ ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದು, ನಾವು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಿ, ಆಗ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದ ಪಿಟ್ಟಿಯಿಂದ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಅಳಿಸಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಕೇಸು ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ೧೫–೧೬ ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇಗನೇ ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲದೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ನ ನಾಯಕರಾದ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ: ಇವರು ೧೯೭೪ರೊಳಗೆ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ೨೪ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ನಿಂತು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾರತಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಾಟರ್ ಡಿಸ್ಪೂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಆದರೆ. ಅದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕ್ಲಾಸ್ ೧೦–೧೫ ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಉತ್ತಮ. ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನಿಗೆ ಹೋದರೆ, ನಾವು ಕೆಲವಾರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಷರತ್ತುಗಳು ಒಂದಕೊಂದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಷರತ್ತುಗಳು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು, ಮತ್ತು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೊಪೋರ್ಷನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ಸ್. ಒಂದು ಕಡೆ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋ ಬಿಡುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ೩೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪರತ್ನುಗಳು ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರೊಪೋರ್ಷನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ೧೯೭೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಡೆದುಹೋಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ನಿದರ್ಶನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೊಪೋರ್ಷನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಸಲವಾದರೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ; ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ತಡೆಯಲಾರದಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಇತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮನಸ್ತಾಪ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಕೆ ಎಲ್. ರಾಯರ ಹೇಳಿಕೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆಂದು ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣಬೇಕು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಳಿರುವ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇವರು ೩೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಎದ್ದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ:)— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈಗ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಪಟ್ಟರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನಾನರೂ ಈ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಆಂಧ್ರದವರು ಕಟ್ಟಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪೂರ್ಣಪಡಿಸಿದರೋ ಅದೇ ನಿಲುವನ್ನು ನೀವು ಮುಂದೆ ತಾಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು. ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ್):— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇದರ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಆ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿ

ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಳವಳವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಾದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣೀಯಭೂತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲಾರದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಆ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ೧೯೭೨ರ ನಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಇವತ್ತು ಯಾರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತದೊ ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವೇಪಕ್ಷ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಬೆಳೆಯು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅನಾನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆಯೂ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಒದರಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೂ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅರೀತಿ ಭಾವನೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಟೀಕೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಯಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಪಾಸ್ಕ ಶ್ರಿ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಡಾ॥ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಧೋರಣೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಮತ್ತೆ ಯಾರ ಮೇಲಾಗಲೀ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಆಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಮುಂದೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಆದರ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

"Dr K. L. Rao, Union Minister for Irrigation and power declaed in the Lok Sabha today that Mysore State would not be entitled to Central aid if it proceeded with the irrigation projects in the Cauvery basin without sanction of the Planning Commission.

ಆವರು ಯಾವರೀತಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಏಡ್ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಏಡ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. Mysore State would not

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

be entitled to Central aid if it proceeded with the irrigation projects in the Cauvery basin. There would not be Central aid to there projects. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೇನು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸು ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥಬರುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ—ನಿಮ ಆಫೀಸರ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಕೆ ಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ನನಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅಂದರೆ, ಅವರ ಪ್ರಿಪೇರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಪ್ರಿಪೇರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟಿಸನ್ನು ಯಾರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಆವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಆ ರೀತಿ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನಾದರು ಕೇಳಿದರೆ ಆದು ಈಗ ನನ್ನಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :— ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಬರುವವರೆಗೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾಮೆಂಟ್ಸ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಕಾರಿಯಪ್ಪನವರ ಇಷ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ವರ್ಷನ್ ಬಂತು ಎಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದ್ದುನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಲಾರದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು, ಏನು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ :—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೆ ಹೊರತು ಅವಕಾಶ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಅಥವಾ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇರಬಹುದು, ನಿಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಏಡ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವರ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI M. S. KRISHNAN :—At the end of it, he has also stated that certain proposals have been sent to the Chief Minister of Mysore ಅವು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಬಂದಿವೆಯೇ ? ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ;— ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಏನು ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆಡಹಲಿಲ್ಲ. ಆವರು ಡಿಸಕ್ಲೋಜ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆವರು ಡಿಸಕ್ಲೋಜ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಏನು ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈವೊತ್ತು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"All aspects of the Cauvery dispute were under careful consideration by the Centre to find out how the present dispute could be settled.

ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಹಾದಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ;

Dr. Rao said, if no settlement was possible through negotiations, the Centre would have no option but refer the dispute to a tribunal for adjudication.

ಏನಾದರೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಹಾದಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಏನು ಹಾದಿ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹಾಕುಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Dr. Rao said the Mysore Government was clearly exceeding the scope of the 1924 Agreement between Madras and Mysore States."

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ದುರದುಷ್ಟಕರ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ಹಾದಿ ಹುಡುಕುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ಪ್ರಿಜ್ಯುಡಿಸ್ ರಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇನ್‌ವೆಷ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಜಡ್ಜಮೆಂಟ್ ಬರೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ :—ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ಅಸರ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮುರಿದಿದೆ ಎಂದು. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳು ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡ್ಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೇವಮಾತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಕೈಹಾಕದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಸರ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ನಿಲುವುಏನು? ಅದನ್ನು ನೀವು ಡಿನೈ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಈಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ ಬಂದಿದೆ, ಆದಾದ ಮೇಲೆ ರಿಮೈಂಡರ್ಸ ಬಂದು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾಜಿಕ್ಟುಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ನಿಲುಮೆಯ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಎಕ್ಸಪ್ಲನೇಷನ್‌ನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಏನು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

I have my own reservations regarding the 1924 Agreement ಎಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಸಿಕ್ವೆಂಟ್ ರಿಮೈಂಡರ್ಸ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇರುವಾಗ ಇದು ಕೇವಲ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರಿಂದ ಆಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರ ಬಹುದು, ಮಹಾಪ್ಪದ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಅವರು ನಮ್ಮವರೇ, ಹಿಂದೆ ಬಾಂಬೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆದ ವೇಲ್ ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ಸನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಗೋದವರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೊಡನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುಮೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ನಿಲುಮೆ ಏನು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ ;—ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರೆಫ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—I am coming to that point. ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹಾರಂಗಿಗೆ ಟೆಂಡರು ಬಂದಿವೆ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವಂತಹ ನಮ್ಮ ಯುಟಿಲೈಸೇಷನ್ ೨೧ ಟಿ ಎಂ ಸಿ. ಮತ್ತು ಕಬಿನಿಯಲ್ಲಿ ೧೯.೩ ಟಿ ಎಂ ಸಿ. ಒಟ್ಟು ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಇದು ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಆಫ್ ಸೆಟ್ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆವರು ಭವಾನಿಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಯುಟಿಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ೪೫ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನಾವು ಮುಟ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ ೮. ೧೦ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಬರಬಹುದು, ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಒಳಗಡೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ತಾವೇ ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ನಾವು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ವಯೋಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿದ್ದೇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬು, ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ನೆನಪು ಇದ್ದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದಂತಹ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಬಹುಶಃ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪುನರುಕ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ ತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬಂತೋ, ಲೆಟರ್ ಬಂತೋ ಅವತ್ತಿನ ಮಾರನೆ ದಿವಸವೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಲೆಟರ್, ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ನಿಲುಮೆ ಏನಿಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಫೈನಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿದೆ ಇದು ನನ್ನ ಪರ್ಸನಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಲಿ, ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:—ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಿಜ ತಾವು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ. ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಗೊಂದಲ ಇರಬೇಕು. ಆ ದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಿನುಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಎಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದಿರಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ರಿಟೈರ್ ಆದವರನ್ನು ಲೀಗಲ್ ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗೌರವಯುತ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ., ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಇದರಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಂಗ್ ಇನ್‌ಟು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಅನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಇಂಥವರು ಯಾರೂ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರ್ ಅಂತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು-ಕೊಂಡಂತೆ ಅಂತ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವ-ವಾದಾಗ ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕರೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಏನು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶ: ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವ್ರು ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಮಭಾಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊ-ಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಇವತ್ತೇನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗಡುತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದಾಗ ನೀವು ಹೇಳಿದವರನ್ನೇ ಅಡ್ವೈಸರನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವು-ದಿಲ್ಲ.ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಂತ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಮಾಲೋಚನೆ ಎಂದರೆ ೧ - ೨ - ೩ ದಿವಸವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನಾ ಬಹಳ ದು:ಖದಿ ದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರಿಗೂ ಅಷ್ಟೆ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೂ ಅಷ್ಟೆ. ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಯಂತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಧೋರಣೆ ಯಾರು ತಾಳಬಾರದು, ಇವತ್ತು ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಹಳ ದು:ಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಅಬಸರ್ವೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಆದಕ್ಕೆ ರಿಪ್ಲೈ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ, ಇದು ಮಾಡಿ ಅಂದರು, ಆದು ಮಾಡಿ ಅಂದರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಇವತ್ತು ಏನು ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆದೇನೋ ಒಂದು ಇದೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಟಿಬಿ ಎಂ ಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅದರಂತೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಬಹಳ ದು:ಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಟಿಬಿ ಎಂ ಸಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬ ಒಂದುಸಲಹೆ ಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ,(ಒಂದು ಸಜೆಷನ್ ನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಡ್ವೈಸನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ) ಯಾವಾಗಲೂ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಫ್ಲೋಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಎಂಬ ಜಪ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾವೇ ರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಪರ್ಸಿಟೇಜು ಕೇವಲ ೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ತಮಿಳು ನಾಡಿನದು ೩೫ರಿಂದ ೪೦ರ ವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಕೇವಲ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ, ಮದ್ರಾ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಸಿನದು ಸುಮಾರು ೨೧ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವಂತಹ ನೀರು ನಮ್ಮದು, ಸುಮಾರು ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಎಂ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ:—ತಾವು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ—ನಾವು ಏನೇ ಕ ಸಲ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಅಂತ ಜಪ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಅನ್ನುವುದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಇರೋಣದರಿಂದ ಅದನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿದಾರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೀವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋಸ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಪೋಷನ್ ಏನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರಾ. page 4 of the Rules of Regulations provide:

'A 11 formula and Co-efficients in such a formula of discharge referred to in the rules shall be subeject to revision by mutual agreement.

So this shall be subject to revision by mutal agreement.

ನಿಮಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿದೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡ್ರಿ ಅಂತ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್ಲಾ ನೀನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೆವಿನಾ ಪ್ರಪೋಷನ್ ಹಾಕಿದರಲ್ಲ ಅದರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಈ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀವು ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರಿಗೆ ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿಎಫ್‌ಟಿ ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಪಿಸಿ ಏಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಹೇಳುವವರೆಗೆ ನಿಧಾನವಿರಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿಎಫ್‌ಟಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ನೀರು ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮೊದಲು ನೀವು ನೀರು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥವಾಗುವುದು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪದ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪೈಲಾಕ್ ಹೇಳಿನ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಪೌಂಡ್ ಆಫ್ ಫ್ಲೆಷ್ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ನಮಗೂ ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ನೀವು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ, ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳವುಂಟಾಗುವುದು. ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದೇನು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲೇಮೆನ್‌ಗೆ ಕೇವಲ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದರ ಹಿತಕ್ಕೆ ದಕ್ಕೆ ಬರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಪವಾದವಿದೆ, ಪಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ

ಯಾರೋ ಕಾರಿಡಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು–ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ-ನೀವು ೬೧ರಲ್ಲಿ ಆಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ನಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಈಗ ಎಂಟು ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಕೇಳಿದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಆಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ದುರ್ದೈವ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ನನಗೆ ಅವರಷ್ಟು ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕೃಷ್ಣ–ಗೋದಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿ ಬೇಡವೆಂದು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಬಹುದು, ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಬೇಡಿದರು, ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದರು, ಕೃಷ್ಣ-ಗೋದಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರೇ ಮೊದಲು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಇಂಟರೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಫೆಬ್ರುವರಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಮಿಳುನಾಡು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೇಳಿದರೆ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ, ಈ ರೀತಿ ವಾತಾವರಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಪವಾದ ಬಂದಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿಸಿಗೆ ಕಳಿಸಿದೆವು, ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಫೈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದೆವು ಮತ್ತು ಮಾಡಿಫೈ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದೆವು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ೬೧ರ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ.

೧೯೬೫ರ ಲೆಕ್ಕ ಹಿಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೫ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ೧೯೨೪ ರಿಂದ ೧೯೪೭ರವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ೧೯೪೭ರಿಂದ ೧೯೫೬ರವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ೧೯೫೬ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವೇನಾದರೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ಡ್ ಸೋಲ್ಜರ್ಸ್ ಆಗಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಗೆರೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾಗಲೀ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲೀ, ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯೇ ಆಗಲೀ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಐದು ವರ್ಷ ಕಾದದ್ದು ಸಾಕಿಲ್ಲ, ೧೦ ವರ್ಷ ಕಾದದ್ದು ಸಾಕಿಲ್ಲ? ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್, ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಜಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತರೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, Clearance or no clearance I have determined to go ahead with these projects. ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯೂ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೆ, ದೇವರ ದಯೆ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಬಿನಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಮಾಡುವವರಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಭೂಷಣವಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವಾಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಏಕೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲಾರದೆ ಕಳಿತಿರಿ, ಏಕೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಇಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಏಕೆ, ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ೫ನೇ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಒಳಗೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್ ಟು ಸೊ ಮೆನಿ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಎಂದು ಹಾಕಿ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ? ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಬಹಳ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಷಣ ತರುವಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕಬಿನಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಕೇರಳದ ೨೫೦ ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಆಗಬೇಕಾದು ೧೯ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅದು ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ೧೯ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಮಾಡುವ್ಯಧಿಕಾರವಿದೆ. ಫುಲ್ ಲೆವೆಲ್‌ಗೆ ಬಂದರೆ ಇಷ್ಟು ನೀರು ಶೇಖರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪೂರ್ಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೇರಳದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಎಕರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇರಳದವರು ೨೫೦ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ೨೫೦ ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೇರಳದ ಜಮೀನು ಈ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫುಲ್ ಲೆವೆಲ್‌ಗೆ ಎಂದರೆ ೧೯ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಸ್ಟೋರೇಜಿಗೆ ನೀರು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ೨೫೦ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗುಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷ್ಷ ಅವಾರ್ಡ್ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ದುಡ್ಡು ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್, ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲ. ಅದನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ತೀರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಬಿನಿ, ಯೋಜನೆಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ಆವುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆವುಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷ್ಷ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷ್ಷ ಆಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಲಾರದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆನ್ಯುಯಲ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆವರೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಾಲದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಗೋಡೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಔಷಧಿ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಈ ತೆರಹಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಇವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಅವರು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇರಿಗೇಷ್ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ನಮಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಂದು ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನನ್ನ ಸಲುಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER :—The House will now rise and meet again at 1 P M.

[*The House adjourned at fifty Minutes past Eleven of the Clock and reas embled at One of the Clock*].

[Mr. DEPUTY SPEAKER (SRI D. MANJUNATH) in the Chair]

STARRED QUESTIONS

(To Which Oral Answers Were Given)

DIFFICULTIES FACED BY THE RYOTS DUE TO INSTALLATION OF PUMPSETS IN V.C. AREA

(81) SRI B. DODDABORE GOWDA (Srirangapatna) :—Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of pumpsets installed to either main channel or channels of Vishweshwaraiah Nala ;

(*b*) the number of pumpsets lifting water from the wells to which water is supplied from the Canal ;

(*c*) the facilities provided to the tail enders of rural area who are facing difficulties due to this ;

(*d*) the action taken by P.W.D. in this regard ;

(*e*) the stand taken by the Government about the policy of the Electricity Board that on no account the power supplied could be disconnected ;

(*f*) the steps taken so far about the misuse of canal water ?

A. SRI D. PARAMESHWARAPPA (*Deputy Minister for minor Irrigation and Electricity*) [On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister) :—

(*a*) 18.

(*b*) 236.

(*c*) The department is supplying water to the tail end of achkut.

(*d*) The department has taken action by following the provisions of Mysore Irrigation Act.

(*e*) Power supply may be disconnected on account of the following reasons;

(i) Non-payment of arrears to the Department.

(ii) Use of electricity so as to cause obstruction to other works.

(iii) In case the power factor is reduced to less than 0.75.

(iv) On breach of conditions of Agreement.

(*f*) The Revenue and Police Department have been asked to take steps in accordance with the provisions of the Mysore Irrigation Act.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ :—ಐಪಿ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಒದಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಆದ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ವರ್ಷ ಅವಧಿ ಪೂರೈಸುವವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ :—ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ವಿರಿಯಡ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ unless the Conditions of the agreement are violated they cannot take action.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ ;—ಈ ೨೫೪ ಐಪಿ ಸೆಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಪಾಕಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ :—೨೦೧ ಐಪಿ ಸೆಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ :—ನಾನು ಕಾಲುವೆಯ ಕೊನೆಯ ಆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ. ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಕೂಡ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ . ಕೆ.ಆರ್. ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ೩೪೦ ಕ್ಯುಸೆಕ್ಸ್ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ :—೩೪೦ ಕ್ಯುಸೆಕ್ಸ್‌ನ ನೀರು ಅನ್‌ಆಥರೈಜ್ಡ್ ಆಗಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೧೦೧೨ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಡ್ರಾ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ೩೦ ಕ್ಯುಸೆಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು? ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ :—ಅನ್-ಆಥರೈಜ್ಡ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆರೇಳು ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಂಪ್ಲೇಟ್ಸ್ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. We have taken drastic action against these I.P. pumpset holders.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ :—ಸ್ವಾಮಿ, ವಿಧಿಗಳಿ ಐಪಿ ಸೆಟ್ಸು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವ ರೈತ ಬಾವಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—I am not aware that these pumpset holders have political influence. But the fact remains that there are unauthorised pumpset holders using water from the main canal. We have been taking proper action to remove them.

ENCADERING PERSONNEL FOR I.A.S. FROM MYSORE STATE

(142) SRI M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi):—Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) Whether any recommendations for encadering personnel for IAS from Mysore State are made to Government of India during this year.

(*b*) Whether the claims of all senior officers of all departments have been duly considered ;

(*c*) how does it compare with other States in India ;

(*d*) whether it is the policy of the Government to give opportunity to Senior Officers particularly to the defence service personnel and Scheduled Castes and Tribes ?

SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister):—

(*a*) Yes.

(*b*) The claims of all substantive members of State Civil Services who fulfil conditions laid down in the Indian Administrative Service (Appointment by Promotion) Regulations, 1955 are considered. For the purpose of these rules Mysore Administrative Service is taken as "State Civil Service" Accordingly the claims of M.A.S. Officers fulfilling the conditions are considered for appointment against promotional vacancies in the I.A.S. Cadre. Under the provisions of the Indian Administrative Service (Appointment by Selection) Regulations, 1956, officers of outstanding merit and ability not belonging to State Civil Service but serving in connection with the affairs of the State are also considered.

(*c*) Information is not avaiable.

(*d*) The I.A.S. (Appointment by Promotion) Regulations do not provide for reservation of posts/vacancies in favour of Scheduled Caste, Scheduled Tribes or Defence Personnel.

SRI M. H. JAYAPRKASH :—May I know how many M.A.S. Officers of Scheduled Caste and Scheduled Tribes are recommended for I.A S. during the year ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ;—ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಯೂನಿಯನ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಚೇರಮನ್ನರು ಈ ಕಮೀಟಿಯ ಚೇರಮನ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಫೀಸರರು ಮೆಂಬರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮವರು ಕೆಲವರು ಮೆಂಬರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಕೇಸಸ್ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಸ್ಕ್ರುಟ್ರಿನೈಜ್ ಮಾಡಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ರಿಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

SRI M. H. JAYAPRAKASH :—You say, that the regulation contained appointment by selection. Is it not provided as per article 335 of the Constitution of India that reservation should be made ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಏನು ಇಲ್ಲ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೋಟಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಪುಟ್ಟದಾಸ :—ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟನವರಿಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ ಲಿಸ್ಟನಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟನವರ ಹೆಸರು ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅವರು ಕೂತುಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಲಿಸ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವೇಕನ್ಸಿ ಬಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೋಟಾ ಇದೆ. ವೇಕೆನ್ಸಿ ಯಾವಾಗ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ್ಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಲಿಸ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ರಿಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ —ಬರೀ ಎಂ. ಎ. ಎಸ್. ನವರನ್ನು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಕೇಡರಿಗೆ ಶಿಫಾರ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಎಂ.ಎ.ಎಸ್, ಕೇಡರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರೂಲ್ಸಿವೆ. ಇದು ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕದ್ದಲ್ಲ ಇದು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೋಟ. ಇದು ಇರುವುದು ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ – ಅಂದರೆ ೨೮ ಜನರು ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ —ಕೆಲವರು ಅಂದರೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ತಾವು ಆ ಪರಿಶಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿ ಆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳು ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಯು.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಅವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮೇರೆಗೆ ಅವರ ನೇಮಕಗಳು ಆಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿಲ್ಲವೇ ? ಅದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ಸಲೆಕ್ಷನ್ ಸಮಿತಿ ಎಂದಿರುತ್ತದೆ. Its members are Chairman or Member of the U. P. S. C., Chief Secretary, Development Commissioner, Senior-most Divisional Commissioner, Chairman, M.R.A.T., and a representative of the Government of India not below the rank of a Joint Secretary. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲಿಜಿಬಿಲಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈ ವರ್ಷ ಹಾಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

SRI C. K. RAJAIAH SETTY.—The selection authority is the Union Public Service Commission. May I know who is to submit the list-is it the State Government or the person who wants to apply for it ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಕೇಡರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬರೀ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಭರ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕವರ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯು. ಪಿ. ಎಸ್ಸಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಕೆ ಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲಿಜಿಬಿಲಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ ಸಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ನೋಟಿಫೈ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ನಾನ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್‌ನ್ನು ಎಂ. ಎ.ಎಸ್.ಗೆ ಈಕ್ವೆಟ್ ಮಾಡಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲೂ ದಕ್ಷರೂ ಬುದ್ಧಿಷಂತರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಕೇಡರಿಗೆ ಏಕೆ ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ? ಸೀನಿಯರ್ ನಾನ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಹರಿಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಪಕ್ಕಾ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಆಯಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎಸ್. ಆರ್. ಮತ್ತು ಅವರ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ನೋಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

MUNICIPAL HIGH SCHOOLS

463. SRI J. R. HALASWAMY (Jagalur):—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to State: —

(*a*) the number of Municipal High Schools in the State ;

(*b*) the number of Municipal High Schools in the erstwhile Mysore State ;

(Sri J. R. Halaswamy)

(*c*) the number of teachers working in these High Schools of the erstwhile Mysore State ?

Sri B. M. Patil (*Minister of State for Municipal Administration*):—

(*a*) 103

(*b*) 78

(*c*) 1,227

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ? ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಇತರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದಾಗ ಆದರಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದಿನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—೨೬ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೨೭ ಜನ ಕನ್ನಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಆಭಾವವಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ.—ರಾಮನಗರಂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಚಾರವಿನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರನ್ನು ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಅವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಕಳವಳ ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನೂ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಗಳಾಗದಂತೆ ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರೂ ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಶಾಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಗರಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

SANCTION OF PENSION TO TEACHERS RETIRED BETWEEN 1954-1956

464. SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—

Will the Minister for Education be pleased to state.—

(*a*) whether the Government has taken a decision in the matter of sanctioning pension to teachers who had retired between 1954-1956 and who belonged to the Madras, Bombay and Hyderabad States before the reorganisation of States;

(*b*) if so, whether it has been implemented ;

(*c*) if not, whether they would expedite the implementation of the same without further delay ?

SRI N. M. KOTRABASIAH SOGI (*Deputy Minister of Education*).—

(*a*) The sanction of pensions to teacher belonging to Madras, Bombay and Hyderabad States who had retired prior to reorganisation of States is an affair is an pertaining to the parent States.

(*b*) Does not arise in view of reply to Clause (*a*) above.

(*c*) Does not arise in view of reply to Clause (*a*) above.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES.—In answer to (a) it is stated that it is an affair pertaining to the parent States. If representations are to be received from teachers who have retired before 1956 and have not been getting any pension, will the Government write to the concerned parent Governments and see that pension benefit is given to them ?

SRI N. M. KOTRABASIAH SOGI.—If there was any provision for pension benefits under the then existing rules under the then existing Governments, those benefits will be continued by the present Government also and those who have retired prior to Reorganisation have been getting pension. If they were not eligible for pension benefits under the then existing rules under those Governments, their cases cannot be considered by this Government

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES.—There are a few cases of teachers who retired in 1956 and 1957, in South Kanara and they are denied pension benefits for no fault of theirs. Will Government consider those cases and see that at least some benefit is given to them ?

SRI N. M. KOTRABASIAH SOGI.—Under the then existing rules if those teachers were eligible to any benefits such as pension, increments etc., all such benefits would be continued by this Government also. If they were not eligible to any benefits under the then rules, the cases of those teachers cannot be considered by the Government.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಾರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ.—ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮುನ್ನ ಮದ್ರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದು ೧೯೫೪ ರಿಂದ ೧೯೫೬ರ ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಾ ? ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆದಂಥ ಟೀಚರ್ಸ್‌ಗೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಸ್‌ಆರ್‌ಸಿ. ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅದರ ನಿಬಂಧನಗಣನವಾಗಿ ಅವರು ಪೆನ್‌ಷನ್‌ಗೆ ಎಲಿಜಿಬಲ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಯಿದೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪೆನ್‌ಷನ್, ಬೆನಿಫಿಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES.—From the last two years so many representations were made by these teachers and the Government has not given any reply to them. May I know the reasons for that ?

SRI N. M. KOTRABASIAH SOGI.—I am not aware of the representatoins. Anyway, if they were entitled to any benefits under the then existing rules, those benefits will certainly be continued to be given to them.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬೋಳರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟರು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮುನ್ನ ಮದ್ರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ೧೯೫೪ ರಿಂದ ೧೯೫೬ರ ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಆಯಾಯ ಕಾಯಿದೆಗನು ಗುಣವಾಗಿಯೇ ಅಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆದು ಅವರ ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೧೯೫೪ ರಿಂದ ೧೯೫೬ರ ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಆಯಾಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೈದಾರಾಬಾದ್, ಬಾಂಬೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿವೃತ್ತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ರುಗಳು ಆ ಕಾಯಿದೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎನ್‌ಟೈಟಲ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಮತ್ತು ಏನೇನು ಹಕ್ಕುಗಳು, ಸವಲತ್ತುಗಳು ಬರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸವಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೫೬ರ ಮುಂಚೆ ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವರು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಏನೇನು ಪೆನ್‌ಷನ್, ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

GRANT OF LAND TO AN INDUSTRIALIST IN BELUR TALUK HASSAN DISTRICT

473. SRI B. NANJAPPA (Gandasi):—

Will the Minister of State for Forests be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that the Government has granted about 1,000 acres of land in the Ramdevarahalla Kaval in Belur Taluk, Hassan District to an industrialist ; if so, whether it is on upset price or on lease basis ;

(*b*) the terms and conditions stipulated at the time of grant of this land ;

(*c*) whether it is a fact that the said industrialist is trying to mortgage this land and take the loan from a Scheduled Bank for the purpose other than the one for which the land was granted ;

(*d*) the action the Government propose to take in this behalf ?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA (Minister of State for Forests).—

(*a*) Yes, on lease basis.

(*b*) *Vide* statement appended.

(*c*) No. The firm has been permitted to raise loan from a Scheduled Bank for their Industry.

(*d*) If the firm takes loan and utilises for the proposes other than Multi-purpose food project, action as deemed fit will be taken for violation of the terms and conditions of lease.

STATEMENT

Showing the Terms and Conditions Stipulated

(1) The lease will be for a period of thirty years on a lease amount of Rs. 25 per acre per year with a right of renewal for a like period on a lease amount subject to a ceiling of Rs. 50 per acre per year, the amount to be recovered being 10 per cent of the aforesaid lease amount for the first two years, 25 per cent in the third year, 50 per cent in the fourth year, 75 per cent in the fifth year and the full lease amount from the sixth year onwards.

(2) The land should be used for the purpose for which it is granted.

(3) The cattle that is being maintained by the company should not be allowed for grazing in the surrounding regenerated forest areas.

(SRI ALUR HANUMANTHAPPA)

(4) The area granted should be properly demarcated and fenced at the cost of the grantee.

(5) The grantee should pay Rs. 30,353-40 together with the interest representing the cost of plantations before taking possession of the land.

(6) If the land is utilised for any purpose other than the one for which it is granted the same is liable to be resumed to Government without any claims for compensation.

(7) The company lessee should abide by such of the rules and regulations of the Forest Department as exist or as are made from time to time.

(8) The lessee should utilise the land within 5 years by utilising 300 acres within a period of two years, a further extent of 200 acres before the end of 3 years, a further extent of 250 acres before the end of 4 years, and the entire balance before the end of 5 years.

(9) The lessee should pay the water rate in accordance with the rates notified by Government under the Mysore Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Water Rates) Act, if the lands or any portion of the lands are irrigated by a source of irrigation belonging to Government.

(10) Casein produced by the Industry, should be used for the manufacture of casein based food products by itself or sold to other industry for use in the production of casein based food products. The manufacture of casein and its diversion for industrial uses not connected with food products, should be specifically prohibited.

(11) The lessee should execute a lease bond embodying the aforesaid terms.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ :— ಹಾಸನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಮದೇವರ ಹಳ್ಳಿ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಯಾರು, ಅವರು ಯಾವಾಗ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು, ಯಾವಾಗ ತಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ :— ಅವರು ೨೧ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ೫ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

SRI H. N. NANJE GOWDA :— The Hon. Minister was pleased to say that this land was granted in 1967. I want to know what is the amount that has been collected towards these lands ?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA :— As per the decision of the Cabinet on 5th October 1967, the lease of land has been fixed for a period of 30 years, renewable for subsequent years, and for the first thirty years

it is Rs. 25 per acre per annum. He has deposited Rs. 10,000 and by way of value that has been fixed for the trees grown in the area of 135 acres, Rs. 30,353.

SRI H. N. NANJE GOWDA :— I want to know when it was granted in 1967, whether yearly collections were made and if so, what is the amount. I have gone through the agreement. I want to know the correct amount collected uptodate.

SRI ALUR HANUMANTHAPPA :— I have already said that he has deposited Rs. 10,000 and the tree value of Rs. 30,353 and they have also paid the annual rent of Rs. 2,500.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ :— ಅವರು ಪೆಡ್ಕೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಅದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA :— According to the information available they have not raised loans so far. As per the decision taken and communication sent to them, only lease right has been given as mortgage but without affecting the interest of the Government on the eased land.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :— ಈಗ ಅವರು ೩೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ, ೧೦೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ೧೯೬೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೋನ್ ರೈಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕಂಡೀಷನ್ ಫುಲ್‌ಫಿಲ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗುತ್ತಾರೆಯೇ ?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA :— They must fulfil the conditions of the agreement and see within five years they must make use of the land. According to the terms and conditions of the agreement they must bring under cultivation 300 acres within two years and 200 acres before the third year and 250 acres before the fourth year and the balance thereafter. There is no binding on the Government regarding the loan raised by this company in any of the banks. In the Government communication itself it is made clear that the Government is not in any way affected by the loans raised by them This is a private company ; they have share capital of 25 lakhs and in regard to the leased land there cannot be any binding on the Government.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್ :— ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA :— I have already stated that there is no binding on the land itself. Only lease rights they can mortgage to any of the banks, if they so desire. One of the conditions is, if the land is not put to use for which it is granted the Government has the right to resume the land.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್ : ಈಗ ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಂ ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಆ ಜಮೀನಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವುದು ನಿಜವೇ?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA :— We will take the proceedings against them. They cannot do it. They cannot violate the agreement. ಆದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ :— ಈಗ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ೧೦೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೩ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯಿತು. ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು ಆದನ್ನು ೫ ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಲೀಜ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಭೂಹೀನ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA :— I have no information as to what extent they have put the land into use. I will get it examined. If they violate the agreement I will see the conditions are fulfilled.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ :— ಹಾಸನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ೧೦೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಕಡಿದು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇರನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಕಂಡೀಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ:—ಅವರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮರದಿಂದ ಪಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ವಿವರವಿಲ್ಲ.ಆದರೆ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಶನ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ತೆಗೆದಿರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಸಾಧನೆಗೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಟ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ೩೮೦ ಬಫೆಲೊಸ್ ಇಡುವಂತದ್ದು ಇದೆ.

It was a scrub forest. There was no tree growth there. We have planted in 135 acres and the value of it is Rs 35,535. it has been given after the recovery of the amount. This is for production of high protein food, cheese, casein, and various other food products.

2-00 P.M

REDUCTION OF AMOUNT UNDER COMMUNICATION AND BUILDINGS

481 SRI K. H. RANGANATH (Mudigere). —Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state:—

(*a*) whether the Resources Committee has recommended reduction in the amount proposed in the Budget Estimate for 1969-70 under Communication and Building and if so the total amount so recommende

(b) whether the said recommendation has been accepted by the Government and the proposed cut that is being resorted to (Circle wise Gistrict wiseres may be furnished)?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE:—(Minister for Finance, Planning and Youth Welfare)

(*a*) Yes.

Rs·1 50 lakhs

(*b*) The saving is anticipated by deferring fresh works which have not beeu taken up or works although sanctioned, have not been started and alsoby reducing the expenditure under Tools and Plant The [illegible] savings are to be effected in consultation with the concerned Department. No. breakup can be given.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್:—ತಾವು (ಅ) ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿ ದ್ದೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಮುಂದೂಡುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಲ್ ವೈಸ್, ಜಿಲ್ಲಾವೈಸ್ ಬ್ರೇಕ್ ಆಪ್ ಕೊಡಿಂವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕಷ್ಟವೇನು?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:— ಕಷ್ಟಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಇದುವರೆಗೂ ಅಪ್ರಾವ್ ಆಗಿಲವ್ವೋ ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಮ್ಯಾಶಿನರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಲ್‌ವೈಸ್, ಜಿಲ್ಲಾವೈಸ್ ಬ್ರೇಕ್ ಅಪ್ಸ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೆಗೌಡ —ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಮೇಶಿನರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಬುಲ್‌ಡೋಸರ್‌ಗಳು, ಸ್ಕ್ರೇಪರ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್‌ಗೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಇದು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ರೋಡ್ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರಕ್ ರೋಡ್ ರೋಲರ್ಸ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನಿಗೆ ಇದು ಅಫೆಕ್ಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎನ್ ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡ—. ನೀವು ಒಂದುಸಲ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಗೂ ಒಂದೇ ತರದ ಅನುಕೂ ಇವತ್ತುಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದಿರಿ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ನೀರು ಕೊಡದೆ, ಅವರು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ರೋಡುಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಬ್ರಿಜ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಏರಿಯಾದ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆಹಣವನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವೆ ? ಇದು ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇಂದು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ —ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಡಿತವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಥೆ ಅವರು ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

MINOR IRRIGATION SCHEMES IN DODDABALLAPUR

490 SRI. G. RAME GOWDA. (Doddaballapur):—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state:-

(*a*) the number of sanctioned works in Doddaballapur Constituency under Minor Irrigation Scheme:

(*b*) the date of sanction and cost ofr estimate of each scheme;

(c) the date of starting of each work and the expenditure incurred on each work;

(*d*) the reasons fo not completing these works (reasons in each case may be given separately)?

SMT. BASAWARAJESAWARI-(Deputy Minister for Social Welfare (on behalf of) SRI A. J. DODDAMETI.—Minister of State for Minor Irrigation.

(*a*) 12.

(*b*), (c) and (*d*) *Vide* statement appended.

* *

Statement showing the details of sanctioned Minor Statement Irrigation Works.

	Name of Work	Estimated Cost	Date of sanction	Dated of Starting	Outlay to end of 12/69	Reasons
1	2	3	4	5	6	7
1	Construction of a pick up across Madagahalla R.E near Byappanahalli	1,19, 100 1,91, 000	16/63-64	12/63	77,679	Work stopped due to change in design and Revised Esti mate is under finalisation
2	Construction of Kotlige Machenahalli Tank	1,03,000	23/66-67	3/67	48,625	Old agency stopped the work Tenders have been called for balance work
3	Construction of Moodlakalinahalli	1,88,000	9/68-69	1/69	27,663	Old agency stopped the work Fresh agency is fixed and work is resumed,
4	Restoration of Mele-kotikenchegondanakere	3,75 000	957/67-68	10/68	20.450	As there is water in the Tank further work will bo resumed after depletion of water in this tank.
5	Restoration of Sympadipura	21,500	951/68	10/68	20,450	Revetment work is held up due to water in the Tank
6	Restoration of Gulya Nandigondanakere	36,500	968/67-68	1/68	9,215	Old contractor stopped the work. Fresh agency is proposed to be fixed early to resume the work

1	2	3	4	5	6	7
7	Restoration of Hadripura	31,000	6/68-69	8/68	30,232	Work under progress
8	Restoration of Doddavaddagere	44,000	12/67-68	1/68	23,444	Work under progress.
9	Construction of new tank Channaveeranahalli	24,000 RE 39,000	300/67-68	7/66	30,379	Work under progress
10	Construction of a new tank near Thenneranahally	56,000	91/66-67	7/66	49,270	Earthwork to bund completed except halla portion work There is flow of water
11	Construction of a new Tank near Lagumenahalli	68,000	12/66-67	1/67	39,473	The contractor stopped the work and he he has just resumed the work.
12	Construcit on of a new tank near Jakkanahalli	56,000	13/66-67	9/68	4,583	Since there is no response to the tender, an agency has been fixed up recently on P. W. System.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ:—ಒಂದೇ ಐಟಂ ೧೯೬೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ರಿವೈಸ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಸಂಪೂರ್ಣಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :—ಸುಮಾರು ೧೨ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಟೆಂಡರ್ ಮಗೈರೆ ಮಾಡಿ ಯೂರಿಗೊ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲ ಕೇವಲ ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ ಆಗಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡ್ದೆವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಲೇಬರರ್ಸ್‌ನ ಅಭಾವ ಇತ್ತು, ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ನಿಗದಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಪೀಸ್ ಮಿಲ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಜೆನ್ಸಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಪರ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಡಿಸೈನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿವೈಸ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ತಿ. ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ; —ಐಟಂ ನಂ. ೪ರಲ್ಲಿ ೩,೭೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಕೆಲಸ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಆಗುವುದು ನಿಜವೇ, ಸುಳ್ಳೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :—ಅದನ್ನು ಇನೊಂದು ಸಲ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಬಿ ನಂಜಪ್ಪ :—ನಂಬರ್ ೫–೬ ದೊಡ್ಡಬಳಾ ಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೇ, ಅಥವಾ ಅದರ ಹೊರಗಡೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ:—ಅದು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೊರಗಡೆ ಇದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಒಳಗಡೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

MR. SPEAKER —I shall hold over the remaining questions They will be taken up in due course. Next we will taken up Short Notice Questions.

Short Notice Questions and Answers

SALE OF MOVEABLES FROM THE OFFICE OF THE DEPUTY COMMISSIONER, NORTH KANARA

9. SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur):—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that orders have been passed recently by the Civil Judge, Karwar, North Kanara for the sale of moveables from the Office of the Deputy Commissioner, North Kanara for recovery of a sum of of Rs 508–94.

(*b*) the reason for allowing the matter to reach such a stage.

Sri H. V. KOUJALGI. (Minister for Revenue) :—

(*a*) No,

(*b*) Does not arise.

ATTACHMENT OF FURNITURE OF THE OFFICE OF THE DEPUTY COMMISSIONER, NORTH KANARA.

10. SRI M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that the furniture of the Office of the Deputy Commissioner of North Kanara District at Karwar was attached on 22-1-1970 as per the Court Order ;

(*b*) the reasons for such an instance :

(*c*) the person responsible for this lapse and the action taken by them in that behalf ?

SRI H. V. KOUJALGI,— (MINISTER FOR REVENUE)

(*a*) No.

(*b*) and (*c*) Do not arise.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES :— For the question in (a), the Government have stated 'No.' I think the Government has not used its common-sense because.....

SRI M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN ;— When the Hon. Speaker was not in the Chair, there was lot of discussion about that word.

MR. SPEAKER : I was listening to everything. The use of that word was not rather happy. But why does the Hon. Member Smt. Fernandes commit the same mistake ? She should avoid using that word.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES : I am using that word because the Hon. Minister has not given me a correct answer.

MR. SPEAKER : The Hon. Member should avoid that word.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES : In the "Indian Express", the following report has appeared under date 22nd January :

"The Civil Judge of Karwar Mr. V. D. Puned recently issued orders in an execution proceeding for the sale of moveables from the office of the Deputy Commissioner,North Kanara, for the recovery of a decree amount of Rs. 508. 94.

"The Government having failed to pay the amount to the decree holder, Mr. Vittal Manjunath Prabhu, a former godown keeper, the Civil Judge directed the issue of a "char" warrant against the Governmment for the recovery of the amount under the court decree by attaching and sale of the moveables from th offiece of the Deputy Commissioner, North Kanara.

"Mr. Prabhu had sued the Government for the payment of the excess amount recovered from him as godown keeper and obtained a decree against the Government. He took out execution proceedings against the Government for the recovery of the decretal dues as the Government failed to pay the amount."

This in what has appeared in the papers. Then how does the Governmant say that nothing has come to their knowledge, that it is not a fact and that the question of fixing responsibility does not arise?

I want to know whether what is published in the paper is a fact and if so, what action you are going to take against the officer who has given this answer ?

SRI H. V. KOUJALGI : I request the Hon. Member to read the question carefully. Orders regarding the sale of the property is not passed and that has not come to the notice of the Government. Only execution proceedings were started and as soonas it came to our notice the money was paid.

SMT. WINNIFRED FERNANDES : When the decree amount was only Rs. 508 and when the movables of the Deputy Commissioner's office were attached for that small amount is it not a slur on the administration?

SRI H. V. KOUJALGI ; I again repeat that there was a request but there was no order and no attachment. I think it is a legal procedure. The member will understand that there was no attachment at all. Assoon as execution application was failed it was brought to the notice and the money was paid.

SRI H. SIDDAVEERAPPA : What was the prayer in the execution application and what was the order of the Court?

SRI H. V. KOJALGI : The prayer was for attachment of moveables and recovery of money.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ : ಡಿಕ್ರಿ ಯಾವಾಗ ಆಯಿತು? ಡಿಕ್ರಿ ಯಾದನಂತರ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೂಡದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು?

SRI H. V. KOUJALGI : I think the decree was passed on 31st January 1969.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ : ೧೯೬೯ನೇ ಜನವರಿಯಲಿ ಡಿಕ್ರಿಯಾದರೂ ಸಹ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಹಣ ಕೂಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ೨೨ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೭೦ಕ್ಕೆ ಅಟ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವೇ?

SRI H. V. KOUJALGI : From the records I find that there was only a prayer and the orders were not yet passed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ : ೨೨ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೭೦ಕ್ಕೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವೇ? ಅವಲ್ ಜಾರಿ ಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೫೦೯-೯೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಮಲ್ ಜಾರಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಲ್ಲವೇ?

SRI H. V. KOUJALGI : When there is a claim and the Government did not admit it, they went on an appeal. It was dismissed. They wanted to go in revision but the legal opinion was that it was not necessary. In the meanwhile there was delay in taking action.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ : ವಾರಂಟ್ ಹೋಗಿದ್ದು ನಿಜವೋ ಇಲ್ಲವೊ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ : ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಲೋಕಯ್ಯನಾಯಕ್: ಆ ರೀತಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದಂತಹವರಿಗೆ ''ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಭೂಷಣ'' ಎಂಬ ಪದವಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

MR. SPEAKER : It need not be replied. Now we go to call attention Notice. The Hon. Member who has given notice of it is not present. Now we will take up Financial Business. Sri Amalorpavam will speak on the Demands.

BUDGET ESTIMATES FOR 1970-71 DEMANDS FOR GRANTS

[(*Demands Nos. 10, 12 & 13 Debate Contd*)]

Sri M. A. AMALORPAVAM:—(Bharatinagar) Mr. Speaker, I rise with your permission to support Demands Nos. 10, 12 and 13 pertainig to the General Admnistration, Jails and Police. I must confess that we are all very happy that ever since Sri Veerendra Patil took over as Chief

Minister he has certainly tried his best to tone up the general administration. I do not say that all our expectations have been fulfilled but by and large the endeavour of Sri Veerendra Patil has certainly had a very beneficial effect on the tenor of administrattion. Redtapism has become such a common feature that the general public were very much dissatisfied with the way the representatives of the public were disposed of. But after Sri Veerendra Patil became the Chief Minister he has been making honest and earnest efforts to cut down this redtapism and tried to see that to the maximum extent the files are disposed of as promptly and expeditiously as possible. Inspite of all that, we feel that he has not been able to receive co-operation that he is expected to receive, that he is entiled to receive from some of the top officers who are at the helm of affairs. It is rather unfortunate that inspite of the fact that we are living in a new set up, a different set up, a democratic set up, some officers are still in the ivory tower and they continue to have the same bureaucratic approach and outlook that they had during the Britsh Imperialistic regime. They seem to imagine that they have no responsibility towards the people and they can affort to treat them as our former rules were treating them. It is high time that some of the officers, I do not say all the officers are doing it; I must congratulate many of the officers who have changed in tune with thechanged circumstance and changes their outlook.

But even to-day there are a few Officers who have no patience to treat courtously the representatives of the public when they approach with genuine problems. Very often even when they come with very ordinay requests, those requests are not complied with and even the Ministers are not trying their best to see that the representations of the members of the Assembly are attended to. I am sorry to say that some of the Ministers are not taking due interest in the representations and some representations remained in cold storage for months together. We will have to run umpteen number of times to these officers, beg of them, beseach them, implore them, cajole them and make them feeling they are doing very great service to them. This is the attitude of the officers in is 20th Century. I can just remember the days of Britishers when we were all treated as servants. That kind of attitude is still there among the officers. Though I stand to support the demands, I am making a request to the Chief Minister and the other Ministers to direct their officers to see that a fairly good administration is given in respect of their offices. I have made it very clear how the officers are behaving. It must be accepted without any clarification or mental reservation that the officers are not listening to the complaints and they are not caring to study the problems which they ought to. Nearly Rs. 15 crores and odd have been demanded for the General Administration, Jails and Police and the people of Mysore are not in any way hesitent to support the demands without any reservation provided they are assured that the administration is sincerely interested in Solving the problems of the common man. Sir, sometimes we feel the

(Sri M. AMALORPAVAM)

stand of the enlightened Opposition of Mysore is very severe on the Treasury Bench. Sometimes I cannot but agree with the enlightened Opposition that their criticism is reasonable maintainable and it has also some substance. We find some members attack very severely because their legitimate claims and requests are not complied with on some flimsy grounds. Even the genuine requests on behalf of the teaming millions are being turned out or their requests will go uncared for though deserve proper deal. With all humility and conviction at my command I request the Chief Minister and other Ministers kindly to see that the officers are given a direction in this regard. As I told you all the officers are not bad. Some of the officers are very good. But certain officers, I am afraid, are very adament and are not changing their attiude. Unless they are made to realise their position and responsiblity and unless they are made to place in a proper place, I am afraid, the representations made by the reprsesntatives of Public like us will go unheeded. Sir, with reagard to transfer, I really fail to understand why some officer think that transfer are sacro-sanct and under no circumstances be violated. For example, a First Division Clerk of Shimoga District has suffered at the hands of the Deputy Commissioner for this very reason. He was a Tuberculosis patiet and he was in the Hospital for treatment. After two or three months treatment in the Hospital he was discharged and adviced to look after his health very corefully for some months during the convalescene period and he should be checked up and given treatment. His wife is also a Government servant. She is a staff Nurse in the Macgan Hospital at Shimoga. This poor Government servant who was suffering from T.B. saw the Deputy Commissioner, and requested him that the transfer which was ordered in the month of October be stayed till the end of March by which time he might be alright and his childrens school period might be over. A representation was also made through the Revenue Minister who recommended his case to the Deputy Commissioner for condsideration. But the Deputy Commissioner was so inhuman and has turned down his request and asked him to report for duty immediately. I can understand the administration cannot be efficient if the M. L. As and M. L. Cs interfere in smal lmatters like transfers etc. But this case is a pitiable one and it deserved humnt consideration. The Deputy Commissioner should not have told tha under no circumstances the transfer orders be altered. After persistent request and after intervention of the Revenue Secretary, the Deputy Commissioner with the greatest difficulty conceded the most reasonable demand. This is the attitude of the Administrators. They should consider compassionately such pitiable and heart rendering request without any reservation. I am afraid such attitude was not prevailing even in the time of I.C.S. officers under British regime who treated us as slaves. Even after 20 years of independence, the same attitude is

being followed by some officers. Such tendency should be curbed and we definitely deserve better treatment and more human consideration from the Officers. Where the administration ought to be strict, and where the administration ought to be efficient, it is inefficient, where it is ought to be honest it is corrupt and where it is ought to be prompt it is delaying. The administration connot be so strict with regard to the legitimate grievances of the public. There is a general feeling in the minds of the public that after indepedence they are not able to get human treatment at the hands of the officers. Therefore, I strongly urge the officers in charge of the administration to be sympathetic, and human. There is a feeling among the officers that the M. L. As and M. L. Cs are interfering in the day to day administration and they are trying to tamper with the transfers and other things. Let the officers realise that M. L. As and M. L. Cs need not go to them and beg them and beseach them for such very ordinary things, There is a general feeling that the officers have become adepts in the art of building up files. It so far as representations are concerned, which can be looked into and investigated, I do not know what extraordinary pleasure they derive by unnecessarily delayng and always trying to look into those papers with some mental reservation and trying to sort out such reasons which are not aimed at giving favourable decision.

So, the file will be tossed on from the case-worker to the Section Officer, from there to the Under Secretary, from there to the Deputy Secretary and then to the Secretary, and by the time the file sees the sun of the day, the poor man who has gone there with a representation would come to the definite club that unless he goes and catches M.L.A., or top officer or some influential person his request would not be complied with and that his representation would not be attended to. That is our experience.

2-30 P. M.

Every time for ordinary transfers and minor things we M.L.A.s will have to rush to the ministers, unnecessarily trouble them and embarrass them who have a very heavy responsibility of running the administration of the entire State. Every now and then we will have to go to the Ministers to represent that files are pending in the concerned departments for months. Let not the officers feel that we are helping the people. It is mainly the duty of the officials to see that maximum co-operation is extended to the public. In independent India they cannot afford to cultivate the kind of attitude they were cultivating 30 or 40 years ago. unless the outlook is changed, unless the I.C.S. attitude is changed, I am afraid any number of speeches on the floor of this House, any criticism by the Opposition or the public, is not going to change the administration methods. Therefore, Sir,

(SRI M. A. MALORPAVAM)

with all humility, I beg of the officers through you that they should definitely change their outlook and try to see that the common man in India, who are 80 to 85 per cent of the people, will not run to the M L.A.s and other influential persons and seek their aid in order to see that their problems are solved. We know many officers are courteous and honest. But on account of the treatment meted out by some officers we feel, 'let those problems remain unsolved rather than going to such officers who treat us with scant respect. I don't deny that. There are wonderful officers, very highly cultured officers, very helpful officers. Still there are certain officers whose attitude or behaviour is really reprehensible and definitely deserves to be condemned in an unequivocal manner.

Coming to Police Department, I know it is a very unavoidable task that the police force is performing. Whether Congress party is in power or any other party, law and order has to be maintained. When the police force does its duty properly, unfortunatly there is none to compliment them. Whenever they commit certain mistakes, without any mercy the public as well as the responsible representatives of the people like us unhesitatingly run them down. I know the police have got very grave responsibilities and it labours under various handicaps. But that cannot justify the manner in which some of the police officers are performing their duties. Yesterday, Smt. Nagarathnamma brought to the notice of the House the behaviour of a few police officers during the Torch Light Parade. That is not the single instance. There are instances galore in the State of Mysore when our police officers have managed to hushup very serious crimes and managed to magnify very ordinary mistakes because it suits their convenience. I have always been upholding the Police Department on the Flour of this House because it is a tribe which deserves our sympathy and support. At the same time the Police Department very often acquits itself in such a manner we begin to imagine whether we are right in supporting them because more often than not it has been discharging its duty in such a manner that it leaves much to be desired. A matter which could be settled without unnecessary furrore is aggrevated in such a manner that the public incidentally fall on the Ruling party. Whatever the officers do, whatever the policemen do, the bread is to be borne by the Ministers and the members of the Ruling party. Just because the officers are behaving in an irresponsible manner, those who are really innocent will have to pay the price for it. Since the police are the custodians of law and order and have the discretionary power, I would appeal to them to cure the disease, and I expect them to extend their co-operation to the public in such a manner that the public is there to appreciate their performance and the public is also their to extend their maximum co-operation to the Police Department.

Sir, as I have already brought to your kind notice, on vital issues like general administration, police and jails, atleast half an hour is required for any person who want to bring about the salient features. But, unfortunatly the time is limited. Therefore, I cannot blame the Speaker, who was kind enough to extend my time by a few more minutes. But the trouble is I am not in a positoin to say what I wanted to say. I appeal to the officers of the Administration that they would certainly understand the times in which they are moving and try to see that the troubles faced by the common man are attended to promptly, and many of the difficulties faced by the public could be solved if the officers were to make a humane approach to their problems With these few remarks I thank the Chair.

SRI C. K. RAJAIAH SETTY:—Sir, some of the Police department steno-typists are taking down the proceedings in the Officers' gallery. Is it permitted?

MR. SPEAKER:—I think they are Officials from the concerned Departments. I shall find out the position.

‡ಶ್ರೀ ಭೋಳ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾರ್ಕಳ):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಂಥ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಪೋಲೀಸು ಮತ್ತು ಜೈಲು ಇಲಾಖೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಬಯಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪೋಲೀಸು ಖಾತೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕಣ್ಣುಮುಂತೆ ಕಾನೂನಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಾಣುವಂಥ ಕೊಲೆ ದರೋಡೆ ಕಳ್ಳತನ ಮುಂತಾದ ಆಕೃತ್ಯಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ತಕ್ಸೀರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನಿಖೆಮಾಡಲು ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಂಥ ತಕ್ಸೀರುಗಳ ದಾಖಲೆ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವರು. ಜನರು ಕೊಡ ಸರಿಯಾದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳುವ ಮತ್ತು ಕೊಡುವ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಿಜವಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅನೇಕವೇಳೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ, ಸತ್ಯವಲ್ಲದ ಪರದಿಮಾಡಿದರೆ, ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಿಜವಲ್ಲದ ಫಿರ್ಯಾದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅನೇಕವೇಳೆ ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಟ್ಟವರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಎಸ್‌ಪಿ, ಡಿ.ಐ, ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೂರಿನ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುವರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವರು. ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೂಡ ತಕ್ಸೀರಾದನಂತರ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಾಗುವ ಎಷ್ಟೋ ಕೃತ್ಯಗಳು ಮರ್ಡರ್ ಮುಂತಾದ್ದು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ಪ್ರಿವೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಭೋಳೆ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ)

ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಕ್ಸೀರು ಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೂ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿರುವರು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ, ಕೂಡ ಸಲಕರಣೆಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸರು ಬಾಡಿಗೆ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವರು, ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾರಿರುವವರು ಅದು ಎಂಗೇಜ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಆದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು, ಪತ್ತೆಮಾಡಬಹದು, ತಕ್ಸೀರಾಗುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾರೆ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಇಂದು ಮಾತನಾಡಿದವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ದೂರುಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿದೆ. ಕೇವಲ ಸೇಡ ಎರಡರಷ್ಟಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಶೇಕಡ ೫೮ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರಸೇವೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನುಕೂಲತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗ ಕೂಡ ಈಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಬೇಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಯಂಥಾದರೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವರಿಂದ ಫೋನ್ ಕಾಲ್ ಬರಬೇಕು ಅಥವ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಸ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಕೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸುವ ಜನತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯಬೇಕು ನೌಕರರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಪಾರಸನ್ನು ಸರಕಾರ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಹತ್ತ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೌಕರರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಟ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ಇಂದು ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇರಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟೇಗಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವರು ಮಾಡಿದವೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವವರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಮಾಡುವರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಫೈಲು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಳಗಿರುವವರಿಗೆ ಮೇಲಿನವರೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದಿರುವಾಗ ತಾವೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದಿದೆ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆ ನೋಡಿದರೆ ವೆತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಅನೇಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವುಂಟೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕೂಡ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರಕಾರ ಮುಂಜೆ ಅನಾಹುತವಾಗ ಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ತೊಂದರೆಯಾದ ನಂತರ ಕೈಹಾಕುವುದು. ಜನರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ರದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದೋ ತಿಳಿಯದು. ರೈತರು ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದಿದದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ಉಗ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳು ವುದು, ಸರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಕೂಡು ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ತಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ತಮಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರೆನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೂರಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರೊಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳು. ಈ ಇಲಾಖೆಗಳವರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ, ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಿಂದನಡೆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ) :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎದುರು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೇ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮನೋಭಾವವಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಅಪದನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ :— ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :— ಅದಕ್ಕಿಂತ ಲಾಯಕ್ ಆದ ಪದ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನೌಕರ ವರ್ಗವನ್ನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಂಗಡವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರವೆಂದರೆ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಲಂಚ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಎರಡು ಗುಣಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಕಡೆ ಇರತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿದೆ, ಅವರ ಇಂಗಿತ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ, ಯಾರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವರು, ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದವರು, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವವರು, ಎದುರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರು, ಯಾರು ಯಾರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾದ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ, ಖೂನಿ ಆಗಿರುವ ಬಹಳ ಬಲವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ಕೇಸು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಯಾರಾದರೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನೀರಿಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಯಾವಾಗ ಅರ್ಜಿಬಂದಿದೆ, ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಫ್ .ಐ.ಆರ್. ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುವವರು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದುಕೂಡ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬಂದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಅಮಲೋರ್ಪವಂ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಆಡಳಿತ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಹೋಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಅಂಥ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವೇನಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಜನ—ಸಾಮಾನ್ಯರು ಕೊಡುವುದಿರಲಿ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಕೊಡುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೇ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ—ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೇನಾದರೂ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಫೈಲ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಇವರ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದೆ, ಇಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಏನಾಗಿದೆ ಏನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ, ಉಳಿದ ಯಾವ ಜನಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೂ, ಏನೇ ತೊಂದರೆಗಳು ಆವರಿಗೆ ಇರಲಿ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮನಬಿಚ್ಚಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ 'ಸ್ವಾಮಿ' ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ದೂರಿದೆ, ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. 'ಏನ್ರಿ' ನೀವು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಹರಟುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಲ್ಲಿಗೆ ಸಭೆ' ಬರಖಾಸ್ತಾಯಿತು. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇಂದಿಗೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮುಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿನ ಒಳಗುಂಪು ಅನೇಕ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ಪೊತ್ತು ಕೂಡ ಆಪಾದನೆಗಳಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಆವರಿಂದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಿಂದ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದೂವರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆರ್ಜಿ ತನಿಖೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆಧಾರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನೇ ಕೆಲವಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೊಂದು ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ್ಗ ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಎಷ್ಟು, ಇತ್ತು, ಮುಂದೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಎಷ್ಟು ಬಿದ್ದಿತು, ಅಧಿಕಾರ ಬಿಡುವಾಗ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಆಗಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ಒಂದು ಸಲಹೆ. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಇರುವುದು ಇರಲಿ. ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡುವವರ ಮೇಲೆ ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಪಾಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಉಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಈ ಆಪಾದನೆಗಳ ಹೊರೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮನ್ ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಬಿಲ್ ಎಂದು ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಇರುವಾಗ ಆವುಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಬರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಅಮಲೋರ್ಪವಂ ಅವರು ಕೂಡ ಬಹು ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಕಟುತ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರ ಮೇಲಿನ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾನೂನುತರಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ

ದಲ್ಲಿ ಸೀತಾ ಮಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಹೊರಗೆಬಂದ ಉದಾಹರಣೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಂದು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ.

3-00 P. M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ತಿಳಿಯದು. ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಭಾನುವಾರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯು ವಾರದ ಕೊನೆಗೆ ಕುಣಿಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಇದೇ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇವರು ಇಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆನೇಕ ಜನ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ತರಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಲು ಕ್ರಮವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇವರು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಅನುಪಯುಕ್ತ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಹೊತ್ತೂ ಪೈಪೋಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ರಕ್ಷಕ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗೌರವ ಇದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಸಲಹೆ ಕೇಳುವುದು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮಾನ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾರ್ಗ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ? ತುಮಕೂರು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ನಾಲೆಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸುವುದು ಅವರ ಕಡೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಕಾಗದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದರೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯ ವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನು ಆಕ್ಷೆನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ಹುಚ್ಚು ಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗೌರವ ಇದೇ ? ಮೊನ್ನೆ ಅಹಮದಾಬಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕುಣಿಗಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ಎ. ಐ. ಸಿ ಸಿ. ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತವೇ ? ನಾನು ಅದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನನಗೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನನಗೂ ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುವವರು ಇದ್ದರು. ಆ ದಿವಸ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೋದೆ. ಆದರೆ ತುಮಕೂರು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರರು ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಐದು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಅವರು ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಮೆಂಬರರನ್ನು ಅದೇ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು ? ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಧೈರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ ಗಳಾಗಲು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಂಗಳೂರು ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಗ ಸೇರಿದೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರು ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ೨೮೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಅಧಿಕೃತ ಬಂಡವಾಳ ೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದುತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ ಆದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂನಾದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರುವರೆಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಇರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ? ಇವರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟು ? ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಷ್ಟು ? ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಎಷ್ಟು, ಹಣ ಉಳಿಯುವುದು ಎಷ್ಟು ? ಇಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ?ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂಥ ಗುರುತರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಉಪ–ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ೩,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಡಿಟರ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಧೈರ್ಯ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಮೇಲಿನಿಂದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ. ಅವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇದೆ. ಅವರು ಯಾರೇ ಇದ್ದರೂ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳು ಇವೆ. ಇಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೇಳಿರತ್ತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಹಣ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಡ ಕೂಡದು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು, ಸರ್ವರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ (ಹೊಸನಗರ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಜೈಲು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ನಾನು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೆನೆ

MR. CHAIRMAN (SRI D. M. SIDDIAH) *in the Chair.*

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಡಳಿತವಾಗಲೀ ಆದು ಒಂದು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಆಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ನೌಕರಿವರ್ಗದವರೇ ಕಾರಣ, ಈ ವಿಷಯ ಅವರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ೧೯೫೬ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ವಿವಿಧವಾಗಿ ಐದು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮದಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೋಭಾವನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ೧೯೫೬ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣದಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಂದು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಈ ಐದುಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದವರ ಸೀನಿಯಾರ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಭಡ್ತಿ

ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಾದವಿವಾದಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂತೋಷವೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮೇಲಕ್ಕೆರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಲೆಕ್ಚರರ ಕೈಕೆಳಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತನೋ ಅಂಥವನು ಈ ದಿವಸ ಆ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಹೀಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಅಸೂಯೆ ಮೂಡಿದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆ ಆದರ ಪ್ರೆಖರಿ ಬೇರೆ ದಿನಾಂಕ ೨ನೇ ಜುಲೈ ೧೯೬೫ ಮತ್ತು ೮ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೬೬ ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಹೊರಟವು. ಆಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪಾಲಂಟರಿಯಾಗಿ ರಿಟೈರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಂಥ ವಾಲಂಟರಿ ರಿಟೈರ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೆಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಿಂದ ಅಂಥ ವಾಲಂಟರಿ ರಿಟೈರ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೆಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳವರೆಗೂ ಜಿಗುಪ್ಸೆಹೊಂದಿದ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಂಪಲ್‌ಸರಿಯಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದ ಮತ್ತು ಸೇವಾಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತವೂ ಕೂಡ ಎಫಿಷಿಯೆಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಂಥ ನೌಕರರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಅಂದರೆ ೧೦ ವರ್ಷ ಸರ್ವೀಸಾದವರಿಗೆ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ೧೫ ವರ್ಷ ಸರ್ವೀಸಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸೆಕ್ಯುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ೨೦ ವರ್ಷ ಸರ್ವೀಸಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಇದು ವರ್ಗವರ್ಗಿಯಲ್ಲಂತೂ ಅತಿರೇಕವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ೬ ವರ್ಷ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಗಟ್ಟಲೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆರಾರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನೂ ಒಂದು ನಿಯಾಮಾವಳಿ ಇಲ್ಲವೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ನೌಕರನನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ೧೮-೧೫ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವರು ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಏಜಂಟರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಒಂದು ಉಪಕಸುಬು ಮಾತ್ರ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಒಂದೇ ಕಡೆ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದಕಾರಣ ಆತನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ಸದಾ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲೇ ಆತ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅಂದಾಗ ಆ ಶಾಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏನಾಗಬೇಕು ? ಇದಕ್ಕಾಗೇ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಎಂದಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿರತಕ್ಕವರು ಅಂದರೆ ಬಿ. ಡಿ. ಒ., ಡಿ. ಸಿ. ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಸುಯೋ ಮೋಟೋವರ್ಗಡ ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ತಡೆಹಿಡಿದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ವರ್ಗಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ?

ಇದು ಕೇವಲ ಆರ್ಡಿಯ ಮೂಲಕ, ಕೆಲವೊಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದಲ್ಲ, ಆ ಸಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ಗೆ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಆಳತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಎಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅವನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು; ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳಿಗೋ ೩ ತಿಂಗಳಿಗೋ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ)

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಜ್ಜಂಪುರದ ಪ್ರಕರಣ, ಮಂಡ್ಯದ ಪ್ರಕರಣ, ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಪ್ರಕರಣ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೂ, ನಾವೂ, ನೀವೂ ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಹೇಳನವಾಯಿತು, ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ ನಡೆದು ಮಾನಭಂಗವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ೩ ಸಾವಿರ ಜನ ಪೋಲೀಸರು ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಘಟನೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತದ ಮಟ್ಟ ಎಷ್ಟುಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಬ್ಲಿಟ್ಸ್ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಮರ್ಡರ್ಸ್ ೬೦೦ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಅದು ರಿಪೋರ್ಟೆಡ್ ಕೇಸುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ಜನರು ಪೋಲೀಸಿನವರು ನುಗ್ಗಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ನುಗ್ಗಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ:—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶ-ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ದರೋಡೆ ಕೊಲೆ, ಮತ್ತು ಕಳುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೬೦ ರಿಂದಲೂ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಹಪೆಡ್ ಆಫ್ ಮತ್ತು ಅನ್‌ರಿಪೋರ್ಟೆಡ್ ಕೇಸಸ್ ಎಷ್ಟು ಇವೆ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ:— ಈ ಅಂಕಿಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ದರೋಡೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಚಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ. ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರವಾದಂಥ ದಕ್ಷತೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಟಿಂಬರ್ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ? ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ:—ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆನೇಕ ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದರು, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರಪ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕಾನೂನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ೩೧೧ನೇ ಕಾಲಂ ಪ್ರಕಾರ ನೌಕರ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಈ ೩೧೧ನೇ ಕಾಲಂ

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸರ್ವಾನುಮತ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡೋಣ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಂಡಲದವರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಮ್. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು):—

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಖರ್ಚಿಗೆ ೫ ಕೋಟಿ ೧೩ ಲಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ಈ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೫ ಲಕ್ಷ ೯೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು, ಈಗ ರಾಜಪ್ರಮುಖರಾಜರುಗಳು ಹೋದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರುಗಳನ್ನು ಈ ಬಡದೇಶದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಡವನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ. ೨೯ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತ. ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೇನಾದರೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಾವು ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರಿಮಾನ್ ಕೌಜಲಗಿಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಗಮನವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹರಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಇದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಬಡರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು. ಈಗ ಬಡವನ ಒಂದು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ:—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅವರ ಟಿ ಎ. ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ:—ಹೀಗೆ ಬಡವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೧ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಚಾರ್ಜುಗಳಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಗೌರವವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಇದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಲಂಚವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಂತಹ ವಿಲೆಜಿನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಯಾರ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟು ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜುಗಳ ಮೂಲಕ ಮೊದಲು ಕೆಲವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರುಗಳು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಮೆಂಟು ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನ ಮೂಲಕ ಬಂದವರನ್ನು ಟೆಂಪರರಿಯಾಗಿ ಬಂದರು ಎಂದು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು

ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ೩-೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದರೆ ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ಸು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟರುಗಳು ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದರೆ ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮೊದಲು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಯಾರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದರೋ ಅವರನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಎಂದು ಏಕೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿರಬೇಕು? ಇದೇ ರೀತಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಹಾಗೂ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಗಳು ಎಂದೇಕೆ ಇರಬೇಕು? ಈ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಉಳಿಸಿಯಾ ಮಾಡಬಹುದು ಸುಮ್ಮನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬರೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಉತ್ತರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಲಾಖೆಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೯.೫೨ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂಬತ್ತು ಪೈಸಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನರಿಗಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇದು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟೀವ್ ಪೋರ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೭.೬೧ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸಿನವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ: ದಕ್ಷತೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಿದೆ? ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು, ಇದು ಸುಮಾರು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ಆ ನಂತರ ೬೯-೭೦ರಲ್ಲೂ ಆಯಿತು ಮತ್ತು ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಗಲಾಟೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ದರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ದಿನಗಳು ನಡೆಯಿತು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ೧೯೭೯ನೇ ಇಸವಿಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೭-೧೮ನೇ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟು ಹೋಟೆಲುಗಳು ಭಸ್ಮವಾದವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದು ನಡೆಯಿತೆಂದು. ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭ ಸಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇದೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅನೇಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಲಾಠಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಎಳೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಮಾನುಷಕೃತ್ಯವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸರು ಇವರನ್ನು ಬೂಡ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೇಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಹಾಗೂ ನಿರಪರಾಧಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಹೊಡೆದು ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪೋಲೀಸರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಒಂದು ಕ್ಷೇಮನಿಧಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷೇಮನಿಧಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟವರನ್ನೇ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಮನುಷ್ಯತ್ವವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಕಿರುಗುಂಡ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅಪ್ಪಿದ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿಗೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಜನರನ್ನು ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿ ನಲ್ಲಿ ೬ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಆ ದಿನ ಪೋಲೀಸರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ನೂರಾರು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೀಪ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆದಾಗ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕ ಸತ್ತು ಹೋದ. ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕಾಲು ಮುರಿಯಿತು. ರಾಜು ಎಂಬ ಸತ್ತ ಹುಡುಗನ ಫೋಟೋವನ್ನು ಮತ್ತು ಆತನ ತಂದೆಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ತ ಯುವಕನ ಶವವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಆತನ ತಂದೆಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಜೀಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೋ ಆತನಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಲಂಚ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಶವವನ್ನು ಹೂಳು ಹಾಕಿದರು. ಇದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದರೆ ವ್ಯಭಿಚಾರಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಕೈಕಾಲು ಕತ್ತರಿಸಿ ಭಿಕ್ಷುಕ ವೃತ್ತಿಗೆ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಕಳ್ಳತನ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳತನವಾಗುವುದನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಕುದೂರು):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೂರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಶಾಸಕರಾದ ನಾವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಪೋಲೀಸರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರಂತೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಕೂಡ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವರ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗಳನ್ನು ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇಡದೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇಡದೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಕಠಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು, ಜಾತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ೨೨ ವರ್ಷದಿಂದ ಇದ್ದವರು. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವ ಭರ್ಜರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಿಗಳು, ವ್ಯವಹಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ನ್ಯೂನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಭದ್ರತೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಅನುಭವಿಗಳು ಮತ್ತು ತಿಳಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜೈಲು ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜೈಲುಗಳ ಭದ್ರತೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಚಿನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತಿಳಿದಂಥವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಸಾ ನ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ದೇಶ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಆಗಿರುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಅವಹೇಳನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ, ಎನ್ನತಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಏನೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಘಟನೆಗಳು ನಡದಿವೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಆಗಿವೆ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನೂ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ಸ್ ಆಗಿರುವವರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ದೇಶದಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಗಳು ನಮಗೆ ವೋಟು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ನೌಕರರನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಒಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಒಗೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಇಂಥಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು ದೇಶದ ಜನತೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಬೇರೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಹೇಳಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಮತ್ತು ಕೂಡಿಗಲ್ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಜೈಲು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಜೈಲಿನ ನೌಕರರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರ ಕೂಲಿ ಕೊಂತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪೂರ್ಣವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ, ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಎಂದು ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತುಂಬಾ ಗೌರವವಿತ್ತು. ಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಜನತೆ ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಈ ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರೂ ದುಃಖಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಿನವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನ್ಯತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಾನವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿ ಇದೆ. ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಇಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷರಾದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಂತಹವರು ಒಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚ ರುಷವತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದವರು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಲಂಚವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳು ಸುಲಸೋಲ ಮಾಡಿ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಸಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೈಮುಗಿದು ನಮ್ಮಪ್ಪ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಬಗೆ ಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷ್ನಿನವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬಹು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮೋಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ಆಡಿಟ್‌ನವರಿಗೆ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದಂತಹವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅವನು ಲಂಚ ತಿಂದಿದ್ದಾನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಂಚ ಕಡಿಮೆ ಆಗಬಹುದು. ಆಗ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಲೋಪಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ)

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೊಂಚ ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ೨೫ ವರ್ಷಗಳು ಸರ್ವೀಸ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಎಟೈರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಡವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆನ್ನುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"In the public interest, it is sometimes found necessary to grant extension of service or re-employment to persons after the date of their compulsory retirement or superannuation. In such cases, the Government of India have made a rule that such persons shall not be eligible for further promotion in the cadres in which they are re-employed. Following the principle enunciated by the Government of India, the State Government have also made a Rule debarring such persons from further promotion during the period of their re-employment or extension after the date of compulsory retirement."

ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನು ೨೫ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದರೂ ಅವನನ್ನು ರಿಟ್ರೈರ್ ಮಾಡಲು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಶಿಯಲ್ ಶೀಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬರೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಶನ್ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ತನ್ನ ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಅಡ್ಡದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರಿಟ್‌ಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ರೀಜನಲ್ ಇಂಬೇಲೆನ್ಸ್ ಇದೆ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾವನೆ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಇತರ ಭಿನ್ನ ಭೇದಗಳಿವೆ, ಎಂಬ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರು ಕೂಡ ಕ್ಷೇತ್ರನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಇಂಥ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

4-00 P.M.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿಜವೋ, ಸುಳ್ಳೋ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ದೋಷವೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಎಸ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಸಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೂ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಿಸಲು ತಕ್ಕ ಗಮನವನ್ನು

ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸ ೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಕೇಸನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲಿ ಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೂತು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಕೇಸಿನಲ್ಲೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರೊಸಿಕ್ಯೂಶನ್ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ) :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್, ಪೋಲೀಸ್, ಮತ್ತು ಜೈಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಜೈಲು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ೧೯೫೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲು ಇರುವುದಕ್ಕೂ, ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲು ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರು ಹಿಂದೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಏನು ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇತ್ತು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಗಂಡು ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ನಾವು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವವರಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳತೀರದು. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಜೈಲು ಮೇಲು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡಿ ಡಿ ಟಿ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ರೂಮುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇರುತ್ತಿತ್ತು ? ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಅವರು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಸುಮ್ಮನೆ ಜೈಲು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಅಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ, ಏನು ಅನಾನುಕೂಲ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಏನೋ ಜೈಲು ಅಂದ ತಕ್ಷಣ ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಾರದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜೈಲಿನಷ್ಟು ನಾಜೂಕು, ಕೆಲವರ ಮನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅವರನ್ನು, ಒದ್ದಾಯಿಸಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, 'ಅದ್ಯಾರೋ' ನೀವು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ನಡೆದರೂ ಪೋಲೀಸರ ಕೈವಾಡ ಅದರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೧೦ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯರು ಸಿಗಬಹುದು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ೯೦ ಜನರು ಅಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದವರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒಡವೆ, ಒಂಗಾರ, ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ೨೮೦-೩೦೦ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಇವತ್ತು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ರಾಜ ರೀವಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಒಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶ, ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ, ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನಮ್ಮವರು ಎನ್ನತಕ್ಕದನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಬರೇ ಹಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದುಡಿದು ದರೋಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ ಯಾರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಅಕ್ರಮವಾದ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕವರೂ ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೯೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜನರು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ೧೦ ಜನರಿಗೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಚಳುವಳಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಸಹನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೋಲೀಸಿನವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ನೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದರೆ, ದೇಶಕ್ಕೂ ಕ್ಷೇಮ, ಜನಗಳಿಗೂ ಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕ್ಷೇಮ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬಾಕಿಮಾನತ್ತಿಲ್ಲಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನವೇ ಅದನ್ನು ಡಿಸ್ಪೆಡ್ ಮಾಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯದೋ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೊ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಇವರು ನನ್ನ ದೇಶ, ಜನತೆಯ ಹಿತವೇ ನನ್ನ ಹಿತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇಪತ್ತಿನದಿವಸ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದವರು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನದೀ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೇನು ಚಿಂತೆ, ಅವರು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೆಲ್ದಂಡೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಇದು ತಪ್ಪು. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಇದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಇದ್ದರು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಇದ್ದರು. ನಾನು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಪೇಪರ್ ತಿವರ ಆಫೀಸಿನೊಳಗೆ ಹೋದರೆ ಬಿದು ಆರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಈಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಚೆ ಕಡೆ ಜನರೂ ಮತ್ತು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ :—ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗಿಂತ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಕ್ಷರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ : ಎಲ್ಲರೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಂಡೀಕೇಟಿನವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರಿ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು, ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅನೇಕರು ರಿಟ್‌ಹೋಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಸುಮಾರು ೯-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಅವರು ಆಗ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಂಥಾದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಿ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಶಾಬಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ :—ಈಗ ಯಾರು ದೇಶದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಫೈಯರ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ಆಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಏರ್‌ಲೈನ್ಸ್ ವಿಷಯ. ಅದು ಇವರ ಕೈಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಿರೋಪ್ಲೇನಿನಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಂಥ ಬಾಕಿಗಳು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ಮೂ ಕೊಲ್ಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ೨೮೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಾಕಿ. ಸೋಷಿಯಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರದು ೧೫೪೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಾಕಿ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರದು... ..

SRI K. H. RANGANATH :—Is it in order to make allegations against members who as not here and who are not members of this house ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ಮಾಜಿ ಉಪ-ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳದ್ದು ೨೫೪೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಂಡಿಯನ್ ಏರ್‌ಲೈನ್ಸ್‌ಗೆ ಬಾಕಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನೇ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

SRI G. DUGGAPPA :—On apoint of order He must not make alligations and mention names of persons who are not present in the House ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಕೂಡದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ;—ಇಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ :—ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವರುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡಕೂಡದು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಕೂಡದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ;—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಜ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ತಾವು ಇನ್ನೂ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, ತಾವು ಆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆದುಹ ನಡುವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇದು ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಭಾ ನಡುವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ;—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ಆಗಲಿ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡೋಣ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ೫ವರು ಹಾಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀತಿಪರರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನೀವು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಹಣದಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ೧೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ಅವರ ಗಲಾಟೆ ತಪ್ಪಿದೆಯೆ ? ಇಲ್ಲ. ಏನ್.ಜಿ.ಓ ಸ್ಟೈಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಗದಗಳೇನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲೀ ೨ ಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವ ಅವರ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಅವರವರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨ ಸಾವಿರ, ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೇ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆದರಿಂದೇನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಫೀಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಸೆಷನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ :– ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೂರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜನರಲ್ ಆಡ್‌ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಈ ದಿವಸ ಸುಮಾರು ಐದು ಕೋಟಿ ೨೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗೌರ್ನರ್ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ೪೨ ಲಕ್ಷ ೪೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಈ ವರ್ಷ ಸರಕಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೨೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಗೌರ್ನರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎರಡು ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಬ್ಬ ಗೌರ್ನರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದುಬಾರಿ ಖರ್ಚು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಗೌರ್ನರ್ ಅವರ ತೋಟ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಚಾರ್ಜಸ್ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ; ಕೇಟರಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇರವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಮನೋರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಅತಿಥಿ ಸೌಕರ್ಯ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಗೌರ್ನರ್‌ರ ಆಫೀಸನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಆದರ ತತ್ವಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಗೂ ಅಂತರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಭವನದ ಖರ್ಚನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ೪೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮೈನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಉಚಿತವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕನ್‌ಟಿನ್‌ಜೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೭೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ವೀಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ ಆಡ್‌ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದರೂ ಕನಿಷ್ಟ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೬೭ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಂತ ಹೊಸ ಸರಕಾರದವರು ಬಂದು ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್‌ಸಲ್ ಮಾಡಿದರು. ೧೯೬೯ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ನವೆಂಬರ್ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಆಫೀಸಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ೧೦೦–೧೫೦ ಕೇಸಸ್ ಏನಿವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು

ಈ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿದರ್ಶನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಈ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಲಂಚ ಎಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕಾನೂನನ್ನೂ ಕೂಡ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಧಾರವಾಡದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು; ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವ್ಯವಹಾರ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು ೧೩ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೪೯ನೇ ಮೈಲಿಕಲ್ಲಿನ ಹತ್ತಿರ ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲಿಸ್‌ನವರನ್ನು ವಾಚ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತು ಕೂಡ ಆ ವಾಚ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಯಾರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ವಾಚ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ? ಈ ಮಾನ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈವೊತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಏನೋ ಅನಾಹುತ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾನೂನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಶಾಖ್ತ್ರಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಘಟನೆ ನಡೆದ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆನ್ಯುಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೭-೧೮ನೇ ತಾರೀಖು ಹೋಟೆಲ್ ಸುಟ್ಟು ಹೊಕಿದಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಾದ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಾದ ನಂತರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಗೌರವಸ್ಥರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಲಾಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೯೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ, ಕ್ಯಾಮೆರಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆತನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕ್ಯಾಮೆರಾವನ್ನು ನುಚ್ಚುನೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಿಜವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಜನರಿಗೂ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ದಿಟ್ಟತನ ಯಾಕೆ ಬಂದಿದೆ ಏನು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

"During the year the State Police were able to detect by their sustained efforts 22 cases relating to printing and circulation of counterfeit notes and coins and these are under investigation. Four out of the 22 cases of the previous year which were taken to the court ended in conviction."

4-30 P. M

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ೨೧ ಕೇಸುಗಳು ಅಕ್ವಿಟ್ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಅವರೇ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಯಾರು ನೋಡಿದರು? ಇದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚಕಾರ ಕೂಡ ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ದಿವಸ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ವೀಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೬೫ ರಿಂದ ೬೯ರವರೆಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೭ ಸಾವಿರ ಜನ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಂತ ಏನಿದೆ ಇದು ಬರೀ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಇದು ಅಪರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ೧೦೦ಜನ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್)

ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್‌ನಲ್ಲೇ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಆ ನಂಬರು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜೈಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೮೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ರತ್ನಕಂಬಳಿಗಳು ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ ಇದೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಖೈದಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಲಂಚಕೋರತನ, ಅದಕ್ಷತೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ : (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ) :

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ೫ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದುದು. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ೩ ದಿವಸ ಅಥವಾ ೩೬ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ, ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಅಂತ ಇದ್ದರು, ಆಗಿದ್ದ ರಾಜರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅವರು ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧವಾಗಿ, ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದಿದ್ದರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದು ಬುನಾದಿಯು ಮೇಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಈ ಸನ್ಮಾ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ, ಕೀರ್ತಿ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಜನತೆಗೆ ಆಗಿರುವಂತಹ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ನ್ಯಾಯವಾದ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅವರ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿಟ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ೯ ಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳು, ಯುವಕರು. ವರ್ಗಾವರ್ಗಿ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩-೪ ಸಾರಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಗಂಟು ಹೊರಲೇ ಬೇಕು. ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಿಮಗೆ ಇಂಥವನನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಾಕುವಂತಹ ಪರಿಪಾಠ ನಾಚಿಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೩ ಮತ್ತು ೪ನೇ ತರಗತಿಯ ನೌಕರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ, ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ೩-೪ನೇ ದರ್ಜೆಯ ವರ್ಗದ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯದೆ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯವರು ಇದನ್ನು ರಾಮರಾಜ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಧರ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ೫೦-೬೦ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡ ನೌಕರ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೆಲಸ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ತರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿರುವವರಿಗೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದವರು, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಮುಂತಾದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು, ಅಳಿಯಂದಿರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆಯುವುವು, ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಇತರರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗವೂ ಈ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆ. ಈಚೆಗೆ ಕಳತನಗಳು, ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣದ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ಚಿನ್ನದ ಪದಕ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವುದು ಕಳ್ಳತನವಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷವಾಯ್ತು, ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರ ದಕ್ಷತೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದಿರುವ ಕಡೆ ಅವರಿಗೇನೂ ಆದಾಯ ಬಾರದಿರುವ ಕಡೆ ಕಳ್ಳತನವಾದರೆ ಬೇಗ ಪತ್ತೆಯಾಗುವುದು. ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಲಾಭವಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿದ್ದರೆ ಪತ್ತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೋಲೀಸರು ದಕ್ಷರೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೋರದೇಶಗಳ ವರಲ್ಲಿ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿತ್ತು. ಈಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸ್ವತರ್ಿಗಳಾಗಿ ಅವರೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸೇರಿದ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಗರ, ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಗದು ಕಳ್ಳತನವಾಗಿ ಎರಡೂ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ. ಆತನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಮಾಡಲು ನಿರತನಾಗಿದ್ದ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಪತ್ತೆಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಆತನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತ ನೋಡಿದರೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ನಿಷ್ಠಾವಂತರು ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುಂಡುಗಾರರಿಗೆ. ದರೋಡೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ವವರಿಗೆ, ಮಾನವೀಯತೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಬಾಳು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದು. ನಿಷ್ಠಾವಂತರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಪುಂಡುಕಾರರ ದರೋಡೆಕಾರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ, ಮಾನವೀಯತೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಬಾಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಳರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾಳೆಯಗಾರರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಮತ್ತೊಂದು ನೇಣು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಬ್ಬರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವರು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮರೆ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆಳುವ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದ ಮನಗಂಜನೆ ತೆರಿಗೆಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿರುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ವಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI J. P. BARWESH (SERAM):—Mr. Speaker Sir, Opposing these Demands which are before the House, I would like to say that murders dacoities and crimes are increasing, particularly in Gulbarga. These grave crimes, threats and dacoities have increased to such an extent that in no case the police have succeeded in recovering thelost property or detecting the person who has committed the offence. That apart people are afraid to go to the Police Stations to lodge complaints because money is extracted from them in almost all the Police Stations from the people who go to make complaints. If these malpractices are not checked, the Police will lose the respect they were commanding

(SRI J. P. SARWESH)

some time back. The Police are so much afraid of the Police that they do not go to the Police Station even when they have complaints to make.

I would like to bring to the notice of the House one instance. Recently one dacoity was committed in Sedam Taluk. I tell you no person was arrested. The Police Officers took a few persons to the Police Station, beat them and let them off after taking money from them. This corruption has increased in almost all the Departments

Even in the Tahsil Office, an ordinary peon will not put the stamp on a paper unless he is given Rs. 2. When big officers are taking bribes we cannot blame poor peons

Re cently we held a meeting of some important workers and we have decided at that meeting that we would first warn the officers who indulge in corruption. If they do not mend themselves, we have decid ed to collect some volunteers and march to the concerned Office. We ourselves will take part in that agitation. We will enter that Office, beat concerned officials or officers, slap them and confess in the Court that we beat and slapped them and take upon ourselves whatever punishment the Court gives we are prepared to undergo any hardship to eliminate corruption because the people are so much enraged again st these corrupt officers. Corruption is increasing daily.

We have got the Vigilance Department. The Department has got a big office and a big staff. Recently I tabled a question in this House regarding a Tahsildar who harassed an agriculturist. The Hon. Chief Minister promised in the House that he would see that an inquiry is conducted. in the matter. Accordingly he sent the seniormost officer of the Vigilance Commissioner's Office for enquiry. The Officer who condu cted the inquiry has given a discharge certificate to the Tahsildar On the basis of that, the Hon. Chief Minister wrote to me that no charge was proved against the Tahsildar. In the criminal case filed in the Munsiff's Court, Sedam, against the agriculturist by the Tahsildar, the Munsiff has passed strictures against the Tahsildar and remarked that he exceeded his powers and abused them in dealing with the agriculturist. But the Vigilance Commission comes to a decision differ ent from the one given by the Munsiff, a judicial officer We are convinc ed that the people would not be safe under the Viglance Commission as it is unable to bring corrupt officials to book and free the public from the harassment of those who practise bribery; the Vigilance Commission Department takes wrong decisions and comes to perverse conclusions with respect to corrupt officials with the result they go scot free and become a menace to society; there are many instances in which corrupt officers are protected by the Vigilance Commission,

At my instance, a complaint was sent to the Vigilance Commission in writing by a person regarding the final payment made by the Taluk Board in respect of one well which was dug. There was no water at all in the said well. The District Anti-Corruption Officer was deputed to investigate into the complaint. But that Officer, before coming to the spot, went to the B. D. O. The B. D. O. went to the Mulkad Village where the well was dug collected 50 people and saw that water was brought from the near by Kagne river and poured into the well. The Anti-Corruption Officer was thus hoodwinked. Not only that; the Officer was given two bags of jawar: and he went away without making further enquiry about the truth of the allegation.

when we bring to the notice of the Government that corrupt practices are going on, the corrupt officers and officials are protected by the Anti-Corruption Department in the Vigilance Commission. In this connection, I want to give a warning that if corruption is not checked, the peopal will be forced to adopt their own methods to check corruption, particularly in the Revenue Department and the Police Department where it is rampant. They do not work without taking bribe from the people. The Government must see that the officers work properly and honestly.

The Police Constables and Head Constables are paid very low pay Thier pay should be increased so that they may not indulge in corruption. with these few words, I close.

SRI MANIK RAO PATIL (Deputy Minister for Home):—Sir, I am very much grateful to all the members who have participated in the debate and expressed their satisfaction over the function of the Jail Department I do not like at this stage to go into details, as to how the department is steadily progressing year after year since the report on the present working of the department has already been placed on the Table of the House.

But, I would like to reply to some of the points which have been raised by the Hon. members during the course of the debate and through cut motions. One or two Members, Sri M. S. Krishnan and Sri M. Nagappa have pointed out that quality of the food provided in the Jails is not upto the mark. I would like to say to this House that it is far from truth In fact the quality of the food has considerably improved in the jails and they have been provided with food which contains nutrive value. Before serving the food to the prisoners, the Superintendent of the Jail take up inspection of the food and so also medical officer. After certification by these two officers the meals are provided to the inmates of the jails. Therefore I do not believe that there is any point in saying that the the food is not properly provided in the jails. Smt. Nagaratnamma and one or two members emphasisep for granting liberal remissions to the prisoners of the jails. At this

(SRI MANIK RAO PATIL)

stage I would like to state that such a provisions has been made in the Jail Mannual and according to that provision various categories of convicts enjoy remissions according to their category and I am happy to place before the House that this year the Standing Advisory Board which has been constituted for examining the cases of convicts has recommended 191 convicts for premature release and out of this 191 convicts the Government are pleased to release about 131 convicts So also in the Gandhi Centeary Year we have released about 502 prisoners. Apart from this because of Gandhi Centenary Amnesty Remission about 3328 convicts have enjoyed privilege of getting the benefits of this remission. I dount think that we are in anyway lagging behind other States in granting remissions. Smt. Nagaratnamma all though she is a hardliner whenever she criticises the Government she is very soft and kind lady. She wanted wholesale release of all prisioners. That, the Government cannot do considering the existing social conditions in the country. One more point was mentioned by Smt. Nagaratnamma. She expressed concern over the disparity of salary between the Superintendent of Jails and Superintendent of Police. I also share equally the feeli gs of the member. But I would like to say that this matter will be con idered at the appropriate time. Sri M. Nagappa questioned the derirability of shifting of the Gulbarga Jail. The Gulbara Central Jail was located in the heart of the city. Many people were feeling and it was represented thatnot it was not desirable to keep in the Jail heart of the city. Therefore, Governmet took a decision and shifted it outside the town. It is now in a beautiful building and it is one of the whole State.

Apart from this I do not think any other points have been made by the Hon. Members during the course of the debate. whether they have raised them or not, I assure the House that I have taken up a task to improve the jails to the satisfaction of the members because, we the congressmen were pleading the pre-independence days that jails should not treated as a place for unwanted persons but they must be places fit for human beings. I do not want to say anything more.

With these few words I express my thanks to all the members who have participated in the debate and expressed satisfaction over the working of the department.

With these remarks I request the Hon. Members to support my Demand.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನೆ ಮತ್ತು ಈ ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ನನ್ನ ನೀತಿ, ಧ್ಯೇಯ, ದೊರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅನೇಕಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆಯೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪಕ್ಷದವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ್ಮೆ

ನಡೆಸುವ ಮುನ್ನ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಸುಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರ. ಏನು ಈ ಹೊತ್ತು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕರು ಇಡೀ ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡಿದು ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಭದ್ರ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. What we want from our representatives is a good Government and clean administration. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದು, ಈ ಹೊತ್ತು ಕೆಲಕೆಲವು ಕಡೆ ಗುಡ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕ್ಲೀನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯವಾದ ಪಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಸಿದಮೇಲೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಜೈತನ್ಯ, ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ಯೂರಿಟಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಾವು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಡಳಿತ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಫೈಲುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು.

5-00 P M

ಅದಕ್ಕಾಗಿ Quick decision is the best decision ಎಂಬ ನೀತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷಮೆಂಟ್ ಅದೇ ಇವತ್ತು ನಡೆಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಗ್ದಿಮಂ ಲಾಭ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಆಜಿಟೇಶನ್ ಏಜ್—ಚಳುವಳಿ ಯುಗ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾತಿಗೆ ಚಳುವಳಿ, ಹರತಾಳ, ಮುಷ್ಕರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಎ ಬುದನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಕೇಳತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಆಜಿಟೇಷನ್ ವಿಷದಲ್ಲೂ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್—ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ—ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. My first concern is to maintain law and order ಎಂದು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಅಶಾಂತಿ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಇದು ಅಳತೆಗೋಲು ಆಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ, ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂಥಾ-ದ್ದಾಗಿದೆ ಈ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆ. ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಲ್ಲ ಈ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಾನು ಇನ್‌ಹೆರಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ತಕ್ಷಣ ಬದಲಾವಣೆ-ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಧಾನ ವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಫೈಲುಗಳು ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರಟರಿ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಲೆವೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತವೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೇ ಫೈಲ್ಸ್ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ-ದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯು-ತ್ತಿರುವ ವಾತಾವರಣ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಟಾಪ್ ಹೇವಿ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಅಪಾಯಿಂಟಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇತ್ತು. ಇಂದು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸಿನ ೭೦೦ ಅಪಾಯಿಂಟಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಟಾಪ್ ಹೇವಿ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಮಾತ್ರ ಇದರ ಮೇಲೆ ದುಡ್ಡು ಸುರಿದರೆ ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎಕನಮಿ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವತ್ತು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪೋಸ್ಟ್‌ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಮಾಡಿ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ನಾನು ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬೇರೆಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಕಮಿಟಿ ಫ್ಯೂರ್ಲೀ ಆಫೀಶಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರ, ಚೇರಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಸೀನಿಯರ್ ಮೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರು ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೋಸ್ಟು ಅದು ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಪೋಸ್ಟ ಇರಲಿ, ಕ್ಲಾರ್ಕ ಪೋಸ್ಟ ಇರಲಿ ಅದು ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದರೆ, ಕಡೆಗೆ ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಈಗ ಸೆಕ್ರಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಫೈಲುಗಳು ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು, ೬ ವರ್ಷ, ೭ ವರ್ಷ, ೧೦ ವರ್ಷ, ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವುಗಳು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಗರಸ್ಸ್ ಡ್ರೈವ್ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳೇ ಫೈಲುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಗರಸ್ ಡ್ರೈವ್ ತರಹ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ೬ ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಫೈಲುಗಳಿವೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಇವೆ, ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮೇಲಿನವು ಎಷ್ಟು ಆರು ವರ್ಷದಮೆಲಿನವು ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋ ಫಾರ್ಮಾ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದೆ. ಹಳೇ ಕೇಸುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲಿಗೆ ಯಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೆಕ್ರಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮುಂದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟುಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ., ವರ್ಕ ಲೋಡ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಯುನಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಯುನಿಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನ ಎಂಟು ಸೆಕ್ಷನ್ ಈ ಗಾಗಲೇ ಚೆಕಿಂಗ್ ಮಾಡಿ, ಸೆಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೋಷ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೂ ಆಲ್ಲದೆ ವರ್ಕ ಸ್ಟಡಿವಿಂಗ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಗವರ್ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಕೂತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವರ್ಕ ಲೋಡ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಪ್ರೈಸೀಜರ್ ಸಿಂಪ್ಲಿಫೈ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದು ಕೇಸುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದು ಇದೆ. ವರ್ಕ ಸ್ಟಡಿ ಟೀಮ್ ಮತ್ತು ವರ್ಕ ಸ್ಟಡಿ ಯುನಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ವಿಜಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಟಡಿ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ, ಎಫೀಸಿಯನ್ಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಒಂದನ್ನು ಪಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಸೆಕ್ಷನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ, ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ, ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ ಇವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪಡೆವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಬ್ಯಾಚುಗಳಿಗೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ, ಸೀನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ, ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಯಾವದೇ ಕೆಲಸ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಫೀಸಿಯನ್ಸಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಫೀಸಿಯನ್ಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸನ್ನಲ್ಲಿಸಾಕಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಹುಶಃ ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸ್ಕೋಪ್ ವಾಗುತ್ತದೆ. ದರಖಾಸ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ವರ್ಕ ಲೋಡ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಸಿಪ್ಲಿನೆರಿ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೈಕಲಾಜಿಕಲ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದರೆ ಆಗ ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತ ಆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಒಹಳ ತ್ರಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಆ ಕೇಸುಗಳ ಸ್ಟೇಜ್ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಫೈಸಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:—ಈ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನೆರಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶ. ಹಾಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹುರುಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಕೇಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪೀರಿಯಾಡಿಕಲ್ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೇಸು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ನಿಂತಿದೆ–ಅದರಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ಡಿಲೆ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು, ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಡಿಲೆ ಆಗಿರುವುದೆಷ್ಟು, ಹೀಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತರಿಸಿ ವಿನಾ ಕಾರಣ ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದ ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೂಡ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈಗ ಈ ಕೇಸುಗಳು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನೆಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಇನ್ನೆಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕರಪ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಕಾನೂನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಮೂವ್ ಮಾಡಿ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸ ರಕ್ತವನ್ನು ತುಂಬ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೫೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಅವರು ಇನ್‌ಎಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಡಿಸ್‌ಪೆನ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಯೂರಿಟಿ ಮತ್ತು ಕ್ಲೀನಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಹೊಸಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಳೇಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಪ್ಯಾಸ್ಟರ್ನ್‌ಯಲ್ಲೇ ಈಗಲೂ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಆದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ಯಾಸ್ಟರ್ನ್‌ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈಗ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೇಸುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರು ಆ ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕೂಡಲೇ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಧಾನದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಿಟ್ ಕೇಸುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಂತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ:—ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸೀನಿಯಾರ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ತಪ್ಪಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಆ ಸೀನಿಯಾರ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಅನಂತರ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ನಾನಿನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುತಃ ಯಾವಾಗ ಜನತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲವೋ, ಆಗ ಯಾರಿಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬಂತೆಂದರೆ ಅದು ೧೯೪೭ ರಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನೆಯಾದಮೇಲೆ ಆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಜನರ ಕೈಸೇರಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ, ಇವು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಿಂತಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೃಹಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಗಲೂ ಇದೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಾಗಿವೆ ಕದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತವೇಲೆ ಲಾ ಆಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇಂಥ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ:—೧೯೪೭ ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಟೀಕೆಗಳೇನಿವೆ ಇವು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇವು ಈ ದಿವಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಆದರೆ ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂದೆ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರೇ ಆವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಬರತಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಓದಿರಬೇಕು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಆಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮೈನ್‌ಟೈನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಬೇರೆಯೆಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಪತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಳ್ಳತನಗಳ ಬಗ್ಗೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ :—ಆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್: ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಪೀಸ್ ಲವಿಂಗ್ ಜನರು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ

ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೋಡಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಯಾಗಿ ಮೆಂಟೈನ್ ಮಾಡಿವ್ವಾರೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಈ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಂತೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಟರ್ಸಲ್ಲಿ ೫ ಸಲ ಮಾತ್ರ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ೫ ಸಲದ ಫೈರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ೩ ಜನ ಮಾತ್ರ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಸಹ ನೀವು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಂಡಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್: ಬರೀ ಫೈರಿಂಗ್ ಆದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ ಈವೊತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಒಂದು ಡಿನ್ನರನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಕೆಲ್ಕತ್ತಾದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ Solitude ಮತ್ತು right of priviey ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಲ್ಲಿ ಹಾಯಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಎಜಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಟೆಂಡೆನ್ಸಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಟೆಂಡೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಮ್ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ:—ತಮಗೆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್: ನಾನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಮ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈವೊತ್ತು ನಾನು ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮರ್ಡರ್ಸ್ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಾವಿಶನ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಆದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೆಂಟೈನ್ ಮಾಡುವುದು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆಯಾಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಷನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೂಡ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲೂ ಬಾರದು ಈವೊತ್ತು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅವರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇರು ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕ್ಯಾರಿಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಕ್ಯಾರಿಔಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವೂ ಇಲ್ಲ, ನಾನಂತೂ ಒಂದು ಸಲವೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಕೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆದಾಗ ಯಾರೂ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಿ. ಕೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪನವರು ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಕೇರಳ, ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅವರ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲೂಬಾರದು. ನಾವು ಜೂಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಡಿಮಾರಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಡೆಲಿಬರೇಟ್ ಆಗಿ, ವಿಲ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ನಾವು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದಾಗ, ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಡೆಲಿಬರೇಟ್ ಆಗಿ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಟಿಯರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗಲೂ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಾವು ಹಾಯಾಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನ ಜನರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಉಳ್ಳಂಥವರು, ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರು ಅದಂಥ ಜನ ಇಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರನ್ನು ಹೋಗಲುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅವರ ವ್ಯವಹಾರ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ನೋಡಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಅವರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:—ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಿವಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಾದರೂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮರ್ಡರ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ತಪ್ಪಿಸ್ಥ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಪಡೆಯಬೇಕು. ತಪ್ಪಿಸ್ಥ ಸಣ್ಣದವನು ಅಪ್ರೂವರ್ ಆಗಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಡಿಫಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆವರೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೆ ಇಂಡರೆ ೨೭.೩ ಆಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೭.೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಡಿಟೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ನೋಡಬಹುದು, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮತ್ತು

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಅಂದರೆ ೧೯೬೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮರ್ಡರ್ ಆಗಿವೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರ್ಡರ್ ಆಗಬಹುದು ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಮರ್ಡರ್ ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೬೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೂ ಕೂಡ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಮರ್ಡರ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ:—ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಬರೀ ರಾಜಕೀಯ ಕೊಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ನನಗೇನೂ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ತಾವೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೂಡಗಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಮರ್ಡರು ಮತ್ತು ಇಡಪನೂರು ಇಲ್ಲಿ ಆದ ಮರ್ಡರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೂಡಗಿ ಮತ್ತು ಇಡಪನೂರು ಮರ್ಡರು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂಡಗಿ ಎನ್ನುವುದು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಇಡಪನೂರು ಮತ್ತು ರೂಡಗಿ ಇವೆರಡು ಕಡೆಯ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಬೆಂಚ್‌ನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕೌಂಟರಿಯಾಯಿತು ರೂಡಗಿ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ೧೪ ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ೩೩ ಜನರಿಗೆ ಇಂಪ್ರಿಸನ್ಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಲೈಫ್ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಷ್ಟೋ ಮರ್ಡರು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕೌಂಟರಿ ಆಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗಿವೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದರ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮರ್ಡರುಗಳು ಆಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಕೌಂಟರುಫೀಟು ನೋಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಹಾವಳಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳಾಗಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಖೋಟಾ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೊಂದು ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಿ.ಐ.ಡಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಮಾರು ೧೯ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ, ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖೋಟಾ ನೋಟುಗಳು ಇದುದು ಪತ್ತೆಯಾಯಿತು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಖೋಟಾ ಡಾಲರುಗಳಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಪತ್ತೆಯಾಯಿತು. ಫೇಕ್ ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೇಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತೆತರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಖೋಟಾ ಡಾಲರುಗಳೇನಾದರೂ ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಟೂರಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಅವರುಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂತಹ ಇಂಟರು ಸ್ಟೇಟು ಗ್ಯಾಂಗನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ನಮ್ಮ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಿಡಿದಿರುವ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಕೌಂಟರು ಫೀಟು ನೋಟುಗಳ ಹಾವಳಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೌಂಟರ್ ಫೀಟು ಕೇಸುಗಳ ಹಾವಳಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ? ಕಾಳಸಂತೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೆಷಲ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಈ ಸ್ಕ್ವಾಡ್‌ನವರು. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩೧, ೯೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೆಟಲರ್ಜಿಕ್ ವೈರುಗಳ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಾರ್ಡರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನೂ ಕಾಡುಹಿಡಿದು ಏಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳೂ ಆಗಿವೆ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟಿಸಾರಾಯಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ:—ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಕನೈಸ್ಡ್ ಡ್ಯಾಟಾ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಏಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್‌ನವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಿಕಾರ್ಡು-ಗಳನ್ನೂ ಇಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಇಡಲು ಆಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಇಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈಗ ಕಂಪ್ಯೂಟರು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಂ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಫೊರೆನ್‌ಸಿಕ್ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮರ್ಡರುಗಳ ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆವರೇಜ್‌ಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮರ್ಡರುಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ರೆಯಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೬ ರಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಮರ್ಡರ್ಸ್‌ಗಳು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ೧೪ ಮತ್ತು ೧೯೬೯ ರಲ್ಲೂ ೧೪ ಮರ್ಡರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನಿತರ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆವರೇಜ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್: – ೨೪ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರ್ಡರು ಆಗಿದ್ದುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನೇ ಬರೆದಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕೆಂತಲೂ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಡೀಟೇಲ್ಸ್‌ಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಡೆ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಸುಮಾರು ೬೦೦–೭೦೦ ಕೇಸು ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮತ್ತು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವ್ಯಾಗಳೆಲ್ಲದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೇಸು ಎಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಗಳ ಮೂಲಕ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ಆ ನಂತರ ನೋಡಬಹುದು ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್:—ಇದು ಬಹಳ ಡಿಲೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಕೂಡ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದರು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ರವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೩೯ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೭೦ ರಂದು ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕಮಿಟಿಯ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು ಇದರಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಇದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗು ಎಂದು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೀಟಿಂಗು ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನನಗೆ ನೆನಪಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಬಂದರು, ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸದಸ್ಯರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗು ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಂದು ಇದ್ದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ಎಂತಹ ಕಂಡೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಏಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಚೀರಾಟ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೈಯ್ಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು ಅವರನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕಿ ಜೈ, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧೀಕಿ ಜೈ ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದ ಒಳಗಡೆ ನಡೆಯುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಗಳಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಪೋಲೀಸರು ಇವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಜನಗಳು ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಕಿ ಜೈ ಎಂದು ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪೈ೦ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಟಚ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಲು ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :— ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಆ ಮನುಷ್ಯರು ಹೋದರು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:— ಅದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಯುವ ಮುಂದೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ವೇದಿಕೆಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ನಾನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಇಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಬೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ. ಆಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಗೊಂದಲವೇಳದಂತೆ ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೋಲೀಸ್‌ರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಆತನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯವರು ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯವರು ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:— ನಾವು ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವ ಅವರು ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:— ತಾವು ಕೂಡ ಗೃಹಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಪೋಲೀಸರ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಅಥವಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆದಾಗ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರು ಯಾರೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಲಾಟಿ ಮತ್ತು ಗನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಆಹ್ವಾನ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿಭಂಗವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗುವ ಕಡೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ:— ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಲಾಟೆ ನಡೆದಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

MR. SPEAKER:— I have already informed the House that I would put the demand to vote at 6 P. M I am doing that as per the mandate from the House. Even if the Chief Minister were to be speaking, I would request him to stop and then put the demands to vote I there fore request the Members to kindly co-operate with me.

ಶ್ರೀ ವಿ ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ:— ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲವೇ?
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಮಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :— ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೇವಲ ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಜಾಗ್ರತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಒಂದು ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಗದ್ದಲ ವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕಾವೇರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕೇಸ್‌ಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಕೇಶ್ವರಿಷಿಷ್ಣ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವರು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:— ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್: — ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫-೧೦ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕೇಸ್‌ಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿವೆ. ಪೋಲೀಸರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಸಲ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡನೆಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೬೭ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ೭೦-೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್‌ಗೂ ಕೂಡ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಈಗ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ:— ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪವರ್‌ನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:— ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಪವರ್‌ನ್ನು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಲಘು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ನೌಕರರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಎರಡು ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್, ೧೦ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾ ಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಏನಾದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಕೇಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಪ್ರೂವ್ ಆಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಂಪಲ್‌ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಟೈರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ರೀ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕೇಸ್ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಾನು ರೀ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ, ಮಹಮದಾಲಿಯವರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಅವರು ರೀ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಅದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ಯಾರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ರೀ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ ಒಂದರಷ್ಟು ಕೂಡ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೆಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ಆಪ್ಟೆ. ರಿ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಫೇವರಿಟಿಸಮ್‌ನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

SRI H. SIDDAVEERAPPA:— I gave you som einstances of the Forest Department where you have given extension of servicе for thrce years in one case. In another case also you are now going to give extension for three years.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:— ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಇದ್ದರೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಸರ್ವೀಸಿಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಂತಹವರು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂದರೆ ಚೀಫ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆವರು ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಆ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಕ್ವಾಷ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಲಿಸ್ಟ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಷ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಆ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಷ್ ಆದುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ.

SRI H. SIDDAVEERAPPA :- In February 1970 they have received a letter from the Central Government stating that they must apply the State Service Rules only in that case of these three. They have not disclosed that fact.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್:- ಬಹುಶ: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಆದೇಶಗಳು ಪತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅದರ ಕಾಪಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಎಂಡಾರ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:— ಅದರ ಕಾಪಿಗಳು ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದಲೇ ಬರಂತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.— ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನವರು ನಿಮಗೆ ಏಜೆಂಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವುದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:– ಅದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೇಡಿ. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:-ಇನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅದು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೫ ಭಾಗಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇವ್ವತ್ತು ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಫೀಸರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ After observing the necessary formalities the final Inter-State Seniority list has so far been published for 2580 Gazetted Officers and 32837 Non-Gazetted Officers leaving a balance of only 278 Gazetted Officers and 3362 Non Gazetted Officers. Thus, more than 90 percent of the work in respect of both Non-Gazetted and Gazetted Officers has been completed. ಇನ್ನು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಸ್ಟೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:– ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್:– ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಷಿಪ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೇರವಾದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಫೈನಲೈಜ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಪೋಜಲ್ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಡಿವಿಜನ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಂದರೆ ಎಜುಕೇಷನ್, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ, ಡಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:– ಸ್ವಾಮಿ ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಇವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಗೌರವ. ಯಾರೋ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ, ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಹೊಣೆ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು.

MR. SPEAKER.– It is very proper that the Minister concerned should be present in the House and take note of the comments made by members in the House. I hope the Goverament will take note of this point. It is only a question of propriety and therefore there is no point of order involved in it,

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.– ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇನ್ನು ೫ ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.– ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.– ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದನ್ನು ತಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ನೋಟ್ಸ್ ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪುಣೆಯ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ೩೫೦ ಎಂದು ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.....

SRI H. SIDDAVEERAPPA – I request the Chair to apply the guill tine correctly to the very second, and the Chief Minister may give his personal explanation tomorrow.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.– ನನಗೆ ಇನ್ನು ೫ ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.– ಹಾಗಾದರೆ ನಮಗೂ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

MR. SPEAKER.– ಇಲ್ಲ, ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. The question is–

"That the respective sums not exceeding those mentioned in Demands Nos 10,12 and 13 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment for the financial year ending 31st day of March 1971."

(The motion was adopted.)

(As directed by the chair the motee for Demeds for an grants adopted by the chair are reproduced below.

Demand No. 10.– General Administration.

19. General Administration.

"That a sum not exceeding Rs. 5,13,15,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of General Administration."

Demand No. 12.- Jails.

22 Jails.

"That a sum not exceeding Rs. 86,24,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of Jails."

Demand No. 13.- Police.

23. Police.

"That a sum not exceeding Rs. 9,58,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of Police."

MR. SPEAKER.- The Houes will now rise and meet tomorrow at 8-30 A.M. on 14th March 1970.

The House adjourned at Six of the clock to meet again at Thiry Minutes past Eight of the clock on saturday the 14th March, 1970

WD 14692—GPB—520—17-8-1970

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 14th March 1970.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Thirty Minutes Past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

(Quorum formed at 8-30 P.M.)

(*STARRED QUESTION*)

(*Sto which oral answers weregiven*)

SANCTION OF INCREMENTS TO UNTRAINED TEACHERS IN PRIVATE AND L. S. G. SCHOOLS

465. SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—Will the Minister for Education be pleased to state:—

(*a*) whether the Mysore High Court has delivered judgement recently favouring sanctioning of increments to all untrained teachers working in Primary, Middle and Secondary Schools;

(*b*) whether the Government in its order dated 5-12-1969 has limited the above benefit to the untrained teachers of Government Schools only;

(*c*) if so, whether there is any proposal before the Government to extend this benefit to the untrained teachers of private and local self-Government schools also?

SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) The proposal is being examined.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES:—When the Mysore High Court has delivered its judgment sanctioning increments to all untrained teachers, *i.e.*, to both the elementary and secondary school teachers, where was the need for the Government to limit this benefit only to Government School teachers? Is it not a discrimination?

†SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI :—No; the High Court has referred only to Government teachers. Anyway, the Government is considering the extension of this benefit to the private teachers also.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES :—Will the Government kindly extend this benefit to untrained teachers in private and local fund schools from the date they issued that order ?

SRI N. M. KOTRABASAIH SOGI —We are considering it.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶಿಮಠ :—ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಮಂಡಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್ :—ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅನ್‌ಟ್ರೇನ್ಡ್ ಟೀಚರ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೂಡಲೇ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ : —ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಲೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕೂಲ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದುವು ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದುವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ : —ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಮಗೂ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೧ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಟ್ರೇನ್ಡ್ ಟೀಚರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದುವರೆಗಾಗಲೇ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಕೆಲವರಿಂದ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೧ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೬೧ರಿಂದ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರಮೈಜ್ ಆಗಿದೆ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಆದ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಿಟ್ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ, ಆವರ ಆರ್ಡರ್ ಆದ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಅನ್‌ಟ್ರೇನ್ಡ್ ಟೀಚರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

†Indicate that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಎಂ ಗುರೆಡ್ಡಿ :—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ತಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಏನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಈಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರ ಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :— ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

PRIMARY AND UPGRADED SCHOOLS IN HASSAN DISTRICT

474. SRI. B. NANJAPPA. (Gandasi) :-Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) the number of Primary and Upgraded schools working at present in the Hassan District and the sanctioned strength of staff for these schools ;

(b) The number of these schools not working properly or have been closed for want of sufficient number of teachers in these schools ;

(*c*) the action the Government proposes to take to fill up these vacancies?

SRI. N. M. KOTRABASAIAH SOGI, (Deputy Minister for Education)

(*a*)	No. of Schools	No. of sanctioned staff
1	Higher Primary Schools	389	1,922
2	Lower primary Schools	1,422	2,034
	Total	1,811	3,956

(*b*) No school is closed. But 86 Higher Schools and 135 Lower Primary Schools have got inadequate staff. Arrangements have been made to run these schools regularly by deputing from teachers froms multiteacher schools and surplus hands from other schools.

(*c*) Immediately after vacation of the stay order from the High Court, arrangements will be made to appoint teachers for all the vacancies.

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟು ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ :-ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿತ್ತು ಯಾರು ಯಾವ ಇಶ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದುದು?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :-ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದದ್ದು ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲ. ಅದ್ದು ಒಬ್ಬ ಬಿ. ದೇವಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಡಿ ಇ ಒ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಹೈಕೋರ್ಟು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ್ನು ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಟೇ ವೆಕೇಟ್ ಆಗದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶಿಕ್ಷಕರನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ :-ಈ ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎಗ್ಸಾಸ್ಟ್ ಮಾಡದೆ ನೀವು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಪರು ರಿಟ್ ಹೋದದ್ದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಎಂ ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :-ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮ. ಏಕೆಂದರೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಈ ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ರಾಮೇ ಗೌಡ :-ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಬೇಗನೇ ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸವಯ್ಯ ಸೋಗಿ :-ನಾನು ಈಗಗಾಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ವೆಕೇಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ ; ಈಗಾಗಲೇ ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದವರು ಬರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸೆಲೆಕ್ಷನನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವೆಕೇಶನ ಕಳೆದ ಕೂಡಲೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸವಯ್ಯ ಸೋಗಿ :-ಇದು ರಾಜಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು. ಇದು ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಇದ್ದವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ೧೦ ಪರ್ ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆದಂತವರಿಗೆ ವೇಕೆನ್ಸಿ ಆದಾಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೆಗೌಡ :-ಈಗ ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಪ್ರತಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಸಿಗುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆದವರನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆದ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಜ್ ಬಾರ ಆಗಿ ಪುನಃ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸವಯ್ಯ ಸೋಗಿ :-ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಒಮ್ಮೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ್‌ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಮತು ಅನ್‌ಟ್ರೈನಡ್ ಕ್ಯಾಂಡೇಟ್ಸನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ವೇಕೆನ್ಸಿ ಆಗದೆ ಇರಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತೀವರ್ಷ ಇಷ್ಟೇ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಿ. ಹಾಲಪ್ಪ :-ಈ ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಯವರು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರನ್ನೂ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :-ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಹದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ :–ಎರಡನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಯಾವ ಶಾಲೆಯು ಮುಚ್ಚಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಶಾಲೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :–ಯಾವ ಶಾಲೆಯೂ ಮುಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೮೬ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೩೫ ಹೈಯರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು. ಕೊರತೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದ್ದಾರೋ, ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

CONDITION OF 'D' CROSS ROAD IN DODDABALLAPUR

492 SRI G. RAME GOWDA (Doddaballapur) :—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) the number of cross roads existing from main roads connecting the Doddaballapur town:

(*b*) the length of these roads:

(*c*) the condition of the 'D' Cross Road:

(*d*) the number of buses that are running on this road each day?

SRI K. LAKKAPPA, (MINISTER FOR PUBLIC WORKS):—

(*a*) Four

(*b*)

A Cross Road	...	1 M 1 F.
B Cross Road	...	2 M 1 F.
C Cross Road	...	2 M 6 F.
D Cross Road	...	1 M O F.

(*c*) Requires improvements.

(d) 82 buses.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ:— ಡಿ ಕ್ರಾಸ್ ರೋಡ್ ಒಂದು ಮೈಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ೮೨ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ರೋಡ್ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದೂರು ಬಂದರೂ, ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:— ಈ ರಸ್ತೆ ನಾದುರಸ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅದು ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ, ಅದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಸ್ತೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ: – ಈ ಮೂರು ರಸ್ತೆ ಸೇರಿದೆ. ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ? ಇದು ಸೇರಿಲ್ಲವಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ಕೇಳಿಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯೇ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ರಸ್ತೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಅರಿಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ:—ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿ ರಸ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ: ಈಗ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಡೆಸಬೇಕೇ, ಅಥವಾ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ: ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗತ್ಯವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

CADRE AND RECRUITMENT RULES OF THE POSTS OF JUNIOR ENGINEER.

542 SRI SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg)—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) the Cadre and Recruitment Rules for the promotion of non-graduates and graduates to the posts of Assistant Engineers in Public Works Department:

(*b*) the number of existing vacancies of the Posts of Assistant Engineers in Public Works Department:

(*c*) how the existing vacancies are being filled up:

(*d*) whether the present Cadre and Recruitment Rules are strictly followed while filling up the vacancy?

SRI K. LAKKAPPA MINISTER FOR PUBLIC WORKS

(*a*) *Assistant Engineers* (*Division 1*)

33 1/3 perc ent by direct recruitment by the Public Service Commission after interview and oral test.

66 2/3 percent by promotion from the cadre of Junior Engineers.

For direct recruitment

Age: Must not be above 31 years. A Pass in Civil or Mehcanical Engineering Graduation Examination or a Certficate or Diploma from the Institute of Engineers that the candidate has passed Part A and B of the Associate Membership Examination of the Institute of Engineers or aquivelent qualification with practical training for not less than six months during or after the course.

Probation: 2years.

For Promotion: Must posses the same educational qualifica ion as for direct recruitment.

Assistant Engineers (Division-2)

By promotion from the cadres of Junior Engineers, of persons other than those who are eligible for promotion to the cadre of Assistant Engineers (Division-1) and of persons in the cadre of Draughtsman in the ratio 7:1 every eighth vacancy being filled by a Draughtsman provided that if no suitable Draughtsman is available for promotion, the vacancy to be filled by promotion from the cadre of Junior Engineers of persons other than those who are eligible for promotion to the cadre of Assistant Engineers (Division 1).

(*b*) 8 vacancies as on 19-1-1970 against the qouta for draughts men are available. Some more vacancies are likely to arise on the creation of new posts.

(*c*) By promotion.

(*d*) Yes.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್:— ಈ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಬಡ್ತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ತಿ ನೀಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಸ್‌ಆರ್‌ಸಿ. ಆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ; ಅದನ್ನು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ಇರತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಆರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್: ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಸರ್ವೇಶನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಬಡ್ತಿ ನೀಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ: ಈ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ರಿಸರ್ವೇಶನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬಾಕಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ:— ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರು ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ವಾಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ರಿಟನ್ ಎಗ್ಸಾಮಿನೇಶನ್ ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ: ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಮೋಶನ್ಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರತಕ್ಕಂತದ್ದು. ಪ್ರಮೋಶನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ವಿಚಾರ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—(ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಡೈರಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೇಕಡ ೩೩⅓ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸೇಕಡ ೬೨⅔ ಭಾಗವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಅನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೇಕಡ ೩೩⅓ ರಷ್ಟು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸೇಕಡ ೬೬⅔ ರಷ್ಟು ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ಎಂದಾಗಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಆದನ್ನು ಈಗ ಒಂದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಆ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ:—(ಆ)ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ೮ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೋಟಾನೋ ಅಥವಾ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಮೆಂಟ್ ಕೋಟಾನೋ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೋಟಾ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರ ಇಚ್ಛೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಏನೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೇ ಬೇರೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೇ ಬೇರೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೇ ಬೇರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈಗ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಏನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಬಹಳ ಜನರು ಈಗ ಅನ್‌ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳಿಗೆ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಇವೆ. ಈಗ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಪಿ.ಡಬ್ಲು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಆದರೆ ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ನಿಯಮವಿದ್ದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ೩೩⅓ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ ೬೬⅔ ರಷ್ಟು ಎಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಶೇಕಡ ೩೩⅓ ರಷ್ಟು. ಬಾಕಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಬೀದಿಬೀದಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗಿನ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಅದೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಯಾವ್ಯಾವಾಗ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತೋ ಆ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪದೇಪದೇ ಆ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—(ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಖಾಲಿಯಾದಾಗ ಅವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ೭ಕ್ಕೆ ೧ ಪ್ರೊಪೋರ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

EXTRA CONCESSION IN ALLOTMENT OF SITES TO SCHEDULED CASTES/SCHEDULED TRIBES PEOPLE BY C.I.T.B.

545. Sri L. SRIKANTAIAH (Nanjangud).—Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has announced extra concessions like 10 per cent reservation in the allotment of sites by City Improvement Trust Board and loans at 3 per cent to the people belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes ;

(*b*) if so, whether there is any proposal for the same extra concession being extended to the people who are socially and economically backward?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of reply to clause (*a*).

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ಪೆಡ್ಡೊಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ

ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿಜವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ ೧೦ ರಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೩ ರಂತೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೯ ರಷ್ಟು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಇವತ್ತು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ನಾನು ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದು? ಇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಇವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವರು ೧೮ ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಎಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಇದೇ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಸೈಟ್ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯತಿ ಕೊಡುವ ಬಂದು ನೀತಿ ಇದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ಸ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಆ ಒಂದು ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯತಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ಸ್‌ಗೆ ಶೇಕಡ ೨೫ ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

9-00 AM

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರೂಲ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್, ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಗನೆ ರೂಲ್ಸ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಎಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರ ಹಿಂದೂಗಳು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ADDITIONAL ACCOMMODATION TO GOVERNMENT HIGH SCHOOL AT HALLIMYSORE.

679. SRI H. D. DEVE GOWDA (Holenarasipur).—Will the Minister for Education be pleased to state:—

(*a*) whether an estimate for the construction of four additional rooms to the Government High School at Hallimysore, Holenarasipur Taluk was submitted by P. W. D. to Government for necessary sanction about three years back;

(*b*) whether it has come to the notice of the Government that the present buildling is not sufficient to accommodate the present strength of students;

(*c*) whether the Government has any proposal before it to sanction the estimate at least during this year ?

SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education). —

(*a*) No.

(*b*) No.

(*c*) No.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬಿ. ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ:—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೆಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ೨೯೦ ಹುಡುಗರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಬಾದ ಕೂಡಲೇ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

COLLECTION OF HAQ-E-INTEZAMI CHARGES FROM TEMPLES IN HYDERABAD KARNATAK AREA

702. SRI RAJA THIRUMALA DEVARAYA (Gangavathi). Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) whether charges known as Haq-e-Intezami are collected by the Government from Temples in the Hyderabad-Karnatak area ;

(*b*) if so, the percentage that is levied as Haq-e-Intezami on the temples ;

(*c*) whether the Charges vary from area to area ;

(*d*) if so, areawise figures of Haq-e-Intezami charges may be furnished ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes.

(*b*) 10 per cent of the annual income in cases where the Institutions are under Government Supervision.

5 per cent in respect of other Institutions.

(*c*) Yes.

(*d*) (1) *Mysore Area* :

5 per cent in the case of Minor Muzrai Institutions.

8 per cent in case of Major Muzrai Institutions.

(2) *Madras Area* :

Ranging from 3 per cent to 5 per cent depending on the income.

(3) *Bombay Area* :
6 per cent.

(4) *Hyderabad Area* :
As at item (*b*) above.

SRI THIRUMALA DEVARAYA.—I want to know whether Haq-e-Intezami collected are used for improvement of temples or used for administration of staff ?

SRI H. V. KOUJALGI.—This is used for the administration of staff and supervision and all that.

SRI THIRUMALA DEVARAYA.—There is regional difference in collecting this Haq-e-Intezami. May I know whether the is re a proposal for moving a uniform legislation in the Legislature, so that there would be uniformity in this regard ?

SRI H. V. KOUJALGI.—Till to-day Institutions are governed by different Acts in different regions. An informal Bill is ready. I am trying to introduce in this session.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಹೆತ್ ಎ ಇಂತಜಾಮಿ ಎಂದರೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು ?

SRI. H. V. KOUJALGI—So far as these institutions are concerned, it is for the renovation of the temple and up-keep of the building etc.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಹಕ್ ಎ ಇಂತಜಾಮಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ಏನು ? ಇದು ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ ? ಅನ್ವಯಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್, ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಆದರ ಅರ್ಥ ಸೂಪರ್‌ವಿಜನ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಅಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲಾ ದೇವ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.—ವಾಕಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಜರಾಯಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ವಾಕಫ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಯಾಕೆ ಸೇರಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ವಾಕಫ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬೇರೆ. ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

SRI THIRUMALA DEVARAYA.—You were pleased to say that this amount is meant for Government supervision. Even to-day small and big temples are being supervised and inspected by the Muzrai Department. Is it not a fact Sir ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಯಾವ ಯಾವ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೂಪರ್‌ವಿಜನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿರಿ. ವಾಕಫ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ವಾಕಫ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಕೇವಲ ವಾಕಫ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಇದೆ. ಆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದ್ದಿನಬ್ಬ.—ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ವಾಕಫ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅದು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವ ಯಾಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮುಸಲಮಾನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಕಫ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾಕಫ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ಸ್ ಅದರೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಮುಜರಾಯಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಲಿಜಿಯಸ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಂದೊಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಈಗಲಾದರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

SRI H. V. KOUJALGI.—That question is answered.

LAND FOR DAYANANDA COLLEGE, BANGALORE.

731. SRI M. NAGAPPA (Raichur).—Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) whether any land was granted by the Government for the Dayananda College at Bangalore ;

(*b*) if so, the terms and conditions of grant and the date of grant ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes, 15 acres in S. No. 53 of Jaraganahalli, Bangalore South Taluk has been granted to Mahatma Gandhi Vidyapeetha which runs the Dayananda College.

(*b*) The terms and conditions of grant are as follows:—

1. Suitable reservation of land around the temple, well and gunduthope existing on the land shall be made.
2. The land shall not be alienated, sold, mortgaged or gifted in any manner, what-so-ever, without the permission of Government. The land shall be used for the purpose of Educational Institution only.
3. In the event of breach of any of the above conditions or the institution becoming defunct, the land shall revert to Government along with the structures thereon.

The land was granted on 15th July 1963.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ —ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ, ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ ?

SRI H. V. KOUJALGI.—I do not know the name of the President. But this question refers to only the land given.

ಶ್ರೀ ಎಂ ನಾಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಏನು ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಈ ಬಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಅದೇ ತರಹ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೆ, ಅವಕ್ಕೂ ಸಹ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ ಇವೇ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ಈ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಸುಜಾತ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

SRI H. V. KOUJALGI.—About 15 acres of the land is given out of 23 acres to this Vidyapeetha. It is not yet measured. It is difficult to say whether that site is in this area or in the adjoining area.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ತರಹ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಆಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

SRI H. V. KOUJALGI.—When any land is given for any educational purpose, we look to its objects but not any individual. When the land was granted we verified whether the Institution was going to be started. This land is given on sale at the rate of Rs. 120 or something like that per acre.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೊ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೆಷರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಮೆಷರ್ ಮಾಡದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ, ಇದು ರೆಟಿರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಆಗ ಅವರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಆಲಾಟ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ನಿಜವೇ ಹೇಗೆ?

SRI H. V. KOUJALGI.—It is not a question of whether he was a Minister or not at that time. The land is also not yet measured.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿರುಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ?

SRI H. V. KOUJALGI.—The terms have been incorporaetd in the Agreement itself. If the land is not used for the purpose forwhich it was intended the Government can act upon the terms.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾನ್ಯ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರು ಆಗಿದ್ದರೇ ಇಲ್ಲವೆ?

SRI H. V. KOUJALAGI.— I have no knowledge whether he was a Minister then, because I was not here then.

SRI R. DAYANANDA SAGAR,— I would like to ask the Minister whether this site was sold to the institution. Mahatma Gandhi Vidya Peetha, or is it a gratis grant and whether it was given to a Minister or to the institution?

SRI H. V. KOUJALAGI.—It was given to the institution, and it was sold to the institution at the rate of Rs. 120/- per acre.

SRI. R. DAYANANDA SAGAR.—I would like to ask the Hon. Minister whether it was sold at the market rate or whether it is a grant? This is not a grant by anybody. The land was ordered to be sold to Mahatma Gandhi Vidya Peetha at the market rate by the Government of India and the Government of Mysore. The records may please be perused.

SRI H. V. KOUJALAGI.—Sir, I can place the agreement on the Table of the House for the information of the Hon. Members. Whenever such grants are made they are made at an upset price.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಅಥವಾ ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಯಾರು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್‌ನಂತೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಆಗಲಿ ಆ ೧೫ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದುವೇಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಕೊಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವೇನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೧೫ ಎಕರೆಯನ್ನು ಸರ್ವೆ ನಂಬರು ೧೯೬೩ ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಾರು ೨೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆ ಯಾವ ಪರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನ ನೀಡುವಿರಾ ? ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಿರಾ ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—The Government will take immediate action for getting the land measured and if any encroachment has been made, immediate action will taken.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವೈ. ಆಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿ, ಕಟ್ಟಡ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಅದೂ ಕೂಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮಂಠಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಜಮೀನು ಕೇಳಿ ೧೦ ವರ್ಷ ಆದರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—I do not know anything about the Siddharta Education Society. But so far as educational institutions are concerned, Government always give them liberal concessions.

Sri H.V. SIDDAVEERAPPA.—May I know whether the Mahatma Gandhi Vidyapeeth is a registered trust or it is an individual concern ? Also have they built any college, hostels and invested to the tune of about six to seven lakhs there ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—So far as Government knows it is registered body and not an individual institution. Secondly, Government has not come to know that buildings have not come up there. If the hon. Member puts a separate question I will furnish that information.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will you go and inspect there ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—Why should I ? Do you mean to say they have violated the conditions ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You are the Minister in charge and you should go and inspect there.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—Sir so far as this question is concerned, whatever information is available we are bound to furnish that information to the House and if the hon. Member wants any information which is not immediately available with the Government, it becomes difficult to furnish that information.

LAND ACQUISITION FOR CENTRAL STATE FARMING AND FOR REHABILITATION OF REFUGEES IN SINDHNUR

735. Sri G. AMARE GOWDA (Sindhanoor).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the extent of land acquired for Central State Farming and rehabilitation of refugees from Ceylon and Burma in Sindhnur Taluk, Raichur District ;

(*b*) the rate of compensation paid for each acre of land ;

(*c*) the number of people who have become landless in this process ?

Sri H.V. KOUJALAGI (Minister for Revenue).—

		Central State Farm :	*Rehabilitaion of Refugees*
		Acres Guntas	Acres Guntas
		7319 14	4409 05
(*b*)	(i)	Rs. 600 to Rs. 700 per acre for land localised for light irrigation	Rs. 700 per acre for land localised for light irrigation.
	(ii)	Rs. 300 to Rs. 400 per acre for Dry land	Rs. 300 to Rs. 400 per acre for Dry land
(*c*)		22	14

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಅಮರೇಗೌಡ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ೬೦೦ ರಿಂದ ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ೩೦೦ ರಿಂದ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರವಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಭೂಮಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—These prices are fixed as per the provisions of the Land Acquisition Act taking into consideration of market value and the conditions of the land etc., as prescribed under the said Act.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಅಮರೇಗೌಡ.—ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡ ಲಾಗಿದೆಯೆ ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—Legally Government is not bound to give any land. If any Government waste lands and other lands are available, their cases are considered sympathetically.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಸಿಲೋನ್ ಅಥವ ಬರ್ಮಾದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನ ತಮಿಳರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೇ ನೆಲಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಬಡವರ ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—This is a policy of the Central Government So far as the State Government knows, they have come from Ceylon.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿರುವ ಜಮೀನು ತುಂಗಭದ್ರ ಆಯಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ೩೦೦-೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾನಲ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ೬೦೦ [illegible]
ಪರಿಹಾರ ಧನ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ[illegible]
ಮಾಡುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುವಿರಾ ? ನಿರಾಶ್ರಿತರ [illegible]
ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿತ್ತು ?

Sri H.V. KOUJALAGI.—So far as the price is concerned if the party is aggrieved there is a provision for the party to seek a remedy in the Civil Court. As to why this area was choson, it all depends upon the availability of lands.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ:—ಬರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಿಲೋನ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿವ್ವಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಜನ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗತಿ ಏನು, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ?

9-30AM

Sri H. V. KOUJALGI:—When lands are acquired in a big area, of course some people will have to suffer. When projects are construeted and some new extensions or industries come up, some people do suffer and this may have arisen in this case also.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ, ನಿರಾಶ್ರಿತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೇ ಹೇಗೆ ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲವೇ?

Sri H. V. KOUJALGI.—They have been provided with the consent of the State Government after negotiations with the Central Government.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಅಂಥದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿರುವ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Since these people are to be rehabilitated in large number, one stretch of land was acquired and this area has been

(Sri H. V. KOUJALGI)

chosen. So far as people who have been affected are concerned Government will not only compensate liberally, but will also give them other help.

Mr. SPEAKER.—Question-time is over. Now short notice question No. 11

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER
FIRE ACCIDENT TO PERFUMERY WORKS

(11) Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—

Will the Minister of Revenue be pleased to state.—

(*a*) the loss that occurred to perfumery works in Cottonpet Main Road, Bangalore City on the afternoon of 21st February 1970 due to fire accidents ;

(*b*) the reasons for this unhappy incident ;

(*c*) the compensation that they are going to give to the affected persons by this incident ?

A Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue):—

(*a*) About Rs. 4,000.

(*b*) It is understood that this fire accident took place when a female worker of the said factory was boiling "shilarasa" and other things. It burst and cought fire.

(*c*) The matter is under the consideration of local officers.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್:—ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ತಕ್ಷಣ ಕೋಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ೭೦ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೭೦ಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಾಯ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ನಂತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್:—ಬೆಂಕಿ ಅಕಸಿ ಕಗಳು ಪರ್‌ಫ್ಯೂಮರಿ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಆಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಕಸ್ಮಿಕಗಳು ನಡೆಯದ ಹಾಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಕಟ ಳೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಲೀಕರು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಇಂಥ ಅಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಗಳಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಿದಾಂಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಹಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಳಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಬಹಳ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ತರಹ ನಿಧಾನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

Sri M. S. KRISHNAN;—The question is whether the Government is prepared to take steps to prevent such accidents because there has been a violation of laws—labour laws and Factory Acts in such works and this is commonly happening in Bangalore.

Sri H. V. KOUJALGI:—After all, accidents do happen. Government have taken all possible precautions, for providing separate sites to poor people and we have been giving them building material so that they can have permanent buildings instead of huts.

Sri M. S. KRISHNAN.—Such accidents are happening no doubt, but they should not happen. They are happening because of violation of labour laws by the employers ; why don't you take action against the employers ? That is what I am asking. Let the Labour Minister answer.

[*No Answer*]

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(*but not taken up*)

VACANT POSTS OF PROFESSORS ETC., IN GOVERNMENT COLLEGES

544 Sri K. H. RANGANATH (Mudigere):—

Will the Minister for Education be pleased to state:—

(*a*) the number of vacancies of Lecturers, Professors, Readers that are existing in the Government Colleges in the State ;

(*b*) the steps taken to fill up the posts :

(*c*) the number of part-time Lecturers that are appointed in various Government Colleges in the State and the remuneration paid to them monthly (subjectwise) information may kindly be furnished ;

(*d*) the number of hours they have to work in a week and whether any amount is paid to them for having worked more than the specified hours in a week ?

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education):—

(*a*) Professors : 2
Readers : 24
Lecturers : 25

(*b*) Steps are being taken to fill up the direct recruitment vacancies through the Mysore Public Service Commission and the rest by promotion.

(*c*)—

Colleges	*Post*	*Remuneration*
Government College, Chickmagalur;	One part-time Lecturer in Zoology.	Rs. 100 p.m.
	One part-time Lecturer in Hindi	50 p.m.
	One part-time Lecturer in Mercantile Law.	100 p.m.
Government College, Hassan	One part-time Lecturer in Hindi	100 p.m.
	One part-time Lecturer in Mercantile Law.	100 p.m.
Government College, Chitradurga	One part-time Lecturer in English	100 p.m.
	One part-time Lecturer in Geology.	100 p.m.
Government College, Tumkur.	One part-time Lecturer in Mercantile Law	100 p.m.
Maharani's College, for Women, Mysore.	One part-time Lecturer in Geography.	100 p.m.
Sri Krishnarajendra Silver Jubilee Technological Institute, Bangalore.	Five part-time Lecturers in Physics.	35 p.m. each
	Three part-time Lecturers in Chemistry.	35 p.m.

Post		*Remuneration*
Two part-time Lecturers in Mathematics.	(i) More than five hours per week	Rs. 40 p.m.
	(ii) 3 to 5 hours	35 p.m.
	(iii) Less than 3 hours.	30 p.m.

Two part-time Lecturers in Electrical Engineering	35 p. m. each
Two part-time Lecturers in Machine Drawing.	35 p. m. each
Two part-time Lecturers in Commercial subjects.	35 p. m. each
One part-time Lecturer in Descriptive subjects.	35 p. m. each
One part-time Lecturers in Machine Shop Practice.	35 p. m. each

(*d*) The part time teachers in the Collegiate Education Department have to work about 4 hours to 10 hours in a week for which they are being paid Rs. 75 p. m. for a work load of four or less than 4 hours in a week and Rs. 100 p. m. for a work load of more than 4 hours in week.

The maximum part-time allowance payable to part-time Lecturers s Rs. 100 p. m.

The part-time Lecturer in the Sri Krishnarajendra Silver Jubilee Technological Institute. Department of Technical Education are paid Part time allowance as follows :—

(i)	More than five hours per week	Rs. 40 p.m.
(ii)	3 to 5 hours per week	Rs. 35 p. m.
(iii)	Less than 3 hours per week.	Rs. 30 p. m.

No extra remuneration is paid if they work for more than specified period.

DEPUTATION OF DIRECTOR OF INFORMATION AND TOURISM TO ITALY FOR TRAINING.

555. SRI E. NARAYANA GOWDA (Bethamangala).—

Will the Minister for Transport be pleased to state :—

(*a*) Whether it is a fact that the present Director of Information and Tourism was sent to Italy for training in Tourism ;

(*b*) if so, the duration of the training (his date of leaving from Bangalore and date of arrival at Bangalore may please be furnished) ;

(*c*) the improvements he has made to promote tourism in Mysore after he returned from Italy ;

(*d*) who was placed in charge of the post of the Director during his stay abroad ?

SRI MOHAMED ALI (Minister for Transport) .—

(*a*) Yes.

(*b*) The course was from 5th to 31st August 1968. He left Bangalore on 28th July 1968 and returned to Bangalore on 26th September 1968.

(SRI MOHAMED ALI)

(*c*) The training that he has undergone helps him to formulate such schemes as are calculated to improving tourism.

(*d*) Sri R. Ananda Rao, Deputy Director for Field Publicity was placed in charge of the duties of the Director during the above mentioned period.

SURVEY WORK OF BHIMA PROJECT IN SHAHAPUR TALUK.

721. SRI K. R. NADGOWDA (Yadgir).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether survey work of Bhima Project in Shahapur Taluk has been sanctioned ;

(*b*) if so, the estimate cost of the project and the extent of area it irrigates ;

(*c*) when the work of the project will be taken up for execution ?

A SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Survey work is completed.

(*b*) (i) Estimated cost Rs. 20.40 Crores.

(ii) About 1,35,000 acres.

(*c*) This project will be considered when the resources of the State improve.

VIJAYANAGAR CHANNEL AT KENCHANAGUDDA IN SIRUGUPPA TALUK

753. SRI M. DODDANA GOWDA (Siruguppa).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the Government is aware that the Dam bits of Vijayanagar Channel at Kenchanagudda in Siruguppa Taluk are in bad shape resulting in heavy leakage ;

(*b*) whether the Government has taken any steps to repair the bunds ?

A SRI VEERENDRA PATIL.—(Chief Minister)

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

RANIKHET VACCINATION FEE

678. SRI G. RAME GOWDA (Deddaballapur).—

Will the Minister of State for Veterinary Services, Animal Husbandry and Dairy Development be pleased to state :—

(*a*) the number of Veterinary Hospitals located in Bangalore City Corporation area ;

(*b*) whether Ranikhet vaccination is done for poultry in these Hospitals ;

(*c*) if so, the fee charged for each bird ;

(*d*) the basis for charging the fee ;

(*e*) whether this fee is charged throughout the State

(*f*) whether this fee is charged to private Poultry Farmers in the State ?

SRI G. B. SHANKAR RAO (Minister of State for Veterinary Services, Animal Husbandry and Dairy Development):—

(*a*) Two.

(*b*) Yes.

(*c*) Rs. 0-06 P. per bird.

(*d*) Prescribed by Proceedings of the Government in April 1940.

(*e*) No.

(*f*) No.

ACCOMMODATION TO SCIENCE LABORATORY OF GOVERNMENT GIRLS HIGH SCHOOL, HOLENARASIPUR.

681. SRI H. D. DEWE GOWDA (Holenarasipur).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of Government that there is no accommodation for the Science Laboratory at Government Girls High School, Holenarasipur ;

(*b*) whether an estimate for the construction of an additional room was submitted by P.W.D. for sanction ;

(*c*) if so, whether the Government would take necessary steps to sanction the same this year ?

SRI K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education).—

(*a*) No.

(*b*) No estimate has been received so far by the Director of Public Instruction.

(*c*) In view of reply to Clause (*b*) this question does not arise.

ARREST AND RELEASE OF SRI VATAL NAGARAJ AND SRI BANGARAPPA AT NEW DELHI.— *Annuncement*

MR. SPEAKER : I have to inform the Hon. House that a Phonogram has been received by me from the Sub-Divisional Magistrate, New Delhi, this Morning at 7-15A.M. It runs as follows :

" Sri Bangarappa and Sri Vatal Nagaraj, M.L.As. of Mysore arrested at 12-10 P.M. for violation of order under section 144 CrP.C. in front of Parliament House presently lodged in police station details follow "

Probably later in the day we may get further information.

SRI VEERENDRA PATIL :—Sir, I do not have authentic information. But I would like to add that yesterday night at about 11-30 P.M. I got a trunk Call. It seems both the hon. members have been released on bail and they are arriving in Bangalore City this afternoon.

SRI M. NAGAPPA :— I have sent a privilege motion about the arrest of these Members.

MR. SPEAKER : I will consider.

PERSONAL EXPLANATION BY THE CHIEF MINISTER AND SRI N. HUCHAMASTHI GOWDA.

SRI VEERENDRA PATIL :— On a Personal Explanation Sir

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ನಿನ್ನೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಐದು ನಿಮಿಷ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಪಾಂಗಸಿಹುದಾ ತ್ತು. ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆವಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಆ ಚಾರ್ಜ್ .....

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ :— ಎರಡು ಮೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್: —ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೂನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಷೇರಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರಂತೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎನ್ನುವಂಥದ್ದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏನು ಇದ್ದರೂ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪಶೀಲು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಯಾವುದು, ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆಂದರೆ ಈ ತರಹದ ಚಾರ್ಜಸನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅವತ್ತೇ ವಿಪದಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋದ ಸಲ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ಸ್ ಅಡ್ರಸ್ಸಿಗೆ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ರಿಲೇಷನ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಯಾವ ರಿಲೇಷನ್ನೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಸಂಬಂಧಿಕರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ರಿಲೇಷನ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಸತ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ತರಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಆರ್ಗನೈಜ್ಡ್ ಆಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಲ್ನರೇಬಲ್ ಪೊಜಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ನೋಡಬೇಕು? ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಮಾಡಿರ ಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಒಂದು ಕನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂನ್ಸೀ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಡಿಟೇಲ್ಸ್ ಕೇಳಿದರೆ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಷೇರು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರರಿಗೆ ನಾನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಷೇರ್ ನಿಮಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು.

Interruption by Sri R. Dayananda Sagar

MR. SPEAKER:—It is not fair on the part of the Hon. Member to interrupt the Hon. Chief Minister.

SRI R. DAYANANDA SAGAR:—Why?

MR. SPEAKER:—May I tell the Hon. Member that he should follow correct parliamentary practice? He is not entitled to intervene like

SRI R. DAYANANDA SAGAR:—I agree.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್: —ಇದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದ ಪವಿತ್ರ ಮಂದಿರ ಇದು. ಈ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದು ಏನು ಇದೆ ಇದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್:—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,..... ...

Mr. SPEAKER:—The Hon. member is again interrupting the Hon. Chief Minister. It is not correct for the Hon. member to go on making frequent interruptions,

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:— ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ.

Mr. SPEAKER:—I request Hon. Members to say whatever they want to say according to parliamentary procedure.

SRI. R. DAYANANDA SAGAR:—I also know something about it. Let the Hon. Chief Minister subject himself to a judicial enquiry. I am also prepared to face a judicial enquiry.

Mr. SPEAKER:—It is not correct to make a running commentary when the Chief Minister is speaking.

SRI. R. DAYANANDA SAGAR:—I am prepared to say at his face. We are not cowards.

Mr. SPEAKER:—I request the Hon. Member to follow parliamentary procedure. It is not fair to make a running commentary. If there is anything on which the Hon. Member wants to make a personal statement, I will permit him; but he should not disturb the Chief Minister.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಈಗ ತಾನೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು. ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇಷ್ಟು. ನನ್ನ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಮೋಷನ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆವರೊಬ್ಬರೇ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. Therefore it would not be in order for the Speaker to allow such comments on the privilege motion which was not discussed here. If necessary, let the Speaker refer that privilege motion to the Privileges Committee or the Rules Committee and let the Chief Minister face it. I will also substantiate my point there. I will prove whether Shanker Keni is his relative or not. I am ready to prove it before the Privileges Committee.

Mr. SPEAKER:—As far as I have understood the Chief Minister he seemed to be making only a casual reference to it, I do not think he was speaking on the privilege motion or the action taken on it. I can only say that any personal explanation should be non-controversial and it should be brief. I do not find any substance in the point of order.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್:—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆದಿದೆ. ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದದ್ದು ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರಿಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿ ಹೇಳದೆ, ಅವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕೊಟೇಷನ್ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ರೀತಿ ತೂಕ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER:—It is a good suggestion that the Hon. Member is making. Probably, the House will know that I wanted to put the demands to the vote of the House at 6 o'clock as per the directive of the House. At that time the Chief Minister was still on his legs continuing his reply. At that time it was the Leader of the Congress(R) Party Sri Siddaveerappa who suggested that the Chief Minister might give his personal explanation the next day. Otherwise the Chief Minister would have finished his personal explanation yesterday itself. It is only as per that understanding that the Chief Minister is making personal explanation today.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ:—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಥ್ ಆಲ್ ಸಿನ್‌ಸಿರಿಟಿ ಅಂಡ್ ಆಸೆಪ್ಟೀ ಆಟ್ ಮೈ ಕಮಾಂಡ್ ನಿಮ್ಮ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಷೇರನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರ ದಿನ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಐದು ಹತ್ತು ಸಾವಿರವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೮ಲಕ್ಷ, ೧೦ಲಕ್ಷ, ೧೫ಲಕ್ಷ, ೨೦ಲಕ್ಷ, ೪೦ಲಕ್ಷ ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಷೇರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ದುಡ್ಡು ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಈಗ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಆಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

SRI. H. SIDDAVEERAPPA:—Under the Transfer of Property Act both the seller and the buyer must disclose what he is selling and what he is buying. Unless the seller discloses what he is selling, how is the buyer to offer his price?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ : ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವಾಣಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಈ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೆನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೆಷ್ಟೋ ಅಸತ್ಯವೆಷ್ಟೋ? ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಹಾಪೋಹಗಳು ಏಳಬಹುದು. ನಾನು ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇನ್ನಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಏಕಾ ಏಕಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಭೂಷಣವಾದುದು ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಪೂನವನ್ನು ಎರಡಾ ವರ್ತಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೀದಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಹಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧ ವೀರಪ್ಪನವರು ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೊರಗೆಡವದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಫರ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ :

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ ಅಂದರೆ ಅದು ಶೂನ್ಯ. ನನಗೆ ಘೂನಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ಪರಿಚಯವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಆಫರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ?

Sri H. N. NANJE GOWDA : He has most conveniently chosen to refute this allegation but he has not cared to refute the allagations made on prior occations.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಒಂದು ಸ್ಪೋರ್ಟಿವ್ ಆಫರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಯೂರಿಟಿಯನ್ನು ಬೆಳಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ; ಈ ದಿವಸ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಈಗಾಗಲೆ ಏನೊಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವೃಥಾ ಅಪಾರವಾಗಿ ದುಡ್ಡು ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಆಗಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಏನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇದೇ ಚಾರ್ಜನ್ನು, ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಿ ಆಗ ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಸ್ಪೋರ್ಟಿವ್ ಆಫರ್ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಆಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನನಷ್ಟ ವೊಕದ್ದಮ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕೆಡುಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಸತ್ವವಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿ ಆಗ ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಫಮೇಷನ್‌ಗೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. S. KRISHNAPPA :—The Hon. Chief Minister just now made a statement ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅದೇ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಲಿ ಆಗ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಫಮೇಷನ್‌ಗೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳವು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪೆದರಿಸತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿವೆ. ಅವು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೊರಗಡೆ ಬನ್ನಿ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅನ್ನುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಂಜೇಗೌಡ : ನಾವು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಗೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲೂ ಅವು ಡಿಫಮೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆಯೆ?

Sri M. NAGAPPA :—Sir, I rise to a point of order. The Chair knows what is the scope of personal explanation of a member. My point of order is under rule 293 read with Rule 311 whether the Chief

(Sri M. NAGAPPA)

Minister can raise such matters which are debatable. I request the Chair to direct the Cheif Minister not to refer to such mattars on the floor of the house which amount to a threat not only to the member who has made the allegation but to every member.

Mr. SPEAKER : I have very carefully listened to what the cheif Minister was saying. In fact, he said that there is no truth in the allegation made by the hon. member and in support of his statement he made a sporting offer to the hon. member asking him to make the same statement outside the House, so that its veracity could be tested in a court of law. I do not find anything irrelevent in what the chief Minister has said. It is just a supporting offer made by the Chief Minister. Therefore, there is no point of order.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ : ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿದ್ದಿರಲಿ, ಮಾನ್ಯ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿವಾಗಿ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ವಿಚಾರ, ನಾನು ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆಂದೂ ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ತಯಾರಿಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಜರಡಿಷಿಯಲ್ ಬಾಡಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವೃಥಾ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಬೇಡ, ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎರಡನೇ ದಾರಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

10-00 A.M.

ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡೆಫಮೇರ್ಷ್ ಸೂಟ್ 'ಈವೊತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾನು ಅಕ್ಯೂಸ್ಡ್ ಆಗಿಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಛಾರ್ಜು ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವಿರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಮೇಲೆ ಛಾರ್ಜು ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಛಾರ್ಜು ಬಂದಾಗ ಅದು ಜುಡಿಷಿಯರಿ ಡಿಸೈಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನನಗೂ ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಮ್ಯೂನಿಟಿ ಇದೆ. ನಾನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಡೆಫಮೇರ್ಷ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಮ್ಯೂನಿಟಿ ಇದೆ. ಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಹುದು ತಾವು ಸ್ಪೀಕರ್ ಸಾಹೇಬರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕು ಬೇಕಾದ್ದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರು ಛಾರ್ಜಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಲಾಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಏನೋ ಹೇಳಿದರು ಅದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಛಾರ್ಜಸ್ ಪ್ರೂವ್ ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಪೋರ್ಟಿವ್ ಆಫರ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈ ಕೇಸನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ನಾನು ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಬಿಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಕೂಡ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಏನೋ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂತು, ಅವರ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೀಸೆನ್ಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪುಣ್ಣನ್ನು ತೂರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ:—ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೆದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದಸಾಗರ್:—(ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ) ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮೈಖರಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:—ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಏನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದಸಾಗರ್: — ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

---

* * * *

* Not recorded as directed by the Speaker.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತು ಸೆಲ್ಫ್ ರೆಸ್ಪೆಕ್ಟ್. ಒಬ್ಬ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾರಮೇಲೂ ಥ್ರೆಟುಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಟ್ಲರ್‌ಷಾಹಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರೋಪ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಆದರಿಂದ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆರೋಪವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಏನು ಹಕ್ಕು ಉಳಿದುಹೋಗುತ್ತದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವೊತ್ತು ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಬರಲಿ. we have every right to beat you but you have no right to cry.

ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(Interruptions)

Mr. Speaker:—When a member speaks the entire House should bear, if anything is to be said, I will permit it afterwords.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಬಹುಶಃ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೋ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳುವ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತರಬಾರದು. ಏನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿ ನಿರಪರಾಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ

ಯಾವುದಾದರೂ ಪೋರಂ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿರಪರಾಧಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಕೀಲರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ನಾಯಕರ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೂ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟಿನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆದರಂತೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬಾಧ್ಯರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಲ್ಲಿಂದ ಶ್ರೀಮಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಅವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು, ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಹೋಂ ಪೋರ್ಟ್ಫೋಲಿಯೋ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು. ಅವರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋರ್ಟ್ಫೋಲಿಯೋಗಳನ್ನು ಹಂಚುವವನೇ ನಾನು. ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವವರೇ ಇಂತಹ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು. ನನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು? ಅವರೇನಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದಯಾನಂದಸಾಗರ್:—ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ:—ಶಕ್ತಿ ಬರಲು ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರ ಬೆಂಬಲದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು. ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಗೊಂದಲ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಒಬ್ಬರಮೇಲೊಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊಂದಲ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೊಂದಲಮಯ ವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಲು ದುಡ್ಡು ಹೊಡ್ಡೆಯುವ ಜನ ಇಲ್ಲದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಏನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[Sri H. SIDDAVEERAPPA:—*Rose.*]

Mr. SPEAKER:—I permit the leader of Congress (R) to speak.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:—ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆರ್ಡರು ರೂಲು ೧೧೨ರಂತೆ ಇವೆ.

ಸ್ವಾಮೀ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇದರಂತೆ ಇತರರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷ್ ಕೊಡಲು ನಾನು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ.

ri D.M. SIDDIAH:—Sir, Sri Huchmasthy Gowda has made allegations against the Chief Minister. The Chief Minister made a reply. If anything is to be made in reply, Sri Huchmasthy Gowda has to make. I fail to understand why Sri Siddaveerappa is trying to say something on behalf of Sri Huchmasty Gowda, as if Sri Huchmasthy Gowda is not competent to do so.

Sri H. SIDDAVEERAPPA:—I will say something on some particular points.

Sri M.N. RAMANNA:—It is not correct to permit Sri Siddaveerappa to say something. I want a ruling on this.

Mr. SPEAKER:—I permit Sri Siddaveerappa to offer explanation on behalf of Sri Huchmasthy Gowda.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ:—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ನಾನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA:—The Hon. Leader of the House referred to me something.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ:—ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

Sri AZIZ SAIT:—Can any Hon. Member question the ruling of the Chair? I do not know how the Chair is tolerating the members of the Ruling Party.

MR SPEAKER:—When I am tolerating Sri Aziz Sait it is not difficult for me to tolerate others.

(Some Hon. Members were shouting).

MR. SPEAKER:—I adjourn the House for about half an hour.

The House rose at Twenty-five Minutes past Ten of the Clock and reassembled at fifty Five Minutes past Ten of the Clock.

(Mr. SPEAKER in the Chair).—

MR. SPEAKER —I hope the tempers have calmed down so that we may proceed with the work in the House in a orderly manner.

Sri M. RAMAPPA:—I rise to speak on the point of order. Sir, But if the Chair revises its previous stand and Sri Siddaveerappa is not permitted to speak then I will not speak. I would like to know if the Chair permits Sri Siddaveerappa to speak ?

MR SPEAKER:—I have already permitted him.

Sri M. RAMAPPA:—I would like to submit that there is no prohibition under the rules for the Speaker to revise his stand or decision. In this case, we cannot call it a ruling. I would submit that this is not a matter of public importance to be debated in the House It is purely a question of personal explanation relating to an Hon, Member of the House. Even on the side of our Party, no Member has raised any discussion on this. Since it related to the Chief Minister personally and not by designation, it was for him to explain his position. Sri N. Hutchmasthy Gowda made a charge personally against the Chief Minister by name and the Chief Minister in turn has suggested a procedure to be adopted for absolving himself from such an allegation Now it is open to Sri Hutchmasthi Gowda to say what he proposes now to do. Even that as a matter of fact, strictly speaking, is not permissible. But it is clearly beyond the rule to permit Sri Siddaveerappa to intervene, as a leader of a party and if he is permitted, it will be giving scope for a debate. It would be wrong to permit a debate on this subject because it is not a matter of public importance. Therefore I request you not to permit Sri Siddaveerappa to speak and I also go one step further and request Mr. Siddaveerappa also not to press his claim to intervene on this matter, as otherwise, it will open the floodgates of a debate and controversy.

MR. SPEAKER:—I think the Hon'ble Member could trust that the Speaker has atleast the ordinary intelligence to understand things when they are empressed briefly The Hon. Member need not have taken such a long time to explain the point of order.

Now rule 293 reads :

> " 293 : A member may, with the permission of the Speaker make a personal explanation although there is no question before the Assembly, but in this case no debatable matter may be brought forward, and no debate shall arise."

Therefore, it is the clear intention of the rule that there should not be any debate on this. It did not require so much time for the Hon. Member to remind the Chair about it. I have already held that these are not controversial matters and there should be no debate.

The reason why I permitted Sri Siddaveerappa is that the Chief Minister chose to address Sri Siddaveerappa and through him Sri Huchmasthy Gowda that we should set up a high standard. When that address was made by the Chief Minister and Leader of the House Sri Veerendra Patil to Sri Siddaveerappa to see that a high standard is set up and the debate is properly conducted, then I called upon Sri Siddaveerappa to give his reactions to what the Chief Minister has said and nothing beyond that. It was not because I wanted to raise a controversy or allow any debate. It was only in that spirit that I permitted Sri Siddaveerappa to speak and not for any other purpose.

(MR. SPEAKER)

11-00 A.M.

If the Hon. Member Sri Hutchmasthy Gowda wants to give an explanation that is understandable. If he wants to make a personal explanation, I can permit him after Sri Siddaveerappa finishes speach.

SRI D. M. SIDDAIAH:—On a point of order Sir.

SRI H. N. NANJE GOWDA:—On a point of order, Sir.

SRI D. M. SIDDIAH:—I stocd up first. I should be allowed first to raise my point of order.

My point of order is that the right of personal explanation is only for the member concerned. You may give a chance for personal explanation to Sri Hutchmasthy Gowda, but if you give chance to Sri Siddaveerappa, then I shou'd also be given a chance to speak.

MR. SPEAKER:—If it is the desire of the House that I should not allow Sri Siddaveerappa to speak, then I will request Sri Siddaveerappa not to speak.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ:—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಎದ್ದು ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಿ ಏನೋ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಮಾತಿನಿಂದ ನಾವು ಊಹಿಸತಕ್ಕುದು ಏನೆಂದರೆ ಅದು ಡೈರಕ್ಟ್ ಎಲಿಗೇಷನ್ ಅಲ್ಲ, ಸುದ್ದಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಮಾತು ಮುಗಿಸದೆ ಕೂತರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹುಚ್ಚ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹೇಳಲಿ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ತಾವು ವಿವೇಚನೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ, ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ವಿರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಮೇಲೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಹೊರತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ವೇಳೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಚರ್ಚಿಸಲಿ. ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ: ಈಗ ತಾವು ತಾವಾಗಿಯೇ ವಿವೇಚನೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಅವರೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ.

SRI H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud):—I want to bring to your notice Rules 288 (2) and (7) :

" A member while speaking shall not—

(ii) make a personal charge against any member ;

(vii) utter treasonable, seditious or defamatory words.

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೂಲ್ ೨೯೩ ಪ್ರಕಾರ ಪರ್‌ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೂಲ್ ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದು ಡಿಬೇಟಬಲ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಆಯಿತು. ಆದುರಿಂದ ಡಿಬೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಡಿಬೇಟಬಲ್ ಮ್ಯಾಟರ್‌ನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರ್ಸನಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಡಿಬೇಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು):—ನಾನು ಮೊದಲಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂತೆ ಕಂತೆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಊಹೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಎರಡನೆಯ ಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯ ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಮೂರನೆಯ ಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದರೆ, ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾಯಿಂಟು ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೇನೆ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದಾಗ, ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಖಾತೆ ಹಂಚುವವನು ನಾನು, ಖಾತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವನು ನಾನು, ನೀವು ಯಾರು ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳೋಣ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ನಾಯಕರ ಮುಖೇನ ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna) :—With your kind permission, Sir, I would like to say a word. A very serious and essential point has come up for discussion before this House. I am very happy that the Hon. Chief Minister has made a statement that he has got the history of all the people here and he has the right to have it as Home Minister. I also had it when I was a Home Minister. Your goodself has permitted Sri Siddaveerappa to speak. I do not think it is within the competency of any Member of this House to question the ruling of the Chair.

SRI D. M. SIDDIAH:—On a point of order, Sir. Who is he to say that ?

SRI H. N. NANJE GOWDA:—When we question the ruling of the Chair, we are sent out. When Members on the other side question the ruling of the Chair, nothing of that sort is done. On the contrary they are even allowed to raise a point of order on the ruling of the Chair.

MR. SPEAKER:—I have heard the points of order and I shall give my ruling as to whether Sri Siddaveerappa should be permitted to speak or Sri Huchmasthe Gowda should be permitted to speak.

As regards the point of order raised by Sri Nanje Gowda that Rule 288 has been violated, I am sorry I am unable to uphold his point of order. I have heard everybody here and I never heard any challenge being thrown at anybody or any threat being given to anybody. All that was said was that the Members who speak must speak with a sense of responsibility. I don't think there can be any objection to it. There is no violation of Rule 288 as contended by the Hon. Member. I therefore cannot uphold his point of order,

Since the Chief Minister has made an appeal to Sri Siddaveerappa as the leader of the party of which Sri Huchmasthi Gowda is a Member, I called upon Sri Siddaveerappa to speak. There is nothing wrong if Sri Siddaveerappa speaks first or Sri Huchmasthe Gowda speaks first. Even if the Chair commits an error it should be accepted and should not be challenged. If Sri Siddaveerappa permits Sri Huchmasthi Gowda to speak first, I have no objection. I am only making an appeal to Sri Siddaveerappa.

SRI M. RAMAPPA:—Shall we take it that Sri Hutchamasthi Gowda does not speak ?

SRI H. SIDDAVEERAPPA:—I am really sorry... ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ:—ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಂ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದವರು. ಈ ದಿವಸ ಅವರೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ?

SRI H. SIDDAVEERAPPA:—I would like to know from the Hon. Speaker which side of the House is co-oeprating with the Chair ?

MR. SPEAKER:—Sri Siddaveerappa may be please brief.

SRI H. SIDDAVEERAPPA:—In deference to your suggestion, I am requesting my Hon. friend to speak first and then I wish to say a few words.

SRI M. NAGAPPA (Raichur):—I am on a point of order. According to Rule 286, it is the function of the Speaker to call the name of the Member who should speak. That is not the function of the Members. If the Speaker transfers that power to some other Members, I could also be given that power so that I can call any Member I like to speak next. The Speaker should specifically name the member who should speak next. He cannot say that either Sri Siddaveerappa or Sri Hutchamasty Gowda will speak; that will be against the Rule I quoted; Moreover,

there will be dereliction of duty by the Speaker. So, I request you to specifically call the name of the Member who should hold the floor next and not leave that discreation to another Member or Members.

MR. SPEAKER:—It is a good suggestion.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದೇ... ...

SRI R. DAYANANDSAGAR (Chamarajapet):—The Hon. Chair permitted Sri Siddaveerappa, Hon. Leader of our Party, to speak. Now you have agreed that Sri Hutchnasthy Gowda may speak first if he so likes and then Sri Siddaveerappa to speak next Therefore, the Hon. Chair has committed itself to give a chance to Sri Siddaveerappa and the Hon. Chair's committal should be honoured.

MR. SPEAKER:—There is nothing new in it. I am very sorry that he has not followed the proceedings.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ(ಹುಲಿಯೂರ್ದುರ್ಗ):—ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರುವುದನ್ನು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಬೇಡಿಕೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದೋ ಅವರು ಅಂದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಕೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ; ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ತೆಗೆದುನೋಡಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೆ; ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇದನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಈ ದಿವಸ ಬರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಇದೇ; ಈಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ; ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಲಬಾರ್ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗವಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೂನಾದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ, ಅದು ಭಾರತ್ ಫೋರ್ಜ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇದೇ, ಈ ದಿವಸ ಹೆಸರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆಪಾದಿತರು ಆಪಾದನೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಅವಕಾಶವುಂಟುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆ ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಲೋಕಪಾಲ, ಲೋಕಆಯುಕ್ತ ಇವರುಗಳ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಬಾರದು ? ಹಿಂದೆ ನಿಜೇಗೌಡರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೆನ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರೀಸ್ ಬಿಲ್ ಈ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರ ಮೇಲಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಅಂಥ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಮೇಲಿದೆ, ಇತರರಮೇಲೂ ಇದೆ. ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿದಾಗ ಅದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಮುಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ? ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶರಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೇ ಹೇಳಿದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತತ್ವ ಹೇಳುವುದು, ಆದರೆ ಮಾಡುವುದೇ ಬೇರೆ. ಇಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಖಂಡರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಅವರುಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಸ್ಪಾ ಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೀಸೆನ್ಸಿ.

11-30 A.M.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಬಹಳ ನಯದಿಂದ ಮಾತ ನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕು. ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಮಕರಣ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೈ ಹಾಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೈ ಹಾಕುವು ದಿಲ್ಲ, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆ ಗುಡ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್, ಎಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ.

ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪ ಯೋಗಿಸಿದರು. ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಒಪ್ಪತಕ್ಕವರು ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ, ಘನತೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ನಾನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ದೂರು ಇದೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವ ಮುಂಚೆ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ ಎಷ್ಟು, ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾಗುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇದೆ, ವರಮಾನ-ದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವುದೆಷ್ಟು ಎನುವದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಥ ದೂರುಗಳಿವೆ ಈ ದೂರುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ):—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು, ಯಾರು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಮತ್ತು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯ ಸಭೆಯ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟೊಂದು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಲವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ತುರುಸಿನ ಅಥವಾ ಬಿರುಸಾದ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೀವ್ರ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. 'ಈಚಲ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕುಡಿದರೆ..... "ಎಂಬಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಬಾರದು, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಲಿ, ಪದೇ ಪದೇ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರು ಜೇಬನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗು ತ್ತಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಕ್ಷೌರದಂಗಡಿಗೆ ಹೊಗಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈಮಾತು ಬರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ

ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕುಠಾರ ಪ್ರಾಯವಾದುದು. ತಾವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಸಲ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಿಗರೇಟ್ ಕೇಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲವಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಇಷ್ಟು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಈದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಯಾರೂ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವಸ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಾನ ಪಲ್ಲಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಲಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ, ಸಾಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾವು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ವಿಮುಕ್ತರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು. ಇದು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕೋ ಬೇಡವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ; ನನ್ನನ್ನೇ ಮೊದಲು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ ಹೇಳಿದೆ. ಆವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಪೌರುಷ ಮಾಡಬೇಡಿ,— ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪಟಾಕಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಟಾಕಿಗಳು ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ, ಪುಸ್ ಎಂದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಗಲಾಚಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಮೊದಲು ಕಾನೂನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ೨೪ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಪಾಸ್‌ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಭಯವೊ ಏನೋ? ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಸುಳ್ಳು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಗುರುತರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಗುರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಂಥದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಲೋಕಪಾಲ, ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ಬಂದಾಗ ಅಂಥದ್ದು ನಮಗೆ ಬೇಡ ಅಂದಿರಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೆನ್ ಎನ್ಕ್ವೈರಿ ಬಿಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಗೋಲಿ ಆಟ ಆಡುವಾಗ, ನನ್ನ ಕೇರಿಗೆ ಬಾರೋ, ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆದೀತು. ಎಷ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ಹೊರಗಡೆಯವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಆದೇ ಬೇಡ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಅದರ ಕೆಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದ್ದ ಸಂತಾನಂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೊಸ ಸೂತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು, ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ನೂರರಷ್ಟು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ವೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ಘನತೆ, ಗೌರವ, ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದಷ್ಟೇ ನಮಗೂ ಸೇರಿದ್ದು. ದೇಶದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತೀರಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದ ಗೌರವ ನಿಮ್ಮ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ್ದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದ ಗೌರವ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಬೀದಿ ಕಸವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ; ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ, ಆ ಕಡೆಯ ಆಷ್ಟೊಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ, ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದುವರಿಯಿರಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬನ್ನಿ, ಮಾತನಾಡಿ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದುದಲ್ಲ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಭೂಷಣವಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪಾ ಂಭಮಾಡಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ರಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಇದೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಅವರು ಮಾಡಲಾರರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಹಾಗು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಾರದಂತೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ :—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ವಿಷಯವನ್ನು ಸೈಡ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೂವ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

SRI N. HUCHMASTHY GOWDA :—You have given permission to the Chief Minister to speak. I want to know under what rule you have given permission? Shall I have an opportunity to speak after that?

SRI D. DAYANANDASAGAR :—Kindly give us an opportunity afterwards.

MR. SPEAKER :—Sri Siddaveerappa is the leader of thr Ruling Congress. He has said something and had given some suggestions. That is why I allowed the Chief Minister.

SRI N. HUCHMASTHY GOWDA :—When he is allowed, let us also be permitttd to speak. When he is allowed to comment on the suggestions of the Hon. Member Sri Siddaveerappa, we have also right to comment on the remarks and suggestions of the Chief Minister.

SRI SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg) :—On a point of order, Sir, ಇದುವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಕೆಟ್ಟ ಭಾಷೆಯ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಕಮೀಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಇದು ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ.

MR. SPEAKER :—The Hon. Members know that the word uttered by the Hon. Member Sri Dayananda Sagar was ordered to the expunged. There are various remedies under the rules for expunction, withdrawal and other things. When the words are expunged, no father steps are needed and the matter is stopped there.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE :

re : Social and Economic boycott of Harijans in Kambadanahalli of sidla ghatta Taluk.

SRI M.H. JAYAPRAKASH NARAYAN :— (Sirsi) I call the attention of the Chief Minister to the Social and Economic boycott of Harijans by caste Hindus in Kambadanahalli Sidlaghatta Taluk.

SRI MANIK RAO PATIL:—(Deputy Minister of Home): Sir, On 21st January 1970 (and not on 14 January 1970 as stated in the Notice) the Harijans of this village celebrated Sankranthi Festival. They took out a procession of the cattle in the streets of the village with the beating of drums. Though the beating of drums in front of their houses was objected to by some Caste Hindus, due to the presence of Police un bundobust duty nothing untoward happened and the procession passed off peacefully after the Harijans crossing the small fire.

On the night of 10th January 1970, 3 Harijans were alleged to have been assaulted by Sri K.V. Krishnappa and 20 others. A case in Crm. No. 4/70 u/s 143/147/148/149 and 323 IPC was registered by the Sidlaghatta Polic and charge sheeted. The case is pending trial. Another complaint on 11th January 1970 of stone throwing on the houses of the Caste Hindus by Sri G. Muniswamiah and 28 others on the night of 10th January 1970 was received by the Sidlaghatta Police and a case in Crm. No 5/70 u/s 143/147/148/149 and 427 IPC was registered and charge sherted. This is also pending trial.

The situation in the village is reported to be peaceful. Necessary Police Bundobust has been made to prevent commission of any affence There is no social or economic boycott of Harijans by caste Hindus as alleged.

SRI M.H. JAYAPRAKASH NARAYAN :—Even today the Harijans are not allowed to work. The Sub-Inspector of Police and the D.S.P. have threatened the Harijans stating that they would book case against them under Section 107 I.P.C. if any complaint is made against Sri K.V. Krishnappa. They have already booked cases against some Harijans under Section 107 of I.P.C. This is the affair going on there. Therefore, I request the Government to depute a Special Officer of the State level, to investigate the case.

MR. SPEAKER :—I want to make one thing clear about seeking clarifications on a Calling Attention Notice. Under the Rules of procedure, no clarification is permitted. In the Lok Sabha, a convention has been followed that only the member who has given notice of the Calling notice is allowed to seek one or two clarifications and none else. Let us follow that convention here also.

SRI M. S. KRISHNAN ;—Sir, I learn that even in Lok Sabha, in addition to the member who has raised the Call Attention, others are also allowed to ask one or two clarifications.

MR. SPEAKER :—I request the HON. member to read Sri Kaul's book. If the HON. member were to convince me I will change my opinion.

SRI MANIKRAO PATIL :—Sir, it is not a fact that the Deputy Superintendent of Police, the Circle Inspector and other police officers are threatening the villagers. In fact, this is a factions village where faction has developed between two cousins on account of two parties, one lead by Sri K. V. Krishnappa and the other by Sri G Muniswamiah This faction has developed on a land dispute on account of rivalry between the cousins.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ :—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೇ ಸಭೆಯ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಅಲ್ಲಿನ ಡೈರಿಫಾರಂ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲವೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಗಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಈಗ ೧೦೭ಕ್ಕೆ ಬುಕ್ ಮಾಡಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ದಾಖಲ್ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಡತಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದು. ಅವರು ಅನೇಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಹಾಜರ್ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫೋಲೀಸರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿ ಗೆಲ್ಲಾ ಏಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿಲ್ಲವೆ ? ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೈಲೆವಲ್‌ವೆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಸ್ಟಾಪಿಸಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ.

SRI MANIKRAO PATIL :—Sir, I do not know whether any M.L.A. has written any letter to the Government for withholding the loan to be paid to Harijans. I can say that under Section 107 proceedings have been instituted against both the parties and the cases are not pending before the Sub-Divisional Magistrate. So far as the law and order arrangements are concerned, we have already deputed two police Constables temporarily, and instructions have also been issued to the Circle Inspector and Sub-Inspector of Police to visit the village frequently so that no untoward incident take place. The statement of the HON. Member is far from truth and I completely deny those charges.

BUDGET ESTIMATES FOR 1970-71 :

(DEMANDS FOR GRANTS)

DEMANDS No. 6, 29, 30, 30A, 30B, 31, 31A, 32, 43, 45, 46, 47, 48, 50, and 50A.

SRI K. LAKKAPPA (Minister for Public Works):—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move

> " That a sum not exceeding Rs. 16,87,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of " Other Taxes and Duties ."

MR SPEAKER :—Motion moved :

" That a sum not exceeding Rs. 16,87,000 be granted to the Government to defry the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of " Other Taxes and Duties '. "

DEMANDS Nos. 29. 30, 30A, 45, 47, 31, 31A, 43, 48, 30B, 46, 32, 50 and 50A are deemed to have been moved and all the Demand- are before the House for debate.

I call upon Sri H. N. Nanje Gowda to initiate the Debate. Before he commences, I would like to say that it is the privilege of recognised parties to just initiate the debate. Sri Nanje Gowda, has not joined the S.V.D. If both sides agreed and have no objection to his initiating the debate it could be done. I have ascertained from the Whips and they have agreed that Sri Nanja Gowda be permitted to initiate the debate, and so have permitted him. But the right to initiate the debate goes to recognised parties?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು) :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯ ಬೇಕಾದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಭಾರಿ ಚಿಂತೆಗೂ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇನೆ; ಅಷ್ಟು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಾನು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದನೆಯ ಕಾರಣ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬದ್ಧರಾಗದೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪು ಅಂಕೀಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ದಾರಿಗೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನ ಗೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಂಧೀಕರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಮಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕುದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ್ದು ಹಾಗೆ ಅವರು ನನಗೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಭಾರಿ ಕಳಂಕಪ್ರಾಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೇನು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು ? ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ? ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನ ಶಂಕರ ಕೇಣಿಯವರಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಷಡ್ಡಕರಾಗಿರತಕ್ಕ ಕುರುತುಕೋಟಿ ಇವರಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಗೆ ಒಂದು ಟೈಟಿಲ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ದ್ರೌಪತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂದು.ಕ್ಕಿವಿಕೆಂದರೆ ಆ ದ್ರೌಪತಿಗೆ ೫ ಜನ ಗಂಡಂದಿರು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ.ಗೂ ೫ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಅವರು ಧರ್ಮರಾಯನಿದ್ದಹಾಗೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಭೀಮನಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಜುನ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಇನ್ನು ಆ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮಗಾವಿಯವರು—ನಕುಲಸಹದೇವರಿದ್ದಂತೆ. ಇವರಿವರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಜಗಳ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಯಾರೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಡಿ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಯಾರನ್ನೋ ಒಬ್ಬರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರಂತೆ, ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಯಾನಸಲ್ ಮಾಡಿದರು, ನಾನೇತಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಒಪಳ ಬೇಜಾರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಆರ್ಜುನನಿಗೆ ಆ ದ್ರೌಪತಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸುಭದ್ರೆ ಬೇರೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಒಂದಲ್ಲದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಂ ಇಲಾಖೆ ಬೇರೆ. ಈ ಎರಡು ಒಂದೊಂದೂ ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆಗಳೇ. ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಿನವಹಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬೇರೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿದೆ.

12-00 NOON

(DEPUTY SPEAKER in the Chair)

Major Irrigation is not an easy thing. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ೨೮ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಅಲ್ಲ ೪೮ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇವರೇ ಪಾಸಿ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಇವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಿ.ಎ.ಡೀ ಮತ್ತು ಗೃಪ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ, ಇದರಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ದ್ರೌಪತಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವಾಗ ನಾನು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಮಣ್ಣು ಎರಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ How are we to face it.? Let us face the facts. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ಕ್ರೀಪರ್ಸ್ ರಿಪೇರಿಗೆ ಖನ್ನಾ ಕಂಪನಿಗೆ ೪ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದರು ಅದು ಬಹುಶಃ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ, ೨ ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೬ ಸ್ಕ್ರೀಪರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಳಸ್ಟು ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ನಾಲು ಸ್ಕ್ರೀಪರ್ಸ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಒಟ್ಟು ೬೦ ಗಂಟೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇದರ ರೀಪೇರಿ ಖರ್ಚು ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತುಳಿ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ೨ ೨/೧ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ೨ ೧/೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಶೀರ್ಮಾನ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಅವರು ಇದರ ರಿಪೇರಿಗೆ ೭೨ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಬಾಲಾಜಿ ಅಂಡ್ ಕೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಗೆ ಗಟ್ಟಿ ಕಲ್ಲು ಹಾಕುವ ಷರತ್ತಿದ್ದರೂ ಮೆದುಕಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಪ್ರೋರ್ಷನ್‌ಗಿಂತ ಸುರ್ಕಿ ಪ್ರೋರ್ಷನ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೆಸನರಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೨೪೧೦ ಆರ್. ಎಲ್. ಲೆವಲ್ ಆದಮೇಲೆ ಸುರ್ಕಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಸುರ್ಕಿ ಮೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಸುರ್ಕಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ೨೪೧೦ ರಿಂದ ೨೪೧೬ರ ತನಕ ೬ ಅಡಿ ಎತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ

೮೨ ರೂಪಾಯಿಸಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ವಿಡಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ೫೮-೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ. ಅದ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ದೇವೇಗೌಡರ ಪ್ರಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ? ಇನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುರ್ಕಿ ಮಿಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ? ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಅವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಈ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಟೆಂಡರ್ ಬಂತು. ಆ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಳಿದೆ. ಆ ಟೆಂಡರನ್ನು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು, ಈಗ ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ; ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಇವರು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇವರು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕುದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಇವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬರುವ ತನಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಇವರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹಣ ಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಕಡೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತರಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ,

ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಲೋರೇಟಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಅವನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಜನತೆಯ ಒಂದು ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರಿಪ್ರಪೋರ್ಷನ್, ರೆಪಲವೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರಬ್ಬಲ್ ಮೆಸನರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೆಸನರಿ ಆದಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ರಫ್ ಮೆಟಲ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಫೈನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆದರ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದರೆ ಜಾರುತ್ತದೆ. ಬಾಲಾಜಿ ಕಂಪನಿಯವರು ಕಡಿಮೆ ರೇಟ್ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಈ ಪಕ್ಕ ಮೆಷಿನರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಡ್ಯಾಮ್ ಒಡೆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ? ಈಪ್ರೋತ್ಸು ಆದರಲ್ಲಿ ರಾಡ್ಸ್ ಆದರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು,

ಒಂದು ಸಾವಿರ ರಾಡುಗಳನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಇದ್ದರೆ ನೂರು ಕಬ್ಬಿಣದ ರಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಬ್ಬಿಣದ ರಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗ ಇಂಜನೀಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

My Hats off to him. He is such an honest and such an efficient man.

ಮಾರ್ಟಾರ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೇಸನರಿ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಟರ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೂರು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿರುವ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರ್‌ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೇಸನರಿ ಡ್ಯಾಂನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಶೇಕಡಾ ೪೮ ರಷ್ಟು ಮಾರ್ಟರು ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೩೫ ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸ್ಟೋನ್ ಮಾರ್ಟರು ಮಾಡುವಾಗ ಶೇಕಡಾ ೫೮ ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಇರುವ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೩೨ ರಷ್ಟು ಮಾರ್ಟರನ್ನು ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪೨ ರಷ್ಟು ಮಾರ್ಟರು ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಬಿಲ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾರು ಹೊರುತ್ತಾರೆ ? ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಹೇಮಾವತಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು ಒಬ್ಬರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಇಲ್ಲವೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಲಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ? ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಆದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನೀಯರು ಇವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜನೀಯರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜನೀಯರು ಹಾಗೂ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರ್‌ರವರನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ಸಂಜೇಗೌಡ)

ಎಂದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೆ ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಆದಕ್ಕೇನು ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಬಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಮಾಡಬೇಡವೇ ? ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಡವೇ ?

ಗೊರೂರು ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕ್ವಾರಿ ಇದೇ, ಇದನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಸಿಲ್ಲೀ ಕ್ವಾರಿಯಿಂದ ತಂದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನೀಯರವರ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೇ ? ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಟಾರೇಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಏರೋಪ್ಲೇನಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿಸಿದರು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದಾದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಹಣದ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದು ಬರೀ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ತಾ॥ ೨೩-೭-೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ, ೨೩-೧-೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ, ೧೮-೮-೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ೩೦-೧೨-೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ೩-೭-೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಹೀಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜನೀಯರು ಆದವರು ಇನ್ನೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜನೀಯರಾಗಿಯೇ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪಡೆದವರು, ಜೂನಿಯರು ಇಂಜನೀಯರಾಗಿದ್ದವರು ಇಂದು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜನೀಯರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜನೀಯರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನೀಯರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಜೂನಿಯರು ಇಂಜನೀಯರಾಗಿ ೧೮ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಜೂನಿಯರು ಇಂಜನೀಯರುಗಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.

This Mysore State, even when it was a Princely State. it was very well-known for its engineers.

ಅದೇನು ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ೧೯೫೬ ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವ ಯಾವ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅದೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ನೋಟು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅವರ ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಲವು ಕಾಗದಗಳ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿ. ಅವು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ :

Letter No.	1 CDR	PPJ	68-69	Dated	28-2-1970
	PWD	151	CSR 69		9-1-1970
	CDR				26-12-1969

I want him to function as a Minister. He must function under the Rule of Law. He must respect the rules. He must respect certain standards.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆಡವಿ ಅವರ ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರ ಕೈವಾಡ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದವರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರ ಮುಖ ಭಂಗ ಮಾಡಲು ಹೋಗದೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬರೇ ಗೆಜೆಡ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಕೆಲವು ಆರ್ಡರ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮುಗುಂ ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಅಪದ್ದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೋಣನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ೪ ಫರ್ಲಾಂಗ್‌ವರೆಗೆ ಡೀವಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ it is under examination ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ತಾರೀಖು ೬-೨-೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ, ನನಗೂ ನಿಮಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ. ನಂತರ ಅದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ 'ಓಟರ್ಸ್'ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರೆಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಇದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏನೇ ತೊಂದರೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ವೀರಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ರೀಜನೆಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್‌ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿಗೋಸ್ಕರ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಶೂರರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇವಲ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಸರಿಯೆ, ಅಂತೂ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ೧೯೭೪ ರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗೃಹ ಖಾತೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳದ್ದೇ ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ) :—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರ ನಂತರ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು, ಕೆಲವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ :—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ .—ಸಂತೋಷ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆದು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನು ಒಂದು ಆರೋಪಣೆ ಹೊರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಒಂದು ಆರೋಪಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಾಲಾಜಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪನಿಯವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ವರ್ಗ ಮಾಡಲು ನಾವು ಕೆಲವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗವಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳಿರುವುದೂ ನಿಜ. ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಂಜುಬುರುಕುತನ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಕಳೆದ ೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಕ್ಕದ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮದ್ರಾಸ್, ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ವ್ಯಾಧಿಯಾಗಿದೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಿಂತ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ ರೂ ಕೂಡ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿದರು ಎಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಟ್ಟು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದರು. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೩–೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಲಸದ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೮ ಒಂದು ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್ ಎರಡು–ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ೧೯೭೪ ರೊಳಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್ ತೋರಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದು. ಇದೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚ್ಯಾವಲನಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆವು. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦–೨೨ ವೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇರುವ ಸೂಪರಿಂಟಿಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಲಂಚ ಹೊಡೆಯಂತಿಹ್ಹಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಕಟ್ಟೆ ಒಡೆದುಹೋದರೆ ಸರ್ವರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ :—ಶ್ರೀ ಹೈದರಾಲಿ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ, ಶ್ರೀ ಗುಲಾಮ್ ಮಹಮದ್ ಎಂಬುವವರನ್ನು ೫ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಏಕೆ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಒಂದೇ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯೂ ಸಹ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ ಪಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಅಂದಾಜನ್ನೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಡ್ಯಾಮ್ ಕೆಲಸವನ್ನೆ ಅವಿವೇಕದಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ನಾಳೆ ನಾವೇ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಸಂಬಿಕೆ ಪಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ

ಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೌತ್ ಜೋನ್ ಮತ್ತು ನಾರ್ತ್ ಜೋನ್ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾರ್ತ್ ಜೋನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೧೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸೌತ್ ಜೋನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೂರುವರೆ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ವಿಚಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ದೂರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದು ಬೇಡ, ನಮಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

12-30 P.M.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ಅವರು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠರೂ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷರೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸುರ್ಕಿಮಾರ್ಟರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸುರ್ಕಿ ಮಾರ್ಟರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾರ್ಟರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ೧೯೫೬-೫೭ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುರ್ಕಿ ಮಾರ್ಟರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕ್ವಾಲಿಟಿಯನ್ನೂ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯವರು, ಸ್ಟೇಟ್ ಟೀಮಿನವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾರ್ಟರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಎರಡನ್ನು ಅಚೀವ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri H.N. Nanje Gowda: Then why did he not mention that everything should be done on cement mortar ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ:—ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸುರ್ಕಿ ಮಾರ್ಟರಿನಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಆನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾರ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಂದಾಜನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

Sri Azeez Sait:- The Hon Minister in charge of ports is the only Minister who is present here. The Minister of State for Minor irrigation is not here and the Minister of State for Major irrigation and Electricity is sitting in the lounge. The Chair has given a ruling that the concerned Minister should be present in the House when the Demands pertaining to them are being discussed here, and he should honour his own ruling.

MR. DEPUTY SPEAKER:- I shall send word to them.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:- ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರ ಹಿತದ ಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿಸಲು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಕೂಡ ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ಬೇಗನೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಲಟಿ ಆಫ್ ದಿ ವರ್ಕ್ ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ೧೯೬೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಡಿಕ್ಲೇರ್‌ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯದ ಶುದ್ಧ ಜೀವನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿ ನಾನು ಆದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ಡ್ಯಾಂ ಕೆಲಸ. ಅದು ಬೇಗ ಆಗಬೇಕು. ೧೦ ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು, ಬೇಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸ ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರಬೇಕು. ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕೇಶನ್ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಯ ಬೇಡ ಎಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಲಿ, ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಲೀ, ಸೂಪರಿನ್‌ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅವರವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೆಲಸ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೨ ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರೆಂಡರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಾಗಲೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರಾಗಲೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜ್ವಾಲಯ್ಯನವರಾಗಲೀ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರ್ಡನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಿಜ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವುದೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪೀರಿಯಾಡಿಕಲ್ ರೆವ್ಯೂ ನಡೆಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಿ.ಡಬ್ಲೂ ಡಿ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಆಯಾ ಆಣೆಕಟಿನ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಯವರು ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದುಪೀರಿ ಪ್ರಗತಿ ಯಯಾಡಿಕಲ್ ರೆವ್ಯೂ ತಯಾರಿಸಿ ಏನಾದರು ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಆದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಣಯತೆಗೆ ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗಳು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಟೋಕನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಮೆನ್ ಅಂಡ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕು. ಆಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾಗಿರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ಡಿವಿಜನ್ಸ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಗೊಂದಲ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಅನಾರೋಗ್ಯ ದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣವಾಗಲಿ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರ ಶಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಮತ್ತೆ ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಎರಡನೇ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೯ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶನ್‌ನ್ನ ಎ.ಆರ್.ಪಿ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರು. ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೆಟ್ಟೂರ್ ಡ್ಯಾಮಿನ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅವರು ಇರಿಗೇಶ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೇ ನೀವು ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಾಯಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿಶಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ನೂರಾರು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ? ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು? ಕಬಿನಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ,ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಬೇಕಾದರೆ,ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂತಹ ನಾನಾ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರ ವತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದು, ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ಹಿರಿಯ ಆಸೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇದು ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 'ಎ' ಎಂಬುವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 'ಬ'ಗೆ ಸಬ್ ಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದು. ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ ಏನು, ಉದ್ದೇಶವೇನು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು. ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾಳ್ಪೊರೇಶನ್ ನೀವು ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು, ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಇವತ್ತು ನೀವು ಸಬ್‌ಲೀಸ್‌ಮಾಡಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹುಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರು ಅದರ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ನಮ್ಮ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್. ಇದನ್ನು ಯಾರ ಕಣ್ಣು ಒರೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ತಪ್ಪು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ಲಿನವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ನಾನು ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಆಂಟಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪುನಃ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ನೋಡಿ ಕೇಕೆ ಹಾಕಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಣ್ಣೆದುರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇವಲ ಅಲ್ಪವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಸ್ಟಾಫ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅಂದರೆ ಬಸವರಾಜ ಅರಸರನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿರುವವನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿಯರ್ ಮೇಲೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ, ದೇವೇಗೌಡ)

ಅದನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಅವರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಟರ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್.ಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಐದು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಎನ್‌ಜಿನೀಯರಿಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮುಂಗಿಸಿ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಂಕ್ ರಿಪೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕೆರೆಗೆ ೩-೪ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸತ್ಯವಂತರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಸತ್ಯವಂತರೂ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಏನೊ ?

ಇನ್ನು ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ನಿಮ್ಮ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅವಕಾಶ ಇದೆ? ಎ.ಬಿ.ಸಿ. ಗ್ರೇಡಿನ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ? ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಟಗೇಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ?

ಇವತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಾಲ್ವನ್ಸಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ನಾಳೆ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಗತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬೀದಿ ಬಿಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲೀಗಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಕ್ಟಿಟಿ ಏನಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ್ವನ್ಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ಒಂದು ಕ್ವಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಂಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಈಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಒಬ್ಬರು ಸಾಲ್ವನ್ಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಈಗ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಿಡಿತ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೀನಿಯರ್ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್ಸ್‌ಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚಿದಂತಾಗಿದೆ. ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಶೇಕಡ ೫ ರಷ್ಟು ಇ.ಎಂ.ಡಿ. ಯನ್ನು ಅವನ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ರಿಕವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅವನು ೩ ಸಾವಿರ, ೪ ಸಾವಿರ, ೫ ಸಾವಿರ ಬಿಲ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಒಟ್ಟು ಕಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇ.ಎಂ.ಡಿ.ಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಅವನ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ರಿಕವರಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಅವನು ಆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಂದ ಇ.ಎಂ.ಡಿ. ಯನ್ನು ರಿಕವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿಲ್ ಅಮೌಂಟ್ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫ ರಷ್ಟನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಇದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಡಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡಿ. ಅವರು ಏನೂ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟು ಅಡ್ವಾನ್ಸನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಆಗ ಅವರ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಅಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಚಾರ್ಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಡ್ರೈವರ್ಸ್‌ಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಅಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಲಾರಿಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗ್ರೇಷನ್ ವರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೂಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎಕ್ಸ್‌ಜ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಕಮ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಹುಚ್ಚು. ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನೇ ೧೯೬೬ ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಂದಿದ್ದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊನೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಳ್ಳರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದಸಾಗರ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ತರಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಏನೇನು ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ೬ ಮನೆಗಳನ್ನು, ೧೫ ಮನೆಕಟ್ಟಿದರು ಸಾಲದು. ವಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಬಿಡಿ, ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೂ ಒಂದು ಹುಚ್ಚು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ೬ ಲಕ್ಷ ಆಸ್ತಿಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ತಂಗಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು—ಹೀಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ಅವರಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಫರ್ನಿಚರ್ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿ ಪಟ್ಟಿನೋಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್:—ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜದೊಳಗೆ ಆ ತರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಬೇಡ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತಾನು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪಟ್ಟಿ ಇಡಬೇಕು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಶೇಕಡ ೫ ಅಥವಾ ೧೦ ರಷ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬಹುದು. ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ನೋಡಿದಾಗ ಸಂಶಯ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಫ್ರೀ ಆಡಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1-00P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎನ್, ನಂಜೇಗೌಡ:—ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗಬೇಕಲ್ಲಾ.?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ:—ಕಟ್ಟಾಕ್ಟ್‌ರುಗಳ ಕಾರುಗಳಾದರೂ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರಿ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೋಡ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹಾಂಡ್ ಒವರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಜನತೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓವರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅದನ್ನು ತತ್ವಶಃ ಒಪ್ಪಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಸಹ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೋದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರು. ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಆಗದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಮೈಲಿಗೆ ನೂರೈವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣವನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER:—The House stands adjourned and meet again at 1 P.M. on Monday, the 16th March 1970.

The House adjourned at Five Minutes Past One of the Clock to meet again at One of the Clock on Mondy the 16th March 1970.

V-, 31st N70

N70- Q5-5-10

(B) 4880

WD—14691—GPB—550—14-8-1970.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday 16th March 1970.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha Bangalore-1, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

KURUBA WOOL RAISING INDUSTRIAL CO-OPERATIVE SOCIETY RANIBENNUR

244. Sri N.L. BELLAD (Banibennur)—

Will the Minister for Development be pleased to state:—

(*a*) the extent of loan, share capital, managerial cost, financial assistance and rebate that has been given to the Kuruba Wool Raising Industrial Co-operative Society, Ranibennur by the Central Government, State Government, Khadi and Village Industries Board and other sources;

(*b*) the purpose for which it was given and whether the same has been utilised properly (details may please be given);

(*c*) whether the said institution has repaid the loan and interest amount as per instalments, the respective loan amount still remaining to be paid;

(*d*) the number of Kuruba families to whom this institution which has received sufficient financial assistance has facilitated them to lead independent life together with their names and the facilities provided;

(SRI N. L. BELLAD)

(*e*) the details of industrial development works taken up by this institution?

Sri B.L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation)

(*a*) *Vide* list placed on the Table of the House*

(*b*) Yes. *Vide* list placed on the Table of the House*

(*c*) Yes *Vide* list placed on the Table of the House*

(*d*) Assistance is provided to 816 members. Details are furnished in the list placed on the Table of the House.*

(*e*) (i) Distribution of finished goods to Members by purchasing the raw materials:

(ii) Sale of finished goods at reasonable price.

(iii) Distribution among members improvised implements.

(iv) Purchasing of sheep and distribution among members.

* Copy placed in the Mysore Legislature Library

ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಎಲ್ ಬೆಲ್ಲದ್: - ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಕುರುಬರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯಾದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಯಾದಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇ, ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಯಾದಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ:—ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದಿಂದ ಅಲ್ಪ ಸ ಲ್ಪ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಸದಸ್ಯರ ಯಾದಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಲ್. ಬೆಲ್ಲದ್—ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಆವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸುಮಾರು ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಧನಸಹಾಯ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕುರುಬರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಸುಪರ್‌ವೈಸರ್ ಬಹಳ ಮೋಸ ಮತ್ತು ವಂಚನೆ ಮಾಡುತಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ಆವನು ಇದು ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೦-೨೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಗೆಕೊಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ಆವನು ಆಸ್ತಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕುರುಬರಿಗೆ ಇದರ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಕುರುಬರಿಗೆ ವಂಚನೆ ಆಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೀರಾ?

†**ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ**:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಿಕಾರ್ಡು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಎರಡು ಸಾರಿ ಸುವರ್ಣ ಪದಕ ಪಡೆದಿದೆ: ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ, ಒಂದು ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಇನ್ನು ಸುಪರ್‌ವೈಸರ್ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರ ಬಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Asterisks indicate that remarks or speeches have not been revised by the member concerned

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮ :— ಈ ಕುರುಬರ ಉಣ್ಣೆಯ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಈ ಒಟ್ಟಿ ರಿಬೇಟಿನಲ್ಲ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇದರ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಬಂದು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್ ನೇಮಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ:—ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಎಲ್. ಬೆಲ್ಲದ್:— ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ನೇಮಿಸುವಂತಹ ಪರಿಪಾಠ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ನೇಮಿಸಲೇ ಬೇಕು ಎಕೆಂದರೆ ರಿಬೇಟ್ ಸಲುವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವಾಗಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ:—ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆಡಿಟ್‌ನವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೭ಲಕ್ಷ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಾಕಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕಂತು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ೬ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ:—ಈವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ ಪ್ರೋಫಿಟ್ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ:—ಒಂದು ಸಾವಿರವ ೯೦ರೂಪಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಆಜೀಜ್ ಶೇಠ್:— ಈ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮಲ್ ಕೋರ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲಿನವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ:—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ:— ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪೆಚು ದುಡ್ಡು ಬಡವರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬದಲು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ:—ಯಾರ್ಯಾರು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

REGULARISATION OF EXCESS EXPENDITURE INCURRED BY THE EXECUTIVE ENGINEER, CHICKMAGALUR.

254. Sri N. G. HALAPPA (Channagiri):—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) whether the Government has passed any order regularising the excess expenditure by the Executive Engineer, Chickmagalur;

(*b*) if so, the works in which such excess expenditure was incurred;

(SRI N. G. HALAPPA)

(*c*) whether any estimates were prepared for such works and the estimated value of each such works (details may be furnished);

(*d*) the total amount of excess expenditure incurred (the details of excess expenditure for each work may be furnished;

(*e*) whether the Government called for any report from the Superintending Engineer, Shimoga or the Chief Engineer, before regularising the excess expenditure, or there was any report from the Superintending Engineer, Shimoga and the Chief Engineer in this regard;

(*f*) if so, the recommendations made in the report;

(*g*) whether the report would be placed on the Table of the House;

(*h*) whether there was any previous permission by any of the oncerned authorities, to incur such excess expenditure;

(*i*) if so, whether the permission was oral or it was in writing;

(*j*) whether the said Executive Engineer has prayed for any such permission prior to the incurring of such excess expenditure?

(Sri BASAVARAJ MAGAVI(Deputy Minister for Public Works):—

(*a*) Instruction were issued to the Chief Engineer(C & B) to allocate the additional funds sought for by the Executive Engineer, Chickmagalur Division, to regularise the expenditure under Final Re-appropriation of sanctioned grants during the year 1968-69.

(*b*) (1) D. L. B. Roads
(5)R. C. Roads.
(3)Missing Links.

(*c*) Yes, *Vide* Statement placed on the Table of the House.*

(*d*) Rs. 3,26,716, *Vide* Statement placed on the Table of the House.*

(*e*) No.

(*f*) Does not arise in view of reply to clause (*e*) above.

(*g*) Does not arise in view of reply to clause (*e*) and (*f*) above.

(*h*) The Executive Engineer, Chickmagalur Division was instructed to take up more works with a view to provide employment for the needy people as the seasonal conditions during 68-69 were bad.

(*i*) Oral.

(*j*) The Executive Engineer had not prayed for any written permission.

* Copy placed in the Mysore Legislature library.

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಜಿ ಹಾಲಪ್ಪ:— (ಎ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ೬೯-೭೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಅನುದಾನಗಳ ಅಂತಿಮ ಹಣ ಪುನರ್ ವಿನಿಯೋಗದ ಬಾಬಿನ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ವಿಭಾಗದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಕೋರಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದಿತು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಆವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮುಖಾಂತರ ಕಳಿಸಿದರೇ, ಆಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ: ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ವ್ಯಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಫೈನಲ್ ರಿಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಶನ ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಲಂಪ್‌ಸಂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಲಂಪ್‌ಸಂ ಗ್ರಾಂಟಿನಿಂದ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಜಿ ಹಾಲಪ್ಪ:—ಇಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಶನ್ ಓರಲ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಇದೆ. ಓರಲ್ ಆಗಿ ಪರ್ಮಿಶನ್ ಯಾರುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ, ಇಂಥ ದಿವಸ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ: ೬೮-೬೯ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವುದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದು ಮಾಡಿ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆನಂತರ ಆವರು ಬರೆದು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ವಿ: ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಧಾರವಾರದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೊಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್ ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಯಾವುವು ಮತ್ತು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ: ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ತಾಲೂಕು ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್ ರಂಗನಾಥ್:— ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ೧೨೮-೧೩೦ ಇಂಚು ಮಳೆಬೀಳುತ್ತದೆ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವ್ಯಾವ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಯಮಾಡಿದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆನಂದಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್ ರಂಗನಾಥ.— ಹಾಗಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೇಳುತಿರುವುದು ಇವರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಈ ರೀತಿ ೧೦-೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸರಿಯೇ?.

Mr. Mr. SPEAKER.— do not permit a second supplementary
SRI K. H RANGNATH. May I know the rule under which I am not permitted to put the second supplementary?

MR SPEAKER.—The Hon. Member is aware that arc above 15 questions. I am following the practice and parliamentary conventions as obtaining in the U,K. One or two Supplementaries are allowed to the main questions and one or two more supplementaries are allowed to others who have interest and some knowledge about the subject matter. By that way they are able to dispose of nearly 40 questions a day I am also following the same procedurce here I therefore cannot allow a second supplmentary to be put by the same member.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ೩.೨೬, ೭೧೬ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಯವಾಗುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದ ರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುವು?. ಯಾವ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಯಾರ ಪ್ರಭಾವ ಕ್ಕೊಳಗಾಗಿಯೇನಾದರೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣನ್.— ಇವತ್ತು ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ್ಲೇ ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂವ ಮೊದಲು. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಅವಕ್ಕೆ ಮೀಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಅದರಿಂದೇನೂ ಅವಶ್ಯಯವಾಗಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಅವಶ್ಯಯ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್. ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.— ಅವಕಾಶಕೂಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿ ಡರ್ಕ್ಸ್‌ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾದ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ವಿಧಾನವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದಂಥ ದುಡ್ಡು ಇಷ್ಟೇ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.— ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂಟಿನ್‌ಜೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಮೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹತ್ತಿರ ಲಂಪ್‌ಸಂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷದ ಆಖೈರಿನೊಳಗೆ ಫೈನಲ್ಬಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಅಕ್ರಮವಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

SRI AZEEZ SAIT .—The Hon. Minister was pleased to state that there are famine areas. May I know which are the famine stricken areas in Chickmagalur District. As we all know Chickmagalur District is not a famine-stricken area because there is sufficient rainfall. So, which are the taluks which are famine-stricken in that District.

SRI BASAWARAJ MAGAVI :—Though the total rainfall in the year is satisfactory, at times.

SRI K. H. RANGANATH .—He is avoiding answering.

MR. SPEAKER .—Let the hon. Minister complete his reply. If the reply is not satisfactory, then the member may seek clarifications.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ .—ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸಹ ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಭಾಗ. ಕಡೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷಾಮದ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಲೆನಾಡು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆನ್ನುವ. ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗದೇ ಇರುವ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣ ಪಡೆದಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ .—ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೆಕ್ಟೆಡ್ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬು ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬೋಗಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ .—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್ .—ಈ ತರಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ರೂಯೊವೋಟಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಅವಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡು ತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

AMOUNT SPENT ON VARIOUS WORK IN GULBARGA DISTRICT

283. SRI D B. KALMANKAR (Aland.)—

Will the Minister for Public Works be pleased to state.—

(*a*) the amounts spent in each taluk of Gulbarga District in the years viz. 1967, 1968 and 1969 on Road works, building, minor irrigation, medium irrigation, lift irrigation in the P.W.D. and the names of the works undertaken and their stages of progress ;

(*b*) the works undertaken in the said years by each Taluk Development Board in Gulbarga District and the amount spent in each tauk and their stages of progress?

SRI BASAWARAJ MAGAVI .—(Deputy Minister for Public Works)

(*a*) (i) Road Workes and Buildings (*Vide* Statement placed on the Table of the House) Copies placed in the Mysore Legislature library.

(ii) Minor Irrigation and Lift Irrigation Works (*Vide* Statement B placed on the Table of the House Copses placed in the Mysore Legislature library.

(iii) Medium Irrigation Works (*Vide* Statement C placed on the Table of the House). Copies placed in the Mysore Legislature library.

(*b*) *Vide* Statement 'D' placed on the Table of the House) Copies placed in the Mysore Legislature library.

SRI D. B. KALMANKARR .—From the statement furnished, has it come to the notice of the Government that Chincholi taluk takes the highest share of expenditure on Irrigation, buildings and other matters when compared with other taluks?

SRI BASAVARAJ MAGAVI .—No. So far as irrigation is concerned, Chincholi is slightly at the higher level because of Chandrappali project. So far as buildings and roads are concerned, there are other taluks which have exceeded the expenditure incurred in Chincholi, for example, Gulbarga. In different areas they have exceeded the expenditure incurred in Chincholi.

SRI D. B. KALMANKAR .-Has it come to your notice that the taluks particularly Sedam, Aland, have been completely neglected in the last three years as far as irrigation buildings and other things are concerned because the M.L.As. elected from those constituencies are from the opposition?

SRI BASAVARAJ MAGAVI :—As you are aware the irrigation works can be undertaken wherever they are feasible. Unless there is feasibility of taking up irrigation works, it is not possible to take either major or minor irrigation works. So far as other works are concerned it is not true to say that certain taluks have been benefited and certain other taluks have been neglected. It is not correct to say that Chincholi alone has taken the major portion of the amount spent.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ :—ಸ್ವಾಮಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಗುಲಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಆಲಂದ್, ಸೇಡಂ ಮತ್ತು ಅಫಜಲಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೋಡ್ಸಿಗೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮಿನಿಮಂ ಅಮೌಂಟ್ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಗ್ನಿಮಂ ಅಮೌಂಟ್ ಖರ್ಚುವಾಡಿದ್ದೀರಿ ಕಾಂಗ್ರೇಸಿನಿಂದ ಅರಿಸಿಬಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಅಲಂದ ಅಫಜಲಪುರ ಸೇಡಂಗೆ ಕಮ್ಮಿ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ :—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಗುಲಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಸೇಡಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ೧೯೬೮-೬೯ ರಲ್ಲಿ ಮಾಗ್ನಿಮಂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI D. KALMANKAR : Has it come to the notice of the Government that Salegaum and K. rali Tanks were not taken up for execution thought the M. L. A. of that area was repeatedly urging the Government to take up these works ? May I know the reason why they have not been taken up ?

SRI BASAVARAJ MAGAVI : Because of paucity of funds, these were not taken up. But the Government is keen on taking and implementing these works.

X-RAY BOOKLET ON THE AGRICULTURAL UNIVERSITY

318 SRI MAHADEV BANAKAR (Byadgi) :-

Will the Minister for Agriculture be pleased to state :—

(a) Whether the booklet 'X-Ray, on the Agricultural University Written by me has come to the notice of Goverument.

(b) if so, the action taken by them against the Officers concerned

(c) the opinion of the Government about the matters contained in the booklet ?

Sri B. RACHAIAH (Minister for Agriculture) :—

(*a*) Yes.

(SRI B RACHAIAH)

(*b*) The Registrar of Agricultural University has been asked to examine the matters published in this booklet and to submit the report to Government, the Report has not yet been received.

(*c*) Does not arise in view of reply to Clause (*d*) above.

ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರ ದನದ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಚ್ಯೂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾನೂನು ಇದೆ ಅದರಂತೆ ನೇಮಕ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ವರದಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ :— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ರಿಪ್ಲೈ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ :— ಈ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ ರೇ ಫಾಮಪ್ಲೆಟ್ಸ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಣಕರ ಬರೆದಿದ್ದ ದ್ದನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳು ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್‌ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಡಿವಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ :— ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಥಿರಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ :— ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿದೆಯ ಒಳಗೆ ಏನು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ :— ಎಕ್ಸ್ ರೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಣಕರ ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದರು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ :— ಬಣಕರ ಎಕ್ಸ್ ರೇ ಎಂದು ಬುಕ್‌ಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ :— ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬಣಕಾರರವರು ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾ ದಷ್ಟು ಇರೆಗ್ಯುಲಾರಿಟೀಸ್ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಿ. ಹೆಚ್. ಡಿ. ಕ್ವಾನ್‌ಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಕ್ವಾನ್‌ಡಿಡೇಟ್ಸನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇರೆಗ್ಯುಲಾರಿಟೀಸ್ ಸರಿಪಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎನಕ್ವೈರಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ :— ಯಾವ ಯಾವ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏನೇನು ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬೇಕು ಅನುಭವಗಳ ಬೇಕು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಡವರ್ಟೈಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಯಾರು ಯಾರು ಕಾಲಿಫೈಡ್ ಆಗಿರುವವರು ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಡೀನ್, ಚೇರಮನ್, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ಯಾನಲ್ ಆಫ್ ನೇಮ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜೆಂಟ್ಸ್ ಅವರು ಪ್ಯಾನಲ್ ಆಫ್ ನೇಮ್‌ಅನ್ನು ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಯಮ ಇಲ್ಲ ಮೂರು ಜನರ ಪೈಕಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ಸ್

ರಿಲಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಶಾಸಕರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಎರಡನೆಯವರು ಅಥವಾ ಮೂರನೆಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ :— ಎಕ್ಸರೇ ಬುಕ್‌ಲೀಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗಿನ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಮೇಲೆ ಮಸಿ ಬಳೆದು, ಮುಂದೆ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ದುರುದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ :— ಅದು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದ್ದಿನಬ್ಬ :— ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಕಿರುಪೊತ್ತಿಗೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿವರ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ :— ಇದು ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ಆವರು ಕವಿಗಳು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶಿಮಠ ;— ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ದೂರುಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ :— ಕೆಲವು ದೂರುಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಮೂರು ಜನ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಅಸೊಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಫಾರ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ ಅಂಡ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್, ಅವರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಯಾರೋಸಿಸ್ಟ್ ಫಾರ್ ಮಿಲ್ಲೆಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಅಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ ಆಫ್ ಪೆಥಾಲಜಿ ಪೋಸ್ಟುಗಳ ಈ ಮೂರು ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಅವರ ಒಂದು ಆದೇಶ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟ ರಂಗನಾಥ ;— ಅಡ್‌ಪರ್‌ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್ ಒಂದು ರಿಸ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ ;— ಅಡವರಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಹುಣಿಸ್ವಾಮಿ ;— ಎಕ್ಸ ರೇ ಬುಕ್‌ಲೆಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೂ ಅನಂತರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಬಣಕಾರರು ಓದಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ;— ಅದು ಬಣಕಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

1-30 P.M.

Sri AZEEZ SAIT:—Sir, the problem before us is 'X Ray on theAgricultural University'. We have no report of the Agricultural Uni-

(SRI AZEEZ SAIT)

versity before us. However, the irregularities and injustices done to the minority communities have been pointed out in the 'X Ray on the Agricultural University'. Sriyuths Venkateshaiah, Chikka Venkateshaiah, Chikka Muniyappa, Mulla, Gaviyappa and Dr. Mohiuddin, possessing PHD., and B.Sc., qualifications and who are qualified as per the exact requirement of the University have been overlooked for promotion and have been harrassed at the hands of the Vice-Chancellor. Will the Government consider the appointment of a Committee to go into the details so that an impartial view is taken and justice is done to these people as the matter is raised not only in this House but also outside?

Sri B. RACHAIAH:—In the first place I do not agree that the Vice-Chancellor is the sole authority in appointing the professors or personnel of the University It is the Regeants of the Agricultural University who are the ultimate authority to approve of the panel of names suggested by the Selection Committee. Therefore he is a figure Head; he takes the opinion of the Regeants and carries out their decision. Secondly, there have been certain representations made to the Government that certain minorities are not protected including the scheduled castes and scheduled tribes. When I looked into the figures, there has been some injustice done, because no reservation is made to the backward communities and they had to take their chance on merit. Government is thinking of providing for reservation in these autonomous bodies also.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ:—ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಈ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದಿಂದ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪೂರ್ತಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ:—ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಮುಗಿದಿದೆ. ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜಂಟ್ಸ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ರೀಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಏನು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೀಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:—ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಇರುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ರೆ ಪ್ರೋ ಚಾನ್ಸ್‌ಲರ್‌ರವರು ಇಂಟರಫಿಯರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ರಾಚಯ್ಯ:—ರೂಲ್ ೮ ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೆನೇಷ್ ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ರೈ:—ಸೌತ್ ಕೆನರಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷ್ ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ:—ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸ್‌ಲರ್‌ರವರು ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ:—ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಏನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೀಜ್ ಅಥವಾ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ:— ಮಿನಿಮಂ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷ್ ವೇಲೆ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥವರು ಪ್ಯಾನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಿನಿಮಂ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ:—ಜಾತಿ ಮತ್ತು ರೀಜ್ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅರ್ಹತೆಯೇ ಮುಖ್ಯವೇ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪ್ರಿವ್ಡ್, ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ:—ಆ ರೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ:—ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜೆಂಟ್ ರವರು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ? ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜರಟ್‌ನ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ, ಪ್ಯಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಸರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಔಟ್‌ಸೈಡ್ ದಿ ಪ್ಯಾನಲ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರು ಪ್ಯಾನಲ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೀಜಂಟ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೧–೨–೩ ಅಂತ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಪೈಕಿ ೧ನೇ ನಂಬರಿನವರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜಂಟ್ ಇರಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರೇ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ:—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೈಲೆವಲ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ:—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಟೇಲ್ಸ್ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಜಾತಿವಾರು ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ)

೨೦೦ ರಿಂದ ೫೦೦ರವರೆಗೆ ಇರುವವರು:—ಒಕ್ಕಲಿಗರು ೩೭, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ೬೯, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ೬೮, ಮುಸ್ಲಿಮರು ೨೩, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಒಬ್ಬರು, ಅದರ ಕಮ್ಯೂನಿಟೀಸ್ ೭೬, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು ೧೭೬, ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪಾರ್ಟುಗಳವರು ೭೬. ೫೦೦ ರಿಂದ ೪೦೦ ರವರೆಗೆ ಇರುವವರು: ೧೬ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ೩ ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ೨೫ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಮುಸ್ಲಿಮರು ೬. ಅದರ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗಳವರು ೨೬, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು ೬೨. ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪಾರ್ಟಿನವರು ೧೦ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಔಟ್‌ಸೈಡ್ ಮೈಸೂರು ಬಂದಿರುವವರು ೫೦ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:— ಈ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾತಿವಾರು ವಿವರ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER:—I agree with the sentiments expressed by Hon. Member Sri Venkatagiriyappa, that matters of communal nature should not figure on the floor of this House. The Hon. Minister read out the information at the request of Hon. Members. The Hon. member Sri P. Venkatagiriyappa should have taken objection immediately.

Sri H. SIDDAVEERAPPA:—Sir, just now the Hon Minister read out the names of various communities. In 1961 census there is no provisiou for enumeration of population according to communities. I would like to know, how the Hon. Minister managed to get this information and whether it is right on the part of the Hon. Minister to inject communal feelings on the floor of this Hose?

Sri B. RACHAIAH:—I repudiate the insinuation made by Hon. Member Sri Siddaveerappa. Since Hon. Member Sri Banakar has injected a communal issue in his book "H-Ray on Agricultural Universities" I had to get this information co lected. Hon. Member Sri Siddaveerappa is a lingayat or not is known to everybody. Similarly, in regard to persons working in a department, it is very easy to find out the communities to which they belong.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್.ಜಿ.ಬಣಕಾರ್:—ತಾವು ಕೊಟ್ಟರುವ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನೊಂದು ಕೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಲೆಕ್ಷ್ಷ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ರಚಿಸುವವರು ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ಯಾನಲ್ ಆಫ್ ನೇಮ್ಸ್ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಸ್ಕ್ರಾನ್ಸರ್ ಮಾಡುವವರು ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು, ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನೇನು ತಮಾಷೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ:—ಒಂದೆರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಛಾನ್ಸಲರು ತಮಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇಕರೇನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಗಮನಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್:—ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೀಜೆಂಟ್ಸ್‌ದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಸೆಲೆಕ್ಷ್ ಕಮಿಟಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರಿಗಿರುವುದು, ಇಲ್ಲೇ ತಪ್ಪಾಗಿರುವುದು.

Sri B. RACHAIAH:—I am not shielding anybody here. I agree that the appointing authority for the Selection Committee is the Vice-Chancellor. But the Dean will invariably be the Chairman and another counter-part from outside the State will be appointed along with three officers including the Dean. While constituting the Selection Committee they take into consideration the qualification, merit etc. I cannot interfere with the day-to-day administration of the Agricultural University as it has been declared as an autonomous body. But in certain extraordinary circumstances, the Government has power under Section 8 (2) of the statute.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್.ಜಿ. ಬಣಕಾರ್:—ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಿ, ಎಗ್ಜಾಮಿನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಂ. ೪೧೦, ಶ್ರೀ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಕೇಳಬಹುದು.

INDUSTRIES IN BANGALORE CITY

SRI K. M. THAMMIAH (Kadur) on behalf of 410. SRI L. SRIKANTAIAH (Nanjangud):—

Will the Minister for Industries, Information and publicity be pleased to state:—

(*a*) the number of Industries that are located in the City of Bangalore, (the list of industries of State and Central Governments with the year of their establishment may be furnished);

(*b*) the number of non-Government Industries in the State;

(*c*) the steps the Government has taken towards the dispersal of Industries in the State?

SRI M. RAJASEKARA MURTHY (Minister for Industries Information, and Publicity):—

(*a*) the following are the State and Central Government Industries located in Bangalore City:—

I Government Industrial Undertakings: Name of the Industrial Unit	*Years of establishment*
I. State Government Industrial Undertakings:	
1. Central Industrial Workshop	1897
2. Government Soap Factory	191 ›

3.	Government Electric Factory	1933
4.	N. G. E. F. Limited	1960

II. Government Companies.

1.	Mysore Chrome Tanning Co. Limited, Bangalore	1943
2.	Radio and Electrical Manufacturing Co. Limited Bangalore.	1946

III. Central Government Undertakings.

1.	Hindustan Aeronautics Limited	1940
2.	Indian Telephone Industries Limited	1948
3.	Hindustan Machine Tools Limited	1953
4.	Bharat Electronics Limited	1954
5.	Bharat Earth Movers Limited	1964

(b) 3130

Non-Government Industrial establishments were registered under the Factories Act as on 31st March 1969.

(c) In order to encourage dispersal of industries, Government have formulated schemes which include (1) Development of Growth Areas (2) Industrial Estates and (3) Rural Industries Projects.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ:—ಆರು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ?

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY: —This question is a general question relating to dispersal of the industries. I do not figures with regard to the financial aspect of the undertakings.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಪ್ರೊಡೈಸಿಲ್ಲ, ನೀರಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY:—We will certainly take action.

SRI M. RAMAPPA:—As a measure of dispersal of industries as enunciated in answer (c), are the Government not granting licences to locate industries round about Bangalore City?

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY:—Government of India is the licencing authority, not the State Government.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್:—(ಸಿ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಮೂರು ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬೇಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ, ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿ:—ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬೇಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ವಿಚಾರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಹರಿಹರದ ಹತ್ತಿರ ಪಾಲಿ ಫೈಬರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೋಡ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬರುತಿವೆ.

OFFICERS AND STAFF QUARTERS IN PANAMBUR

457. SRI P. V. AITHALA (Suratkal):—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) when the officers quarters and the staff quarters, for the Mangalore Harbour Project were constructed in Panambur;

(*b*) the number of officer's quarters that were vacant in 1964, 1965,1966,1967,1968 and up to November 1969;

(*c*) the reasons for having the office-*cum*-residence of the Special Deputy Commissioner (Harbour and Railways) Mangalore office-*cum*-residence of the Special Land Acquisition Officer (Ports), Mangalore and office of the II Additional Special Land Acquisition Officer, Harbour, Mangalore in Mangalore when many officers quarters were vacant in the staff quarters of the Mangalore Harbour Project in Panambur in 1964-65,1966-67,61 and upto November in 1969?

SRI BASAVARAJ MAGAVI(Deputy Minister for Public Works:—

SRI K. LAKKAPPA(Minister for Public Works):—

(*a*) in 1964

(*b*)

1965	...	6
1966	...	6
1967	...	Nil
1968	...	Nil
1969	...	Nil

(*c*) The quarters built at the Harbour Township at Panambur were meant for the Harbour Project staff only.

SRI P. V. AITHALA:—When the lands to be acquired are in Penambur and neighbouring villages, what is the idea in these land acquisition officers having their offices 7 miles away at Mangalore, when there are quarters vacant at Penambur itself?

SRI BASAVARAJ MAGAVI:—These quarters were constructed not for the staff of the land acquisition officers and not for the land Acquisition officer, but for the harbour project staff, and this land acquisition establishment came there in the year 1963-1964, and the staff that are occupying the quarters now and the quarters that the hon. Member is referring were completed in 1965.

SRI P. V. AITHALA:—Sir, according to the answer, the quarters were constructed in 1964. Acquisition is going on up to this date. What is the fun of these Land Acquisition Officers having their offices in far off Mangalore when they are doing work, relating to Acquisition of land needed for the harbour project? Is it to facilitate these officers drawing T. A. and incur expenditure of thousands of rupees? The Land Acquisition officers are doing the work of the project. If so, What is the distinction between harbour staff and establishment of the Land Acquisition officer? They may therefore be permitted to occupy these quarters.

SRI BASAVARAJ MAGAVI:—Sir, it is enunciated in our reply that these quarters were vacant only for two years 1965, 1966. In 1967-1968 they were vacant.

ಶ್ರಿ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ:—ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಬಂದರು ಪ್ರದೇಶದ ನೂರಾರು ಜನರಿಗೆ, ಆ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿದ್ದಾಗ ಹೋಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

SRI BASAVARAJ MAGAVI:—The expenditure on staff quarters is borne by the Harbour Project establishment and the Land Acquisition officers are there to acquire land both for the railway and harbour project. We have got to give first preference to the Harbour project officers. The Acquisition officers are State Government officers and the Harbour project establishment is a Central Government affair.

SRI M. S. KRISHNAN:—Sir, in your statement you have stated that you have constructed quarters for the officers and staff. Have you constructed a single quarter for the workers? Is there any policy to construct quarters for these workers?

SRI BASAVARAJ MAGAVI:—There are now 246 tenements and they are occupied by workers. Workers are also housed there.

SRI M. S. KRISHNAN:—It is just presumption not a single quarter is constructed for workers.

SRI BASAVARAJ MAGAVI:—I do not understand why you are making a distinction between workers and officers: there are third division clerks occupying these quarters. Are they not workers?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ:—ಶ್ರೀ ಇದಿನಬ್ಬ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆಕ್ಸಿಜಿಷನ್ ಆಗುವಂಥ ಪಣಂಬೂರು ಭೂಮಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇದೆ, ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಮಾಗಾವಿ:—ಪಣಂಬೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗ್ದಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ARRACK SHOPS SANCTIONED FOR COONDAPUR TALUK

466. SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state.—

(*a*) the number of arrack shops sanctioned for Coondapur Taluk as on 1st July 1969, for which auctions were conducted in may 1969;

(*b*) the numder of additional shops allowed to be opend up to 31st December 1969 in Coondapur taluk on payment of a fee of Rs. 100-00 per year per shop, and the date or dates on which they were allowed to start?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare.—

(*a*) 39

(*b*) Although 22 additional shops were sanctioned licences have not been taken by the Contractors.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES.—With reference to answer (b), do you mean to say that there are no additional shops run by the contractors with licence?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE:—Exactly so.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES:—I am stating with all responsibility that in the town area there are four additional shops with licence and in each village there is also one additional shop without licence.

What is the action taken by your Excise officers, who know this? They have not taken action so far. Is it because the contractor? is giving them Mamool or is it because you are siding the contractor? It is resulting in loss to the Government Why have you not taken action so far against this contractor?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE:—This is the first time that the hon. Member has stated that there are shops which are not licenced. That has not come to the notice of the Government. Now it will certainly be investigated and see that proper action is taken under the rules. It is not fair on the part of the hon. Member to make any such allegation.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ್‌ಶೆಟ್ಟಿ:—ಇಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳು ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೨ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು? ಒಂದು ಅಂಗಡಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಡಿಷನಲ್ ಷಾಪ್ಸ್‌ಗೆ ಯಾರೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರಪರೆಗೂ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇನೆ.

SMT. WINNIFRED FERNANDES:—Has it came to the notice of the Government that the contractors and their sub-contractors are conduct ing Yakshaganas and other open air functions against the Excise Rules? If so, what is the action that the Government are going to take against those contractors?

2. 00 PM

SRI RAMAKRISHNA HEGDE:—I have already said that appropriate action will be taken. This is the first time that the hon.Member has mentioned this to me. She could have written to me immediately itcame to her knowledge that some irregularities are going on. Then certainly I would have taken action immediately.

MR SPEAKER:—Question hour is over

QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY.
(BUT NOT TAKEN UP)

IRRIGATION PROJECT WORK IN CHICKMAGALUR DISTRICT

149. Sri M. MALLAPPA(Birur):—Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state:—

(*a*) the number of irrigation projects investigated in Chickmagalur District for the last three years up to a latest convenient date (Taluk wise list may be given);

(*b*) the number of irrigation works sanctiooned;

(*c*) the number of irrigation works taken up for execution and the stage at which they are pending(the details of estimates with Talukwise list may be given)?

Sri A.J. DODDAMETI(Minister of State for Minor Irrigation)

(*a*) 54.

During	1966—67	12
During	1967—68	19
During	1968—69	23
	Total	54

(Talukwise Statement placed on the Table of the House)*

(*b*) 85(Talukawise Statement placed on the Table of theHouse)*

(*c*)All the sanctioned 85 works have been taken up for execution(Talukwise Statment placed on the Table of the House)*

* Copy placed in the Mysore legislature library.

WASTEWEIR WORK OF GUNDAMGERE TANK (PROJECT)

493. Sri G. RAME GOWDA (Doddaballpur):—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state:-

(*a*) when the construction of the Gundamgere Project in Doddaballapur Constituency was stopped;

(*b*)whether the wasteweir work has been completed in all respects;

(*c*)whether the wasteweir has been raised to the full capacity of the tank, if not, when it would be completed;

(*d*)the proposals under consideration of Government for the improvement of wasteweir work and since how long they are pending finalisation?

Sri A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation)

(*a*)During 1968.

(*b*)No.

(*c*) No, the proposal of raising wasteweir is under finalisation

(*d*)Since 1965. The proposals regarding raising the weir and providing protective works in the W. W. draft channel are under study based on the discharge data obtained on actual observations made during the discharge of the tank.

DELAY IN TRAINING THE DOCTORS FOR POST-MORTEM EXAMINATION

525. SRI SUBBA RAO HALSNAD (Byndoor).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) the reasons for forbidding doctors qualified in the integrated System of medicine and serving in various Health and Medical) Institutions from undertaking Post-mortem Examination ;

(*b*) whether it is a fact that the Directorate of Health Services had issued an order assuring these doctors that they would be allowod to conduct post-mortem Examination after giving them training in the said work ;

(*c*) if so, the reasons for the delay?

SRI Y. RAMAKRISHNA, (MINISTER FOR HEALTH):—

(*a*) For want of requisite knowledge of medical Jurisprudence and training to handle medico-legal cases.

(*b*) Yes.

(*c*) This question requires further examination from all aspects before taking a decision.

CITY IMPROVEMENT TRUST BOARD AT K.G.F.

530. Sri S. R. Shanmugam (K. G. F.) :—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) whether there is a proposal before the Government to constitute a City Improvement Trust Board at Kolar Gold Fields ;

(*b*) if so, the steps taken by Government to constitute a Board so far ?

Sri B. M. Patil:—(Minister of State for Municipal Administration

(*a*) No.

(*b*) Doe not arise in view of reply to clause (*a*).

ACCIDENT ON HUBLI-BANGALORE ROAD BETWEEN PALA AND WAROOR

541. Sri S. R. Bommai (Kundgol) : —

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) the number of accidents that have taken place on Hubli-Bangalore Road between Pala and Waroor from 1st January 1968 to 1st August 1969 and the number of deaths that have occured ;

(*b*) whether Government is taking any steps to remove the dangerous curves on the point where repeated accidents are taking place ;

(*c*) if so, the stage and the progress of the work ?

Sri K. Lakkappa:—(Minister for Public Works).

(*a*) 35 accidents resulting in the death of 8 persons.

(*b*) Yes.

(*c*) An estimate for Rs. 2,51,200 has been forwarded to Government of India in the Ministry of Transport and Shipping, for approval The work will be taken up after the receipt of approval of Government of India.

TOURIST REST HOUSES AT SOMANATHPUR, NANDI HILLS AND DEVARAYANADURGA.

556. Sri E. NARAYANA GOWDA (Bethamangala):—

Will the Minister for Transport be pleased to state :—

(*a*) whether the Tourist Rest Houses at Somanathpur; Nandi Hills and Devarayanadurga are completed ,

(*b*) if so, the cost of each building ;

(*c*) the dates of their completion ;

(*d*) the reasons for not opening them as yet for the use of tourists ?

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport):—

(*a*) Yes. At Nandi Hills, there is a canteen building available instead of a Tourist Rest House.

(*b*) Cost of construction of

(1) Canteen building at Nandi Hille, Rs. 3,29,000.
(2) Tourist Rest House at Somanathpur Rs. 1,15,000.
(3) Construction of a Rest House at Devarayanadurga Hills, Tumkur District Rs. 59,000.

(*c*) (1) Canteen at Nandi Hills was completed in November 1967.
(2) Tourist Rest House at Somanathpur:—May 1968.
(3) Tourist Rest House at Devarayanadurga – 1st May 1969.

(*d*) The agency to run the Canteen at Nandi Hills and Tourist Rest House-*cum*-canteen at Somanathpur is under consideration.

The Rest house at Devarayanadurga has been thrown open for public use from 1st May 1969.

SRI CHANNAIAHSWAMY ADIKARNATAKA INDUSTRIAL CO-OPERATIVE SOCIETY AT MALAVALLI.

(570) SRI M. BASAVARAJU (K. R. NAGAR) :—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) Whether there is any Society by name Sri Chinnaiah Swamy Adikarnataka Industrial Co-operative Society Unlimited, Malavalli Mandya District ;

(Sri M. Basava Raju)

(*b*) if so, when it was registered ;

(*c*) the nature of help the Government has given to this Society (yearwise figures may please be provided with itemwar for five years from 1964—65 ;

(*d*) whether Government and quasi—Government agencies have placed orders with the Society ;

(*e*) if so, yearwise break up for 5 years commencing from 1964-65 may please be given ?

Sri P. M. Nadgouda (Minister for Developmen) :—

(*a*) Yes.

(*b*) 10th April 1926.

(*c*) Nil.

(*e*) does not arise.

HANDING OVER OF ROADS UNDER NEW IRRIGATION PROJECTS TO THE CHIEF ENGINEER.

670 Sri L. Srikantaiah (Nanjangud):—

Will the Chief Minister be pleased to seate :—

(*a*) whether the Goverment by a D. O. letter has handed over all newly formed roads under the new Irrigation Projects to the Chief Engineer (Communications and Buildings) for maintenance as State Fund Roads ;

(*b*) whether there is any proposal for handing over the roads formed under the Old achkats to the same authority for maintenance and with adequate funds ?

Sri Veerendra Patil (Chief Miniter) :—

(*a*) Government Order No. PWD 37 MMI 66, dated 7th October 1966, envisages:—

(i) the construction of Ayacut roads under the Major Irrigation Projects by the Irrigation Department debiting the expenditure thereof to the concerned project funds. and.

(ii) After construction these Ayacut roads should be handed over to the Communication Department for maintenance.

(*b*) Completed Ayacut roads handed over to Communication Department were being maintained out of normal Annual maintenance of State Fund Roads already in charge of Public Works Department. During 1969-70, separate grant of Rs. 16.12 lakhs has been allotted for the maintenance of Ayacut roads handed over to Communication Branch of Public Works Department.

Arrest of Sri yuths Vatal Nagaraj and Sri S. Bangerappa at Delhi

Announcement.

Mr. Speaker:—I have to make an announcement. I have received a letter from the Sub-Divisional Magistrate, Parliament Street, New Delhi. The letter is dated 13th March 1970 and reads thus:—

> "I have the honour to inform you that Sri S. Bangarappa and Sri Vatal Nagaraj, Members of the Mysore Legislative Assembly, have been arrested under section 188 I. P. C. for having violated order under section 144 Cr. P. C. in front of Parliament House by the Police of Police Station, Parliament Street, at 12—10 P.M. today. They are at present lodged in P. S Parliament Street and are shortly going to be produced before Sri S. P. Karkare, Judicial Magistrate, New Delhi."

I have also received another letter from Sri S.P. Karkare, Judicial Magistrate, 1st Class, New Delhi, dated 13th March 1970 which reads thus:—

> "I have the honour to inform you that Sri S. Bangarappa and Sri Vatal Nagaraj, Members of the Mysore Legislative Assembly, were produced before me today by the police of Police Station, Parliament Street, they having been arrested under section 188 I. P. C. for having violated orders under section 144 Cr. P. C. in front of the Parliament House. They have been released at 4—30 P. M. today on furnishing personal bonds in the sum of Rs. 500 each and have been directed to appear before ilaqua Magistrate on 14th May 1970 for further proceedings in the case."

Personal explanation by the Minister for Finance, planning and youth Welfare.

Mr. Speaker: As regards by the Finance Minister personal explanation He may please note that I have received a letter from the hon. Member Sri Hutchmasthy Gowda the he desires to hear the personal explanation, but due to same circumstances he could not be present He has further stated that he would be present tomorrow and so the Finance Minister may make his personal explanation tomorrow.

(MR. SPEAKER)

Calling Attenton to in matter of rgent public importance :—

Re:—Termination of Services of the Second Division Clerks Deputy Commissioner Raichur

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು) :—ಸ್ವಾಮಿ, ಜರೂರಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರವೊಂದನ್ನು ಎಂದರೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister) :—Sir I state as :—

Under the orders of Government regarding reservation of vacancies for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes, issued on 6th September 1969, all vacancies have to be classified according to a cycle of 33 vacancies. The appointing authorities have to determine the number of posts to be reserved for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes with reference to these orders while sending the sequisition to the P. S. C. The appointing authorities are also required to intimate to the P S. C. the number of vacancies that are existing and also a forecast of vacancies that are likely to occur in a year. On the basis of the requisitions received from the appointing authorities the P. S. C. makes selections and furnishes the lists of candidates to the appointing authorities. While these lists contain the required number of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes candidates, as notified by the appointing authorities, the name of candidates are arranged in order of merit.

The appointing authorities are required to make appointments strictly according to the rank assigned by the P.S.C. to these candidates in the lists and they are not entitled to change the ranks assigned by the P.S.C., or to appoint candidates belonging to different classes to provide for reservation as this will have already been done by the P.S.C.

It has been ascertained from the Deputy Commissioner, Raichur that the number of 56 vacancies notified to the P. S. C. for selection of candidates for the posted of Second Division Clerks was later reduced. Orders of appointment have been issued by the Deputy Commissioner to the first 38 candidates according to the list sent by the P. S. C. against 38 vacancies, which were available. While appointing these 38 candidates, the services of the junior—most local candidates had to be terminated, even though they might have been included in the list of selected candidates, if their ranks were very low *i e*, below 38. These candidates will, however, be eligible for appointment as and when further vacancies occur, to which

they could be appointed. The reduction in the number of vacancies from 56 to 38, has occurred owing to the retrenchment of posts in the Food Branch, etc. The Scheduled Caste candidates being at the end of the list had to be retrenched, in view of the fact that the total number of vacancies notified to the P.S.C. about 2 years earlier on the basis of which the selections have been made, were not available, at the time of issue of appointment orders.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ : ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಲಿಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೩೮ ವೆಕೆನ್ಸೀಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟಮೆಂಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಏರಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ೩೮ ವೇಕೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಷಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೂಲ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಷು ರೇಷಿಯೋ ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ :—ಇಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಲಿಸ್ಟ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೫೬ ವೇಕೆನ್ಸೀ ಇದ್ದುವು, ಪಿಎಸ್‌ಸಿ., ನೋಟೀಫೈ ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ ನಂತರ ಪುಡ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ರೆಂಚಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಪಾಯಿಂಟಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ೫೬ ವೇಕನ್ಸೀಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದು ೩೮ ಆಯಿತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೂಡ ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಲಾರದಂತೆ ಜರೂರಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ :—ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲಿನ ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗಾಗಿ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಉಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ನೇಮಕ ತಡವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಪಾಲಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ? ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾಬಾದನಲ್ಲಿ ಹೀಗ ಇತ್ತು. ಆದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ :—ಇದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯಾ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು ಕ್ಲಾಸ್ ೧ ಕ್ಲಾಸ್ ೨ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಳಗಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಕಮೀಟಿ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಲೆವೆಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಟಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮುಂದೆ ಕ್ಲಾಸ್ ೩ ಪೋಸ್ಟ್ ನೇಮಕ ಪಿಎಸ್‌ಸಿಗೆ., ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1970-71 – *DEMANDS FOR GRANTS*

Demand Nos. 6, 29, 30, 30A, 30B, 31, 31A, 32, 43, 45, 46, 47,48, 50 & 50A — (Debate continued)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ೭೦ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಾಲಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈಗ ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ೧೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎರಡು ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾಳಿರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿವೆ; ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಲೀ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿವೆ. ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩೧೫.೦೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಮಿಡಿಯಂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೩೬ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಭದ್ರಾ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಹೀಗೆ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ೩೪ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಹಂತಹಂತದಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ೩೧೫.೦೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ೯೫.೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಂತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ೩೧.೧೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕುದ್ದು ೬.೬೭ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡ ೩೬ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಒಂದನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಭಾರ್ಜನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ನೀರಾವರಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮಗೂ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಹಾರವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದು ೨೨ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದು ನನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಭಾರ್ಜ್. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜನರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಯಿನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಯಿನಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಮುನ್ನ ಬಿಜಾಪುರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಒಂದು ಇದ್ದುದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ನಂತರ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾಗ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಳಿದ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಆ ಕೊಯಿನಾ ನೀರು ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ನೀರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೈಬಿಟ್ಟ ಹಾಗಾಯಿತು, ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಪತ್ರದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ:—

> "The Government of India are given to understand that the Government of Bombay immediately after Re-organisation had requested the Government of Mysore to share the cost of construction of the Koyna Project and take advantage of the storage contemplated for irrigation

in Bijapur District. It would appear that the Government of Mysore did not finalise this matter for a considerable time and the Government of Bombay and the successor Government of Maharashtra has no option but to make alternate arrangements."

ಈ ಒಂದು ಲೆಟರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪಾಸ್ಟವಿಕವಾದ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ ಅದು ರಾಜಲುಬಂಡೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ವಿಚಾರ. ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆ ಅಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ನಂತರ ಅದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆರ್. ಡಿ ಎಸ್. ಕೆಳಗಡೆ ಮೊದಲು ೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ತರೀ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆಲಂಪುರ ಮತ್ತು ಗದ್ವಾಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವು ಮತ್ತೆ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೧೦ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಹಾಗಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ನೀರನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಳಸದೆ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಊರ್ಜಿತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದಾರೆ. ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾಶಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಅದು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಎಡನಾಲೆಯಿಂದ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಹುನುಗುಂದ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು. ಕೃಷ್ಣ ಎಡನಾಲೆಯಿಂದ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನೂ ಸೇರಿ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜುಪಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣ ಬಲನಾಲೆಯಿಂದ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುನಗುಂದ್ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೇ ಇದರಿಂದಲೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಅಪ್ಪರ್ ನಾಲೆಯ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇನ್ನೂ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ತ ಆ ರಜಲುಬಂಡಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒಡಾವಣೆ ಆಗದೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಎಂದರೆ ಏನು ? ತಾವು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೊ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಮೈನ್ ಕೆನಾಲ್ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೈನ್ ಕೆನಾಲ್ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇದು ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಲ್ಲ. ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೊಳಗೆ ಅಷ್ಟೇ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದೇ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆನಾಲ್ ಆಗೆಯುವುದು ಅಷ್ಟೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಲೆವಲ್‌ಮೇಲೆ ಈ ಎರಡು ಕೆನಾಲ್ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನಾಗಲಿ, ಸಿ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರನ್ನಾಗಲಿ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರನ್ನಾಗಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೀವ್ರ ಕೈಕೊಂಡು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೫ ಲಕ್ಷ ೮೨ ಸಾವಿರ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦ ರಿಂದ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಕೆನಾಲ್ ಸೀಪೇಜ್ ಬಂದುನೀರಾವರಿ ಆಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮುಂಚೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ-

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಲೀಕೇಜ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಏನೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ೭೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ೭೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರ ಬಲದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಜನತೆಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೨ ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ೩ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ೨ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ಹಣ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ತಾವು ೧೦ ವರ್ಷ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಫೈನ್ ಹಾಕಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ. ಅಂದರೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ೫ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೪ ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಅವರು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾಡಿ, ಯಾರು ಯಾರು ಆ ರೀತಿ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಹವರಿಗೆ ಲೋಕಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿ. ಯಾರು ಯಾರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಲೋಕಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಆವಾಗ ಅನೇಕ ಭೂಮಿ ಆಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಭೂಮಿಗಳು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕಲೈಸೇಷನ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಒಂದು ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೈ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾಗಲಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ತರಹ ಅಧಿಕಾರ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆವಿ-ಇರ್ರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೬೧-೬೨ ರಲ್ಲಿ ೨ ಟ್ಯಾಂಕು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅದು ಮಡಿಗಲ್‌ದಿಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಎಗನೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಒಂದೊಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗೂ ಒಂದೊಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಅದು ಮೊದಲನೇ ಮಳೆ ಬಂದಾಗಲೇ ವಾಷ್‌ಔಟ್ ಆಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ಸ್ವಂತ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ೪-೫ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಮಣ್ಣು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಆಯಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಎಲ್ಲೋ ಪರಾರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಂದ ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಸೇಡಂ ಮತ್ತು ಆಫಜಲ್‌ಪುರ್ ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಚಾಣಾಕ್ಷತನದ ಉತ್ತರ ಬೇಡಿ. ಆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಈರೀತಿ ಇದೆ: —

(3)

Gulbarga

Roads :	1966-67	3, 36, 416
	1967-68	6, 68, 891
	1968-69	3, 15, 017
Bridges :	1966-67	7, 173
	1967-68	43, 144
	1968-69	1, 47, 207
Buildings :	1966-67	2, 95, 877
	1967-68	27, 88, 022
	1968-69	22, 76, 212

Chincholi

Roads :	1966-67	1, 08, 888
	1967-68	9, 30, 180
	1968-69	6, 03, 631
Bridges :	1966-67	1, 25, 000
	1967-68	1, 37, 928
	1968-69	40, 633
Buildings :	1966-67	5, 29, 990
	1967-68	89, 693
	1969-70	31, 264

Chitapur

Roads :	1966-67	6, 03, 218
	1967-68	3, 78, 435
	1968-69	5, 21, 029
Bridges :	1966-67	6, 20, 552
	1967-68	5, 27, 871
	1968-69	3, 96, 260
Buildings :	1966-67	69, 690
	1967-68	33, 342
	1968-69	1, 19, 124

Aland

Roads :	1966-67	30, 151
	1967-68	1, 25, 844
	1968-69	96, 731
Bridges :	1966-67	21, 151
	1967-68	90, 932
	1968-69	1, 52, 861
Buildings :	1966-67	8, 809
	1967-68	22, 416
	1968-69	8, 164

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಈ ರೀತಿ ಅಂಕಿಅಂಶ ನೋಡಿದರೆ ತಾವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ನಾನು ಓದಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನ್ ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಮೂಗಾವಿ :—ಗ್ಲಿ-ಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸೇಡಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಓದಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ :— ಒಂದು ವರ್ಷ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ನಾನು ಈಗೊತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೋ ಈ ವರ್ಷ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬಂದಿರಬಹುದು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆರಿಸಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಏರಿಯಾ ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಆಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೬ ಮೇಜರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ಹಾಗೂ ಹತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾಕ್ರಾ ನಂಗಲ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯವರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೫೫ ರಲ್ಲಿ ಭಾಕ್ರಾ ನಂಗಲ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿ ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತು ಟರ್ಬೈನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರಿ, ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಪೂರೈಸಿ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಆರು ಟರ್ಬೈನ್ಸ್‌ಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಟರ್ಬೈನ್ಸ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಭಾಕ್ರಾ ನಂಗಲ್ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ಅವರೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟು ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಯಾವ ಮೇಜರು ಕೆಲಸಗಳೇ ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸರಕಾರದವರು ಬರೀ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ರಾಜ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

2-30 P. M.

Construction company is the agency to sub lease to others.

ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತ, ಕನಿಷ್ಟ ಪಂಜಾಬು ರಾಜ್ಯದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಮೆಕಾನಾಯಕ್ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ) :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಭದ್ರಾ ಚಾನಲ್‌ನಿಂದ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸರಕಾರ ವಿರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ, ಇದುವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗದೆ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ ಹಾಗೂ ಪಾಲಹಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಿ ೧೨ ತಿಂಗಳಿಗಾಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು (೧) ನೀಲಗುಂದದ ಕೆರೆಯವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ದುಗ್ಗನಹತ್ತಿ, ತೆಲಗಿ, ಎಡಿಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಚಿರಸ್ತೆಹಳ್ಳಿವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ-ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮನವಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬೇಗನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ರೈತರು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಂತೆ ರೈತರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಸನಾಳು ಕೆರೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಫೈವ್ ಇಯರ್ಸ್‌ಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರನೇದು ರೋಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ. ನಾವು ಸುಮಾರು ೨೦-೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರಸೀಕೆರೆಯಿಂದ ತಾಡೂರು, ಕಂಬಳೀಕೇರಿ ಸತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ದಾವಣಗೆರೆ ಹೋಗುವ ರೋಡನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ೧೯೫೨-೫೩ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿನ ರೋಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಶಾಸಕರ್ತಾಗಿ ಬರೀ ಮೆಜಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೈಯ್ಯುವಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಒಂದೂ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗವಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೨೧-೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಟ್ಟೂರು ನಡುವೆ ಇರುವ ಸುಮಾರು ೧೧ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಂದರೆ, ಮತ್ತಿಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ದಿಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖಾ ವ್ಯತ್ಯಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಜನರು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೪ ಮೈಲಿಗಳ ರೋಡನ್ನು ಎಲ್ಲಾಪುರ, ಗೌರಹಳ್ಳಿ, ತೊಗರಿಕಟ್ಟಿ, ಹುಲಿಕಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ವರೆಗಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೋಡು ಆದರೆ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅವರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ರೋಡನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದರು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜೈ ಹಿಂದ್.

SRI H. SIDDAVEERAPPA:— (Harihara) Mr. Speaker, Sir, I oppose the Demand that have been listed to-day. I think we are spending nearly 50 per cent of our revenue on these Demands that have been listed. to-day. If we take the entire amount it will come to about Rs.1.06,84,14,000. I believe, Sir, if Justice is to be done, a full discussion is to be allowed on these Demands, and some more time is necessary for that. I do not know whether you are applying guillotine at 6 O' Clock. We are giving this amount in darkness without knowing for which purpose we are giving. P.W.D. is an important portfolio. We have burning problems like building major dams and also minor irrigation problems. So far as minor irrigation is concerned. I gave suggestions and I do not know whether my suggestions have got the approval of the Government. We have got Scheduled Banks coming forward to help us for starting community projects. Therefore. I suggest to Government that it may enter into negotiations with these Banks and see as far as possible wherever perennial or permanent source of water is available, these works are taken up. We have got major Irrigation projects for which there are lots of difficulties in implementing them. I personally believe we can have, atleast not less than Rs. 1 crore of revenue under irrigation and you can simply use it for giving irrigation pumpsets. It is better in my opinion, to have Lift Irrigation projects. Do not bank upon the poor ryots giving money in advance for construction of projects. Allow them to grow the first crop under the project and then make them hold responsible for the loan after mortgaging the land and all that. Do not make them to pay in advance. They cannot afford to pay in advance. If at all they have to pay they have to borrow somwhere and give you. So far as Banks are concerned, the Scheduled Banks are prepared to come to the aid of ryots and the Government. If the legal impediments are removed, if the records are clean and the procedure is simplified, we can definitely get their help. I believe instead of 5 H. P. or 10 H. P. you can make provision for using 50 H. P. and 100 H. P. If there is any difficulty in your way, you can bring a legislation. This suggestion may be examined.

Coming to the Major Irrrigation projects, it is unfortunate to note that the enthusiasm of the agriculturists under Bhadra Project is diminishing on account of irregular water supply during this season. On account of this irregular supply of water, the crops in some parts have withered away We have not been able to do much for them. It is because on account of major breaches, you were not able to supply water. The contractors who were entrusted with that work, could not do that work properly. we are not making use of the water to the fullest possible extent. We must do our best to help the agriculturists to make use of all water that is available under this project. If not what is the use of constructing projects? The Mysore Bank at Harihar is issuing loans to agriculturists at the rate of Rs. 500 per acre. Out of this, 50% will be by way of manure and 50% by way of cash. I request the Government to see that the loan is not recoverd as the

entire crop has been lost let them examine each Survey number and see whether the corp is grown or lost. If the crop is lost let them be exempted from paying tax and also the loan. The Chief Engineer, Irrigation South, may kindly look and see which are the Survey Numbers which have not received the water this season and assess the loss that has happened and recommend to Government to give relief.

As regards the Electricity Board, it is a curse on Mysore State to have the Electricity Board stewarded by an unscrupulous Chairman. His hands are not clean He is responsible for some of the defects and difficulties that this Board is having. I also know, previously two Hon. Members Smt. Nagarathnamma Hiremath and Sri Chikke Gowda raised this point. The Government has not examined it. As the Government knows he was in charge of H. E. P., Hyderabad and he was proved as useless and was charged with corruption. I would like to bring to the notice of the Chief Minister that such persons may be removed from office under Section 10 of the Electricity Supply Act, 1948. I would like to read section 10 of the Electricity Supply Act, 1948. It reads as follows:

"Removal and suspension of members.

1) The State Government may suspend from office for such period as it thinks fit or remove from office any member of the Board who is found to be lunatic or becomes unsound mind; or is adjudged insolvant or fails to comply with the provisions of Section 9; or becomes or seeks to become a Member of a Parliament or any State Legislature or any Local authority; or in the opinion of the State Government has refused to act; or has become incapable of acting; or so abused his position as a member as to render his continuance on the Board detrimental to the interests of the general public; or otherwise unfit to continue as a member; or is convicted of an offence involving moral turpitude;

2) The State Government may suspend any member pending an enquiry against him."

Therefore the Government should take immediate action against him without waiting any longer. Sir, this Chairman is in the habit of making indiscriminate purchases to the tune of some crores. I want the Chief Minister to examine the cable business he has done. I want him to examine when he purchased, where he purchased and why it is lying idle. This cable business, probably, is done in Bangalore itself. In extensions like Rajajinagar and Jayanagar, the Board is insisting on the Consumers to use underground cables for service mains while they themselves have not laid the main cables. As a result, the poor consumers are forced to spend nearly ten times more than what they would otherwise have to pay for the overhead mains. I can understand this being insisted in congested areas like Chickpet

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

and Balepet. The Chief Minister may kindly examine why they have put the cables indiscriminately spending lakhs and lakhs of rupees, without any proper assessment. What is the procedure that is being adopted in this Board while purchasing the materials required? They do not call for any tenders. No enquiry is being published before purchase. They want some to register their names in their office. it is only to those who register their names in the Board Office that the enquiries are being sent. What is the procedure that they are following and why have they issued orders to those people? I am not able to follow this closed door dealing; there are no tenders and there are no competitive rates. Only very few people go there and articles are bought as though there is an understanding between the the Board and the firm. Every year they purchase articles worth Rs. 8 to Rs. 10 crores approximately. This is not a small thing. Even if they were to get one percent commission as is the case in all these dealings, it is a big amount. Why open-tenders are notcalled for? Added to this, they have to pay very heavy interest unnecessarily on their borrowings. There is a firm in Bangalore in Narasimharja Road called the Consolidated Electrical Industries. I would like to know how many orders are placed with this firm after the present Chairman took charge of the Electricity Board. My information is that this Consolidated Electrical Industries are the friends of the present Chairman. So many orders are placed without taking recourse to other procedures of open-door methods, and here is a firm which is favoured by the Chairman. I would like the Chief Minister to examine it I want the Chief Minister to examine whether he is considering any extension for him after the period is over or whether there is any possibility of helping only such people about whose dealings there is a good deal of doubt.

What is it they have done with regard to rural electrification? The present Chairman seems to be satisfied by providing new lights and new installations only in Bangalore City. Does he want to make Bangalore NewYork or Paris? Rural electrification is totally neglected. How many rural places has he visited and what special attention was paid by him so for as rural electrification is concerned? If we see how things are managed, no man's life is safe. He is paying more attention for the beautification of Bangalore than trying to help the rural electrification. That is my complaint.

I would like to say a few wards as to how this Board is warking. There are many installations which are directly connected to the overhead mains by using the bare wire with stone fixed to the end. One day I was going in Davanagere and a stone fell. I asked them as to what is it about. They told me that they do not have materials. for connecting the main wire, they put a rope and try to see that both ends are connected. The other materials like cut-outs, copper

clamps etc. are not to be found. They say that they do not have supply of these materials. They connect the wires without cut-outs and without any safety device. My house caught fire very recently, because in the main wire they had not provided a safety cut-out. Fortunately we were not burnt. I know in Jayanagar recently five people died in such an incident. On the very same day on which my house caught fire, some other house also caught fire. Nobody in the Board cares about the safety of the consumers. I should say the Electricity Board is callous and negligent. At times even property and life are endangered. The procedure now adopted for connecting the mains is against the very provisions of the Act. There is a Government officer called the Electrical Inspector to the Government of Mysore, who is expected to inspect every house to see whether connections are properly given or not. I do not know who that gentleman is. He has not cared to come and examine whether the connections are properly given or not. There is a 400 KV main line from Sharavati to Hubli. The insulators for this line are supplied by the Porcelain factory —my friend Sri Rajasekhara Murthy, Minister for Industries is not here. These insulators are defective because proper material is not used and in the required proportion. When these insulators break, the wires come into contact and vilagers are scared. Even the officers have given notices to the villagers not to go there. To change these insulators they have spent about Rs. 30 to Rs. 40 lakhs. When the Government have formed the Electricity Board, they cannot sleep over matters and say that everything is O.K. This Board sometimes is more a curse than a help to the State. Nothing comes out of the accounts unless we prove into it. I hear that there are many misappropriations. I feel that not only the Chairman but even the senior officers will have to be called to explanation and should be alerted as to how things are going on here. My friend Sri Ghorpade, who is the Chairman of the Public Undertakings Committee, must first probe into the working of the Electricity Board. I want the Chief Minister to direct the Vigilance Commission to enter into it and examine the whole thing. I am sorry I had to bring to the notice of the Chief Minister all these facts, because I know in some cases there were some enquiries pending about some misappropriations.

You might have read that records were destroyed in Central Zone office just two days back. Sir, one's heart begins to bleed if we see such things in our State. I think the Chief Minister might have visited he spot because it is very near. I think there is sabotage and an nquiry has to be thoroughly conducted because the files and ledgers of nearly 20,000 to 30,000 consumers have been burnt. They say that they can reconstruct the files and ledgers. We know how Khadi Board records were reconstructed. I feel it is an act of sabotage I learn that when press people were printing something at night they were told it was not a case of short-circuit. I hold the Chairman and the Board criminaly responsible

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

for this. On this account only you must summarily dismiss the Board or else keep the Board under suspensin till the enquiry is completed. I feel Sir Mysore has been suffering and let us not suffer more on account of these thing. We have been paying interest; it is all borrowed capital that has been invested in this Board. when such is the position. I personally feel that the Electricity Board is the curse of Mysore State and it will have to be set right by instituting an enquiry by the Vigilance Commission and also by the committee that this House has constituted. If necessary, they must hava a sub-committee and examine as to what has happened, how money is being spent etc. Then only all matters will come to light. With these words I oppose the demands and conclude my speech.

3-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಎಂ ಗುರೆಡ್ಡಿ(ಮುದ್ದೆಬಿಹಾಳ್);—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಹೇಳುವುದ್ದಾದರೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೆಲವು ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದ ಸಲ ಒಂದು—ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ, ನಂತರ ಎರಡು ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಕೋಟಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಎಂದು, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವುದೆನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟೆಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಈಗ ಮಾಡಿದಂತೆ ೧೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದು ಬರಬರುತ್ತಾ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು—ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಮುಗಿಯಬಹುದೆಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ—ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ತಡವಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅಷ್ಟೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಹಣದ ಅವಶ ಕತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣವನ್ನು ಕಾದು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಇನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆಶೆ೦-೬೦ ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ ಮಾತ, ಕೃಷ್ಣಾ ವಾಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದು? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ, ಈಗಲೇ ಅದನ್ನು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪರೇಶನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನವರು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸುಕರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ತಾವು ಇದನ್ನು ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದರೂ. ಅವರು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ, ಮಾಡಿ, ತಾವು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಳುಗಡೆ ಜನರ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರ ಆಶ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲು

ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕಟ್ಟಿದ. ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹರಿಸಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಆಚು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು—ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಾಗಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಫೀಡ್ ಚ್ಯಾನಲ್ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಫೀಡ್ ಚಾನಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ರೈತರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತಾರೆ. ಫೀಡ್ ಚಾನಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನ ಭೂವಿಗೂ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತುಂಗಾಭದ್ರ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸೀಪೇಜ್ ಕೂಡ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ತುಂಗಾಭದ್ರ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಾಚುಟರಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ೫—೬ ವರ್ಷವಾದರೂ ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹೀಗೆ ೫—೬ ವರ್ಷ ಬೇದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಬುಕ್‌ಲೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Requirements as per All India Road plan 1961-81. The road mileage required for Mysore State acc ording to the recommendations of the All India Road Plan 61-81 would be 42,565 miles as against the existing road mileage of 39,332 miles and a comparison with this total road mileage by classification of roads, would reveal the existing inadequate coverage of Roads in the State ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೩೯,೩೩೭ ಮೈಲು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿಯವರು ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವಂತದ್ದು ೨೮,೪೬೮ ಮೈಲು ರಸ್ತೆಗಳು, ಮತ್ತು ೧೦,೮೬೪ ಮೈಲು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೊರ್ಡಿನವರು ಅಥವಾ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಶನ್ ಕೆಳಗಡೆ ಬರುವ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಮೈಲು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ದುರುಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇನ್ನು ರೋಡುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಆಸ್ಫಾಲ್ಟ್ ರೋಡ್ ೪೦೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ? ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಾಗಾವಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಭೇಟಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಟೂರ್ ಮಾಡಿದರು, ಆವರು ಫೇಸ್ ಪೌಡರ್ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೊ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಹ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದಾಗಿ ಆಸ್ಫಾಲ್ಟರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ)

ಇನ್ನು ಸೇತುವೆಗಳ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ಆಲ್ಲಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ಸೇತುವೆಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ-ಡಿ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಆವನ್ನು ಸರ್ವರುತು ರಸ್ತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳದಿಂದ ಬಿಜಪುರಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತಾವು ಆಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೋಡ್ ಮೈಲೇಜ್‌ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಗಮನವನ್ನು ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ನಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ನೆಗ್‌ಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಯಾವುದೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾಧಿಸಿದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಒಬ್ಬರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾಧಿಸಿರಬಹುದಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಬಹಳಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.ಆದರೆಕ್ವಾಲಿಟಿ ಇನ್ನೂ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆದರೂ ಆಡಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಕ್ರಾಂತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಆಗಬೇಕುಏಂದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆತರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇದುತಿಳಿದು ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ನನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೋಡಬೇಕು ಆದರಂತೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈನುಗಳೆನ್ನು ನದಿಯ ದಂಡೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ೫-೧೦ ಎಚ್‌ಪಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೃಷ್ಣದಂಡೆ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈನ್ ಎಳೆದರೆ, ಬೇಕಾದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲಯ್ಯ (ಹಾಸನ):- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೨೭ ರಷ್ಟು ಇದ್ದಿತು ಈಗ ನಾವು ಆದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದು ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ೯ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಆಗಾಧವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ನಾವು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಹಣ ಮತ್ತು ಆದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನಷ್ಟ ಅಥವ ನಷ್ಟ ಇವುಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ೬೬-೬೭ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಔಟ್‌ಲೆ ೧೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಆದರಲ್ಲಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸಸ್ಸಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೪೧-೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ೧೫೦ ಲಕ್ಷದ ೧೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ೧ ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷದ ೧೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನಾವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿ ೪ ಕೋಟಿ ೪೮ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುವ ಒಟ್ಟು ನಷ್ಟ ಏನು ಇಲ್ಲ. ನಷ್ಟ ೫ ಕೋಟಿ ೧೯ ಲಕ್ಷದ ೨೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರುವ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಯಾವರೀತಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ವಿಷಯ

೬೫-೯೯ರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಂದುದು ೩೦ ಲಕ್ಷದ ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೬೬--೬೭ಕ್ಕೆ ೧೧ ಲಕ್ಷದ ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖಂತು. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸಸ್ ೬೫--೬೬ಕ್ಕೆ ೨೩ ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದ್ದುದು ೬೬ ೬೭ ಕ್ಕೆ ೨೭ ಲಕ್ಷದ ೬೬ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸಸ್ ಏರಿತು, ಇನ್‌ಕಂ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಗೌತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀಮಾರ-ತಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣ ಬಾರದೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟ ಕರ್ಾನ ತ್ತಿದೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ೮೦ ಕೋಟಿ ೩೮ ಲಕ್ಷ ಣು ಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಭದ್ರಾಗೆ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹೋಗಿ ಭದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ಕಾಳಿ ನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ೪೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ೪ ೧/೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರ ಕಾಳೀನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಬದಲು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಈಗ ಪರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜನರೇಟರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾವೇ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ನಾವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಯಾಕೆಂದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ತೀವ್ರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನರೇಟರುಗಳು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಹತ್ತು ಜನರೇಟರುಗಳು ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭೂಪಾಲ್ ಹೆವಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್‌ನವರು ಕೆಲವು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಈಗ ಸೆಪ್ಲೈ ಮಾಡುತಾರೆ. ಈಗ ಆಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಪರದೇಶದಿಂದ ಜನರೇಟರ್ ತರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯು ಜನರೇಟರುಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ, ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಯವರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಬೇಗ ಬರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಆದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ. ಒಂದರಲ್ಲೇ ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳು ನಿರುಪಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗೆಯೂ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದವು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಂತ್ರಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಐಡಿಲ್ ಮಿಷನರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇರುವಂತ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಆದಾಯ ಶೇಕಡಾ ೬೦ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಸ್ತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸದೆ ಹೋದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಆನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ: ಮುಖ್ಯ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಅಲ್ಲಿ ಹಣದ ವಿಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಸ್ತನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ,

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ)

ಬಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಆದ ಬಹಳ ಸ್ಕಿಲ್ಡ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುಂಚಿಯೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಹೆ ಲೆವಲ್ ಕಾಲುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೯ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೨೦ ರಷ್ಟರವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಆಳವಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಟಾರ್‌ಗೆಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಳಗೆ ೧೯೬೬-೬೭ ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಟಾರ್‌ಗೆಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅವರು ಮುಗಿಸಿರುವುದು ೧೬,೩೮೦ ಎಕರೆ ೧೯೬೭-೬೮ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಮುಗಿಸಿರುವುದು ಕೇವಲ ೧೨,೨೦೦ ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದು ಆಧಿಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ, ಆದರೂ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿ ನಿರ್ದೇಶದ ರೀತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಹೈಲೆವಲ್ ಕೆನಾಲ್‌ಗೆ ೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಖರ್ಚಾದದ್ದು ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ೧೯೬೬-೬೭ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ ೩ ಕೋಟಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದರೆ ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಂಥ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಎಕರೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿದಂತ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಉಪ ಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇವಲ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟು. ಖರ್ಚಾದದ್ದು ೪೦ ಲಕ್ಷ ೨೧ ಸಾವಿರ, ಆದರೆ ೧೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಆಯಿತು ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು, ಯಾಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು, ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಸರಕಾರ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಗುವುದು, ಟೆಂಡರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಆಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಡ್‌ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ೨೦ಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಇದೆ. ೧೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಡ್‌ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಡದೆ ೧೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಸ್ತನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರದೇ ಹೋದರೆ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನೀಯರು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್ ವೈಸರ್, ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳು, ಜೂನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಪದವೀಧರರ ಸಂಬಳದ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ; demoralisation in the cadre will develop which will be ultimately fatal to the country's development."

ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕಡೆ ಜನರಿಂದ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದ ಕೆರೆಗಳ ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯವಸಾಯ ಒಂದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಈ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಆಸೆಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಕಾರ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬರುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P. M.

ಯಗಜಿ ನಾನ್‌ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರಿವರು. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಆ ನದಿಯ ಮೇಲ್ಬಾಗ ಬರುತ್ತದೆ. ೫೭ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಆಬಾದು ಆಗುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಹಾಸನದ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವು ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೭ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೫-೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೇಡ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಆದರ ಮೇಲ್ಕಡೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಯಗಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಒಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಕೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಾಗಿದೆ. ಅದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಪ್ರತಿಫಲ ಬೇರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಬರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಏನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಮೀನು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ. ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರತಿಫಲ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಲುವೆಗಳಿಗೆ ಜನರು ಆಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ಒಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಕ್ಷಣವೇ ಶೇಕಡ ೬೦ ರಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಯಾಯಾ ಗೋರ್ಮಾದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು-೨):—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಬಂದರುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಂತಹದು ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಗುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆಹಾರ ಬೆಳಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಇರುವಂತಹದು, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವದೂ ಇನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದು ಅಲ್ಲದೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟು ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ರೈತರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು ಒಹಳ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಸಿಕ್ಕಿದರು ಸಹಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನದಿಗಳು ಇವೆ, ೧೫೦ ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಇಂಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ನದಿ ನೀರು ಹರಿದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದರೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಬರುವ ವರ್ಷ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಬರುವ ವರ್ಷ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಏಂ. ಇದಿನಬ್ಬ)

ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬತ್ತದ ಕ್ರಯ, ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ರಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರು ಉದಾಸೀನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಗ ಇಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿರಿಯಡಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಹಾಳಾದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ೨೦-೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಹಾಳಾಯಿತು ? ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಂತು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಹಾಳಾದ್ದರಿಂದ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಲಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದು, ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೂಡ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ, ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ತರಲಿಕ್ಕೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದನುಗಳ ವಿಚಾರ, ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎಂಬಂಥ ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಇವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ೫ ವರ್ಣದ ಮಣಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೂಲೆಯ ಮಧ್ಯೆದಲ್ಲಿ ಪಂಚವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ೨೦೦ ಮೈಲಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವಂತಹ ಈ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆಸರ್ಗಿಕ ದತ್ತವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಎರಡು ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಿಳನವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪಣಂಬೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರು ಆಗತ್ತಾ ಇದೆ, ಎರಡನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ೩೦ ಫುಟ್ ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಳ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಕಾರಣ ಆಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗುಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಸಿಕ್ಕಿದಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದುರು ಕುದುರೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆ ಅದುರು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಟ ವಾದುದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಅದು ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಣಂಬೂರು ಬಂದರು ಎರಡನೆ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ೩೫-೪೦ ಫೂಟು ಆಳ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವಂತಹದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಒಂದರುಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈ ಬಿಡಬಾರದು. ಮಂಗಳೂರು, ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾರವಾರ, ಮಲ್ಪೆ ಇವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಕೈ ಬಿಡಬಾರದು ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದಿನ ಏಳಿಗೆಗೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದಂತಹ ಇವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾತಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರವಾರದವರೆಗೆ ಕಾಲುವೆ ತೋಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು

ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಈಗ ಇದರ ಕೆಲಸ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ, ವೇಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ಅದಿರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ ಸಾಲದು, ದೈವದತ್ತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಅದಿರನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಕಾರವಾರ ಬಂದರು ೧೭ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅದಿರನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಷ್ಟು ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಹೊಂದಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೪ ಲಕ್ಷ ಈಗ ಹೋಗಿದೆ. ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಗಿಸಿಲ್ಲ? ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರು ಮಿನರಲ್ ಕಾಪೆನಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಲ್ಪೆಯು ಮಿಾನುಗಾರಿಕೆ ಬಂದರು, ಅಲ್ಲಿ ಮಿಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಬಂದರು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮಲ್ಪೆಯನ್ನು ಮಿಾನುಗಾರಿಕೆ ಬಂದರಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಈಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೌಕೆಗಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವುವು, ಆದರಿಂದ ಸ್ಮಗ್ಲಿಂಗ್‌ಗೆ, ಕಾಳಸಂತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ, ಸಂಕ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮಂಗಳೂರು ಸಣ್ಣ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೌಕೆಗಳು ತಂಗುವುದು ಉಂಟು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರಕು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರವಾರ, ಮಲ್ಪೆ ಬಂದರುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕಡೆ ಬಂದರೆ ಇದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಯರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಣಿ-ಉಳ್ಳಾಲ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಅರ್ಧವಾಗಿತ್ತು, ಅದು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಅದಿರು ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸೇತುವೆ ಆಗಬೇಕು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾಗ ಬಹುದು, ಮುಕ್ಕಾಲು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತಿದೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಮೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ೩೮ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರ್ಧವಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಬೇಕು. ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟು ಓವರ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದರ ಕಡೆ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಅಥವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅವಸರವಾಗಿ ಅದರ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು.

ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಬೇಡ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜೊಪ್ಪು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳ ಕೈಬಿಡಬಾರದು. ಅವು ದೇಶಾಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ.

ಅರಕಲಗೂಡು ಸದಸ್ಯರು ದ್ರೌಪದಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಕೆ ಪತಿವ್ರತೆ, ಕೌರವರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅದು ಅಕ್ಷಯವಾಯ್ತು ಆದುದರಿಂದ ದ್ರೌಪದಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ದ್ರೌಪದಿಯು ಪತಿಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸಾಧ್ವಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲು ಪೇಟೆ): _ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ದಿವಸವೂ ಅವರು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಅಂದು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದ್ರೌಪದಿ ಪತಿವ್ರತೆ ಎಂದು ಇದಿಸಬ್ಬರವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಗಂಡಂದಿರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ನೂರು ಗಜಗಳ ಬಲವುಳ್ಳವರಿದ್ದರು. ಧರ್ಮನಿರತ ನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನಿದ್ದ. ಸಮಾಧಾನಶೀಲರಾದ ನಕುಲ ಸಹದೇವರು ಇದ್ದರು. ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ, ಬೃಹನ್ನಳೆಯಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಜುನ ಇದ್ದ. ಇಂಥ ೫ ಜನ ಇದ್ದ ಇಲಾಖೆ ಅದು. ಆ ೫ ಜನ ವೀರರು ದ್ರೌಪದಿ ಮಾನಭಂಗವಾಗುವಾಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಏಕೆ ಮರೆತರೋ ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ, ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದವರ ಮಗಳು. ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸಂಕಟವಾಗುವುದು. ಒಂದು ಬಿಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಯವರು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟಿನ ಕಂತು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಸೇರಿಸಿ ಆಸ್ತಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಕಳ್ಳಿಪುರಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಅವರಿಗೆ ಉದಾಸೀನವೋ ಅಥವ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾದರೆ ಕರೆಂಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೂರು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಮ್ಸ್ ಆಗಿವೆ, ಸಾದೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾಫಿ ಮಾಡಲು ಒಲೆಯಮೇಲೆ ನೀರಿಡಲು ಕರೆಂಟೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಡ್ರಾಪ್ ಆಗುವುದು, ಫ್ಯೂಜ್ ಪಗೈರೆ ಬರ್ನ್ ಆಗುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹುಶಃ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆದಮೇಲೆ ಹೊಲಸಾಗಿದೆ, ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಯಾರೂ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಕಾಲ್ ಮಾಡಿ ವಾಪಸು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ರಸ್ತೆ ವಿಚಾರ. ನನ್ನ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಡ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೋಡುಗಳ ಆನ್ಯುಯಲ್ ರಿಪೇರಿ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣ ಉಳಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ರೀ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ಈ ದಿನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೋ ಏನೋ, ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಬೇಕಿಲ್ಲದ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಕಡೆ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವರು, ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವರು. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿರಲಿ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕಾದ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕು. ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಚೂರು ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಟಾರ್ ಅಂತೂ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳ ಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಎಂಬುವವರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗುತ್ತದಂತೆ, ಅವರನ್ನು ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಶಂಕರ ಗೌಡರು ಜಗಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲಾರದಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಳಿ ಕುದುರೆಯಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಹಾಕ್ಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಹಣ ಮಿಗಿಸಬೇಕು, ರೀ-ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಹಾಕುವುದು, ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೦—೧೨ ವರ್ಷ—ದಿಂದ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ ಎಂದು ಚೀಫ್

ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆವರಿಗೆ ನಡುಕ ಬಂತು. ಯಾರೋ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರೋ ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ :—ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ :— ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ನನಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ ನೀವಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ಯಾರಫರ್‌ನೇಲಿಯೊ ಇದೆ. ನಾನು ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೮—೧೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಇರುವವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ದಿನ ನೀವು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ.

ಯಾರಾದರೂ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು, ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು, ಮೈಸೂರಿನವರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದವರು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾಂ ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ೮—೧೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಆ ಕಡೆಯೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ, ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ಪುನಃ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಚೀಪ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾಡಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಬಸಣ್ಣನವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಕಲ್ಕಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಿ, ಅಕ್ಕಲಪುರ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಲ್ಲಿನ ಜನ ಅವರಿಬ್ಬರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅನ್ನ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಗಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ, ಬೊಮ್ಮಲಾಪುರದಕ ಕೆರೆ, ದೇವನ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರೂ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಏನ್ನೊ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸೋಮನಪುರದ ಕೆರೆ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಬಸಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನೆವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಯಿತು, ರೈತರು ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಒಗರುಕಟ್ಟೆ ಕೆರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಟಾವಣೆ, ಬಡಾವಣೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ದೇವಲಾಪುರದ ಕೆರೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದರು. ಮಂಜೂರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾರೋ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಕರೆ ತಂದು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಮೊನ್ನೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ನಿಜವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಡಿಗೂರು ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಟೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಂಡ್ ರೋಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಪವರ್ ರೋಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಜಗಳವಾಗಿ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು. ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಯಿತು.

ಆ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ನಳೂರುಅಮಾನಿ ಕೆರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೊಡಿದ್ದವರು ಆವಾಗ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಷಿಕಪ್ ಮಾಡೋಣ, ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಣೆ ಹಾಕಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ೪ ಲಕ್ಷ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ಅರ್ಧರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ೫ ಎಕರೆ ೩೭ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಮಾತ್ರ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವೋ ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ ಶ್ರೀ ಬಾಣಕುದ್ರಿ ಯವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯಾರಾಗಿ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಇರುವ ಕೆರೆ, ಗುಂಡ್ಲು ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಳು ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಜನಗಳು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ, ನೀರಿನ ಒರತೆ ಇರುವಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ೭ಳ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೫–೦೨೦ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಬಲದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ೨೯೦ ಎಕರೆ ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಎಡದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೪೦ ಎಕರೆ ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಗುಂಡ್ಲು ಪೇಟೆ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಒಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ ! ಇದೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಮಂಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ಅದರ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ೧೪. ಲಕ್ಷ ೯೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟು ೧೮೮೦ ಎಕರೆ ಸೆಮಿ ಡ್ರೈ. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಜಮೀನು ೮೦೦ ಎಕರೆ ೩೪ ಗುಂಟೆ, ಅದೂ ಬಂಡೀಪುರದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ. ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವುದು ಅದು ? ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಏರಿಯಾನೇ ? ಅದು ನಮ್ಮದೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಂಡಿಪುರ ಪ್ರದೇಶ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಎನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡೀಪುರ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೇಮ್ ಸಾಂಕ್ಚುಯರಿ ಬೆಸ್ಟ್ ಸಾಂಕ್ಚುಯರಿ ಎಂದು ಒಂದುಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್ ಆಗುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರ್ಸು ಹೋಗಿದೆ. ಗೇಮ್ ಸಾಂಕ್ಚುಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗೇಮ್ ಸಾಂಕ್ಚುಯರಿ ಒಳಗೇ ಈ ಕೆರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಾಟಿ, ಕಡಿವೆ, ಜಿಂಕೆ, ಆನೆ ಮುಂತಾದುವು ಮೂಸಿ ಕೂಡ ನೋಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತವೆಯೇ ? ಇವರು ಹೇಳುವಂಥ ಗ್ರೀನ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಇದು ನಾಂದಿಯೆ ! ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದವಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಇದಿನಬ್ಬರವರು ಇದೀಗ ಹೇಳಿದರು. ಆನೆ ಮುಂತಾದ ವನ್ಯ ಮೃಗಗಳೆಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ದೂರವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಗ್ರೀನ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಗೇಮಸಾಂಕ್ಚುಯರಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಮಂಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆತ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೋಗಿದ್ದು ವನ್ಯ ಮೃಗಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಎಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೧೧,೮೦೦ ಖರ್ಚು. ಏಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿ ಆ ಕೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂತು ? ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಖರ್ಚು ೧೫ ಲಕ್ಷ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲಿ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇದೆ. ಅಂತ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ, ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಐದು ಕೋಟಿ, ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ ಒಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕದಾಯ ಕೊಡುವ ಹಳ್ಳಿಗರ ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ ಸಾಹೇಬರು ಈ ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಜನಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ. ಇಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ನಂಬಿರುವವರು ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬಳು, ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು "ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್" ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ದೇವರು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

4-00 P.M.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಳೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ರೇಟು ಇದ್ದಿತು. ಟೆಂಡರಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೇಟು ಇತ್ತು. ಆದನ್ನು ನಂತರ ಮಾಡಿ ರಿವೈಸ್ ೧೬ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಯುನಿಟ್ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ? ಶ್ರೀ ವರ್ಮಾ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಿಜ ಆದರೆ ಆಟ್ ಹೂಸ್ ಕಾಸ್ಟ್ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರವನ್ನು ಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೋಲು ಆದರೂ ಸರಿ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಾಧಾರಣ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗೆ ಎಂಥಾ ಪಿನ್ ಆದರೂ ಸರಿ ಎಂಥಾ ಸಣ್ಣ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚುವುದೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ,

ನಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಜನ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜನ ಬಡಬಡಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾರೆ, ಕೈಕಟ್ಟಿ ನಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕ (ಮಂಗಳೂರು) :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಸರಕಾರ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯ ಬಂದರುಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವಿಷಾದಕರ. ಬಂದರು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಪ್ರಮಾನ್ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಗಮನ ಸಾಲದು. ಅವರು ತುಂಬಾ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯಾಕೆಂದರೆ ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ. ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವದ ಮೂಲಕ ೧೯ ಬಂದರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಸಪೇಟೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಕಾರವಾರ ಬಂದರು ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸಪೇಟೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಳ್ಳೇ ಅದಿರು ಆಗಿದೆ. ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಬಂದರು ಮೂಲಕ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಫ್ತು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರವಾದ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ವ್ಯಯವಾಗುವ ಅಂದಾಜು ಇದೆ. ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಬಂದರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಹೊಸಪೇಟೆ ಬ್ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಗೋವಾ ಬಂದರು ಮೂಲಕ ರಫ್ತು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು, ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಮತ್ತು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು ೪೫ ಅಡಿ ಆಳ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ ೩೦ ಅಡಿ ಆಳ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಫಿಶರೀಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆದರ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ, ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ? ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ೪೦ ಕೋಟಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ಒದಗಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಂಗಳೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಎತ್ತಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನು ಮಾಡಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೪೦ ಕೋಟಿ ಸಾಲ ಎತ್ತುವ ಯೋಜನ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು: ಈ ಧೋರಣೆ ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಎತ್ತಬೇಕು ಎಂಬ ಸಲಹೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಟೇಟ್ ಪೋರ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಮ ಕೈ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರೀ ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಕೂಡಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲೆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕ)

ಅಲ್ಲಿ ಆದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಸಹ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ತಯಾರಾಗಿದ್ದವು. ಆಪ್ಪರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟ್ಟು ಕೂಡ ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಬಂದು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಘಾತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಾಲಾಡಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಲ್ವರ್ಟ್ ವಗೈರೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಪ್ ಕಾಮರಿನ್ ಇಂದ ಬೊಂಬಾಯಿನವರೆಗೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಕೂಗು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹಗುರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಆಳ ೪೯ ಅಡಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

‡ Sri D.B KALMANKAR (ALAND):—Mr Deputy Speaker, Sir, today a statement was furnished to me in answer to my starred question, and from that statement it is evident that there are political considerations by this Government in taking up works in different areas. Since the last General Elections if we see the amount spent on various works in various taluks of Gulbarga District, it will be clear that though there are many works to be undertaken for which the elected representatives from Aland area have been pressing, no attention is paid to those works even though they are very important and necessary.

[*Mr. Chairman Sri D.M. Siddaiah*]:—(In the Chair).

If we see the amount spent on roads for the year 1967-68, in Chincholi taluk alone they have spent Rs. 9,30,180/- and for Chitapur Rs. 3,78,435/-. As against this, for Aland taluk they have spent only Rs 1,25,644. Though there are important roads in Aland taluk, viz, Aland-Vazur-Khandalgar road, Aland-Modankopp rigi road, Kadaganchi-Madanipur road, etc., no amounts are earmarked in the present budget except for Madanipur road. If we take the amount spent on bridges, it is seen that Rs. 5,27,871/- has been spent for 1967-68 in Chitapur taluk, Rs. 1,37,928/- for Chincholi and only Rs. 90,932 for

Aland taluk. Therefore, Aland taluk has not received proper attention. During 1968-69, the amount spent on bridges in Chitapur taluk is Rs. 3,96,260/- and for Aland taluk Rs. 1,52,000/-. Similarly, on buildings during 1967-68, a sum of Rs. 67,693/- was spent in Chincholi taluk and only Rs. 22,000/- for Aland Taluk. During 1968-69, a sum of Rs. 1,19,124/- has been spent in Chitapur taluk and for Aland taluk it is Rs. 8,164/-. However, I wish to raise all the other points by means of an half-an-hour discussion.

We find much discrimination being made as far as constituencies of Opposition members are concerned. Regarding medium irrigation works, for Hattikona project in Yadigir for 1967-68 Rs. 9 lakhs and odd have been spent and for 1968-69 Rs 7 lakhs and odd have been spent. For Chandrapalli project in Chincholi taluk, during 1967-68 Rs. 12.15 lakhs have been spent and during 1968-69 Rs. 44.28 lakhs have been spent. Sir, there is the Saligao tank in Aland taluk.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister):—I am very sorry a strange argument is being advanced. Hon. Members are aware that Hattikona project was started by Hyderabad Government and it has reached an advanced stage of completion. The Hon. Member seems to think that the amount should be spent in all taluks equally irrespective of the quantity of work. Seven to eight lakhs of rupees had to be spent to complete Hattikoni project. This Chandrapalli Project was taken up very recently and that is going to cost nearly two crores of rupees. The Hon. Member seems to say that whatever we spend on Hattikoni Project, the same amount should be spent on Chincholi Project. I think this is a very strange argument advanced by the Hon. Member.

Sri D.B. KALMANKAR:—Sir, what I want to say is that whenever I have put starred questions regarding works to be taken up in Alans. Taluk. the Government have repeatedly said there is paucity of fundd In Aland Taluka there are projects which have been investigated and are ready for execution. Since the past two to three years I have been representing to the Government to take up the work of the said project which is to cost about 11 lakhs of rupees and would enable to irrigate about 12 to 15 hundred acres of land. But the Government has not taken it up so far. Therefore I submit that the plea of the Government that there is paucity of funds has no meaning because when they are able to spend crorees of rupees in other areas can they not spend some amount in Aland Taluka and take up the works which are beneficial to the agriculturists?

I never intended to say that if a project is taken up in other areas, they should be take up project of equal magnitude in Aland taluk also The Government has been spending huge amounts on Chitapura, Chincholi etc.. while they have neglected Aland, Jewargi and Sedam taluks, because of the fact, that opposition members were elected

(SRI D. B. KALMANKAR)

from those constituencies. Whenever the Ministers come there, they try to impress upon the electorate that may have not been able to get the project works taken up by Government, because they have elected an opposition member as their representative. Inspite of several representations and reminding the Government on the floor of this House, the Government is deliberately not taking up any works in Aland taluk.

Then Sir, I have been putting several questions regarding Court building for Aland taluk. Huge amounts are being spent for Court buildings at Bangalore and other places, but the long pending demand for a court building, a building for Bar and a room for litigants etc., in Aland taluk, for which there is a plan already prepared and the High Court has also pressed for, have not been taken up by the Government.

Similarly Sir, the Government is showing step-motherly attitude with regard to another medium project called the Kolani project and no amount has been earmarked or included in the budget presented to this House.

Further, in the Budget we find that out of Rs. 3,11,000/- under Buildings division, Rs. 1,25,000 is earmarked for Gulbarga; Rs. 1,50,000 for Afzalpur, and Rs. 2,15,000 for Chitapur. No amount has been earmarked for Aland taluk.

Then a sum of Rs 1,11,000 has been ear-marked for tanks, out of which, Rs. 1 lakh is to be spent on Chincholi taluk and the remaining amount to be spent in Afzalpur taluk. No mention has been made about the amount to be spent for other taluks including Aland.

In regard to Police quarters also, I have been urging upon the Government to atleast complete the works which are half-done in Aland taluk. Out of the total amount of Rs. 3,36,000 allotted for constructing police quarters, not a single pie has been spent in Aland taluk. The whole amount has been spent for constructing police quarters in other talukas like Gulbarga, Chincholi, Afzalpur, Shorapur and Kalburgi etc.

Time and again, I have been submitting to the Goverament that the present dispensary at Aland is insufficient and a new building for the dispensary is very much required. But I find that under public health Demand no amount has been spared for taking up the dispensery building at Aland taluk.

Therefore Sir, I feel that this Government is not having an impartial attitude in taking up the works of public utility. When the Government has not heeded to several representations made by the

members and other people of the taluk, one has to come to the conclusion that this Government is not interested in the welfare of the people. Here is the Government, which is of the Congress, for the Congress and always working in the interest of the Congress, only to better its chances for next elections. The Government has no phased plan to spend money equally in all constituencies. That being the case, I strongly oppose these demands and I feel that every pie spent is a mere waste, and is being spent on political considerations and the Government have no interest in the welfare of the people.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ದೊಡ್ಡನಗೌಡ (ಸಿರಗುಪ್ಪ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ವಿಜಯನಗರದ ಛಾನಲ್ಸ್, ಇನ್ನೊಂದು ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ನಾನು ವಿಜಯನಗರದ ಛಾನಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಟ್ಟೆಗಳು ಅತಿ ಪುರಾತನವಾದವು. ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದುವು. ಪ್ರಪಂಚದ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದಂಥ ಕಟ್ಟೆಗಳು. ಇವುಗಳು ಈಗ ಪೂರ್ಣ ಶಿಥಿಲವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾರೀಖು ೧೪ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ ರಂದು ಕೊಶ್ಚನ್ ಅವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ, whether the Government is aware that the Dam bits of Vijayanagar Channel at Kenchanagudda in Siruguppa Taluk are in bad shape resulting in heavy leakage ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ 'Yes' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆಯೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈವರೆಗೂ ಯಾವುದೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ.

ಈ ರೀತಿ ವೇಗ ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳು ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಮೈಲಿ ದೂರ ಬಂದರೂ ಇದರ ವೆಲಾಸಿಟಿ ಆಫ್ ವಾಟರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲೂ ನೀರು ಬರುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಸ್ಲೂಯಿಸ್‌ನಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೀರೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಬಹು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ಒಂದು ಕನ್‌ಸಲ್ಟೆಟೀವ್ ಕಮಿಟಿ ಹಾಗೂ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಮಿಟಿ ಈಗಲಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನಾಲಾವಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೪೦೦ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಪೆರಿನ್ನಿಯಲ್ ವಾಟರು ಇದೆ. ೧೨,೦೦೦ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ವೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ವಾಟರ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ೪೨,೯೦೦ ಎಕರೆಗೆ ಡ್ರೈ ಕಂವೆಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದೈನೂರು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪೆರಿನ್ನಿಯಲ್ ಸೋರ್ಸ್ ಆಫ್ ವಾಟರು ಸಿಗುತ್ತೆ ೧೫೦೦ ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ವಾಟರು ಸಿಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಡ್ರೈ ಕಂ ವೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಾಗು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಇದರ ಪೂರ್ತಿ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೇ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೫೬ ರಿಂದಲೂ ನೀರು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನೂ ೧೬ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬೆಟ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಕೆನಾಲಗಳಿಂದ ನೀರು ಹರಿದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ದೊಡ್ಡನಗೌಡ)

ಆಂದ್ರದ ಏರಿಯಾದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಟೆ ಮಾಡಿ ನೀರಿನ ವೆಲಾಸಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಮಾಡಬೇಕು ಸರಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಆಗಲೀ ಆಂದ್ರದವರೇ ಆಗಲೀ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವಾಗಲೀ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಕೆನಾಲೆ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಬೇಕಾದರೆ ಆಂದ್ರದವರೊಡನೆ ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡಿನವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ರೋಡುಗಳಿಗಾಗಿ ೪೦ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಿರಿಗುಪ್ಪಾ ಬಹು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಮಂಡಾದರೂ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ಇರುವ ನೀರಾವರಿ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಗಳ ಗುಣವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಾಟರು ಡ್ರೈ ಸೇಜು ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ವೇನಂಬರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲೂ ವಾಟರು ಡ್ರೈನೇಜು ಇರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಭೂಮಿ ಹಾಳಾಗದೆ ಉಳಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಟರು ಡ್ರೇನೇಜು ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ರೈತರ ಜಮೀನು ಹಾಳಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ವಾಟರು ಡ್ರೇನೇಜನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೆನೆ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಡಿ ಸಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಸುಮಾರು ೨೨ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಎ ಆರ್ ಸಿ ಸ್ಕೀಂ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಸುಮಾರು ಎರಡುವರೆ ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಸಹ ಇದು ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ರೈತರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವಾಟರು ರೇಟನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲುವೆಗೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ನೀರೇ ಬಾರದೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ವಾಟರು ರೇಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ರೈತರಿಗೆ ವಾಟರು ರೇಟು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೆನೆ. ಇನ್ನು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಕುಸೆಕ್ಸ್ ವಾಟರು ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೈನರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಯಾವುದಾ ದರೂ ಸ್ಕೀಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜಿನೀಯರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬರದೆ ಯಾವ ಸ್ಕೀಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತಾರೆ. ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಸರಕಾರದ ಜವಾಬುದಾರಿ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದು ತುಂಬಾ ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಮಾಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರಕಾರವೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉಡಾಳ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ರಿಂದ ೧೮೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಆಗಲೀ ಯಾವದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಾಜೆಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೈನಾಳ್ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಇದು

ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸೀಫೇಜ್‌ನಿಂದ ಅಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹಳ್ಳವನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಆ ಗ್ರಾಮವನ್ನೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಭಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗ್ರಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಿರಗುಪ್ಪೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೮–೨೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಗೆ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದಂಥ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಕುಂದುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಆ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮ್‌ನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪಿ. ಬೋರಯ್ಯ (ಬನ್ನೂರು) :—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಕೆಲಸಭಾಗದ ನಾಲೆಗಳು ಪುರಾತನಕಾಲದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಳೆಯದಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಇದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಖಾಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಸಾಗರನಾಲ ಮತ್ತು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಲದ ಏರಿಗಳು ಒಡೆದುಹೋದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ನೀರು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನಿಧಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಬಲಿತ ಪೈರಿನ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಕುಂಬ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಕರೆಗೆ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲುಕ್ಸಾನಾಯಿತು. ಈ ಎರಡು ನಾಲೆಗಳಿಂದ ನೀರು ಬಿಡುವುದು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನಿದಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೫-೧೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಾಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರದ ಪೈರನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆದೇ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಿ ನಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಿ ನಾಲದ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರ ಜಮೀನು ಇರುವುದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಲದ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಜಮೀನು ಇರುವುದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಡೆ ತೀವ್ರವಾದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನೀರು ಬಿಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು.

ಚೇರ್‌ಮನ್‌ರವರ ಆ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪಿ. ಬೋರಯ್ಯ :—ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯನಾಲ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಯ ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಇದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆಮಾಡುವುದು ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಜನರು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಕೈಹಾಕದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರು ಸಮರ್ಪ

ಕವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ನಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಗಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಯ ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲ್ಗಂಡಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮೇಲ್ಭಾಗದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ನೀರು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಂದ ತುರುಗನೂರು ಬ್ಯಾಂಚಿನ ಇಲೆವೆನ್ತ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ನಾಲಾ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ನಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನಾದರೂ ಈ ನಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೊರತು ಆ ಬಗೆ ಯಾವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ನಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ರೋಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು ಇರುವ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ದೀಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೀಪದ ಪ್ರಕಾಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮೋಟಾರುಗಳು ಸಹ ಬರ್ನ್‌ಆಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಮೋಟಾರುಗಳು ಬರ್ನ್‌ಆಗಿ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ರೈತರು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು ಬರ್ನ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಪುರಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ಬಲ್ಬುಗಳ ಬಿಲ್ಲಿನ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬಲ್ಬುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉರಿಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಸಹ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿರೈ (ಬಂಟ್ವಾಳ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈಗ

ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಂದರೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಅವರು ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ , ವಹಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧಾಂಶವನ್ನು ಎಂದರೆ ಮೈಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಂಡಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೈಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತ ರಸ್ತೆಗಳು ರೈತರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು ಹೋಗಿ ಅವು ರೈತರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರದಂತಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫ಮೈಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇದರಿಂದ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದಂತಹ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪೇಟೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ೨೫ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೫ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಪಕ್ಕಾ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇದಿನಬ್ಬ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾಣಿ ಉಲ್ಲಾಳ್ ರೋಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೫೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಆದನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಿವೈಜ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನಲ್ಲಿ ೧೦-೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ರಸ್ತೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರಸ್ತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಲ್ಲಾಳ-ಪಾಣಿ ಮಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಈ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆವಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇದೆ. ಇದು ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಮಂಗಳೂರು ಹೈರೋಡ್ ಮಂಗಳೂರು-ಪಪಲಿಸಿಕರ್ ರೋಡು, ಈ ರಸ್ತೆ ಐರನ್ ವೋರ್ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆವಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಬಂಟವಾಳದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು ಪಾಣಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಉಳ್ಳಾಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜು ಆಗಬೇಕು ಅದನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರಸ್ತೆ ನಾಡುರಸ್ತಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಇದು ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಮೈಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಮಿಕ್ಸ್ ಆಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬೆಳೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ)

ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ಲಾನು ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕು. ನೇತ್ರಾವತಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂತಾದ್ದು ಇದೆ. ಈ ನದಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬಾರದಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಳಗಡೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಳಗಡೆ ಸಾಲ್ಟ್‌ವಾಟರ್ ಎಕ್ ಲೂಷನ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಅಕ್ರಾಸ್ ದಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ರಿವರ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಸಾಲ್ಟ್-ವಾಟರ್ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಅತಿ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೇತ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಂಟವಾಳ್‌ಗೆ ೫ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಡ್ಯಾಮ್ ಹಾಕಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ೫ ಎಚ್.ಪಿ., ೬ ಎಚ್. ಪಿ. ಮತ್ತು ೧೦ ಎ.ಚ್., ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರು ಎರಡನೇ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಹಳ ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂಥಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಏನಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತೇಜನ ದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಪಂಪುಸೆಟ್ ದರವನ್ನು ೪೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೩೬ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ೭-೮ ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಬಾಗವಹಿಸಿದ್ದೆವೇ. ನಾವೂ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ೯೦ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೈತರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಿಾಟಿಂಗ್ ನಡೆದಾಗ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಫೀಸರಿಗೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಂದಿ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ನಾನ್ ಆಫೀಶಿಯಲ್ಸ್ ಜೊತೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಏಳಿಗೆಯಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೫. ೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ವಾಟರ್‌ಸ್‌ಪ್ಲೈ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ತಂದರೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನೂ ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತೆ ೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು

ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟುಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೊತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಿಗಟ್ಟಿ(ಭಟ್ಕಳ)ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ. ಬಂದರು ವಿಚಾರ,ಇದು ಪಕ್ಷೇತರ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆಚೆಯವರು ಈಚೆಯವರು ಎಂಬ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಪೊದಲು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ,ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂಬುದು ಒಂದೆ ಆಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದವು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಯಿತು, ಉತ್ತರಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆದರೂ ಸಹ ನಾವು ಈಗ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಇದಿನಬ್ಬನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕರವರು ಬಂದರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆ ನಾನೂ ಒಗೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಇದೆಯೋ ಏನೊ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಡೈನಾಮಿಕ್ ಪರ್‌ಸನಾಲಿಟಿ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಆದ ಡಾ.ವಿ ಕೆ.ಆರ್ ವಿ. ರಾವ್‌ರವರು ಬಂದರಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದರು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಾವು ಮರ್ಮಗೋವಾವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹೋಗಿ, ಕರ್ನಾಟದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇವರಿಂದ ನನಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಇದೇ ಚಿಂತೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮವರೇ ಆಗಿ, ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಆರಿಸಿ ಹೋಗಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಏಳ್ದಾಗ ಬೇರೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಇವತ್ತು ಬಹು ಮಂದಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ ಬಿಹಾರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಕಾರವಾರ ರೈಲ್ವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಪೂಣಾಚ್ಚನವರು ಏನಾ ಮೇಷ ಮಾಡಿದರು ಇದರಿಂದಲ್ಲಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡೈನಾಮಿಕ್ ಪರ್‌ಸನಾಲಿಟಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡೈನಾಮಿಕ್ ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇದ್ದರೂ ಏನು ಮಾಡಿದರು? ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮ್ ಆರ್ ಬಾರ್ನ್ ಗೆ ೀಟ್, ಸಮ್ ಆರ್ ಮೆಡ್ ಗ್ರೇಟ್, ಓನ್ ಸಮ್ ಗ್ರೇಟ್‌ನ್ಸ್ ಹಿಸ್ ತ್ರಸ್ಟ್ ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಬಂದರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯಾವ ನಿಗಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನಾನೇ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕಾರವಾರ ಬಂದರು, ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನ ಬಗೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ರಾಜ್ಯ ದೊಡ್ಡದು. ಚ್ಯಾರಿಟಿ ಬಿಗಿನ್ಸ್ ಅಟ್ ಹೋಂ, ಅಂದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರೈಲ್ವೇಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು. ಇವೆರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವೂ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದಾಗ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ ರೆಲ್ವೆಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಲೀಡರ್ಸ್, ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಏಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ? ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆ,ಅಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲವೇ?ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.ಕಾರವಾರಿನ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂಡ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಡ್‌ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ ರಿಸೊಲ್ಯೂಶನನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಮರ್ಮಗೋವದ ಬಂದರಿನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಮೀನಿನವರು ಏನು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ? ಅದು ಉತ್ತಮವಾದ ಬಂದರಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಲ್ಲದೆಖರ್ಚು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಲ್ಲದೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕಾರವಾರ ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್ ರೈಲ್ವೇ ಮಾಡಿದರೆ, ಹೊಸಪೇಟೆಯ ೧೭ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಪೊಗಿನ್ಸಯಲಿಟೀಸ್ ಅದುರು ಏನಿವೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರವಾರ ಬಂದರು, ಕಾರವಾರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ರೈಲ್ವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಪಾನಿನವರು ರಿಪೋರ್ಟ್

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲಿಸಟ್ಟಿ)

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು, ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಎನರ್ಜಿ ಇಲ್ಲ, ಡೈನಾಮಿಕ್ ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ತರುಣ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು, ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

೪ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿರು ಕಾರವಾರದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ಬಂದರುಗಳಿಂದ ಅದು ರಫ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿನರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹೊರಗಿನ ಬಂದರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅದಿರನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಸೆಂಟರ್‌ನಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಹೇಗೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅದಿರು ಉತ್ಪನ್ನ ನೂರಾರು ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ನಿ ನಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಲೆನಾಡು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಸೇತುವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪೆಚ್ಚು ಮೊಬಲಗನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳ ಸಾಗು ಆಗುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ ಟೀಲ್ ಎಂಡ್ ವಾಟರ್ ೧೫ ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೬೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೬೬-೬೭ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕೀಂ ೧೯೫೧ ರಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜಮೀನು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಇತ್ತೀಚೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ತ್ರಿಶಂಕುಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಆಗ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನ ಗೌಡ (ಲಿಂಗಸುಗೂರು) :—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀರಾವರಿ, ಜಲಾನಯನ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಂತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು

ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿದೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ, ರೋಡ್ ಮೈಲೇಜ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಸರಿಯಾದಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರೋಪ ಯಾರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನ್ನುಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ-ದಿವಸ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಶೇಕಡ ೮.೫ ರಷ್ಟು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ; ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾದ ರೋಡ್ ಮೈಲೇಜ್ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಷನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨೫ ಅಥವಾ ೨೬ ರಷ್ಟು ರೋಡ್ ಮೈಲೇಜ್ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೪೦ ರಷ್ಟು, ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨೬ ರಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ, ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೫೭ ಯೂನಿಟ್ ಪರ್ ಹೆಡ್ ಇದ್ದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ೩೧ ಯೂನಿಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾವು ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದುಳಿದ ವಿಭಾಗವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಉಳಿದ ವಿಭಾಗಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮೇಳೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆದರೂ ಸೂಮಾರು ೧೨—೧೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಶೂನ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ-ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇವತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧.೩ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಬಿದರ್‌ನಲ್ಲಿ ೩.೫ರಷ್ಟು ಇದೆ.

ಇದು ಎದ್ದು ಕಾಣತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಕಾಂಚಿಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಮಾಡುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ, ಸಣ್ಣ ತರಗತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಂಡೆ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡ-ಬೇಕಾದರೆ ಇದು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨ ಕೋಟಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಹಣ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ಮೇಲ್ಭಾಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಭಾಗದ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆ, ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಥೆ ಇಷ್ಟ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೊಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಹಿರಿಯ ಘನ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತಂದರೊ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ಣ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸ್ಪೋಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ)

ಮೈಸೂರು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅದರೆ ಇವರು ಈ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಮಾಣ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಮತ್ತು ಗಳಿಸಿದ ಲಾಭ ೫೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯ ಮತ್ತು ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಬ್‌ಲೆಟ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಂಟೆ ಬಂದು ತಿಂಗಳ ಮೆಲ್ಪಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಸ್ತೆ ವಹಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನತೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಶಪಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೃಷ್ಣ ಮೆಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ೧೯-೨೦ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಹ ಕೆವಲ ಎಡದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಲದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೆಕೆಂಡ್‌ಸ್ಟೇಜ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ವಿವಂಚನೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ರಾಯಚೂರು ಭಾಗದ ಜನರು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಚಾರಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾಳಿದ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಲದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ರಾಯಚೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ರಾಯಚೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೂ ಈ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ, ಹೇಮವತಿ, ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಬಿನಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು. ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಡದಂಡೆ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವೀರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಓ ಕೊಡುತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಇನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸೂಕ್ತವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ ಹತ್ತನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ರೈತರಿಂದ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜನ ಓ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಪಕಾರ ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಕನಿಷ್ಟ-ಪಕ್ಷ ೫೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೂಡಿಸತಕ್ಕ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದಲ್ಲ, ರೈತರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ತೆಗದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಿ.ಡಿ. ವರ್ಕ್ಸ್, ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿದ ರಸ್ತೆಗಳು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಮೇಯಿನ್ ಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೆಯಿನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಪರ್ ಮೈಲಿ ಮೇನಟ್‌ನೆನ್ಸ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೋಡ್ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ರೋಡ್ ಮೇನಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ಸ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ೫ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಂ ಒಂದು ನಿಯಮ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಿಂದುಳಿದುದ್ದು, ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಒಂದೇ ತರಹ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಗಳುಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೧೯೬೯-೭೦ರ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೂ ಅದರ ಒಂದು ಮೈಲಿ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿಂದುಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಹಿಂದೆ ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ, ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಾಗಲಿ, ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಉಪಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎನ್ ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶ್ರೀಂಗೆರಿ): — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಂಗನಗೌಡರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದು, ನಿಜ. ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದಾಗ ವಿಯೂರ್ ಘಟ್ ರೋಡನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ಏನ್ರಿ ವೀರಪ್ಪಗೌಡರೇ ನಮ್ಮ ಊರೇ ಹಿಂದುಳಿದುದ್ದು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೆ ನಿಮ್ಮದು ನಮಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೆಲ್ಲ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಅಂದರು. ಇದು ಅವರ ಜಾಪಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ೯ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ — ''ಬೆಂಬಲದ ಭದ್ರತೆ'' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆಯೊ ಹೊರತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಇವೆ, ಆ ಕಡೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳು ಇವೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಬಜೆಟನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ನೋಡಿ. ಪುಟ ೪೬೦ ರಿಂದ ೪೭೬ ರವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ೯೮ ಲಕ್ಷದ ೬೨ ಸಾವಿರದ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೋದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ೮೦ ಲಕ್ಷದ ೧೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದು ಯಾರು ನೋಡಿದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ)

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೊಸ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವುದೊಂದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ೧೦—೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಜ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಐಟಂ ಆಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ-ಬಾಳೆಹೊನ್ನೂರು ರಸ್ತೆಗೆ ೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಆದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮದು ಮಾತ್ರ ಸೇರುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಜ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹೊರತು ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು ಹೊಸ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನ ಕೆಲಸಗಳ ದರೂ ಬಜ್ಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮೊಯರ್ ಫಾಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಫರ್ಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಸೆಕ್ಟೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಂತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ೪— ೫ ಮೈಲಿ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಟಾರ್. ಮಾಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಇಂತಹದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗದೇ ಇರುವುದು ನೋಡಿ ನಮಗಂತೂ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಮಳೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದೇ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂತೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಸ್ಕೀಂ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎರಡು ಡಿಪ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೪ ಡಿಪ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಗಾಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಾಷ್ಯುಲೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ನಮ್ಮ ಆ ಕಡೆಗಿನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಮೈಸೂರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಬೇಕರಿ ಅಂತ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿರುವಾ ಹಾಗೂ, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಕೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿವರ ನಾವೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಅವರ ಭಾಗವೂ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗಬೇಕು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹಣ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಆಗತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ದಾಸರ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಆಗಬಹುದು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಟಿ ಮಾಡಿಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಅದರ ಕಂಟ್ರಾಕರು ಯಾರು ಎಂಬುವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಗಲಿ ಎಂಬ ಆಸೆಗೆ ಹೊನ್ನಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಈ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ತರುವುದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೧೧/೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ. ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು, ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದ ರಿವೈಸ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆರ್. ಸಿ ರೋಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಕೊಡಿ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಕೊಡಿ. ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಪಾಡಿ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಕೌಂಟರ್ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಅನುಮಾನ ಪಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು

ಅನುಮಾನ ಪಡುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಇದೆ, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದಾಗ ಸರಕಾರದವರು ನೀರು ಸರದಿ ಎಂದು ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಹರಿಯುವುದು. ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕುಐದು ವರ್ಷದ ಬಾಕಿ ಸೇರಿಸಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅಪೀಲು ಮಾಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅವರು ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೆ ಸಾಲಸೋಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೆ ತರ ಮಟ್ಟ ವಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಅಪೀಲುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರಬಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಸೇತುವೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ಲಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಪುನ: ಬೇರೊಬ್ಬರಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿದರೆ ಎರಡು ವರದಿ ಬಂದು ಒಬ್ಬರಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಂತರ ಬೇರೆಬೇರೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ವರದಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತರಲೆ ಬರುವುದು, ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾರರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಕುದೂರು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಎರಡು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಲಾಶಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಒಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಡನಾಡಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಹಣ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಕಪ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳ ಕೆಲಸ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಾ, ಅದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ಎಂಟುಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಿಂದ ಒಡೆದುಹೋಗಿರುವ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಡೆದಿರುವ ಅನೇಕ ಜಲಾಶಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನಾನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಈ ಪುನೆಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸದಸ್ಯರ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಅವರು ಹೇಳುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಶುಲ್ಕ ತೀರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಕಾವೇರಿ ಜಲಾಶಯ ಮುಂತಾದ ಜಲಾಶಯಗಳ ಬಳಿ ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ

(ಶ್ರೀ ಸೋಲೂರು ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ತುಂಬ ಅಂತರವಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ, ಪಿಕಪ್, ಮುಂತಾದುವು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲೇ ನಿವೇ ಅವಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು, ರೈತ ಉಳಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು, ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವಿರುಪೇರಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ ಕರವಾದವುಗಳು ಈಗ ಕರೆಂಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕರೆಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಕರಂಟಿನ ದರ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದೇ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷಕರವಾದುದು

ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೮ ಪೈಸೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಯುನಿಟ್‌ಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೮ ಪೈಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೪೭ರಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನಿಂದ ಪೂನಾವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಹತ್ವರವಾದ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಲಾರಿಗಳು, ಕಾರುಗಳು, ಇತರ ವಾಹನಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನ ಡಬ್ಬಲ್ ರೋಡ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಸಾವು ನೋವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ. ವಾಹನಗಳಿಗೂ ಭದ್ರತೆಯುಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲಬಹುದಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೂರುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾದುದು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ದೂರುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ದೂರುಗಳು ಬರುವುದು ಪೂರ್ಣ-ಭಾಗ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಇಲಾಖೆಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಈ ವೇದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಆಗಾಗ ಕೊಡುವಂಥ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಕಂದಾಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಪೋಲಾಗದಂತೆ, ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಭದ್ರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು, ಯಾರಾದರೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಾದರೂ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ

ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ದೇಶದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ : ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು ರಸ್ತೆಗಳು ನಾದುರಸ್ತಾಗಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೈಕೊಂಡು ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈ ಹಿಂದ್—

‡ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಯೋಜನೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದೀದಲೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ವತ್ಯವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದಯೆಯಿಂದ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಸದಾ ಕಾಲ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳೇನಿವೆ, ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಲಿ, ಕೇಳದೆ ಇರಲಿ, ಹಾಕಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಂಜೂರಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲಾ ಪೈರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅದೇ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ನಿಜವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೆದರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ರಮದಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋದವರು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ)

ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ನೀತಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

BUSINESS OF THE HOUR

Mr. DEPUTY SPEAKER :—The Hon. Member can continue tomorrow before the House adjourns, I want to make an announcement.

The Business Advisory Committee has suggested the following modifications in the programme for discussion of Demands for Grants—

(1) Discussion on the Demands for Grants relating to P.W.D. and Electricity will be contiued tomorrow also (Tuesday the 17th March 1970).

(2) Demands for Grants relating to Medical and Public Health will be taken up on Saturday 21st March 1970 along with other Demands scheduled for that day.

(3) Demands for Grants relating to Minister for Law, Labour and Parlimentary Affairs will be taken up on Tuesday, the 24th March 1970 and those relating to the Minister for Finance will be taken up on Wednesday, the 25th March 1970.

Other Demands will be taken up as per programme indicated already.

The House will now adjourned and re-assemble at 1-00 P.M. tomorrow.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday the 17th March 1970.

WD 14732—GPB—550—28-8-70

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, 17th March 1970.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore-1, at One of the Clock.

MR. DEPUTY SPEAKER [SRI D. MANJUNATH] in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral Answers were given)

TANKS INVESTIGATED IN CHICKMAGALUR DISTRICT

260. Sri M. MALLAPPA (Birur):—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state:—

(*a*) the tanks investigated by the Public Works Department (Minor Irrigation) in Chickmagalur District and the details of their estimate and the achkat of each tank investigated;

(*b*) the number of tanks sanctioned for improvement or restoration in Chickmagalur District?

SMT. BASAVARAJESWARI (Deputy Minister for Social Welfare) [on behalf of] SRI A.J. DODDAMATI (Minister of State for Minor Irrigation)]:—

(*a*) 32 tanks are investigated. The details are furnished *vide* Statement "A" placed on the Table of the House.

(*b*) 28. *Vide* Statement "B" placed on the Table of the House. Copies placed in the Mysore legislature library.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ;—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಆಚ್ಚಾದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ೩೨ ಕೆರೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ೧೯೬೬-೬೭ನೇ ಸಾಲಿಗೆ, ೧೯೬೮-೬೯ನೇ ಸಾಲಿಗೆ, ಸುಮಾರು ೫೪ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ;—ನನಗೆ ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ:— ಅವರಿಗೆ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡ್ ಆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ?

SRI M. MALLAPPA:—In view of the fact that we have received the list just now, I request you to hold over the question.

MR. DEPUTY SPEAKER:—The question is held over.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡರ ೩೫೫ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಎನ್ ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡರು ಹಾಕಲು ನಾನು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Copies placed in the Mysore Legislature Library.

UNAUTHORISED CULTIVATION OF TANK-BEDS IN MANDYA DISTRICT

385. SRI N. N. CHANNEGOWDA (Pandavapura) [on behalf of Sri B. DODDABORE GOWDA (Srirangapatna)]:—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state;

(*a*) the tank beds that are being cultivated without the permission of Government in Mandya District;

(*b*) the extent of tank bed area that is being cultivated in each of these tanks by encroachment:

(*c*) whether it has come to the notice of Government that the ryots are demolishing waste-weir of the tank every year so as to make the cultivated area not te be submerged;

(*d*) the total amount spent on the waste-weirs of these tanks every year;

(*e*) whether the achkatdars would be put to loss every year; if so, whether the Government will bear this loss;

(*f*) the action taken by them in respect of such persons?

SMT. BASAVARAJESWARI (Deputy Minister for Social Welfare) [on behalf of] SRI A.J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation):-

(*a*) and (*b*) *Vide* Statement appended.

(*c*) Yes

(*d*) No amount is spent.

(*e*) No.

(*f*) Suitable action has been taken as per Mysore Irrigation Act.

STATEMENT

				Area Acres Gts.
Mandya Taluk:				
1	Hunjanakere	...	...	39-12
2	Hanakere	...	...	15-02
3	Guthalu Kere	...	...	24-16
4	Malligere Kere	...	...	10-04
5	Lokasara Kere	...	...	12-07
6	Sundahalli Kere	...	...	25-00
7	Mangala Kere	...	...	20-00
8	Bellundagere Kere	...	...	30-00
9	P. Gowdagere Kere	...	...	30-00
10	Mandya Kere	...	...	25-00
11	Budanur Kere	...	...	25-00
Maddur Taluk:				
1	Doddarasinakere Village	...	...	40-00
2	Goluru Kere	...	...	45-39
3	Nambinayakanahalli Kere	...	...	25-30
4	Huligerepura Kere	...	...	25-12
5	Shankarapura	...	...	27-00
Malavalli Taluk				
	Nil			
Pandavapura Taluk:				
1	Damadahalli Kere	...	...	200-00
2	Sunkathonnur	...	...	4-00
Srirangapatna Taluk:				
1	Arakere	...	...	5-00
2	Alagudu	...	...	1-20
3	Dodda Arehalli	...	...	3-00
4	Bettihalli	...	...	3-20
5	Bannahalli	...	...	0-30
6	Seehalli	...	...	3-00
7	Thadagavadi	...	...	2-20
Krishnarajapet Taluk:				
	Nil			
Nagamangala Taluk:				
1	Bindanahalli Tank	...	...	4-00
2	Sanakahalli (Katte)	...	...	4-17
3	Ammanakatte	...	...	0-30

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ ಚನ್ನೇಗೌಡ;—ದಾಮದಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ? ಅವರನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಬಿಡಿಸಿ ಆ ಕೆರೆಯ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

†ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ;—ಆ ತರಹ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೫೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ.

Sri D. B. KALMANKAR:—May I know from when the lands are cultivated without the permission of the Government?

SMT. BASAVARAJESWARI;;—The actual date is not available.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ;—ಮೈಸೂರು ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಆ ತರಹ ನಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ವಾಣಿವಿಲಾಸ್ ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ, ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ತರಹ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದುದರಿಂದ ೫ವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ;—ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಆಜುಬಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಳು ಕೂತು ಅಲ್ಲಿನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ;—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ಕೋಡಿ ಒಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನಾದರೂ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕಾರಣರು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್;—ಈ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದೇನು ಕ್ರಮ? ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳನ್ನು ತಡೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ;—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೫೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಂದರೂ ಅದು ರುಜುವಾತು ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

†Asteriks indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ:—ಕೆರೆಯ ಕೋಡಿ ಒಡೆದಿರುವುದನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಈ ರೀತಿ ಕೋಡಿ ಒಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ:—ಏನಾದರೂ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಪರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:—ಅಲ್ಲಿ ಈರೀತಿ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಜನರಿಂದ ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ:—ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ:—ಈ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ:—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ:—ಈಗ ಆ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ —ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ:—ಈ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸಾಕೇ ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಬೇಕೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ:—ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಶಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇದ್ದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

AMOUNT SPENT ON FISHERIES ROADS

390. SRI B. BHASKAR SHETTY (Kaup).—

Will the Minister of State for Fisheries and Ports be pleased to state;—

(*a*) the extent of fisheries roads constructed so far in the State by the Department of Fisheries, Government of Mysore and total amount spent so far for these roads;

(Sri B Bhaskar Shetty)

(*b*) the years in which and the places wherein the roads have been constructed together with extent of roads;

(*c*) the department which is supervising and maintaining the repair works, etc., of the above roads after their construction;

(*d*) whether representations have been received from any one to hand over the supervision of these roads to P.W.D.?

Sri H. C. Linga Reddy (Minister of State for Fisheries and Ports):—

(*a*) (1) Length of Roads ... 70 Miles, 4 Furlongs.
(2) Tatal amount spent; Rs. 30·92 lakhs.

(*b*) *Vide* statement placed on the Table of the House. [Copy placed in the Mysore Legislature Library].

(*c*) Government have issued an order stating that supervision of roads and repair works, etc., should be looked after by the concerned taluk boards.

(*d*) Yes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ:—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪುನಃ ೩೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ:—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಲಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೇ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ:—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅವರ ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಉಡುಪಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ, ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ:—ಫಿಷರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಹಣವಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರೇ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಫಿಷರಿ ರೋಡ್ಸ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ವಿೂನನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಯವರನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಫಿಷರಿ ಆಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಹೋದಸಾರಿ ನಾನು ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಬೇರೆಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೨೦-೩೦ ವೈಲಿಗಳಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ ಯವರು ಈ ಫಿಷರಿ ರೋಡ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದ್ದಿನಬ್ಬ :—ಸ್ವಾಮಿ, ೭೬ ಮೈಲಿ ನಾಲ್ಕು ಫರಲಾಂಗ್ ಫಿಷರಿ ರಸ್ತೆ ಇತ್ತು. ಇದು ಮೀನು ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೀನುಗಳು ಕೊಳೆತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಯ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅರ್ಧಪಾಲು ಇವರು ಅರ್ಧ ಪಾಲು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಆಗಲಿ, ಫಿಷರೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇದರ ದುರಸ್ತನ್ನು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡಿ :—ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದ್ದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಸಂಪನಮ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗಾಗಲೇ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ :—ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಾವಾಗಿದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಫಿಷರೀಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹ ೧೫೦-೨೦೦ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಜನಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆ ಎರಡು ಮೈಲಿ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ರಸ್ತೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ :—ಫಿಷರೀಸ್ ಇಲಾಖೆವರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ರಸ್ತೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಉದಾರವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಮೈಲಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ೬೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ :—ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊವ್ಳುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ :- ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES :—These road have been named as Fishery roads. Naturally these have to be maintained by the Fishery Department. The Hon. Minister was pleased to say that the Taluk Boards are not in a position to take up these roads. For the last 3 years. No work has been done on these roads. Will the Government do the aspbaulting works and then handover these roads to the Taluk Boards ?

SRI H. C. LINGA REDDY :—That is what I have stated that it is under consideration of the Government.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :—ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಲಬಾದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೆ ಈಗ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕೂಸಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ರೈ :—ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನವರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಫಾರಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋಡಿನವರು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಆದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಾಕ್ಷರು :—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ರಿಸೋರ್ಸ್‌ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ :—೭೬ ಮೈಲಿ ನಾಲ್ಕು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಗೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ : ೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ೬೦ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಆದ ರಸ್ತೆಗೆ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಮೈಂಟೆನ್ಸ್‌ಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಸಿ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ :—ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೆಟಲ ರೋಡುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ :—ಒಂದು ಪೈ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾರ್ಡಲಿಲ್ಲ. ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ :—ಆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ :—ಐ. ವಿ. ಸಿ. ರೋಡ್ಸ್, ಆರ್‌ಸಿ., ರೋಡುಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಮೀನ್ ರಿಲೀಫ ರೋಡ್ಸು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಕ್ರಾಷ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣದಿಂದ ಫಿಷರೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮೈಲಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ರೀಪೆರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರು ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :—ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸದಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಯಾರು ಮೈಂಟೀನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಯಾಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡಿ :—ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ದೊರೆತರೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ, ದರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಆ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಮೈಲಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

SRI P. V. AITHALA :—Is it not a fact that the Government is very much interested in internal fishery roads than coastal roads ?

SRI H. C. LINGA REDDY :—The Government is interested both in internal fishery roads and external fishery roads.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಜಾಲಿಸತ್ತಗಿ :—ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರ ದಡದಿಂದ ಒಳನಾಡಿಗೆ ಬರುವಂಥ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ನವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

SRI H. C. LINGA REDDY :—We are discussing this matter with the Finance Ministry and also with the P. W. D. In case if there is any favourable response, this things will be done more easily.

APPOINTMENT OF I AND II DIVISION CLEKRS IN JUDICIAL DEPARTMENT

461. SRI P. V. AITHALA (Suratkal):—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleased to state :—

(*a*) Whether the Appointment to the cadre of I and II Division Clerks in the Judicial Department came within the purview of Mysore Public Service Commission from 12th December 1965 ;

(*b*) Whether it is a fact that there was no other authority functioning for appointments in the above cadre till 12th October 1965 as the State Level Recruitment Committees and Divisional Level Recruitment Committees were not made applicable to the Judicial Department ;

(*c*) Whether it is a fact that the direct recruitment by the Public Service Commission has been given effect to retrospectively from the date of the coming into force of the Judicial Services (Class III and IV Posts Recruitment) Rules, 1960 in the unit of South Kanara District only ?

SRI K. PUTTASWAMY :— (Minister for Law Labour and Parliamentary Affairs.)

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) No.

SRI P. V. AITHALA :—In answer to question (b) itis stated 'no' May I know who was the authority to appoint the I and II Division Clerks in the Judicial Department ?

SRI K. PTTTASWAMY :—The District and Session udge.

SRI P. V. AITHALA :—In answer to (c) it is stated 'no' Will the Government atleast see that the promotion given after 1965 be given with retrospective effect ?

SRI K. PUTTASWAMY :—There is no question of giving with retrospective effect.

BID FOR RIGHT TO SELL ARRACK AT COONDAPUR

467. SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coodapur)—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) the successful bid amount per month for the right to sell arrack in Coondapur taluk for the year 1969—70, as per auction held in May 1969 ;

(*b*) the date or dates on which the initial one month's bid amount deposit, the 3 month's bid amount deposit, and the subsequent monthly bid amount deposits where paid to the Government by the successful bidder from Coondapur taluk up to 31st December 1969 ?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance Planning and Youth Welfare.):—

(*a*) Rs. 1,05,500.

(*b*) Initial one month's deposits collected on 2nd May 1969. The 3 months bid amount deposit was made on 11th June 1969 through a Bank guarantee. The monthly bid amounts are being paid regularly within the due dates.

SMT. WINNIFRED F. FERNALDES :—May I know in what period the 3 month's bid amount should be deposited ?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE :—With in 15 days after confirmation of the auction.

SMT : WINNIFRED F. FERNANDES :—It is stated in the answer that initial one month's deposit was collected on 2nd May 1969, and the 3 months bid months deposit was made on 11th June 1969. Does it not mean the 3 months deposit could be made liesurely ?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE :—No, Sri. As soon as the auction is confirmed, the bidder has to deposit one months rent and in addition 3 months bid amount will have to be deposited with in 15 days after the bid is confirmed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ :—ಯಾವ ಯಾವ ತಿಂಗಳ ಹಣ ಯಾವ ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :—ನಿಖರವಾದ ತಾರೀಖು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ They have been paying regularly without any default.

INSPECTION CONDUCTED AT KUNTANAHALLI VILLAGE PRIMARY SCHOOL

494. SRI G. RAME GOWDA (Doddaballapur):—

Will the Minister for Education be pleased to state:—

(*a*) the strength of students in each class of Kuntanahally Village Primary School, Kasaba Hobli, Doddaballapur Taluk;

(*b*) the number of teachers posted to that school since 1967;

(*c*) the period for which of each such teachers has worked in that school:

(*d*) the number of inspections conducted by D.E.O., A.E.O., each year since 1967 (date-war information may be furnished)?

SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education):—

(*a*)

I	II	III	IV	Total
35	6	6	6	53

(*b*) 4

(*c*) (1) Sri S. Ullangaiah from 1st January 1964 to 31st July 1968.

(2) Sri K.Satyanarayana Rao from 30th October 1968 to 18th December 1968.

(3) Sri Munigangaiah from 31st January 1966 to 11th April 1969.

(4) Sri Chikkassiddaiah is since 23rd may 1969 and he is continued till now.

(*d*) Nil. However, the concerned Inspector of Schools undertook an inspectiom in 1967 and the concerned Deputy Inspector of Schools inspected the Schools in 1968 and 1969.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಾಗಿತ್ತು?

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯಸೋಗಿ.—ಒಬ್ಬರು ಟ್ರೈನ್ಡ್ ಸಬ್ ಟ್ಯಿಟ್ಯೂಟನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಟೆಂಪೋರರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ಕುಂಟನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ೧೯೬೭ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ರವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೇನು ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದಿ ರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯಸೋಗಿ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿಂಗಲ್ ಟೀಚರ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ರವರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ೨-೩ ಸಲ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೧-೧-೬೮ ಮತ್ತು ೬-೩-೬೯ರಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಎಇಒ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ಅವರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ಸಲ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮೂರು ಸಲವೂ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಆಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯಸೋಗಿ —ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿಂಗಲ್ ಟೀಚರ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ರವರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೨-೩ ಸಲ ಆ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಡಿ.ಇ.ಓ.ರವರು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಕ್ಲೋಸ್ ಆಗಿವೆ, ಮೊನ್ನೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಆದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಗಳು ಹೆಗ್ಗಣಗಳಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರುವುದು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕುಟುಂಬದವರು ೧೬ ಜನ ಡಿ ಇ ಓ ಆಫೀಸು ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ವೈಫು, ಮದರ್-ಇನ್-ಲಾ, ಸಿಸ್ಟರು, ಸಿಸ್ಟರ್ ಇನ್‌ಲಾ, ಬ್ರದರ್, ಬ್ರದರ್-ಇನ್-ಲಾ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಎಂಜಿನ್ ನೂರಾರು ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯಸೋಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಡಿ ಇ ಒ ರವರು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಶಾಲೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಅವರೇ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆಗದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಿಂಗಲ್ ಟೀಚರ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಊರಿನ ಜನರೂ ಸಹ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎನ್, ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯಸೋಗಿ.—ಅಂತಹ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

EDUCATED UNEMPLOYED GIRLS IN K.G.F.

528. SRI S. R. SHANMUGAM (K.G.F.).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleaesd to state.—

(a) whether the Government is aware that thousands of educated unemployed young girls are available in Kolar Gold Fields for employment:

(b) whether the Government has considered any proposal to provide employment opportunities for them in different units like electricity, radio mechanic, tailoring, typewriting, telephone and at the Industrial Training Centre at Kolar Gold Fields?

SRI K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs:—

(a) No survey has been made of the exact number of educated unemployed women in Kolar Gold Fields. However the total number of educated women applicants of Kolar District seeking employment assistance from the Employment Exchange, K.G.F. as on 31st December 1963 is 939.

(b) The Industrial Training Institute is a training institute, and imparts skills to the trainees which in turn helps them to get employment. Attempts are made to impart training in such skills as are currently in demand.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಪಣ್ಣಂಗಂ.–ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಪಾಸ್ ಆದವರು ಮತ್ತು ಫೇಲ್ ಆದ ಯುವಕರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ೯೩೯ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೆ ಜಿ ಎಫ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ರೇಡಿಯೋ, ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ಸ್, ಟೈಲರಿಂಗ್, ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಆಪರೇಟರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಕೊಡಲು ಕೆಜಿಎಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೋರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸೈನೋಗ್ರಫಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಸುಮಾರು ೯೦ ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಈಗ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

SRI A. R. BADARINARAYAN.—In answer to (b) it is stated that attempts are made to impart training in such skills as are currently in demand. The question seems to show the necessity of thousands of educated unemployed girls wanting to have employment. What percentage of the unemployed young girls are being given training in such skills ?

SRI K. PUTTASWAMY.—I am unable to say what percentage it represents. I have already submited to the House that about 90 girls are receiving training at Gowribidanur in Kolar District.

SRI BADARINARAYAN.—How does it solve the problem of thousands of educated unemployed girls ?

SRI K. PUTTASWAMY.–That is only an attempt to solve the problem.

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್ :— ಕೆ ಜಿ ಎಫ್ ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಹುಡುಗಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಗೋರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೆ ಜಿ ಎಫ್ ನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆ ತೆರೆದು ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಿರಾ?

SRI. K PUTTASWAMY :— I do not agree with the hon. members presumption that all these 939 girls belong to Scheduled caste and Scheduled Tribes. These girls are from the entire district and according to my estmate about 1/3rd of these girls may be from K. G. F. and some percentage may belong to Scheduled Castes and Scheduled Tribes. The facility for giving training to girls is not available in all the districts. Kolar distirict is fortunate in having such a training centre at Gowribidnur and only willing girls may join the training courses. Even in the Industrial Training Institute girls are not prohibited from seeking admission.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಷಣ್ಮುಗಂ :— ಗೋರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲೇನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಿರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆ ಜಿ ಎಫ್ ನಲ್ಲೂ ಕೊಡಲು ಆಕ್ಷೇಪವೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :— ಆಕ್ಷೇಪವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್:— ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಕಲಿಯಲು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೦-೩೦೦ ಜನರು ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

SRI K PUTTASWAMY :— That is matter for consideration.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ರೈ :— ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಐ ಟಿ ಐ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಮನವಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೂ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಇರಬೇಕು, ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ, ಅದು ಎಸ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಸಿ ಆಗದಿರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನು ಮಾಡಿದೆ? ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಕಲಿಯಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವಿರಾ?

SRI K. PUTTASWAMY :— That matter is under the active consideration of the Government.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಂ ತಮ್ಮಯ್ಯ :— ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಂಡಸರಿಗೇ ಬೇರೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಿರಾ?

SRI K. PTTASWAMY ;— The hon. Member seems to be very much frightened about ladies.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ :— ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ಶೇಕಡ ೫೨ ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಇಂಥ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರೈಂ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

MR. DEPUTY SPEAKER :— That Supplementary does not arise

LEAKING OF ERANAVODDU TANK BUND IN SALGAME HOBLI

540 SRI B. NANJAPPA (GANDASI) :— Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state :—

(*a*) the sanctioned estimated cost of the Eranvoddu in Salagame Hobli, Hassan Taluk and when the work was taken up for execution ;

(*b*) the up-to-date progrees of the work and to whom the work is entrusted ;

(*c*) whether it is a fact that the work has already been completed;

(*d*) whether it has come to the notice of Government that the tank bund is already leaking in several places :

(*e*) if so, the action the Government proposes to take in this behalf?

SMT. BASAVARAJESHWARI (Deputy Minister for Social welfare) [on behalf of SRI. A J DODDAMETI] (Minister of State for Minor Irrigation):

(*a*) Rs. 90,000.

The work was taken up in December, 1969.

(*b*) Total outlay to end of 31st December 1969 is Rs. 81,158. The work was entrusted to Sri Mudda Boyi Contractor on Tender basis.

(*c*) Not completid, but it is nearig completion.

(*d*) It is stated that there is only one leak at the 1st grade of the existing old bund and that no leaks are noticed in other grades of the newly filled breached position.

(*e*) The P. W. D. has taken action to close the leak.

ಶ್ರೀ ಬಿ ನಂಜಪ್ಪ :— ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ೧೯೬೯ನೇ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡು ೩೧ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೬೯ ರವರೆಗೆ ೮೧,೧೫೮ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೮೧,೧೫೮ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :— ಸುಮಾರು ೬೮-೬೯ ರಲ್ಲಿ ಈ ೯೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಿನ ಕೆಲಸ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ೮೧,೧೫೮ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ನಂಜಪ್ಪ :— ೧೯೬೯ನೇ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ೩೧ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೬೯ ರವರೆಗೆ ೮೧,೧೫೮ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :— ಆಕ್ಚುಯಲ್ ತಾರೀಖು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ :— ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಾಬೋಯಿ ಎಂಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದು ಯಾವಾಗ? ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು

ಎಂಜಿನಿಯರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಮವೇನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು? ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರೆ? ಯಾವಾಗ ಇವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ವಹಿಸಿದೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ ;— ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಎಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕಡೆ ಬ್ರೀಚ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

SRI H. N. NANJE GOWDA :— It is stated in the answer that the work was taken up in December 1969 and at the end of December 1969 there was progress made in the work to the tune of Rs. 81,158 out of the total estimated cost of Rs. 90,000. I want to know whether it is not a fact that this work work was executed by the Executive Engineer in his unofficial capacity and claimed the bills by presenting bogus vouchers?

SMT. BASAVARAJESWARI ;— That information is not available with me. But as far as the work executed by the contractor is concerned, there has been no breach in that portion of the work.

SRI. C. K. RAJAIAH SHETTY ;— On the face of the reply itself there seems to be something fishy about this matter. Is it not necessary to investigate the matter and take necessary action?

ಶ್ರೀ ಕೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ;— (ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ನಂಜಪ್ಪ :— ಈ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸವೇನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಎರಡು ಮೋಳೆ ಬದ್ದು ಏರಿ ಒಡೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಪೇರಿಗಾಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಪರ್‌ವೈಜ್ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :— ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷದ ಕೆರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡ ಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವ ಕಡೆ ನೀರು ಸೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಬೆಟ್ಟದ ಕಡೆ ಲೀಕ್ ಆಗುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಲೂಸ್ ಸಾಯಿಲ್ ಮುಂತಾದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ಲೀಕ್ ಆಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಸಡೆದಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಲು ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

[Some Hon. Members rose]

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬಹುದು

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ :— ಅವರು ಲೀಕ್ ಆಗುವುದನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಯಾರು ವಹಿಸುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :— ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವ ಕಡೆ ಬಿರುಕು ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

CONSTRUCTION OF A CAUSEWAY ACROSS NORTH PENNAR RIVER

560. SRI K. M. PUTTASWAMY (Chickballapur):—

Will the Minister for Public Works be pleased to state :—

(*a*) Since when the construction of a causeway across North Pennar river near Pogettihalli in Chickballapur taluk is pending;

(*b*) Whether it would be completed within a year;

(*c*) Whether any representation has been received for the construction of a causeway across Kumudvathi river near Puttaparthi in Bagepally Taluk;

(*d*) if so, the action taken ?

SRI BASAVARAJ MAGAVI (Deputy Minister for Public Works):

(*a*) Since about six years.

(*b*) After approval to the balance works, the work will be completed in about a year.

(*c*) Yes

(*d*) Its necessity is being examined

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :— ಒಡ್ಡುದಾರಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸ ಶುರುಮಾಡಿ ಆರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ, ಆದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು, ಪುನಃ ನಿಂತು ಹೋಗಿ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ :- ಇದು ನಾನ್-ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರಸ್ತೆ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಚಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಗಾಡಿಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಾದಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಬೇರೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರುಮಾಡಲಾಗಿ ೬೦ ರಿಂದ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯ್ಯೂ. ಡಿ. ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹಣದ ಅಭಾವ ವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:- ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಜನ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಪುನಃ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವೇನಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯೇ ? ಅಕ್ರಮ ಆಗಿದ್ದರೆ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮರು ಅಂದಾಜಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ, ಮಾಗಾವಿ:- ನಾನ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ರೋಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಇಂಥ ಕಾಸ್‌ವೇಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ರೋಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಕಾರ್ಟ್ ಸ್ಲಾಬ್ ಹಾಕಿ, ಚಕ್ಕಡಿಗಳು, ಬಂಡಿಗಳು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಾ ಸೇತುವೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದಾಗ ೬೦ ರಿಂದ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ:- ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅದರ ತೀರ್ಮಾನ ಏನಾಯಿತು ? ಈಗ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಕಾಶದ ಗಾಳಿಪಟವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ :- ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ತೀರ್ಮಾನ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರ ಯಾವುದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :- ಮಾನ್ಯ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ಅವರ ಮೇಲೂ ಬಿದ್ದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಬೀಳಬಾರದು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ :- ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದಾಗ ಇದು ನಾನ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ರೋಡ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ :- ಇದು ನಾನ್-ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ರೋಡ್ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೨೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೆಚ್ಚ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರವಿತ್ತು. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ನೋಡಿ, ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಫುಲ್ ಫ್ಲೆಜ್ಡ್ ಕಾಸ್‌ವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ೬೦ ರಿಂದ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Mr Deputy Speaker:- Questiones 582 and 703 may be taken up together.

DEVELOPMENT OF ROADS UNDER TUNGABHADRA PROJECT

582. SRI G, AMAREGOWDA (Sindhanur) :—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the total amount sanctioned for the development of roads under Tungabhadra Project Ayacut and the amount spent so far in the year 1969-70;

(*b*) the total mileage of road expected to be developed and the actual development made so far ?

SRI D. PARAMESHWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) (On behalf of SRI VEERENDRA PATIL (Chief Minister)

(*a*) The sanctioned estimated amount of the development of Roads under the Tungabhadra Project and the expenditure incurred is as under;

		Sanctioned estimated amount	Cumulative expenditure to end of 12/69	Expenditure during 1969/70 to end of 12-69
1	Tungabhadra Left Bank Canal (Raichur Side).	4,05,20,184	52,82,783	6,31,138
2	Tungabhadra Low Level Canal (Bellary side).	84,97,405	29,89,449	1,31,411
	Total ...	490,17,589	82,72,172	

(*b*) Total mileage expected to be developed and development made so far is as under :

		Total mileage to be developed		Mileage Completed so far	
		Mile	Furlong	Mile	Furlong
1	Tungabhadra Left Bank Canal	646	1	55	7
2	Tungabhadra Low Level Canal	178	0	19	0
	Total	824	1	74	7

CONSTRUCTION OF AYACUT ROADS UNDER THUNGABHADRA PROJECT

703 SRI THIRUMALADEVARAYA (Gangavathi) :—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) the amount earmarked for construction of Ayacut roads under Thungabhadra Project for Bellary and Raichur Districts;

(*b*) the amount that has been spent so far on these roads ;

(*c*) the roads that have been completed till now ;

(*d*) the roads that have been proposed (Talukwise information may be furnished)?

SRI D. PARAMESHWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation and Electricity) (On behalf of Sri Veerendra Patil, Chief Minister)

(*a*) The sanctioned estimated amount for development of Roads under Thungabhadra Project are as follows:

	Under Ayacut Development	*Under Market Complex*	*Total*
	Rs.	Rs.	Rs.
(i) Left Bank Canal (Raichur Side)	4,05,20,184	39,06,000	4,44,26,181
(ii) Left Bank Canal (Bellary side)	84,97,405	25,20 000	1,10,17,405
Total	4,90,17,589	64,26,000	5,54,43,589

(*b*) The amount spent so far :

	Cumulative Expenditure to end of December 1969	*Total*
(i) Left Bank Canal (Raichur Side)—		
(*a*) Ayacut Development	65,62,539	67,49,013
(*b*) Under Market complex	1,86,474	

(ii) L. L. C. (Bellary Side)

(*a*) Uunder Ayacut Development	29,89,449		29,95,432
(*b*) Uunder Market complex	5,983		
			97,44,445
(*c*) Bellary District (Right Side)		...	7
Raichur District (Left Side)		...	23

(*d*) *Vide* Statement placed on the Table of the House.*

(* Copy placed in the Mysore Legislature library.)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ :- ೫೮೨ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ(ಎ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೬೯ರ ವರೆಗೆ ಕ್ಯುಮುಲೇಟಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗಿರುವುದು ೫೨, ೮೨, ೭೮೩ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೭೦೩ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ(ಬಿ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ೬೫, ೬೨, ೫೩೯ ರೂಪಾಯಿ ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬಹುದು ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—If my friend puts the supplementary with regard to each question separately, I will be able to answer

ಶ್ರೀ ಎಂ ನಾಗಪ್ಪ :- ೫೮೨ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ (ಎ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೬೯ಕ್ಕೆ ರಾಯಚೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ೫೨, ೮೨, ೭೮೩ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೭೦೩ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ (ಬಿ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅದೇ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಗೆ ೬೫, ೬೨, ೫೩೯ ರೂಪಾಯಿ ಇದೇ ಅವಧಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸತ್ಯವಾದುವು ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬೇಕು ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—With regard to Q. No. 582, the statement is correct. With regard to expenditure on the Left Bank Canal the cumulative expenditure up to end of December 1969 is Rs. 52, 82, 783.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ : ಪ್ರಶ್ನೆ ೭೦೩ (ಬಿ) ಉತ್ತರ ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿ ೬೫,೬೨,೫೩೯ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೦೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎರಡು ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾವ ಅಂಕಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಹೇಳಬೇಕು.

SRI D. PARAMESWARAPPA :—As I stated the expenditure was Rs. 52, 82, 783.

SRI M. NAGAPPA :—Shall we take it that the answer to Q. No. 703 namely Rs. 65, 62, 539 is wrong and an incorrect statement made to this house ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—I suppose that it is a printer's devil.

SRI THIRUMALDEVARAYA :—Certain ayacut roads were taken up by the Irrigation, PWD and completed and now handed over to the regular PWD. Who is going to maintain these roads because the Irrigation PWD has not got any maintenance cess ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—The I.T. roads that have been completed have been handed over to the regular PWD. Till now there was no maintenance grant allotted to the regular PWD, but recently we have made certain allotments for maintenance of these roads.

SRI K. H. PATIL :—In the ayacut region there are many missing links because some of the land owners have objected to the construction of those roads. Will the Government in such cases acquire the land by paying compensation and construct the roads and complete the missing links ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—The compensation amount is also included while preparing the estimate for the road.

SRI A. R. BADRINARAYAN :—The Deputy Minister was pleased to say that the Irrigation tract roads have been transferred to the PWD for maintenance. Apart from the transfer of the roads, have any funds been transferred with these roads ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—Last year we had transferred certain funds for maintenance of these roads to the regular PWD.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ ; ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ಹಣ ಐದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಹ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸೇತುವೆಗಳು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಓಡಿ ಹೋದದ್ದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

SRI D. PARAMESWARAPPA : —With regard to the I.T. roads one difficulty is that the estimates were prepared long ago and now the rates have gone up and so the estimates have to be revised before the work is taken up. That is the difficulty for the department itself.

SRI H. SIDDAVEERAPPA :—The sanctioned estimates for all these roads have been given in both the questions. I would like to know when the sanctions were given and during what period up to December 1969 this expenditure was incurred and what will be the period whithin which these roads are expected to be completed ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—These roads are expected to be completed on a phased programme within the course of 5 to 6 years. Within that period they will be completed.

SRI H. SIDDAVEERAPPA :—When were these estimates made ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—Under the Right Bank Canal about 38 roads have been sanctioned; 34 roads in G.O. dated 23rd November 1959, 1 road in G.O. dated 25th March 1960, 1 road in G.O. dated 13th April 1961, 1 road in G.O. dated 5th January 1962 and 1 road in G.O. dated 15th December 1966.

SRI THIRUMALDEVARAYA :—May I know which roads were taken up under the market-complex and whether those roads were taken up with the concurrence of the Taluk Board or the Advisory Board ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—These roads have been taken up under the Market Development Programme sponsored by the Central Government at a cost of Rs 63 lakhs. Now they have granted Rs. 5 akhs for each road both on the right and the left bank canals.

SRI THIRUMALDEVARAYA :—May I know whether any roads have been taken up under the market complex in Raichur District ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—So far we have not taken up any roads under the market-complex. We have prepared an estimate and we are going to take up the scheme.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ :—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಟ್ಟು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೈಲೇಜು ೬೪೬ ಮೈಲಿ, ೧ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೧೭೫ ಮೈಲಿನಲ್ಲಿ ೫೫ ಮೈಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕನಿಷ್ಠ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ? ೫ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ೧ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಇದರಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಲೆಥಾರ್ಜಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಲ್ಲವೇ ?

SRI D. PARAMESWARAPPA :—On the information furnished to me there is no alternative but to concede that the progress is very slow. We will take necessary steps to expedite the progress.

SENIORITY LIST IN STAMPS AND REGISTRATION DEPARTMENT

655. SRI C. R. RANGE GOWDA (Magadi) :—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) whether they have prepared a seniority list of second division clerks in the Department of Stamps and Registration as on 1st November 1956 (If so, the same may be placed on the Table of the House) ;

(Sri C. R, RANGE GOWDA)

(*b*) the basis on which the promotions if any, are given ;

(*c*) whether it has come to the notice of the Government that there have been some irregular promotions ;

(*d*) if so, the action taken to set right the matter ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue) :—

(*a*) Yes, A list is placed on the Table of the House. (Copy placed in the Mysore Legislature Library.

(*b*) As per the seniority Rules.

(*c*) No.

(*d*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ : ಸ್ವಾಮಿ, ಡೇಟ್ ಆಫ್ ಎಂಟ್ರೀ ಇಂಟು ದಿ ಸರ್ವೀಸ್ ಮತ್ತು ಪೇ ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ೧೯೫೭ರ ನಂತರ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

SRI H. V. KOUJALGI :—Prior to 1967 these lists were divisionwise, but so far as the office of the Inspector General was concerned, it was Statewise. After that this is the second list.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ : ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೆಷನ್ ಆಗುವಾಗ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡ ಕೂಡದು ಎಂದು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಉಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

SRI H. V. KOUJALGI :—The suggestion made is not correct The present list is made as per the direction of the High Court in Writ No. 3 of 1966.

MR. DEPUTY SPEAKER :—Question Hour is over.

(questions for answers on the day, but not taken up)

INDO-DANISH PROJECT AT HESARAGHATTA

319. SRI MAHADEV BANAKAR (Byadagi).—

Will the Minister of State for Veterinary Services, Animal Husbandry and Dairy Development be pleased to state :—

(*a*) the total amount invested by the Mysore Government in Indo-Danish Project at Hesaraghatta ;

(*b*) whether it is a fact that the amount collected by the sale of dairy products is being credited to the Danish Director's account ;

(*c*) the type of agreement entered into by the Danish Government and the Mysore Government at the time of commencement of the project ;

(*d*) the action that is proposed to be taken in case the daily affairs do not take place according to the agreement ?

SRI G. B. SHANKAR RAO:–(Minister of State for Veterinary Services, Animal Husbandry and Dairy Development):—

(*a*) The amount spent so far is Rs. 31,58,537·59.

(*b*) Yes.

(*c*) The Indian Government and the Danish Government have signed an agreement containing 10 conditions.

(*d*) There is provision to take suitable measures.

UNAUTHORISED CULTIVATION OF LAND IN AGARA VILLAGE OF BEGUR HOBLI

642. SRI K. PRABHAKAR (Varthur).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the total extent of land being cultivated unauthorisedly in the tank-bed area of Agara Village in Begur Hobli, Bangalore South Taluk ;

(*b*) the number of persons who are paying T.T. fine etc., for the same and since when ;

(*c*) the number of times representations are given to Government in this behalf by the Villagers concerned ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

A. Gts.

(*a*) 12 05

(*b*) 14 persons since 1968-69.

(*c*) Once.

RECOGNITION TO TELUGU HIGH SCHOOL AT K.G.F.

531. SRI S. N. SHANMUGAM (K G.F.): —

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) whether Government have received any representation for recognition of Telugu High School at Kolar Gold Fields ;

(*b*) if so, the action taken in that behalf ?

SRI K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education).—

(*a*) Nil.

(*b*) Does not arise in view of reply to Clause (*a*) above.

2-00 PM

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ) :—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಸಾರ್ತಿ ಎದ್ದೆ, ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ನಂ. ೫೬೦ ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು:—ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆ) :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದೇನಾಯಿತೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

Re:—Damage to the Bridges across Tunga and Bhadra Rivers, and necessity of constructing new bridges.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ) :—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೀಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಜರೂರು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಬಳಿ ಇರತಕ್ಕ ತುಂಗಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಯ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆಗಳು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಸೇತುವೆಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅಪಾಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI K. LAKKAPPA (Minister for Public Works):—Sir, the existing bridges across Tunga River at Shimoga is about 100 years old. It is a brick-arched bridge with 16 spans of 50' each. It is located on the outskirts of Shimoga City, in furlongs 2-3 of Mile 171 of Bangalore-Honnavar Road. It is reported that such craks as would make the bridge unsafe for traffic have not developed.

The new bridge proposed is on a bye-pass to the Shimoga Town. The proposed new bridge is about one mile upstream of the existing bridge. The necessary preliminary investigations regarding the new bridge have been carried out and the approximate cost of the bridge including the bye-pass, may come to about Rs. 20.00 lakhs. It also includes the construction and improvements of about 2½ miles of approach road and acquisition of irrigated lands.

The State Government have agreed, in principle, for the construction of the new bridge. Due to the paucity of funds and due to the fact that the existing bridge is at present serving the needs of the traffic, the work has not been included in the Budget Estimates. The Shimoga Municipality has agreed during 1965 to contribute a lumpsum contribution of Rs. 2.00 lakhs for this work in annual instalments of Rs. 50,000 each. This amount can be collected from the Municipality in due course when the bridge work is sanctioned, subject to the availability of funds.

Bridge across Bhadra River in Bhadravathi Town:—

The existing bridge across Bhadra River in Bhadravathi Town is of about 50 years old. It is a brick-arched bridge with 13 spans of 50' each. It is located in the heart of Town connecting old and new towns of Bhadravathi at 8/160 mile of Bangalore-Honnavar Road. It is reported that such cracks as would make the bridge unsafe for traffic have not developed.

A new bridge has been proposed about three miles upstream of the existing bridge, with a view to provide a bye-pass to the main traffic, as there is a large volume of traffic on this bridge. The plans and estimates amounting to Rs. 16.15 lakhs have been got up for the new bridge. The estimate provides for 13 spans of 40' clear width, with 'T' beam and deck-slab R.C.C. superstructure with open foundations, and the construction of approaches to an extent of about 2½ miles.

The Town Municipal Council. Bhadravathi, in May 1968, have intimated that they are agreeable to pay a contribution of Rs. 2.50 lakhs equivalent to one-fourth the then estimated cost for this work. This work has been recommended to Government of India for their approval under the Programme of "Roads of Inter-State or Economic Importance". The work finds a place in the Budget Estimates for 1970-71 under "50. Public Works-Development Schemes-Original

(Sri K. LAKKAPPA)

Works-Communication-Bridges on the State Roads of Economic or of Inter-State Importance". It can be taken up for execution after the receipt of approval of Government of India. The necessary contribution can also be collected from the Town Municipal Council when the bridge work is sanctioned.

(Mr. Speaker in the chair.)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಬಳಿ ತುಂಗಾನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಕ್ರಾಕುಗಳು ಬಂದು ಅನೇಕಸಾರ್ತಿ ಅದಿನ್ನೇನು ಮುರಿಬಿಳುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಬಳಿ ತುಂಗಾನದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಾನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಾಕ್ ಅಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೈಪಾಸ್‌ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಸ ಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಒದಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಹಿಂತೇ ಕೆಲವುಸಾರ್ತಿ ವಿಪರೀತ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಆ ಸೇತುವೆಯೇ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಭೀತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೂ ಟ್ರಾಫಿಕ್ಕನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಹಾಗೆ ಹೊಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ಓವರ್ ಫ್ಲೋ ಆದದ್ದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇ. ಅಲ್ಲಿ ೨ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಿಂತು ನಂತರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆದೇ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ್ಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವ ಅಪಾಯಗಳೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER:—As a convention clarifications are permitted only to the Hon. Member who gives call attention notice and not to others. I am following the practice prevailing in the Rajya Sabha. I therefore request other Hon. Members not to seek clarifications.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ನಾನೂ ಮೊನ್ನೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡುಮೂರು ದಿನೆಗಳಾ ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಡಿಬೇಟನ್ನು ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಲ್ ಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಪೀಕರ್ ಧಿಲ್ಲನ್‌ರವರು ಆಲೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.... ಇದು ಜರೂರಾ-ದಂಥ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ.

MR. SPEAKER:—I have gone through the Regulations. In the Rajya Sabha, five Members can be signatories to a Call Attention

Notice. So, those five Members who are signatories are permitted to ask clarifications. The same convention is being followed here also. If Hon. Sri Bangarappa can spare some time to discuss the point with me in my Chambers, I shall convince him with authorities. Notwithstanding that, if he could persuade me that his view is acceptable, I would not hesitate in accepting his view. For the time being, I request Hon. Members Sri Abdul Khuddus Anwar and Sri Badri Narayan not to press for clarifications.

SRI ABDUL KHUDUS ANWAR:—Why should I not exercise my right to put a question ?

MR. SPEAKER:—I am sorry. I cannot allow him. The Hon. Member may give another notice.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಖುದ್ದೂಸ್ ಅನ್ವರ ರವರು ಭದ್ರಾವತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭದ್ರಾವತಿ ನಗರದ ಪ್ರಜೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸೇತುವೆಗಳು ನಗರದ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು;—ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನೀವೇ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧/೩ ಭಾಗದಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಬ್ರಿಡ್ಜನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವುದೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇದೆ. ನಾನೂ ಹೋಗಿ ಖುದ್ದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ೨ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಡ್ಜೆಟಿನಲ್ಲೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ರೋಡ್ಸ್ ಫಂಡ್ಸ್‌ಗೆ ಎಂದು ಅವರೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಪ್ರೂವಲ್ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೮ ಸೇತುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸೇತುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಐರನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದಿರಾ ? ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದು ಅವರಿಂದ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಸೇತುವೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

MINING OF RECORDS IN THE M.S.E.B

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು-ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ೨–೩ ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟಂಥ ಲೆಡ್ಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಂಪ್ಲಾಯಿ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್‌ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿಟ್ ತೀವ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಡ್ಜರ್, ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈರೀತಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಕ್ರಮವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ರ‍್ಯಾಕೆಟ್ ಹೊರಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತುಂಬಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸರ್‌ಛಾರ್ಜು ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸುಖವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದ್ದು ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಛಾರ್ಜು ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ಈಗೆತ್ತು ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಾಟರ್ ಛಾರ್ಜು ಮೂರು ಕಾಸನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ೧೦–೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದರ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಅವನಿಂದ ೫ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಲೆಡ್ಜರ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಂದ 'ನೊ ಅರಿಯರ್ಸ್' ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹೇಗೆಂದರೆ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿ ಟಿಕ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಪಕ್ಕ ಸೊನ್ನೆ ಹಾಕಿ 'ನೊ ಅರಿಯರ್ಸ್' ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೋ ಅವರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಿತು. ಬಿಲ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಟಿಕ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟರ್ ಬಂದು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಈರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈರೀತಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಕ್ರಮ, ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳುವುದು ಇದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಆದುದರಿಂದ ಇವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri SIDDAVEERAPPA:– This is a very serious problem that has drawn the attention of the whole State and particularly the consumers. It has stirred the people and they really do not know what to do; they are perplexed and they are in a dazed condition. We do not know what happened next minute. In the circumstances suggest that this Electricity Board must be immediately suspended and the Chairman must also be kept under suspension and investigation started. Until and unless that is done, we say you also have a finger in the pie.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್ ಶಾಮಣ್ಣ :–ಸ್ವಾಮೀ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಬೇಗನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ಶನಿವಾರದ ದಿನ ನಿನ್ನೆತಾನೇ ನನಗೆ ಇದರ ಸಮಾಚಾರ ಪೂರ್ತಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಮಗೆ ಇಂದು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳೋಣ ಎಂದರೆತಾವು ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೇವಲ ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ 'ಇನ್ನು ಳಿಯುವ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER :– The importance of this matter cannot be underestimated. The demands relating to that very same department are being discussed This pointcan also be rised in the course of the discussion. In fact the Hon Leader of the Congress(R) party Sri Siddaveerappa made a strong plea in support of the adjournment motion . There is also a specific rule in the Rules of procedure which says that whenever there is alternative opportunity available, it can be made use of Another thing I want to say is, this incident seems to have occurred three or four days back. I do not know what prevented the Hon. Member from bringing it earlier. I consider therefore, the matter is not one of such importance as to adjourn the normal work. I am sorry I cannot give consent the adjournment motion.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ :—ಸ್ವಾಮೀ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಬೇಗನೇ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು.

Mr. SPEAKER:– I have already admitted a Call Attention Notice given by Sri Mallappa and it will be included the Agenda in the very near future. In the Circumstances, as I have already ruled I am unable to admit the motion

Sri. SIDDAVERAPPA:– This is not a subject which can be discussed a by Call Attension Notice because we know the limitations under that. So I am requesting you not to stick to certain rules this is an important matter wherein the entire State is involved the life and property of the consumers are involed in this. you must have read in the papers that the ex—Chief Engineer of Electricity Mr. Hayath and others have expressed their concern that the interests of the consumers should be the prime concern of the Electricity Board which they are not safeguarding. There was a time when there were gems of people working there; now only corrupt people are at the helm affairs.

Mr. SPEAKER: After having considered everything I have given my ruling.

Sri H. SIDDAVEERAPPA: We request you to allow at least a substantive motion and give two hours for discussion.

Mr. SPEAKER It the hon member gives a fresh notice I shall consider it.

2 *Matter Under Rule*: 312, *Regarding Demand made by the Students of th veterinary college*

ಶ್ರೀ ಪಿ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ) : ಸ್ವಾಮೀ, ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಐದನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ವೆಟರ್ನರಿ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವೆಟರಿನರಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಎಂದರೆ ಅವರ ಗ್ರೇಡು ೩೫೦—೪೮೦ ರಂತೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೯೫ ರೂಪಯಿಗಳಿಗೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, ಶ್ರೀ ಎಂ ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣನ ಮತ್ತು ನಾನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜು ಹಾಕಿರುವ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕನ್‌ಸಿಡರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಅಧಿವೇಶನವಾದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳು ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲ್‌ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:

> There is absolutely no chanoe whatsoever of the state Government revising the pay scales of Veterinary Assistrnt Surgeons as demanded by the students of the Veterinary College who are currently on strike.

ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೇ ತಿಂಗಳು ೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕಾಲ್ ನೋಟಿಸಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

> I Would leke to assure the House that consistent with the financial resources of the State, the State Government would give utmost sympthetic consideration to the request of veterinary college who are representing on behalf of the Veterinary graduates of the Department. I hope with this assurance they will call of the agitation and the students will attend the college. Government would consider similar issues and come to a decision after the budget session is over.

ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುವ ಹೇಳಿಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದುಸರಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಭರವಸೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಮುಷ್ಕರ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನೇ ಆಗಲಿ

ಇವರು ಆರು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಲಿ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೆ? ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri G. B. SHANKAR RAO.— (Minister for the Veterinary and Animal Husbandry.

Actually there is no contradiction between what the Hon. chief Minister stated and what I have stated on the floor of this House. The demand of the Veterinary Graduates is that they should be given the benefit of pay scale that has been awarded to the Medical Graduates. So far as the pay scales are concerned, they have been recommended by the pay Commission. We thought that it was not possible to give the pay scale of Medical Graduates. The Veterinary Graduates met me and the Hon. Chief Minister and demanded the same pay scales of Medical Graduates. In addition to that they made some other demands. We said we shall consider their demands sympathetically except the higher pay scales. Finally we told them that we will consider other demands and come to a decision after the Budget Session. There is no difference between what I have said and what the Hon. Chief Minister said in the matter.

2-30 P. M.

Sri AZEEZ SAIT.—It is very clear from the statement read by Sri Venkatagiriyappa that there is some difference between what the Hon. Minister has stated in this House and what the Hon. Chief Minister has stated in the other House. I do not understand why the Minister has not understood this difference. There is a clear cut deviation in the statement of the Hon. Minister for Veterinary Services from what the Hon. Chief Minister has stated in the other House. The Hon. Minister for Animal Husbandry is misusing his power and going back on his statement just to please the Hon. Chief Minister. This is a fit case to be referred to the Privilege Committee.

Sri S. SIVAPPA.—The Hon. Minister says that he has assured the delegation that the Government would consider the demands after the Budget Session. Shall we take it as an assurance on behalf of the Government that the Government would take up this question and give a sympathetic consideration for all the demands after the Budget Session. You have already given a call to stop the strike. May I once again request the Government to give a call to the students to call off the strike with this assurance.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—The Hon. Leader of the Opposition is stating that the Government should consider the entire issue and to give an assurance to call off the strike. I have to make one thing clear.

(Sri G. B. SHANKAR RAO)

The Veterinary Graduates will have the benefit of new scales the Govern ment have sanctioned. There is a difference between the pay scale of Agricultural Graduates and these Veterinary Graduates. So far as the demands of these Graduates are concerned, the Government will sympathetically consider consistent with the financial position of the State, and we will consider them after the Budget Session;

Sri P. VENKATAGIRIYAPPA.—I am satisfied (Strike by some NGO's met the Legislator's Home)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ —ಸ್ವಾಮಿ, ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಎನ್. ಜಿ. ಒ. ಗಳು ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ ಹೋಂ ಮುಂದುಗಡೆ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ನಾನಾ ತರಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅವಾಯ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I assure the House that nobody will be allowed to disturb the Hon. Members.

Sri M. S. KRISHNAN:—I request the Chair to kindly direct the office to concerned to deliver the letters and telegrams addressed to the members in time. For instance some telegrams and letters addressed to my Vidhana Soudha Addrers are not being delivered to me. A very important telegram dated 4th March 1970 by the Secretary of the Communist Party, Hubli, has not been delivered to me. That telegram contained the attrocities committed in Hubli. It reads like this.

Mr. SPEAKER.—The Hon. member need not read the contents.

Sri M. S. KRISHNAN.—Similarly, another letter sent by a gentleman rom Bijapur was not delivered to me in time.

Mr. SPEAKER.—The point is that the Hon. member is getting telegrams sent to him in time !

Sri M. S. KRISHNAN.—I went to know whether any discrimination is made even with regard to the telegrams sent to us ?

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, now-a-days I feel that this Government is a Government of agitation, strikes, and hunger strikes, because nothing is solved unless there is agitation and cry. We do not know what course should be adopted. People are on hunger-strike before the Legislators Home. Do you want me to send all of them to your house ?

Mr. SPEAKER.—With regard to the point raised by the Hon. member Sri Krishnan, I do not know where the mistake lies If there is any mistake with my Secretariat, I shall look into it. If the mistake lies with the Postal authorities, the Hon. member my seek remedy with the Postal authorities.

With regard to the point raised by the Hon. member Sri Az ez Sait I wish to inform the House that people go on strike at their own risk and for their own benefit. As far as members are concerned, protection will be given to all Hon. Members.

Sri H. N. NANJE GOWDA.– Sir, the Chair can also pull up the Postal authorities if there is delay on their part with regard to the delivery of telegrams to Members.

Personal explanation by the Minister for Finance Planning and youth Welfare.

†Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance Planing and youth welfore):—

Sir, my attention was drawn to certain allegation made by the Hon Member Sri N. Huchmasthy Gowda during the course of his speech last Friday. I was not present when he made the speech, and I could not attend the Session the next day on account of my preoccupation in certain meeting. Therefore, I take this first opportunity to submit to you that the allegation made by the Hon. Member is entirely baseless.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I rise to a Point of order. I do not know whether the Hon. Minister is making a personal explanation.

Mr. SPEAKER.—He is permitted to make a personal explanation !

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The comments were made by Sri Huchmasthy Gowda during the course of general discussion. It was well within the jurisdiction and scope of the Minister concerned or the Government to be present on that day, note down the points and make a personal explanation. If this House is to wait for the pleasure of the Ministers, it amount to dereliction of duty on their part. It would not be proper to hear such personal explanation and therefore he need not be allowed to make a pers nal explanation now, and we are not prepared to hear him.

Mr. SPEAKER.—There is no point of order, The Hon Minister may please continue.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, I wanted to just submit to you that the allegation made by the Hon. Member is absolutely baseless. I do not have any financial interest in the said company nor any member of my family. I wish the Hon. Member had taken a little trouble to verify the veracity of his statement when he made such a statement on the Floor of this House. I might inform the Hon. Member that the particular company has not issued even its prospectus, and if he has some knowledge of the working of the company unless the

(Sri RAMAKRISHNA HEGDE)

prospectus is issued no shares are sold and no shares are sold to any public. It is only the promoters of this company that have so far contributed to the share capital. Under these circumstances, it is absolutely untrue to say that I have some interest in this company. If the Hon. Member is not satisfied, I have here signed a Transfer Deed : it says :—

> "I hereby transfer whatever the interest I have by way of shares or in any other manner in Mangalore Fertilizer Factory to Sri N. Huchmasthy Gowda, M. L. A., as a gift."

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I rise to a point of Order. Hon. Finance Minister is a veryintelligent man, I know I am really sorry that even the elementary principle of executing a Transfer Deed under a Registered Deed has not been followed by him. It is a mere scrap of paper ; it has no value. He has only transferred a scrap of paper.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE —Sir, I am prepared to take my friend Sri Siddaveerappa to the Sub-Registrar's office and make him the witness for the attestation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

Mr. SPEAKER —The Hon. Minister may transfer the entire thing in the name of the Hon. members.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, are we to consider that Chief Minister and the Finance Minister have fallen in love with Sri Huchmasthy Gowda ?

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇಬ್ಬರೂ ನನಗೆ ಅವರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆಯಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆ ಆಸ್ತಿ ನನಗೆ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಷೇರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಥವಾ ಏನಾದರೂ ಆದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಆದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅಗತ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ ರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರು ಇಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತಿಗಳಾಗಲೀ ಆಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಇಂತಿಂಥಾ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇಂತಿಂಥಾ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕಾಟ್ರವರ್ಸಿ ಏನಿತ್ತು ಅದು ಮುಗಿಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅಪಾದನೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪಂಜಾಬಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಕೈರಾನ್ ಮೇಲೆಯೂ ಬಂದಿತ್ತು; ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯ ಅಪಾದನೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ, ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆಯೂ ಬರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಬಂದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆಯೂ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಆಗಿದ್ದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಲ್ಲಿ ದೂರು ಹೋಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಲೋಕಪಾಲ್ ಅಥವಾ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಪಾದನೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಎಂದು. ಈ ಮಲಬಾರ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್,—ಇದಕ್ಕೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೬೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಪರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ಮೆಸರ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್-ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಆಫ್ ನಸಾವ ಅಂಡ್ ಭಾಮಾ, ಇದರ ಕೊಲ್ಕಾಬರೇಟರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳ ೫೨ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ದುಗ್ಗಾಲ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸೆರ್ಸ್ ಇದರ ಪ್ರೊಮೋಟರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member may please conclude.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, having permitted do not try to interfere in this matter. Should you not permit him to say atleast what he wants to say?

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member is not speaking on the relevant point.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದುಗಾಲ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ಗೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಟಿಕೆಟ್ ಫೇರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿಯವರ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಲಾಭ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—On a point of order, Sri. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಅಲಿಗೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ಮುಂತಾದುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಂದ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸಲು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ದಾಖಲುಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ, ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I uphold the point of order raised by Hon. Member Sri B. Ganganna. The only question is about the allegation that the

(MR. SPEAKER)

Hon. Minister for Finance Sri Ramakrishna Hegde had a big share in the Company. The Hon. Member Sri Hutchmasti Gowda is raising another point alleging that the Hon. Minister Sri Ramakrishna Hegde travelled in a plane etc., which is not relevant. This allegation was not made earlier. This House cannot afford to indulge in dialogues. I therefore uphold the point of order and request the Hon. Member Sri N. Hutchmasti Gowda to confine himself to the relevant point.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, to the extent the Hon. Member has made further charges I must be given an opportunity to make a personal explanation. The Hon. Member is telling a lie.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I rise to a point of order. When the Hon. Member Sri Hutchmasti Gowda has not yielded, how can the Chair permit the Hon. Finance Minister to speak?

Sri K. PUTTASWAMY.—The Hon. Member should say under what rule he is raising a point of order?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon. Minister does not know the rules, I will teach him, Sir, my point is that the Hon. Chair has ruled many a time that unless the Hon. member who is speaking yields, no other member is allowed to speak. The Hon. member Sri Hutchmasti Gowda did not yield and still Sri Ramakrishna Hegde is remitted to complete his statement.

3-00 P. M.

MR. SPEAKER.—I am very glad that a very senior Member like Mr. H. M. Channabasappa is raising this point of order. He has referred to a very good principle, namely that when a member is speaking he should not be inter upted by another member unless the member, speaking yields. It is a very good principle. I fully subscribe to it. I only feel that the Hon Member himself should follow this salutary principle.

The other point is, how I permitted the Hon Minister for Finance to Complete his statement I did not permit him. Before I could ascertain whether the Member speaking would yield, the whole thing was over in a matter of seconds. Therefore, there was no question of permission and every thing is in order I only request the Hon Members to do the whole business in a dignified manner. Let us utilise the time in the best possible way and I request Sri N. H. Gowda to confine himself to the point raised. Let there be no diversion There are other Hon Members who want to make their observations.

Sri M. S. KRISHNAN.—I rise to a point of order Sir The Hon Minister while speaking just now in answer to Sri N. Huchamasti Gowda, said that it was an absolute LIE. I would like to know whether it is parliamentary or unparliamentary. If it is unparliamentary, it must be expunged.

MR. SPEAKER.—Whether a word is parliamentary or unparliamentary has to be read in the context in which it is used. Here perhaps the Hon Minister must have used that word in order to describe what was said by another member. I do not think it can be considered unparliamentary.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, time and again you have held in this very House that the word LIE is unparliamentary and it should not be used in this House. I request you to kindly see that the ruling is revised.

MR. SPEAKER.—It the Hon Member convinces me, will revise my uling.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕನ್ ಕೊಲ್ಯಾಬೊರೇಟರ್ಸ್ ಒಲನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆಮೇಲೆ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯವರನ್ನು ಕೊಲ್ಯಾಬೊರೇಟರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂಥ ಮತ್ತು ಆಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಡಿಪ್ಲೊಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗುಟ್ಟಾಳ್ ಎಂಬುವರು ಒಬ್ಬರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ರಿಲೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿದುವು. ಹೀಗಾಗಿ ಆಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು ಏನೋ ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಈ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೇನು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ಹೇಳಲಿ. ಲೋಕಪಾಲ ಮತ್ತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಕ್ವೈರೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅವು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗ ಕಂಡ ಇದಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಚಾರಣೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಇವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

‡ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಪುನಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಭಿನ್ನೈಸುತ್ತೇನೆ ಆಪರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾತು ಬರಕೂಡದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂಗತಿಗಳೇ ನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಯಾವುದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲವೋ, ಅಂಥ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇದೆಯೆಂದು ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಡಿಪ್ಯುಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ರೆಪ್ಯುಟೇಷನ್ ಅನ್ನುವುದು ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನನಗಿರತಕ್ಕ ಈ ರೆಪ್ಯುಟೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಕಳಂಕ ಬರುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಾಲಾಯಕ್. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಬರೆಯಲು, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಫಾರಿನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಖಾಸಗೀ ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ಆ ಕಂಪನಿಯವರ ವಿಮಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮೋಸಮಾಡಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ)

ಮಾಡಿಸಲಿ, ಆದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರ ಮೇಲೋ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾರದೋ ತೇಜೋವಧೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ನಾನು ಫಾರಿನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ ನಾನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಯಾವ ತರಹ ನಿರ್ಣಯವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟಿ ದ್ದಾರೆಂದು. ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೂರಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆಮಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದು ಇನ್ನೂ ರಿಲೀಜ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ :—ಅವರಿಗೆ ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯುವುದು ಒಂದೇ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ :—ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಂಪನಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಷೇರ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ :—ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ.?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ :—ಅಷ್ಟು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರುವಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಂಪನಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದೆರೆಡು ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ ಅಕ್ವೆಜಿಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ :—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಟರಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ :—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಕಂಪನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವಾಗಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ :—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೇ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪುನಃ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಇದ್ದರೆ, ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ವಿಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾರಾಟಮಾಡಿದ್ದಾಗಲೀ, ಅವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಲಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಲಿ ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈವತ್ತೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹೋಂ ಮಿನಿಷ್ಟರಿಗಾಗಲೀ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಬರೆಯಿರಿ ನಮಗೆ ಹೀಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಇವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಸಿ.ಐ.ಬಿ. ಯವರಿಂದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ '' ಎಂದು ಕೇಳಲಿ ಸಿ.ಐ.ಬಿ. ಯವರಿಂದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ, ಇದು ನಿಜವಾದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1970-71-DEMANDS FOR GRANTS-DEMAND Nos. 6, 29, 30, 30A, 30B, 31. 31A, 32, 43, 45, 46, 47, 48, 50, 50A, DEBATE (Contd)

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪುರ).

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ)

ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೯ ಸಾವಿರ ೬೫೫ ಮೈಲಿ ಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ. ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಸಹ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳನು , ಮಾಡಿಸಿದ ಲಾಗಾಯ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಲಾಬಾದು ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು, ಮೋರಿಗಳು, ಕಾಲುವೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿವೆಯೋ ಅಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೫೦–೬೦ ಮೋರಿಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರೆಡು ಮೋರಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅಲಾಟಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವುದೇ ಕಡಿಮೆ; ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಬಂದಿದೆ ಐದು ಸಾವಿರ ಬಂದಿದೆ; ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಸ್ತೆಗಳು ನಾದುರಸ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅಮಾನುಷವಾದದ್ದು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ, ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ, ಇಲಾಖೆಯವರು, ಅನೇಕ ಡಿಪ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ರೋಡುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ನಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯನಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ಭಾವನೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಬಾರದು. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಲಿಂಕಾಗುವ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ., ಇಲಾಖೆಯವರು ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೫೫ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಲಿಂಕ್ ರೋಡ್ ಇದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದದು ಅಲ್ಲ. ಎಂಎಸ್‌ಸಿಬಿ., ಯವರು ತಮ್ಮ ಹೊಸಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ. ಯವರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣ, ಕಾವೇರಿ, ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನೂ ಇಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಆಕಾಶದಿಂದ ಬರುವ ಮಳೆರಾಯನ ನೀರಿಗೆ ಕರೆಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆರೆಗಳನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇವೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಗೌರಿಬಿದನೂರುನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಕರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಾದರು ಕೊಂಚ ಉತ್ತಮ. ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ ವಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ರೈತರು ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಆಶ ಪಡುತ್ತಾರೆ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ಯಾವತ್ತೂ ಸಾಲಗಾರರುಗೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಆದರೂ ಇಷ್ಟೇ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಗ್ಸ್ ಸಪ್ಲೈ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರಿಗ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ೫೦ ಎಕರೆಗೆ ನೂರು ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಹಾಕಲೀ ರೈತರು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು, ಪುನಃ ನೀವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರಿಗ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ ಪಲ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬೋರ ವಲ್ ಫೇಲ್ ಆಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ)

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೀರು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾವಿ ಖರ್ಚನ್ನು ರೈತರೇ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ತಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟಿಡದ ಬಾವಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆ ಆಷ್ಟಾದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹೊರತು ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಜೀಯಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ನೀವೇ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಟಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ರೈತರು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೭೪ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪಾಲಾರ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಆ ದಿನ ಅವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿಯತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಉಪ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಪಾಲಾರ ನದಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಅನೇಕಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಷಯ. ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬಿನ್‌ಲ್ಲಿಯೂ ತೆರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟಾರೀಫ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ವರದಿ ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಬಲ್ಲ. ಪರರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ.ಬಿ., ಯವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಬೆಂಕಿ ಪ್ರಕರಣ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನೋ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರು ಬಹಳ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರು, ಒಳ್ಳೆಯವರು, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕಳ್ಳತನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ! ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಉತ್ತಮರು. ಅವರು ತಾನೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಪಾಪ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ಸ್ ಆಡಳಿತ ಬಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೂರಲ್ ಎಕೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಇದ್ದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಈ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕಲ್ಕುಲ): — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿವಸ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಕೆರೆಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೀರು ಬಂದಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ

ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಆಫೀಸರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವರು ಇರುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಮು ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯೇನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರವರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ವಾಗಿದೆಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದಿದೆ, ಇನ್ನೂ ೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು; ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಎರಡೂವರೆ–ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಬಂದಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಂಪು ಭೂಮಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕಲೈಸೇಷನ್ ಆಗಿ ಇಷ್ಟೋ ದಿವಸ ಆಯಿತು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಬ್ಬರೂ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಾ ಊಟಮಾಡಿದರೆ, ಒಬ್ಬರು ಉಪವಾಸ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಲೋಕಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಅಂತ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದವನಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಅವರೇಜ್ ೫೦-೬೦ ಎಕರೆ ಅಂತ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ಅಂತ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನ ಮಾಡಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದೇವದುರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ಇವೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಬರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವೆ, ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಆಳತೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಈಗಲೂ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಟಾಪಲ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಏನೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಕೆಂಪು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕಲೈಜೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೈತರೇ ಆಗಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ):—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಪೈಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವೇಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು "ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನಿಮಿ ನಂಬರ್ ಒನ್" ಅಂತ ಅನ್ನುತಾರೆ; ಇದನ್ನು ಕೆಲವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನಿಮಿ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಅಲ್ಲ ನಂಬರ್ ೨ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಎಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ, ಲೋಕಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಇವತ್ತು ಇದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನಮಿ ನಂಬರ್ ೧ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವೇಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂತ ಕರೆಯುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನರಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ-

3-30 P. M.

ವಾಗಿದೆ. ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ? ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೭೦ ಕೋಟಿ ೮೦ ಕೋಟಿ ಹೀಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆದರಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಆಸ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆ? ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲವೆಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್-

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮೆಂಟ್ ಅನ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಸ ೧೮೭೪ ಕೋಟಿ, ನಾನ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ೧೧೬ ಕೋಟಿ, ಹರಕು ಮುರಕು ರಸ್ತೆ ಕಟ್ಟಡ ಮುಂತಾದ್ದು ಸೇರಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯದು ೯೯ ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೪೨೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಆಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸುಣ್ಣ ಹೊಡೆಯದೆ ಬಿರುಕಲು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳು ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಇಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಮೈನರ್, ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಎದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ಈ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು. ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುರಿದು ಬೀಳುವುದು, ಬಂಗಲೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ತಿಂಗಳು-ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವುದು, ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಒಳಗಡೆ ಇದ್ದರೂ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇಂಥ ಕಟ್ಟಡ ವಗೈರೆ ಸೇರಿ ೯೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಈ ರೀತಿ ಅಪವ್ಯಯ ನಡೆಯುವುದು ಸರಿಯೇ? ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾರಡೈಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಯಿದೆಯೇ? ಅನೇಕರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೈದಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇಲೂರು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೇ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿದೆ. ೬೫೦೦ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. ಮಿರ್ಜಾರವರು ಹಿಂದೆ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆದಾಯ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿಸಿರುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ನಾಗಮಂಗಲದವರೆಗೆ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದೇ ನೀವು ಮಾಡಿಸಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊರಕಲು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನವರು ಮಾಡಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಅವಧಿ ೧೯೨೪ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವುದು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ವಿರುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತ ಬಂದು ೨೨ ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದವರಾಗಲೇ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಪಿನಿ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ತಕರಾರುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗಿದೆಯೇ? ಇಂದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದೆಹಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಧೋರಣೆಯೇನೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೨೪ರ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಒಪ್ಪಂದವಾದಾಗ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಬಲವಾದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ಆಗ ಪ್ರಿನ್ಸ್‌ಲಿಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಯ್ತು, ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿ ಕೈಹಿಡಿದು ರಾಜಹಾಕಿಸಿದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಒಪ್ಪಂದವೆಲ್ಲಾಗಿದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲೋಪದೋಷವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ೨೪ರ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್‌ಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಿಂದ ಇಷ್ಟು ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ೪೫ ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್‌ಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿದೆ. ಇಂಥ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮೈಸೂರು ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಆರು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕಂಡರೂ ಕಾಣದಂತೆ ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಈಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆನೇ ಅವರು ಇಂದು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ನೀವು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದೀರಿ, ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸುವಿರಿ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದಪತ್ರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿದೆ; ಏಕೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದೆ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ೨೫ರ ಒಪ್ಪಂದವಾದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿವೆ, ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ, ಕೊಡಗು ನಮಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಕಾವೇರಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಮಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ೨೫ರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸರಿಯಾದ ವಾದಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದೆ, ಡಿ ಎಂ ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಂಧವ್ಯವಿದೆ, ತಮಿಳು ನಾಡು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕಾವೇರಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ, ಅದು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವದು, ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದು, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪೈಮನಸ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿರಬಾರದು ಎಂದು ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕರುಣಾನಿಧಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇಂದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲು ಅಡಿಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕುಳಿತು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಿದು. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಮದ್ರಾಸ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಏನೊಂದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಸಾಧನೆ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ. ಕೇವಲ ೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಃಖದಾಯಕವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ಪೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಹಸ್ರಾರು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಿಂದ ಐದಾರು ಸಾವಿರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಪಾಸಾಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದುಕಡೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಎಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೊ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕ ಯುವಕ ಇಂಜಿಯರ್ ಪದವೀಧರರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.? ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ, ಏನು ಕೆಲಸ ಬಂದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಎಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಏಕೆ ಇರಬೇಕು.? ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಇಷ್ಟು ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾಯಕರು ಇರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ, ತನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಎ, ಬಿ, ಸಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ಶರಾವತಿ ಮೊದಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 'ಎ' ದರ್ಜೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರೇ ಬರಬೇಕು. 'ಬಿ' ದರ್ಜೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಏಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಆವಾಗಲೂ ಹೇಳಿದೆ, ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವನು ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಯಾರು ಜೇಬು ತುಂಬ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪದವೀಧರರಾದ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ಇಂಜಿನಿಯರಾದವನು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವರಿಂದ ಜೇಬಿಗೆ ಹಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲ ಬೀದಿ ಬಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಎ' ವರ್ಗವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರು ಬರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲವರೇ ಕೆಲಸ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನೇರವಾದ ವ್ಯವಹಾರವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ರಾಚಯ್ಯ:-ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣಮಾಡಿದರು. ಈಗ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎನ್‌ರೊಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸಾಲ್‌ವೆನ್ಸಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್:—ಒಂದು ಕೋಟಿ, ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ್‌ವೆನ್ಸಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ವಗೈರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ: ಈಗ ಸಾಲ್‌ವೆನ್ಸಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್, ಶಿವಪ್ಪ: ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಜ್ಞೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಗದದ ಮೇಲಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಡಪಾಯಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಬೇರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಅಂಥ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವಿರುವವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಕಾನ್ಷಸ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್:—ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಒಬ್ಬ ಪದವೀಧರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬಂದ. ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಹಣ ಉಳಿಸುವುದಕೆ ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕುವ ಕಡೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಬೇಕು, ಗಾರೆ ಹಾಕುವ ಕಡೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಬೇಕು. ಅರ್ಧರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಂಥವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಪದವೀಧರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯ, ಸತ್ಯವಂತನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ ಡಿಗ್ನಿಟಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯ ಎಂದು ಬಯ್ದರಂತೆ.ಈ ಹೊತ್ತು ಒಂದುಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ,ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಸೂಪರ್‌ವೈಜರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಿರಣ್ಯಯ್ಯ ಅವರ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಇಂಜಿನಿಯರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಆಗಿರುವಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕಪುಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದರಂತೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ಇವೆ? ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲಾಭ ಬರುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಮಾಡಿರುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಲತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥ ತರಿ ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಮಾಡಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಬೆಟರಮೆಂಟ ಲೇವಿಯನ್ನು ರೈತನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಕ್ಕಿಂತ ಐದರಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಹೊರೆ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನ್‌ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತರಿ ಕಂದಾಯ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಪ್ರೊಜಕ್ಟು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಉದಾರಣೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ಮೇಲೆ ರೀ-ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ರಿವಿಜನ್ ಆಫ್ ರೇಟಿಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆದುದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ಇಲ್ಲವೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಪರೆಗೆ ಅದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. There is no planning. They do not know how to prepaer the estimate. Where is the storage to-day? ಯಾವ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಇಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನು ಹಣ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅವನು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪುಸ್ತಕ ವಿಮರ್ಶೆ-ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿಯ ಹಣ ದುರುಪ ಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಿಮೆಂಟ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ದಾರಿ ಒಡೆದು ಹೋಗಿ, ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಸೀಮೆಂಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಇವರ ಸ್ಪೋರ್ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದಾಗ ತಾಮ್ರದ ತಂತಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಒಂದು ಕೇಜಿಗೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ತಾಮ್ರದ ತಂತಿಯ ಬೆಲೆ ಇದೆ ಟಿನ್ ಗಟ್ಟಿಲೆ ತಾಮ್ರದ ತಂತಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವರ ಫಿಜಿಕಲ್ ಸ್ಟಾಫ್ ವೆರಿಫಿಕೇಷನ್ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ? ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ ಪತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಾಮಾನು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ದೆ. ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ೫೦ ಕೋಟಿ ಅನ್ಯಥಾ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಲಂಚದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನ ಏನು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಇದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎನೆಮಿ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್,

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವೇಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಬಹುದು, ಹಳೇ ಕಂದಾಚಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ನವೀನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೈದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೦೦ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ೭೦ ಕೋಟಿ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ (ದೇವದುರ್ಗ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು, ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಗಕೂಡದು, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಇನ್ನಿತರ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರಟೇರಿಯೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಡರ್ ಆಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಒಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆ ಯಾರು, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ೬೦೦ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಎಂದು ಅಪಾಯಿಂಟ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಈ ಅಪಾಯಿಂಟಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು? ನಮಗೆ ೪೦೦ ಜನ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಆದೇಶಹೋಯಿತು.

(Mr. Chairman Sri D. M. Siddaiah in the chair)

ಈ ದಿವಸ ನೀವು ಆದೇಶ ಕೊಡದೇನೇ ಹೇಗೆ ಆ ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ? ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ೪೦೦ ಜನರು ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಆ ೨೦೦ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗಬೇಕು ? ಈಗೇನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಖಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಏಜ್ ಬಾರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್‌ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಇಂಟೆಲಿಜಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರೇ ಸೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ೫೦ ಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ನಮಗೆ ೧೦೦ ಜನ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳು ಬೇಕು ಸಲೆಕ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರು ಒಂದು ನೂರು ಜನರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೋ ಯಾರೋ, ನಮಗೆ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ೫೦ ಜನರೇ ಸಾಕು ನಮಗೆ ೫೦ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಅವರ ಅವರ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೆಸ್ಟ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೇ ಇಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡ

ತ್ತಾರೆ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಜನರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ೫೦ ಜನರೂ ವೆರಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು. ಇಂಥ ಒಂದು ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟು ಉಳಿದವನ್ನು ಬೇರೆ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಳೆದೆರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಯಾವ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇವಲ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದೊಬ್ಬರದೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಹೌದು. ನಾಳೆಯ ದಿನ ಹೊರಗಡೆ ನೀವು ಕೇವಲ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲೇ ಕಾಲ ಕಳೆದವರು, ನೀವೇನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಜನತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಆಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಂದವರು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯವಾದವುಗಳೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಛೇರ್ಮನ್:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್:—ನನಗೆ ಇನ್ನು ಏರಡು ನಿಮಿಷ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ (ಎ) ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು (ಬಿ) ಕ್ಲಾಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು,.....

ಛೇರ್ಮನ್:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು,.....

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್:—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೇ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:—ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್:—ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನದು ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟಾಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಬೇಕಾದರೂ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ೧೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲೆ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಛೇರ್ಮನ್:—ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ವಿಪ್ ೧೦ ಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹತ್ತು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಲಾ ಅರ್ಧದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ೫ ನಿಮಿಷದ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಬದಲು ೧೦ ನಿಮಿಷದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ೪-೩೦ಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ೩-೪ ಜನರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬಹದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†SRI G. CHADRAKANTH (Bidar):—Mr. Chairman, Sir, while opposing the Demands placed before this House, I would like to offer certain suggestions. We are going to spend considerable amount over this Department; we have been spending huge amounts he itherto and when we look at the end of the year, I am really very much pained to see that the results are absolutely nil. The amount that we have spent has resulted in a waste. I would like to give concrete instances

(Sri G. CHANDRAKANTH)

one by one. We have been speaking here and what we speak is going on record and the records are building, but the suggestions given by us are neither considered nor looked into. Therefore we are a bit reluctant to make any suggestions and we feel that we are wasting our precious time and precious money of the people. Therefore, Sir, within the allotted time I would like to say a few words with concrete instances. I would also like to bring to your notice the way in which precious public money is being wasted in this department.

In regard to a bridge that has been undertaken to be constructed in Bidar District which is estimated to cost about Rs 25 lakhs, the work has been entrusted to one Lakshmi Chand Bhalchand who has not at all taken up any bridge construction works previously. No doubt, he is a big contractor, but he has so far not taken up any work of constructing bridges, as far as I know. Just because he is in the good books of the Ministers, he has been entrusted with this work. At one time, he had constructed a small bridge which all of a sudden fell down and the reasons he gave was that because of the rain, lightning and thunder, etc., it fell down and he has claimed compensation for the same to the tune of Rs. one lakh and odd. In fact, I went to the spot with the Assistant Engineer and enquired of the people as to whether there was any rain. I was told that there was neither rain nor lightning. I had put a question in this regard also. But, so far, it has not come up. I always see that whatever questions I put, do not come up before this House and after the session is concluded the repies are sent to my residence. The Government has also decided to pay the compensation claimed by the said contractor. Whenever I ask the Government as to whether this contractor has undertaken any bridge construction work, they say, he has undertaken such works. To my knowledge, Sir, he has not taken up such works at any time. Only to favour him, the work of constructoin of this bridge in Bidar District has been entrusted to this contractor.

In regard to minor tanks, a good number of tanks have been constructed, but not even a drop of water is stored in those tanks. Out of the command area of nearly 100 acres of the land, not even 5 acres of land are being irrigated.

Further, Sir, God alone knows whether the Government has constructed any pick-ups in Bidar District. As far as I know, pick-ups have not at all been constructed.

Then with regard to roads, the Government is not at all undertaking construction of new roads in Bidar District. Not only that, Sir, the Government is not even making efforts to repair the existing roads in Bidar District. The District of Bidar is completely neglected because of the reason that during the last general elections four seats

in the Assembly elections went to opposition parties. If this is the treatment shown towards Bidar District, then I feel, Sir, democracy is in peril.

I would like to appeal to the Hon. Chief Minister not to adopt this sort of attitude to neglect Bidar District which has been declared as a backward area. In spite of my repeated requests and suggestions to the Government to take up new works in Bidar District, Government has not given its attention to take up any works there. Sir, in States like Andhra Pradesh and Maharashtara, in the districts that have been declared as backward, the Government has been taking up works by special programmes to see that those backward districts are brought onpar with other districts in the tate. I would, therefore. appeal to the Hon. Chief Minister to at least take up some new works in Bidar District, so as to bring it on par with other districts of the State.

Then, with regard to unemployed diploma holders and Engineers in Civil and Mechanical, who are unemployed right from 1966, the Government has not done anything. Students are losing their interest to join the Engineering course and this year the Government had to close down the civil engineering clases in view of the fact that students were not forthcoming. I feel that these unemployed graduates should be encouraged and every priority should be given tothem to take upworks They shouid be entrusted with big works in Upper Krishna Project etc, and thus employment opportunities should te provided to those unemployed engineers. The Government has no doubt issued a circular stating that they sh uld be given preference while giving contracts etc. But the real position is that only the big contractors who have influence get these contracts. Only some uneconomical works are being entrusted to these engineers and diploma holders. Since there is no good incentive for these diploma holders and engineers, students are not coming forth to join the Civil Engineering classes.

In conclusion, I oppose these Demands and once again appeal to the Government to take up new works in Bidar District which has been declared as a backward area and see that it is brought on par with other districts in the State.

ಶ್ರೀ ಎ ಮುನಿಯಪ್ಪ (ಬಾಗೆಪಲ್ಲಿ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗತಾನೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಇದು ಎನಮಿ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಎಂದು ೧ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೯೪೭ ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಇದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನು ವುದನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ '' ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆ '' ಹೋಗಿ '' ಮುಲಾಮತ್ ಶಾಖೆ '' ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಏಕಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದಲೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಈಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ)

ನಂದಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸಿಮೆಂಟು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಿಮೆಂಟಿಗೆ ಬದಲು ಬೂದಿ ಬೆರಸಿಕೊಂಡು ಗೂಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಬರಬೇಂದು ಅವರನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೆ. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವೇನು ಎಂದು ಕೇಳೋಣ ಎಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬರಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಮ್ಮ ಗುಡಿಬಂಡೆ ಹಾಗೂ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸಾರಗಳು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಇವರು ಯಾವುದೋ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮನತಪಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡದಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೂ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು 'ಎ' ಕ್ಲಾಸು ಹಾಗೂ 'ಬಿ' ಕ್ಲಾಸು ಎಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಡ ಹರಿಜನರು ನಾಲ್ಕನೆ ಹಾಗೂ ಐದನೆ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಎಂದು ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರುಗಳಾಗುವವರು ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಬೇರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ 'ಎ' ಕ್ಲಾಸ್ 'ಬಿ' ಕ್ಲಾಸು ಎಂದು ಐದಾರು ಕ್ಲಾಸುಗಳು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರುಗಳು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರುಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಯಾರೆಂದರೆ ಸಬ್ ಓವರ್‌ಸೀಸಿರುಗಳು ಹಾಗೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳು ಎನ್ನುವಂತಹ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರುಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೇ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ರೇಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಂಜೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸದ ನಂತರ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಪಾಯವನ್ನು ಚೆಕ್‌ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆರ್ಡರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರ ಮೇಲೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಈಗ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಮುನ್‌ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಈ ರೀತಿ ಮತ್ತೆ ಆರ್ಡರು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ? ಇಂತಹ ಬೇಜವಾಬುದಾರಿ ಯುತವಾದ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಏಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ವೃಥಾ ಹಣವನ್ನೇಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು?

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ) :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಸರಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರಕಾರದ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕಂತು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರು ಸರಕಾರದ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ, ಆಡಳಿತ ಸಡಿಸತಕ್ಕ ವೈಖರಿ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಪರರ ಹಾಗೂ ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಬಾಬುಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ಆಟ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇವರ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ ಮತ್ತು ಇವರು ನಡೆಯುವ ದಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನೂರಾರು ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಮಹಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ನಿಯೋಗದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂಡ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಡನಾಡಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಚಾರ್ಯ ಕೃಪಾಲನಿ ಯವರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳೊಡನೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ :—

> 'Is there a Government in this Country? Is there a people's Government in this Country? If this is a Government, then this Government is a ruled not only by foolish people but also rogues.'

ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೆ ನಾದರೂ ಜೀವಂತ ವಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಅಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ತೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವೈಯ್ಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಡವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಕೆರೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಖಾತೆ ಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆ ಇದೆ ಈ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯತನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಥೆ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಇನ್ನು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ರೇಟಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ಮಾತುಕತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶವಾದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಹೂತುಹೋಗಿವೆ; ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಧಾರವಾಡ, ಕಾರವಾರ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಖಾತೆಯ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಲ್ತ್‌ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ; ಮಾನ್ಯ ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಷಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಗಳ ಪಕ್ಕದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸೊರಬದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಹ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಆಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತದ ದುರುಪಯೋಗ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಜನರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕಾಲ್-ಅಟೆಂಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ವರದಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ವರದಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಸತ್ಯ ಇದೆಯೋ, ಅಸತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಗುಮಾಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಎಂಬುವರನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈಗಾಗಲೇ ೧೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಪೋಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಷರೀಫ್ ಎಂಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರಿಗಿಂತ ಸೀನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರಿಗೆ ಆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕೊಡದೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಜನರನ್ನು ಇಂತಹ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯರು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೨೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಗ ಅಳಿಯ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿವೆ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ಸೇತುವೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ. ಮೋಸದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಸರ್ಕಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಇವರಿಗೆ ೨೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಆಗ ನಾವುಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರು ಇದ್ದರೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇರತಕ್ಕಂತ ಕಂಪನಿಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಇಂತಹ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು) :— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತು. ೧೯೬೬ ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು ಈ ಒಂದು ಲಿಮಿಟನ್ನು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾರೀಖು ೯ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು

ಸಭೆಯಂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ೧೯೬೬ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯವಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ೩೯ ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.೧೨೧/೨ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಮತ್ತು ೧೪ ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ದುರಸ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಲ್ಯಾಕ್‌ಡರ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವೇಸ್ಟ್‌ವೇರ್ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ,ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಸ್ಪೆಕ್ಟ್‌ನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾವರೀತಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಪ್‌ಸಮ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆಯಾಯ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲಂಪ್‌ಸಂ ಅಮೌಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೯೬೫-೬೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಗೈರೆ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೬೪ನೇ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಹೆಡ್‌ನಿಂದ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.ಈಗ ನಿಂತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ)

Period	Total expenditure in lakhs	Achkat in acres	Stabilisation in acres	Total acreage on Minor Irrigation in acres.
1	2	3	4	5
During I Five-Year Plan (1951-56)	415.31	16,876	2,59,877	2,76,753
During II Five-Year Plan (1956-61	673.72	41,963	1,11,441	1,53,404
During III Five-Year Plan (1961-66)	1,455.58	1,36,254	2,02,050	3,38,304
Annual Plan (1966-67)	424.76	45,761	71,187	1,16,948
Annual Plan (1967-68)	417.00	76,393	37,325	1,13,718
do (1968-69)	535.08	37,485	78,718	1,16,203
do (69-70)	515.00 Antici-pated	31,880 Antici-pated	23,720 Antici-pated	55,600 Antici-pated
Total	4,436.45	3,86,612	7,84,318	11,70,930

ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ೧೪.೯೯ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದೆನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲ ಇದೆ. ತಕ್ಷಣ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ. ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ಏನಿರಬೇಕು, ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಏನು ಇರಬೇಕು, ಎ.ಆರ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೋನ್ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಂದ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಎ. ಆರ್. ಸಿ. ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಣದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್

ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಗಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮತಿಯಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ನೋ ಲಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಟ್ರಯಲ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಕಂಡಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಾಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :— ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರದ ವ್ಯಾಕ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ವ್ಯವ್ಯಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಹೇರಳವಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅವರ ಸಹಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಹಣವನ್ನು ಅವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಪತ್ತು ನೀವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಹಕಾರ ಕೊರಿದರೆ ಸುಮಾರು ೪೦-೫೦ ಸ್ಕೀಮನ್ನಾದರೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಗುಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಾನಾರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು, ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸ್ಮಾಲವಾಗಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶ್ನ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೀಪೇರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ನಿಗಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಒಂದು ಕೆರೆಯ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾವು ಯಾವ ಕೆರೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಏರಿಯಾ ನೋಡಿದೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುಕೂಲ ಬಂಡಿಪುರದ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಒದಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿರದ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮದ್ರಾಸ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಮಾರು ೯ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ. ಈ ಮಂಗಳ ಕೆರೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಲ್ಲೂರು ಅಮ್ಮನಿಕರೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೭೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಮೈಸರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಎಂದು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಿಸಟ್ಟಿಯವರು ಕಾರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಜಮೀನು ಸವಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸಪ್ಪರಾಜೇಶ್ವರಿ)

So far 56 schemes costing Rs. 50 lakhs have been completed to protect 6576 acres. 22 schemes at a cost of Rs. 41,74,000 are under execution. This will protect 5739 acres. Further three schemes at a cost of Rs. 3,31 lakhs are sanctioned for protecting 494 acres. Plans and estimates for 11 schemes are got up at an estimated cost of Rs. 34,37,000 for protecting 3060 acres.

ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರ ಟೀಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಕಟ್ ಮೋಷನ್ಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯದು ಅಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಫೇಸಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿಲ್. ಓವರ್ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕಟ್‌ಮೋಷನ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಟ್ ಮೋಷನ್ಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿತಂತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಶನ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತೀ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಸುಮಾರು ೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಆದ ಹಾಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು, ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೆರೆಗಳು ರೆಸ್ಟೋರೇಶನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹತ್ತಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆದರೂ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರೇಶನ್ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಮತ್ತು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಹಣ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೇನು ಕಾರಣ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಟೈಯಲ್ ಮೆಥೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಎಆರ್‌ಪಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಪಾಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಅದಲ್ಲದೆ, ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸೇರಿದೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ! ಇನ್ನೊಂದು ನೋ ಲಾಸ್ ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಟಬಲ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಶನ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ:—ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯನಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈಗಾಗಲೇ ರಿಪೇರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಮೈಂಟ್‌ನೆನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ೨-೩ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಈಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು— ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನುಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸ್ಪಾಟುಟರಿ ಪವರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

5-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :— ೬೮-೬೯ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಕ್ಸ್ ಈಗ ಆಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂತು, ೧೯೬೯-೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎ.ಆರ್.ಪಿ. ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಕ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಬೆನಿಫಿಷಿಯಲ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಅವಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಆಗದೇ ಇರುವ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಗಬೇಕೋ ಅಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :— ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಉತ್ತರ ಮುಗಿಯ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ :— ೫-೧೦ ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಪರವಾ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :— ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ :— ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಂಟೇನ್ಸ್ ಗೋಸ್ಕರ ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ನೇಮಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಆತಂಕವಾಗಿದೆ. ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ :— ಅದು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ (ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಂದರುಗಳ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು):— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಂದರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬೇಡ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವೇ ಸಾಕು ನನಗೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಂದರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರೆಲ್ಲರನೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ)

ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಂದಾಜು ಆಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೪ ಕೋಟಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಈ ಬಂದರಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ೩೦ ಅಡಿ ಆಳದ ಬಂದರನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಸಾ ದು, ೫೦ ಅಡಿ ಆಳದ ಬಂದರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಿನ್ನೆ, ಇವತ್ತು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹಾರ್ಬರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕುದುರೆಮುಖದ ಅದಿರು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದಿನ್ನೂ ಪತ್ರ ಮುಖೇನ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಬಂದರುಗಳು ನಿಲ್ಲುತಕ್ಕ ೪೯ ಅಡಿ ಆಳದ ಬಂದರನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾರವಾರ ಬಂದರಿನ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ವಋತು ಬೃಹತ್ ಬಂದರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ, ಈ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಹೊಸಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಅದುರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ೧೫೦ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರು ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾರವಾರ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ ೮ ಪೌಂಡಿನಷ್ಟು ರವಾನೆ ಚಾರ್ಜಸ್ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈಲು ಹಾಕಿ ಈ ಬಂದರನ್ನು ಬೆಳಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಉಂಟು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಿತ್ಸುಯಿ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಈ ಒಂದು ಬಂದರನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಇದು ಸರ್ವಋತು ಬಂದರು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಬಂದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಅಂತಸ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ೨೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರನ್ನು ರೈಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಕಂಪನಿಯ ಪರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಾಲಿಸತ್ತಿಯವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉಳಿದ ಮೈನರ್ ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಭಟ್ಕಳ್, ಹೊನ್ನಾವರ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಇವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಬಂದರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಷ್ಟು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಿನಿಮಂ ಲೈಟ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾವಿಗೇಷನ್ ಏಡ್ಸನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರ್ಗೊ ಫ್ಲೋಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಫಿಷರಿ ಹಾರ್ಬರ್‌ಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲ್ಪೆ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾವರ ಬಂದರುಗಳಿಗಾಗಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಬೃಹತ್ ಮೇಜರ್ ಬಂದರುಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ೧೯೭೩ ಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ

ಕೆಲಸಗಳು ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಸಣ್ಣ ಬಂದರುಗಳೂ ಸೇರಿ ೧೬ ಲಕ್ಷ ೪೫ ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸುಮಾರು ಎಂಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುವಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇದರ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ೬ ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮು ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಅದಿರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ರವಾನಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಎಂ. ಎಂ. ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಟಿ ಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾದ ಇತರ ಬಂದರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತು, ಬಂದರುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೂ ತೀವ್ರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫಿಷರೀಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಫಿಷರೀಸ್ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕಂಗೋ ಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಹಣ ಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥಹ ವಿಷಯ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ವಾಟರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಕಾರವಾರ ಪೋರ್ಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಡಿಸಿ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು);— ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅವಿರತವಾಗಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಳಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಇದೆ. ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನಕರ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆ ಮೇಲೆ ಕಟುವಾದಂಥ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕಟುವಾದಂಥ ಟೀಕೆ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವಾದರೂ ನಾನು ಸಹ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದಂಥ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಅವರು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಜ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ. ಈ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಸಹ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ಧಟತನದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ. ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಕಾರವಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನೀಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ನಾನು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೧೯೬೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೋಡ್ಸ್ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಸೇರಿ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೮೧ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೪೨ ಸಾವಿರ ೫೬೦ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ೩೯ ಸಾವಿರ ೨೭ ಮೈಲ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರದ್ದನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದೆಂದರೆ, ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಇದೆಯೋ ಆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ, ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದ ಅವರೇಜ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ)

ಚಿತ್ರದ ಮೇಲೆ ಳಳ, ಮೈಲಿ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ, ೫೩ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆ-ಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ೫೩ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಸೆ ಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀಪೆ ಅಂತ ನನಗೂಹೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರ ಶ್ರೀಮಾನ್. ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಾಗೆ ಮೊಣ ಕಾಲು ಉದ್ದಗುಂಡಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾವುದೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಿರಬಹುದು ಮಿರ್ಜಾರವರ ಕಾಲದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಿರ್ಜಾರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಿವೆಯೋ ಆ ರಸ್ತೆಗಳು ಈವೊತ್ತು ನಾಲ್ಕಾರು ಪಟ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಟಾರು ಹಾಕಿದ್ದು ಮಿಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಟಾರು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲವು ಈಗ ಉತ್ತಮ ಮೆಟಲ್ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದಂಥವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಅಹಮದಬಾದಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೨೭ ಸೇತುವೆಗಳು ಇದ್ದದ್ದು ಇಂದು ೫೭೭ ಸೇತುವೆಗಳು ಆಗಿವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸೇತುವೆಗಳು ಸೇರಿಲ್ಲ, ೧೦೦ ಅಡಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಗಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಮೇಜರ್ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ೧೩ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೯೦ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಂಜೂರು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಸಹ ಹಬ್ಬಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶೆಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೂ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ೧೨ ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಆಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಇದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಹಣವ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವಾಗ ತಾವು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವಾಗ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮೇಂಟೆನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಖರ್ಚು ಮಾಡತ್ತಾರೆಯೋ ಆದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ ಅವರು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಏಕೆ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದೆನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಕೆಲಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಈ ಕಂಡೀಷನ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ನೋಡುವವರು ಇದ್ದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಟಿಫೈ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭೀತಿ ಇರಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಇತರ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ

ಇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಇವು ಕೊನೆಯ ಹುತದ ರಸ್ತೆಗಳು, ಗ್ರಾವಲ್ ರೋಡ್ಸ್ ಆಗಿ ಉಳಿಯ ಬೇಕೇ ಹೊರತು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೮೦ನೇ ಸಾಲಿನ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು ೨೪೧೮ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿ ಕೇವಲ ೭೯೮ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಸುಮಾರು ೧೩ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ೩ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಹುಶಃ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿ, ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮೀರಿ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು, ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಎಡವಿ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿಯಾರು ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಮನ್‌ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಡವಿ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ: ಯಾರನ್ನೂ ಫೇವರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಫೇವರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಂಜನಗೂಡಿನ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಖಾಸಗಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕು ಇದೆ, ಅದು ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್. ಆದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಂಕುಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು, ಆದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಯಾವ ಕೇಳಿಕೆಗೂ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೆನೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗಲೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೇ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಪಾದನೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

5-30 P M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇಲಾಖೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ: ೬೦ ಮೀಟರ್ ಇರಬೇಕು, ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓವರ್‌ಲುಕ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ, ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾನೂನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಫೇವರ್ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ —ವರ್ಗಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ಗಮಾಡುವರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ವರ್ಗಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುವರು ಅಷ್ಟೇ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ವರ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾ ಸಹ ನಾನು ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದೇನೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಮೀರಿ ಏನು ಮಾಡುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗತಾನೆ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಾಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇಂದು, ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಎಂಜಿನಿಯರು ಯೋಗ್ಯರು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಕಟ್ಟಾನಿಟ್ಟಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾರೋ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ: ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ೫ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಖಿದೀಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಊರಿನಲ್ಲೇ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ನಾನು ಒಂದುವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಯಾರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತೋ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವವರ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ವರ್ಗಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಸ್ತಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬಿಗಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ನಿಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಅನೇಕರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) :—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಯ ಕಡಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೇನು ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಹಳ ಭಾಗ ಜಮೀನು ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನದಿಗಳ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಇಂದು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ, ಆದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೬೮-೬೯ರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು

ಹದಿನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ೧೯೬೯–೭೦ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಂದಾಜಿದೆ, ೧೯೭೦-೭೧ಕ್ಕೆ ೧೬ ಕೋಟಿಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ನಾವು ೨೦ ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನದಿ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಕಬಿನಿ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ, ಟೆಂಡರು ಕರೆದು, ಮೂರು ದಿವಸ ಮೊದಲು ಯಾರದು ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಟೆಂಡರ್ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ, ಕಾವೇರಿ ಏಕೆ, ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ವೇಗ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂಡರೆ, ಆ ಹಣ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಯುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕು ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆತಂಕ ಬಂತು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಲಾರದ್ದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಆತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಒಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಟೆಂಡರು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಟೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರ ರೇಟುಗಳು ವರ್ಕ್ ಜಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜಗಳ ತೆಗೆದು ರೇಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೇಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಕಾಯದೆಗಳಿಅತ್ತವೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಟೇ ಬಂದರೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮುಗಿಯಬೇಕು, ನೀರಾವರಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಜನತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಾನೂನು ಕಾಯದೆಗೆ ಭಂಗ ತರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಆಕ್ಷೇಪ ಬರಲಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಸನರಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಿ ಮಾರ್ಟರಿನಿಂದ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸುರ್ಕಿ ಮಾರ್ಟರ್‌ನ ಸ್ಟೈಂಗ್ತ್ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲಾ, ಅದು ತೀವ್ರ ತಯಾರಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕಾದರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಹೋದ ಸಲ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಗುಂಡಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸ್ಟೋನ್ ಹಾಕಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೂಡ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದು ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ೧೯೭೦-೭೧ಕ್ಕೆ ತಾರಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇದೇ ವರ್ಷ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗೀಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಾರಾಯಣ ಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಟೆಂಡರುಗಳು ಬಂದಿವೆ; ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಆಸೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದೇವರಬಿಳಿಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಟೆಂಡರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಮಂಜೂರಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಹಿಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ.

ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಯಿಂದ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಿಲ್ಲದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಹೊತ್ತೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೋನ್ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಏನೇನು ಮಾಹಿತಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ : ಕೃಷ್ಣ ಬಲ ದಂಡೆ ನಾಲೆ ಬಗ್ಗೆ ... .

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ : ಹೈ ಲೆವೆಲ್ ಕೆನಾಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಲೋಕಲೈಸ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಆಗದೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಡೀ ಲೋಕಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಫ್ರೆಷ್ ಏರಿಯಾ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಲೈಸ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನೀರು ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಡೀ ಲೋಕಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೀರು ಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಏರಿಯಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಲಾರದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ನೀರೂ ಹರಿದುಕೊಂಡು ನದಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ತುಂಗಭದ್ರ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರೀಚಸ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಬ್ರೀಚ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಆರ್ಗನೈಜೇಸೆನ್ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸರಿಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಹೈ ಲೆವೆಲ್ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ : ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆನಾಲ್ ಅಂಡರ್ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ : ಅದು ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಎರಡನೇ ಹಂತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರದು ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಟೆಂಡರ್ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರೂ ನಾನ್ ಆಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾವೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಹಾಳೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಏನಿದೆ ಅದರ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿದ್ದು ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಹೋದ ಸಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಲವೂ ಮತ್ತೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಮಾರಿ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೭೩ಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಫಿಫ್ತ್ ಪವರ್ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ೧೯೭೩ರಿಂದ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕಾಳಿನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಈಗಾಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಸ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಪೇಯಿಂಗ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಸ್, ರೆಮ್ಯುನರೇಟಿವ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಳಿನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬಾಕಿ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಿ, ಎಲ್. ಐ ಸಿ. ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಾಳಿನದಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ೭ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ೮ನೇ ಯೂನಿಟ್ಟು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ೯ ಮತ್ತು ೧೦ನೇ ಯುನಿಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಜನರೇಟರ್ ಮೆಷಿನರಿ ತರಿಸುವುದು ಇದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ದೇಶದಿಂದ ಮೆಷಿನರಿ ತರಿಸಿದ್ದೀವೆಯೋ ಅದೇ ದೇಶದಿಂದ ಮೆಷಿನರಿ ತರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಭೂಪಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮೆಷಿನರಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯುನಿಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಮೆಷಿನರಿ ಬಂದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಈ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ೮ನೇ ಯೂನಿಟ್ಟು ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ೯ ಮತ್ತು ೧೦ನೇ ಯುನಿಟ್ಟು ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಇನ್ನೂ ರೂರಲ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೧೧,೮೬೫ ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೬೯–೭೦ರಲ್ಲಿ ೧, ೬೬,೫೭೨ ಐ ಪಿ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ೧೯೬೯–೭೦ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೩೦ ಸಾವಿರ ಐ ಪಿ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಇವೆ. ಮೇಟಿರಿಯಲ್ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಲ್ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪೋಲ್ಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೆಟಿರಿಯಲ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಜನರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವ ಒಂಭತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್ ನ್ಯಾಷನಲೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಬರುವ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂತ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್ ಸರಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಗಿನ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಟೇನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಎಂ. ಎಸ್. ಇ. ಬಿ. ವಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಎಂಎಸ್‌ಇಬಿ ನಲ್ಲಿ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಾನು ಸಹ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಕ್ತಿ ಬಳಕೆದಾರರು ಕರಪ್ಷನ್ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಹಕಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಮಾಡಲು ಎಸ್.ಪಿ. ರ್ಯಾಂಕ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಇದೆ, ಅವರು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಇದ್ದಕಡೆ ರೀಡ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಕೂಡ ಇದೆ. ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ಟಾಕ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಏನಾದರೂ ಷಾರ್ಟೇಜ್ ಇದೆಯೇ ನೋಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೀಟರ್ ರೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವವರು ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಇದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರ ತರಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಎಂ ಎಸ್ ಇ ಬಿ ಗೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಬಂದರೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದ್ಯಸರು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ:—ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಆಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನಾನು ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ್ಗೆ ಕೂತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಏನೋ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದುದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ಈಗಲೇ ಬೇಡ, ಇದು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ:—ಗರ್ನಮೆಂಟ್ ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅವರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಇದರ ಡಿಸ್ಕಷನ್ನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ:—ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಕಟ್ಟಲೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಫೈನಲ್ಲಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ದಿನಸದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥದ್ದೇನೂ ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ವಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ:—ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ರೋಡ್ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್, ಸೆಕೆಂಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್, ಥರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ರೋಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಈ ಥರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಾಡುವವರು ಯಾರು? ತಿರುಗಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ರೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ :—ಯಾರಾದರೂ ತಿರುಗಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂಚನಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರು ಎಕ್ಸ್‌ಕವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಫೈಲು ಇಂದು ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ೬೦ ಫೀಟ್ ಎಂದು ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡಿದರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ಸ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, ಕಷ್ಟ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ, ಗಂಗಣ್ಣ:—ನಮ್ಮ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ದೊರಕಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಪಾಲೀ:—ಕಾರವಾರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದು ೬ ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಣಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಡೆವಲಪ್ಪಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ.ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಫಿಜಿಕಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಲೇ ಕೇಳತಕ್ಕಂತ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ:—೧೯೬೪ನಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಕೇರಿ ಮೀಡಿಯಂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್, ನಂಜೇಗೌಡ:—ಹಾರಂಗಿ ಬಗ್ಗೆ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಉಳಿದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ:—ಈಗ ಒಂದು ಟೆಂಡರ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೇ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಟೆಂಡರ್ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬೇರೆಕೆಲಸಗಳ ಟೆಂಡರ ಕರೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

6-00 PM.

MR. SPEAKER:—The question is—

"That the respective sums not exceeding the amounts, mentioned in the Demands Nos. 6, 29, 30, 30A, 45, 47, 31, 31A, 43, 48, 30B, 46, 32, 50 and 50A be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with 31st day of March 1970".

The motion was adopted

As ordered by the Chair the motion for demands for grants adopted by the House are re-produced below.

DEMAND No. 6—OTHER TAXES-ADMINISTRATION.

13. Other Taxes and Duties.

"That a sum not exceeding Rs. 16,87,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of "Other Taxes and Duties".

DEMAND No. 29—IRRIGATION—COMMERCIAL

43. Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)

"That a sum not exceedings Rs. 9,56,27,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'I.N.E. and D. Works (Commercial)'.

DEMAND No. 30—IRRIGATION—(NON-COMMERCIAL)

44. Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Non-Commercial).

"That a sum not exceeding Rs. 3,52,33,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year

for the period ending 31st day of March 1971 in respect of I. N. E. and D. Works (Non-Commercial)".

DEMAND NO. 30—A—ELECTRICITY SCHEMES

45. Electricity Schemes.

"That a sum not exceeding Rs. 6,85,47,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Electricity Schemes'."

DEMAND NO. 45.—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION

99. Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)

"That a sum not exceeding Rs. 24,05,93,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)'."

DEMAND NO. 47.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT

101. Capital Outlay on Electricity Schemes

"That a sum not exceeding Rs. 16,55,47,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'."

DEMAND NO. 31.—PUBLIC WORKS

50. Public Works.

"That a sum not exceeding Rs. 32,65,13,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Public Works'.".

DEMAND NO. 31-A—CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS

52. Capital Outlay on Public Works

"That a sum not exceeding Rs. 83,23,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Public Works."

DEMAND NO. 43.—CAPITAL OUTLAY ON IMPROVEMENT OF PUBLIC HEALTH

94. Capital Outlay on Improvement of Public Health.

"That a sum not exceeding Rs. 1,03,97,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Improvement of Public Health'."

DEMAND NO. 48—CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS

103. Capital Outlay on Public Works.

"That a sum not exceeding Rs. 8,72,70,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Public Works."

DEMAND NO. 30.—B—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION

48. Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works.

Minister of State for Minor Irrigation:—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 82,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works'.

DEMAND NO. 46.—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION (NON-COMMERCIAL)

100. Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Non-Commercial)

Minister of State for Minor Irrigation.—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That a sum not exceeding Rs. 1,94,02,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on I. N. E. and D. Works (Non-Commercial)'.".

DEMAND NO. 32.—PORTS AND PILOTAGE

53. Ports and Pilotage

"That a sum not exceeding Rs. 11,75,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Ports and Pilotage.

DEMAND NO. 50.—DEVELOPMENT OF MINOR PORTS

110. Capital Outlay on Ports.

"That a sum not exceeding Rs. 50,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Ports'.".

DEMAND NO. 50-A.—CAPITAL OUTLAY ON ROAD AND WATER TRANSPORT SCHEME

114. Capital Outlay on Road and Water Transport Schemes.

"That a sum not exceeding Rs. 5,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, 18th March 1970.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER:— (SRI S. D. KOTHAVALE in the Chair.)

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

SRI RAMAKRISHNA HEGDE:—I suggest that all the three questions, 299, 621 and 717 may be put together since they relate to the pay scales of Non-Gazetted Officers.

MR. SPEAKER:—Since all the three Hon. Members have accompanied the delegation to Delhi, I put all the three questions from the Chair.

IMPLEMENTATION OF TUKOL PAY COMMISSION REPORT

299. SRI V. N. PATIL (Humnabad):—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be placed to state:—

(*a*) the steps the Goverement has taken to implement the recommendation of the Tukol Pay Commission regarding the revision of pay scales;

(*b*) the time, the Government requires to implement the Tukol Pay Commission recommendations;

(*c*) whether the Government is going to implement the recommendations of the said Commission *in toto* or it has got certain reservations about its implementation?

SRI RAMAKRISHNA HEDGE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare):—

(*a*) to (*c*) Copies of Government Orders placed on the Table of the House.*

(* Copy placed in the Mysore Legislature Library.)

IMPLEMENTATION OF DEMANDS OF N.G.Os.

621. SRI VATAL NAGARAJ (Chickpet):—

Will the Minister for Finance, planning and Youth Welfare be pleased to state:—

(*a*) the number of post cards received by Government wherein the non-Gazetted Officials of the State have put forth their demands ;

(*b*) the demands put forth by them ;

(*c*) the stand of Government in implementing the said demands ?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare):—

(*a*) Many.

(*b*) (i) Raising the minimum basic pay from Rs. 60 to Rs. 70 and the annual increment to Rs. 3.

(ii) Implementation of Pay Commission Report by making progressive amendment ;

(iii) Cash payment of withheld D.A. ;

(iv) Creation of Joint Consultative Committee.

(v) Regularising the Services of Local Candidates.

(vi) Abolition of Screening Committee.

(vii) Effecting transfers based on sympathetic considerations and economy measures.

(*c*) In respect of demands Nos.1 and 2 mentioned above Government order has been issued in G. O. No. FD 73 SRP (i) 69, dated 31st December 1969. A copy of the same is placed on the Table of the House.*

(* Copy placed in the Mysore Legislature Library.)

(3) Many of the Government servants have already invested the said amount in saving scheme. As such, it will not be changed.

(4) Since the Pay and Dearness Allowance depend upon the Budget, the Government have decided that it is not proper to entrust the matter to Joint Consultative Committee.

(5) It is decided that it is not possible to regularise the services of Local Candidates. However, Government is considering the question of providing some other jobs to those candidates in public sector undertakings, corporate bodies and as village Accountants in Revenue Department.

(6) The General Secretary of N. G. Os. Association has been intimated on 24th July 1969 that it is not possible to accept this demand.

(7) Since several orders in respect of transfers of Government servants have already been issued, there is no need for issuing orders of any kind.

IMPLEMENTATION OF PAY COMMISSION REPORT

717. SRI D. B. KALMANKAR (Aland);—

Will the Minister for Finance, Planning, and Youth Welfare be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that the Pay Commission's recommendations, as accepted by the Government were given effect to from 1st January 1970 ;

(*b*) whether it is a fact that the accepted recommandations are withdrawn ; if so, the reasons for the same ?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare);—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ:—ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೆ ೯೦-೨೦೦ ಗ್ರೇಡು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನೋಡಿದರೆ ೬೫-೯೫ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯವರ ಗ್ರೇಡಿಗಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಮತ್ತು ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳೂ ಒಂದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ವೇತನಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವಂತೆ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದರ ವಿಚಾರ ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ:—ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿ ಇರುವ ಪೇ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರು ಇಂಜಿನೀಯರುಗಳು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜಿನೀಯರು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರೇಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಜೂನಿಯರು ಇಂಜನೀಯರುಗಳ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:—ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್:—ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟಗಳೆಂದು ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:—ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

SRI AZEEZ SAIT:—The benefits have been reduced in some cases, for example, for Co-operative Inspectors, Labour Inspectors and X-Ray Department officials. Will the Government consider all the cases dispassionately and set right the anomalies ?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE:—As far as I am aware, on account of the implementation of the Tukol Commission Award in no category, the existing scale of pay has been reduced. In every case it has increased. The degree of increase might be different. If there are major anomalies, the Government is always prepared to consider and rectify the same.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ:—ವೇತನ ಆಯೋಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇನ್ ಟೋಟೋ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ೨೭ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ೨೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚು ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿವೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಹಾಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮನವಿಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಡೀಟೇಲ್ ಆಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮುಖ್ಯ ಶಫಾರಸುಗಳು ಎಂದು ಇದ್ದವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತುಸು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗಿಂತ ನೌಕರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎನ್. ಜಿ. ಒ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪತ್ರ ಒಂದು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ:—ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರು ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ಒಂದೇಸಮನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:—ವೆಟರ್ನರಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟರುಗಳಿಗೆ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಒಂದು ಸ್ಕೇಲನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಇವರ ಗ್ರೇಡು ೨೫೦ ರಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ೨೬೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂದು ಇವರ ಸ್ಕಾರ್ಟಿಂಗು ಪೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ತಮ್ಮಯ್ಯ:—ವೆಟರ್ನರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೆ ಈಗ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ಕೇಲು ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ಯೂಯೋನ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಕೇಲಿನಷ್ಟೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ರೀಕನ್‌ಸಿಡರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:—ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನೌಕರರುಗಳು ಇರುವ ಇಂತಹ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದವರು ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಆದರ ಮೇಲೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಹಾಗೆ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ತುಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ, ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಅನೇಕ ಗ್ರೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಅಲ್ಲವೇ? ವರ್ಷಾನುವರ್ಷಯದಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಈಗ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲ್ಲೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಈಗಲಾದರೂ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಕಮೀಷನ್ನೋ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಲು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :— ತುಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ತುಲನ ಮಾಡಿ, ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಆಗದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಪುನಃ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಅಥವಾ ಕಮೀಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹದ ಅಗತ್ಯವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

SRI J. P. SARVESH :— It is stated that Government is considering the question of providing some other jobs to the local candidates in public sector under-takings, corporate bodies and as village Accountants in Revenue Department. I would like to know whether the public sector industries also include Central Government industries, and whether instructions have been issued to such industries, *e. g.*, Cement Corporation at Kurkunta?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE :— What is stated in the answer is that it is not possible to regularise the services of Local Candidates, because they were appointed, (1) purely on temporary basis, and (2) they might not have been appointed strictly in accordance with the recruitment rules, such as reservation for Harijans, backward classes, etc. Therefore, the best that we can do is to absorb those who are

(Sri RAMAKRISHANA HEGDE)

selected by the competent authority and post them in permanent vacancies and those who are not selected and who could not be regularised to take up their cases for appointment in various other posts.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ:— ಅಚ್ಚ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ನೀವು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಮತ್ತು ತುಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ಆಫೀಸನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳ್ಳವನ್ನ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ಆದರೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :— ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಮತ್ತು ಅವರು ಸೋಷಯಲಿಸಂ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಸಂಬಳ ನಿರ್ಧಾರ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ನೌಕರನಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಅರ್ಹತೆ ಮೊದಲನೆಯದು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಬಳವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಾಕರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರನಿಗೂ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮ್ಯಾನೇಜರನಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :— ಈಗ ಬಡ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ೭ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :— ಅದನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಓದಲಿ.

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್:— ತುಕೋಳ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗ್ರ್ಯಾಚ್ಯುಯೇಟ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಾನ್ ಟೀಚಿಂಗ್ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ :— ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುವಂತಹ ಕಾರಣ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂತೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :— ತುಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ:— ಲಂಚಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೂ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

TOURS OF MINISTERS, MINISTERS OF STATE AND DEPUTY MINISTERS.

468. SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) the total number of tours and the total number of days spent on tours during 1969 by the Chief Minister, Ministers, Ministers of State and Deputy Ministers inside the State:

(*b*) the number of tours and the number of days spent on tour in their home district during 1969, by the Chief Minister, Ministers, Ministers of State and Deputy Ministers?

SRI VEERENDRA PATIL (CHIEF MINISTER.)—

(*a*) and(*b*) *Vide*Statment appended.

STATEMENT

		Total No. of tours inside the State	Total No. of days spent on Tours inside the State	No. of Tours in their home Dist	No. of days spent in their Home District
		1	2	3	4
1	Chief Minister	31	51	4	12
2	Minister for Transport	8	34	2	5
3	Minister for Agriculture	46	94	9	15
4	Minister for Finance P. & Y. W.	2	10	1	9
5	Minister for Law, Lab. & P. A.	47	105	29	56
6	Minister for Education	67	67	15	15
7	Minister for Development	25	110	"	24
8	Minister for Public Works	49	145	11	26
9	Minister for Industries	34	77	18	31
10	Minister for Health	31	60	6	6
11	Minister for Social Welfare	18	74	16	70
12	Minister for Revenue	40	118	15	39

			1	2	3
1	Minister of State for Minor Irrigation	Nil	Nill	Nil	Nil
2	Minister of State for Forests	52	60	37	37
3	Minister of State for Veterinary and Animal Husdandry.	42	96	13	26
4	Minister of State for Fisheries and Ports.	26	91	17	23
5	Minister of State for Food and Civil Supplies.	19	78	8	43
6	Minister of State for Municipal Administration.	27	95	7	49
1	Deputy Minister for Transport	28	84	16	42
2	Deputy Minister for Industries	26	62	11	29
3	Deputy Minister for Agriculture	21	74	11	42
4	Deputy Minister for Co-operation	41	"	15	20
5	Deputy Minister for Major Irrigation and Electricty.	60	165	21	78
6	Deputy Minister for Social Welfare.	34	99	7	18
7	Deputy Minister for Social	29	90	22	65
8	Deputy Minister for Education	67	128	17	38
9	Deputy Minister for Public Works	14	148	21	58
10	Deputy Minister for Sericulture	47	130	37	79
11	Deputy Minister for Home	21	70½	8	39

* Information not furnished.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES :—As per the statment of tours of Ministers, Ministers of State and Deputy Ministers, can it be taken for granted that some of them are only concerned with their home districts and not the State.

SRI VEERENDRA PATIL : Sir, it cannot be taken like that, because they will have to respond to the invitation by Hon. Members. Last time, Ministers were requested to tour the scarcity areas to supervise the relief works that were going on. I think it becomes a little bit necessary to tour their home districts more than the other districts.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES ; May I know how many Ministers, Ministers of States and Deputy Ministers have toured in south Kanara District and how many days they have spent in South Kanara District?

SRI VEERENDRA PATIL : Sir, I do not have break up, because the question was about the general tour inside the State. If the Hon. Member wants to know many times the Ministers, the Chief Minister, Ministers of State and Deputy Ministers have toured South Kanara and how many days they stayed there, let her put a separate question.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ :—ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಓಡಾಡುವ ಸಂಭವ ಇದ್ದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕಡಿಮೆ ಟೂರ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಾಗ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೋದಾಗೆಲ್ಲಾ ಜನತೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರ ಖಾತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಇಂತಹ ಒಂದು ಫಂಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಒತ್ತಾಯ ಬರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಟೂರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಎ. ತೆಗೆದುಕೊಡಿರುವವರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ :—ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸಚಿವರು ೧೪೫ ದಿನ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ೧೧೮ ದಿನ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು ೧೬೫ ದಿನ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಉಪ-ಸಚಿವರು ೧೪೮ ದಿನ ಸರಸ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ವರ್ಷ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕ್ :—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರವರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೋ ? ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಗಳಿಗೆ, ಅಂಥ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್—ಪ್ರೈವೇಟಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಟಿ ಎ ಮತ್ತು ಡಿ ಎ ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಆಫೀಷಿಯಲ್ ಟೂರ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ಲೈಂ ಮಾಡುವರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ :—ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಸರ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned

SRI H. SIDDAVEERAPPA :—Am I to take it that all these tours are conducted on the Specific invitations of the MLAS as mentioned by the Hon. Chief Minister or whether they are undertaken by them, on their own; and would it be possible for the Chief Minister to give a handout as to the number of days these Ministers have attended the offices here and also the number of days they were on tour alongwith the salaries and T. A. drawn by them during each of the months ?

SRI VEERENDRA PATIL:—If the Hon. Member wants to know the details, I think he has to put a separate question. But so far as tours of Ministers and Deputy Ministers are concerned I never said that only the member of this House were responsible for that. What I said was that several times the hon Member also come and request theMinisters and Deputy Ministers to attend functions. This is also one of the contributing factors to these tours.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ :—ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ. ೧೮, ೭೪, ೧೬, ಮತ್ತು ೭೦ ಎಂದು ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈ ಸಚಿವರು ೭೪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ? ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಹೋಗಿದಾರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :—ಹೋಂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ, ಹೊರಗಡೆ ಟೂರ್ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಪಶೀಲು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

SRI S.S. ARAKERI:–Sir, the Hon Minister is always visiting Belgaum district. He is not at all visiting other districts. I want to know the reasons for the same from the Hon. Chief Minister?

SRI VEERENDRA PATIL:—I would request the Hon. Minister for Social Welfare to visit other districts also.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ ಇದಿನಬ್ಬ :—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿಯೇ ? ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳುವರೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ :— ಆ ರೀತಿ ರಿಜಿಡ್ ಆದ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಅಷ್ಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ :— ಒಂದೊಂದು ಫಂಕ್‌ಷನ್ನಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಮೂರೂ ನಾಲ್ಕೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವರು.ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೋದಾಗ ಸರಕಾರಿ ಫಂಕ್‌ಷನ್ ಆದಾಗ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವರು. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಎಂ ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವರು. ಅದರೆ ಫಂಕ್‌ಷನ್ನಿಗೆ ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಫಂಕ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಡುವರು. ಏನಾದರೂ ಲೋಪವಿದ್ದರೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು.

RESERVATION IN RECRUITMENT AND PROMOTIONS OF POLICE CONSTABLES AND SUB-INSPECTORS.

485. SRI S. S. ARAKERI (Ballolli).—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) the total number of Police Constables in Mysore State (give districtwise figures);

(*b*) the total number of Scheduled Caste and Scheduled Tribe Police Constables in Mysore State (districtwise figures be furnished);

(*c*) the number of Scheduled Caste and Scheduled Tribe Sub-Inspectors and Inspectors and their percentage that bears to the total number in the respective posts;

(*d*) whether the principle of making 18 per cent reservation for Scheduled Caste and Scheduled Tribe in Police Department has been observed in both recruitment and promotion;

(*e*) if not the reasons?

SRI MANIK RAO PATIL(Deputy Minister for Home [On behalf of] SRI VEERENDRA PATIL(Chief Minister):—

(*a*) 21,250 (Districtwise figures may be seen-*vide* Statement appended).

(*b*) *Police Constables belonging to.*

Scheduled Caste	...	2,594
Scheduled Tribes	...	293

(Districtwise figures may be seen-*vide* Statement appended).

(*c*) *Police Sub-Inspectors*

Scheduled Caste...61
Scheduled Tribes...10

Percentage

Scheduled Caste...5 per cent
Scheduled Tribes . 0.87 per cent

Police Inspectors

Scheduled Caste ..7
Tribes...2

Percentage

Scheduled Caste 2.5 per cent
Scheduled Tribes ...0.3 per cent

(*d*) The principle of 18 per cent reservation for Scheduled Castes and Scheduled Tribes has been observed for purpose of direct recruitment only. This principle is not applicable to promotions.

(*e*) Does not arise in view of reply to Clause (*d*).

STATEMENT.

(SRI MANIK RAO PATIL)

S. No.	Name of the District	Total No. P Cs.	Police Constables		Police Inspectors		Sub-Inspectors	
			P.Cs belonging to Scheduled Caste	P.Cs. belonging to Scheduled Tribes	P.I. belonging to Scheduled Castes	P.I. belonging to Scheduled Tribes	S Is. belonging to Scheduled Castes	S.Is. belonging to Scheduled Tribes
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Bangalore City	3850	598	20	3	...	14	...
2	Bangalore Dist.	600	103	...	1	...	1	...
3	Kolar Dist.	634	112	...	...	...	2	...
4	K. G. F.	431	21	65	...	...	...	...
5	Tumkur	694	97	...	...	...	4	...
6	Chitradurga	724	111	15	...	...	1	...
7	Bellary	756	35	22	...		1	...
8	Mysore	1255	279	2	...	...	...	...
9	Mandya	472	129	...	1	...	4	...
10	Chickmagalur	372	36	...	...	...	1	...
11	Hassan	488	76	1	...	...	2	...
12	Shimoga	784	112	20	1	...	1	1
13	Coorg	344	28	...	...	...	1	...
14	South Kanara	816	43	4	...	...	4	...
15	Gulbarga	1137	197	10	...	...	...	...
16	Raichur	770	50	1	...	...	3	...
17	Bidar	576	101	...	...	...	...	...
18	Belgaum	1370	168	3	...	...	4	...
19	Dharwar	1328	82	75	...	...	...	1
20	Bijapur	1132	91	17	1	...	1	...
21	North Kanara	724	12	1	...	...	1	...
22	Railway Police	589	14	...	...	...	...	...
23	Wireless	89	2	...	...	...	...	...

1	2	3	4	5	6	7	8	9
24	Police Tranning College	14	3	2	...	...	5	4
25	M. S. P. T. S.	8	...	...	..	...	1	...
26	Special Officer CID	79	2	...	...	....	2	2
27	Director F.S.L. Bangalore	2	...	...	...	...	...	...
28	D I.G. Central Range Bangalore	3	...	...	...	...	...	...
29	D.I.G. Southern Range Myosore	2	...	...	...	...	...	...
30	D.I.G. Northern Range Belgaum	3	...	...	...	...	...	...
31	D.I.G., N.E.R., Gulbarga	4	...	...	...	...	...	...
32	D.I.G. Intelligence and Railways, Bangalore	40	1	...	...	...	2	...
33	M.S.R.P., Bangalore	960	136	27	5	2		2
34	M S.R.P., Khanapur	170	5	8	...	...	...	...
	Total	12,250	2,594	293	7	2	61	10

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ:—ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೧,೨೫೦ ಪೋಲೀಸು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲು ಗಳಿದಾರೆ, ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರು ೨೫೯೪, ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರು ೨೯೩ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಪಾಸುಮಾಡಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಇರುವಾಗ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ೮ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನ ಪಿ.ಸಿ. ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದೆಂಬುದರಿಂದ ಕೊಡುವ ಸೂಚನೆ ಏನು? ಶೇಕಡ ೧೮ ರಷ್ಟು ತುಂಬಲು ಎಸ್‌ಪಿ ಗಳಿಗೇನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ?

SRI MANIK RAO PATIL:—It is not correct that the percentage of the Scheduled Castes Police Constables is only 8 per cent. The total exisiting strength on the roll of the Police Constables is about 21,250 and this works out to 12.2% belonging to Scheduled Castes and 0.12% belonging to Scheduled Tribes. The reasons for not filling up the required percentage which is 15% in respect of Scheduled Castes and 3% in respect of Scheduled Tribes. is the non-availability of suitable candidates.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ:—ಪೆಡ್ಡೊಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ೬೧ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ೭ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡಿರುವ ಅರ್ಹತೆ ಇರುವವರು ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬಿಎ ಮತ್ತು ಎಂಎ ಆಗಿರುವವರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ೧೮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ೫೦ ಜನರು ಬಂದರೂ ಕ್ವಾಲಿಫೀಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ನೇಮಕವನ್ನು ಪಿಎಸ್‌ಸಿಗೆ ಏಕೆ ವಹಿಸಬಾರದು? ಅವರು ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವರು. ಈಗ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

SRI MANIK RAO PATIL:—So far as the qualification is concerned, it has been defined in the Recruitment Rules published by the Home Ministry. I need not mention the d tails of qualifications here. Before selecting the candidates they have to undergo various tests like physical test, intelligence test etc.

Sir, here the total strength of the police Sub-Inspeetors in the State who have been directly recruited is 440: and out of that, 25 belong to the Scheduled castes. The reason is, in all selections, we have found difficulty in securing suitable candidates. However, still there are 80 vacancies existing in the Department and whilefing up these 80 vacancies, due consideration will be paid to improve the deficiency of the Scheduled Cas'es.

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದಿಂದ ಬರುವಂಥ ಜನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತದೆ. ಆದಕಾರಣ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ರಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

SRI MANIK RAO; —Recruitment on the basis of region or district cannot be accepted, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ :—೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೨೧ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು

ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಲು ಅರ್ಹತೆ ಇರುವಂಥ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಉತ್ತರವೇ ಅಥವಾ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

SRI MANIK RAO ; Sir, as I have already mentioned here, the Department could not secure suitable candidates. That is why there is some sort of deficiency in filling the required quota of Scheduled castes As and when Government. is able to get suitable candidates from the S. C. and S. T., Government is very keen on filling up the quota as per reservation contemplated in the Const tution.

SRI. SIDDIAH KASIMATH :—May I know Whether the seniority list of these constables have been finalised ? If so how many constables have been promted as Head constables

SRI MANIK RAO:— Sir, this question pertains to reservation. That information I do not have with me.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ರೆಕ್ರೂಟಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ

SRI MANIK RAO:—So far as the present policy of the Government is concerned, reservation is only restricted with regard to direct recruitment. so far as the Hon. Members suggestion for reservation of quota even for promotional posts is concerned it is a policy matter. It requires thorough examination and so far, Government has not taken any decision. It is therefore difficult for me to say anything at this juncture.

With regard to entrusting recruitment to Public Service Commission I must say that this Department has some peculiar nature of duties to perform and it has to function in a peculiar way. Naturally it requires some suitable candidates according to the requirements of the Department. Therefore, it is not advisable to entrust the selection to the Public Service Commission.

MILK MARKETING BY BANGALORE DAIRY

495. SRI G. RAME GOWDA :—(Doddaballapur)—Will the Minister of State for Veterinary Services, Animal Husbandry and Dairy Development be pleased to state:—

(*a*) the milk marketing capacity of Bangalore Dairy during each year since 1967;

(*b*) the loss incurred during each year since 1967;

(*c*) whether a quota has been fixed to individuals and also to societies in respect of supply of milk, if so, reasons for the same;

(*d*) the basis for fixing the milk supply quota and the conditions for the supply;

(*e*) whether there is Dairy Supervision over the production and collection of milk;

(*f*) the steps taken to prevent adulteration of milk and supply of powder milk ?

SRI G. B. SHANKARA RAO :—(Minister of State for Veterinary Services, Animal Husbandry and Dairy Development).

(SRI G. B. SHANKARA RAO)

(*a*) The milk marketing capacity for sale of whole milk was up to 23,400 litres per day in 1967. 25,100 litres per day in 1968 and this capacity is constant in 1969 at 25,000 litres.

(*b*) The net loss incurred was Rs. 9,50,989.32 P. in 1966-67 and Rs. 40,99,587.62 P. in 1967-68' the Balance Sheet for 1968-69, in under audit.

(*c*) Yes, Quotas have fixed with effect from the second fortnight of December 1969 up to February 1970 so that the intake of milk may not unduly exceed the marketing capacity of the Dairy to sell the milk.

(*d*) Quotas have been fixed after considering the quantity of milk delivered by each producer up to end of November 1969.

(*e*) Yes.

(*f*) Quality control tests are being enforced to detect likely adulteration of milk by Errant producers.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ :—ಡೈರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಲು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೋಟಾ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬಡ ರೈತರು ಕೋಟಾ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವು ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ? ಆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್:—ಕೋಟಾ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಪಾಗ ಮಾರ್ಚಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕೋಟಾ ಸಿಸ್ಟಂ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಾಲು ಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇ ಗೌಡ :—ಕೋಟಾ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಲನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಲಿಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಆಧಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್ :—ಕೋಟಾ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಾಲು ತಂದುಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ At the usual rate, they can supply milk to the Dairy. The Dairy will give the price at the rate fixed previously.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ :—ಡೈರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕುದು ೫೦,೫೦,೨೬೯ ರೂಪಾಯಿ (ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನಷ್ಟ ಮಾಡಿರುವವರು ಯಾರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್. ನಷ್ಟ ೫೦ ಲಕ್ಷವಲ್ಲ. ನಿಖರವಾದ ನಷ್ಟ ವೆಷ್ಟು ಏಂದು (ಬ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ .—ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ನಷ್ಟ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಯಿತು ಇಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುವವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ನಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್:—ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವು. ೧೯೬೭-೬೮ರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಾಲನ್ನು ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ೧೦,೦೪,೨೩೬ ರೂಪಾಯಿ, ಡಿಪ್ರಿಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ೮,೫೫,೭೦೮-೬೬ ಹೀಗೆ ೧೮,೬೦, ೮೪೪-೭೧ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ಸ್ವಾಮಿ, ೧೯೬೬-೬೭ರಲ್ಲಿ ೯,೫೦,೯೯೮ರೂ. ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ೧೯೬೭-೬೮ರಲ್ಲಿ ೪೨,೯೯,೫೮೭ರೂ. ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೂ ೧೯೬೮-೬೯ರ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಲೆಕ್ಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಡೈರಿ ನಷ್ಟದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಕೊಂಡು ಮಾರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮಾರುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಭವಾಯಿತು, ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತನಿಖೆ ಏನಾನಜೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದೊಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಡೈರಿ ನಷ್ಟದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಡಿಟ್ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಹಣ ಹಾಕಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಪ್ರಿಷಿಯೇಷನ್ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೧೯೬೭-೬೮ ಆಡಿಟ್ ಆದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೮,೬೦,೦೪೪ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೆ ೮,೧೩,೧೫೬ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ:—ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟಿ ಎಷ್ಟು ? ಟೋಟಲ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಔಟಲೇ ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ:—ಇಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾದರೂ ಜನತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದದ್ದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಡೈರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆ ಹಾಲು, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಹಾಲು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್: ಲಾಸ್ ಆಗುವುದು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು? ಬರಬರುತ್ತಾ ಅದು ೪೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾರು ಆಯಿತು? ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ:—ಈ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದೇಶದಿಂದ ಮಿಲ್ಕ್ ಪೌಡರ್ ಗಿಫ್ಟ್ ಆಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಈ ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಅವನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಯುನಿಸೆಫ್‌ನಿಂದ ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿನ ಮೆಶಿನರಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆಜೀಜ್ ಶೇಟ್:—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಾರಿಗಳಿಂದ ಹಾಲು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೈ ಮೈಲೇಜ್ ರೇಟು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಹಾಲು ಕೊಳ್ಳುವ ರೇಟು ಕೆಲವು ಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಬೆಣ್ಣೆ ಮಾರಾಟವಾಗದೆ ಕೊಳೆಸಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ? ವೆಟೆರಿನರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಕ್ ಡೈರಿ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲಾ, ಇದು ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೇಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಇದ್ದಿತೋ ಅಂಥವರ ಟೆಂಡರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೇನೂ ನಷ್ಟವಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಡೈರಿ ಪಾರಂನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟುಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ೧೯೬೯-೭೦ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನು ಸುಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್:—(ಬ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಲುಕ್ಸಾನಾಗತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಕೈ ಬಿಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಆ ಲುಕ್ಸಾನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನದು. ಈಗ ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಡೈರಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

SRI C. K. RAJAIAH SETTY:—For the reason assigned by the Minister this loss cannot be avoided even in future. So, is it not necessary to have a thorough examination of this Milk Dairy and see that proper care is taken by the Government to avoid loss?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಡಿಪ್ರೀಸಿಯೇಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಆಗದೆ ಇರುವಂತೆ ಡೈರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೆಗೌಡ:—ನೀವೇನೋ ಖೋಟಾ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ನೂರು ಲೀಟರ್ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಲೀಟರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಯಾರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದು? ಏನು ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಖೋಟಾ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ನೂರು ಲೀಟರಿನ ಬೆಲೆಯನು ಮಾತ್ರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ:—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಖೋಟಾ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲುತ್ತು. ಖೋಟಾ ಹಾಲಿಗೆ ಲೀಟರಿಗೆ ೧೦೨ ಪೈಸೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆ ಮೇಲಿನ ಹತ್ತು ಲೀಟರಿಗೆ ೫೦ ಪೈಸೆಗಳೆಂದು ಯಾರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದವರು? ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಆ ಹತ್ತು ಲೀಟರಿನ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಇಬ್ಬರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟದ್ದು.

SRI S. SIVAPPA:—The Hon. Minister had assured the House that they were going to hold an enquiry into the misdeeds of the Dairy during the year 1967-68. May I know what is the action taken by the Government on that assurance?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಅಲ್ಲಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಾಗಿತ್ತು.

SRI S. SIVAPPA:—May I know when has the enquiry made into it and what is the result of that enquiry?

SRI G. B. SHANKAR RAO:—I do not remember the exact date on which enquiry was instituted.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣನ್:—ಈ ಡೈರಿ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಓದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಸದರಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಕೈಗಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:—ಹಾಲಿನ ಕಲಬೆರೆಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಗುಣ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಸಾರ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು? ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ?

SRI G. B. SHANKARA RAO:—It is a question which cannot be answered all of a sudden on the floor of the House because it calls for several details for the whole year.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ:—ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂದಲ್ಲವೇ ಈ ಡೈರಿಫಾರಂನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್:—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಬೆಣ್ಣೆ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ? ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಇದರ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಜವಾಬುದಾರರು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದಂತೆ ಈ ಡೈರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳೂ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಂದರೆ, ೧೯೬೮-೬೯ ಮತ್ತು ೧೯೬೯-೭೦ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಚಿತವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಗೊತಾದರೆ ಅಂತಹ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಟರ್ನಲ್ ಆಡಿಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಸಿ ಇದರ ಮೂಲಕ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಆರಂಭ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇಡೀ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಿಂದ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಲೇ ಖಚಿತವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನ್ನ ಬಳಿ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—Now held over Question No. 147 of Sri G. T. Govinda Reddy is absent. Hon. Member is absent. Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

TENANCY CASES UNDER LAND REFORMS ACT IN BELGAUM DISTRICT

308. SRI .P. B. NANDIHALLI (Uchagaon).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the number of tenancy cases filed by the landlords Against the tenants under the Land Reforms Act in Belgaum District.

(*b*) whether Government is aware that the landlords are taking advantage of the ignorance and poverty of the tenants and compromising the cases, selling the lands on high rates, not issuing receipts of rent, preparing records of rights by corrupt methods, delaying the cases in the court and thus harassing the tenants.

(*c*) if so, the steps taken to safeguard the rights of the present cultivators and to make the tiller, the owner of the land he tills ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) 26,007.

(*b*) Government recognise the need to speed up disposal of these cases. In order to facilitate this, they have since amended the Mysore Land Reforms Act, 1961 by Mysore Ordinance No. 1 of 1970 empowering all Munsiff Courts including Additional Munsiff Courts to function as Courts for the purpose of the Act in lieu of the limited number of land tribunals, Executive functions under certain provisions of the Act vested in Land Tribunals have been transferred to the Revenue Officers (Tahsildars) to enable the Munsiff Courts to devote their time to judicial side of land reforms work. This new arrangement is expected to help in cutting down the delay appreciably and expediating disposal. Government are not aware of any harassment to the tenants by the landlords as alleged.

(*c*) The Land Reforms Act provides for safeguard against unauthorised eviction of tenants and restoration of possession to the tenants, and also for making them the owners of the lands as and when they are declared as nonresumable and vesting orders are passed.

CRITERIA FOR APPOINTMENT OF DISTRICT GOVERNMENT PLEADER

523. SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that the Government has created a post of Additional District Government pleader in Belgaum District ;

(*b*) if so, the number of Advocates those applied for the post ;

(*c*) the criteria for appointing District Government Pleader ?

SRI K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs) :—

(*a*) Yes.

(*b*) 6 (Six).

(*c*) Selection is made out of a panel of three qualified candidates recommended by the Deputy Commissioner of the District and the District and Sessions Judge concerned. Generally reliance is placed on the recommendation of the Deputy Commissioner, regarding the character and integrity of the candidate and for equipment and efficient conduct of cases the recommendation of the District Judge is taken into consideration.

TRANSFER OF DISTRICT EMPLOYMENT EXCHANGE OFFICE FROM K. G. F.

533. SRI S. R. SHANMUGAM (K.G.F.);—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleased to state :—

(*a*) whether there is a proposal before the Government to transfer the District Employment Exchange Office from Kolar Gold Fields :

(*b*) if so, the reasons for transferring the Employment Exchange Office to other part when the Kolar District has got industrial importance and is having large employment potentials ?

SRI K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs):—

(*a*) †Orders have been issued recently transferring the Office from Kolar Gold Fields to Kolar which is in the same district.

(*b*) Does not arise.

AMOUNT SPENT ON HEMAVATHY PROJET

551. SRI H. B. JWALANAIAH (Hassan).—

Will the Chief Minister be pleased to state.—

(*a*) the amount Spent for Hemavathy Project up to this time;

(*b*) the contractors entrusted with the Project work;

(*c*) the types of compensation given to the ryots whose lands will be submerged and to what extent it has been given?

SRI VEERENDRA PATIL(Chief Minister).—

(*a*) Rs. 210.31 lahks up to end of December 1969.

(*b*) (i) Sri K. Hanumantha Reddy — doing the works
(ii) Sri Balaji Engineering and Construction Company — doing the works
(iii) Messrs V. C. Khana and Company — Not doing the work for the present
(iv) Messrs Marisamappa and Company — Not doing the work for the present

(*c*) Land compesation is being given to the ryots for the lands acquired. A sum of Rs. 44,34,095-03 has been paid.

FILMS AND NEWS REELS PRODUCED BY INFORMATION DEPARTMENT

558. E. SRI NARAYANA GOWDA (Bethamangala).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state ;—

(*a*) the budget provision for film production in the Department of Information from 1st January 1967 as on date (yearwise):

(*b*) the films produced, filmwise, footage, monthwise and year wise expenditure may be furnished :

(*b*) the amount paid to Mr. Zul Vellani of Bombay from 1st January 1967 and what are the films (with footage) supplied by him (yearwise and filmwise expenditure may be given).

(*d*) the amount paid to Mr. Zul Vellani for production of 'Tungabhadra' film :

(*e*) whether it is a fact that Rs. 15,000 is paid for the film 'Tungabhadra' witnout receiving the filmi:

(*f*) the number of news reels produced by the Department of Information and who are the Directors of each News Reel (yearwise figures from 1st April 1966 as on date may be furnished)

(*g*) when was News Reel No. 3 produced?

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity) .—

(*a*), (*b*) *and* (*cr*) *Vide* Statement appended.

(*d*) No money was paid to Sri Zul Vellani by the Department.

(*e*) Amount of Rs, 15,000 is advanced for the supply of 16 mm prints of the films.

(*f*) 1966-67:—

Mysore News Reel No. 1 produced and directed by Sri Chari of Bombay.

1968-69

1. Mysore News Reel No. 2 produced and directed by Sri K. S. Chari of Bombay.
2. Mysore News Reel No. 3 produced by the Department and Miss Parvathi Nayar was engaged for supervision and editing.

(*g*) In the year 1968-69.

STATEMENT

Film Production

	1966-67	1967-68	1968-69	1969-70
	Rs	Rs.	Rs.	Rs.
1 The Budget provision for film production in the Department of Information from 1st January 1967 as on date (year wise).	2,27,000	3,30,000	3,90,000	4,00,000
2 The films produced film-wise footage month-wise and year-wise expenditure	Mysore News Review 255-75 metres Rs. 29,200	1 Gulbarga Division Rs.40,000 2 Bangalore Division 600 metres Rs. 40,000 3 Mysore Division 600 metres Rs. 40,000	1 Mysore News Real No. 2319 43 mts. Rs. 20,000 2 Mysore News reel No. 344701 mts. Rs. 20,000 3 Nursery Actives-cum Hobby Centres (under production) Rs.	...
3 The amount paid to Mr, Zul vellani tf Bombay from 1st January 1967 and the films with footage supplied by him yearwise and (filmwise) expenditure	Rs. 7,000 for 20 copies 16 mm film on Sharavati 504 metres	Rs 3,500 for the supply of 10 copies of 16 mm films on Basava 482-metres	27,000	

COLLEGE OF FISHERIES

573. SRI B. M. IDINABBA (Mangalore).—

Will the Minister of State for Fisheries and Ports be pleased to state —

(*a*) whether the College of Fisheries is started and if oswhen :

(*b*) the amount that is earmarked for the College of Fisheries;

(*c*) the location of the College of Fisheries and whether the construction work of the required buildings is started;

(*d*) when the construction work of the buildings will be completed

(*e*) the number of students that can be accommodated there and the minimum qualifications far admission to this College ?

SRI H. C. LINGA REDDY (Minister of State Fisheries and ports)-

(*a*) Yes, (the first year course in the premises of Agriculture University at Hebbal started from the academic year 1969-70).

(*b*) The Board of Regents of the Agriculture University have granted Rs 66.02 lakhs towards expenditure on various works of the Mangalore Fisheries College.

(*c*) The construction of the building near Kanakandi Research Station, Mangalore is not started.

(*d*) In about 18 months

(*e*) For the present accommodation is available for 25 students.

(1) a pass in Higher Secondary school (XI Standard) certificate examination of Mysore Secondary Education Board or a Pass in any equivalant examination recognised by the University of Agricultural Science.

OR

a pass in P.U.C. examination with any two of the following optional subjects of Mysore, Bangalore or Karnatak Universities or any of the recognised Universities :

Physics, Chemistry, Botany, Zoology and Biology.

(2) Higher Secondary (XI Standard) examination or P.U.C. examination with minimum of 45 per cent of the total marks.

This rule does not apply to Scheduled Castes and Scheduled Tribes A pass in the above examination is sufficient.

(3) A written and an oral tests are conducted to test the eligibility of the students. A minimum of 30 and 10 marks respectively have been prescribed for written and oral tests.

GRANT TO COLLEGES STARTED AFTER 1967

579. Sri N. Lokayya Naik (Virajpet):—

Will the Minister for Education be pleased to state:—

(*a*) the policy of the Government for giving grants to the private colleges started after 1967;

(*b*) the number of private colleges started in the State after 1967 and the number of colleges that are getting grants by the Government?

Sri K.V. Shankara Gowda (Minister for Education):—

(*a*) Government have decided to provide facilities to the private colleges started after May 1967 as per the Grant-in-aid code.

(*b*) the number of private colleges started after May 1967 is 44.

Grant-in-aid to 30 colleges which were started in 1967-68 and 1968-69 was given towards fee concession.

SEATING ACCOMMODATION IN CINEMA THEATRES AT BELLARY TOWN

580. Sri Allum Karibasappa (Kurugod):—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) whether any representations have been made either to the Government or to the District Magistrate, Bellary, in-connection with the seating capacity of the following theatres in Bellary Town:

1 Royal theatre
2 Mubarak theatre
3 Prabhat theatre
4 Select theatre
5 Nataraj theatre and
6 Uma theatre

(Nos. 5 and 6 are latest Air-cooled theatres);

(*b*) whether the District Magistrate, Bellary has issued or renewed the cinema licences of the above theatres particularly regarding the capacity *i.e.*, the number of seats in each class (*i.e.*, plinth area);

(*c*) whether it is a fact that the theatre owners or the management of Royal, Prabhat, Mubarak and Select have taken licence for seating capacity for more number of seats than is permissible under the said Rules;

(*d*) whether enforcement of Cinematograph Rules by the District Magistrate would reduce the seating capacity to the extent of 40 per cent in the above theatres;

(*e*) if so, the reason for not implementing the rule of seating accommodation and capacities by the District Magistrate, Bellary, in accordance with the Cinematograph Rules even after making the represetations 4 months back?

Sri MANIK RAO PATIL (Deputy Minister for Home):—

(*a*) Yes. A representation regarding seating capacity of permanent cinema theatres has been made to the District Magistrate, Bellary and to Government.

(*b*) Temporary licences are issued to these theatres valid only for 2 months *viz.*, upto end of February 1970, pending inspection and issue of permanent licences.

(*c*) In the case of two theatres only *viz.*, Prabhat and Mubarak talkies, licences have been issued for more seating capacity than is permissible under Madras Cinematograph Act, 1918 and 1933 Rules, prior to the merger of Bellary in Mysore in October 1953.

(*d*) No. The actual number of seats licenced exceeds the capacity as per Madras Rules, 1933 which were in operation when the theatres were first started by 5 per cent in case of Mubarak and 14 per cent in case of Prabhat.

(*e*) When once the licence has been issued by the licensing authority for a specific number of seats, the question as to whether it would be in order to reduce it thereafter in view of the incorrect application of the Rules earlier, is being examined.

ASSAULT OF A PERSON IN DABASPET POLICE STATION

590. Sri GANGA BOVI (Gulur).—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) whether it is not a fact that a person was assaulted in Dabaspet Police Station, Sompur Hobli Nelamangala Taluk, Bangalore District about 3 months ago;

(*b*) whether it has come to the notice of the Government that two Sub-Inspectors and a Circle Inspector have jointly, for the sake of money, threatened, assaulted the respectable and poor ryots in the police station and received money from them;

(*c*) if so, the action taken by them in this behalf?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister):—

(*a*) No.

(*b*) No.

(*c*) Does not arise in view of replies to Clauses (*a*) and (*b*) above.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

Re: The fire accident at Andanoor Village of Holalkere Taluk, Chitradurga District

SRI B. PARAMESWARAPPA (Holalkere):–Sir, I call the attention of the Minister for Revenue to the fire accident at Andanoa Village of Holalkere Taluk, Chitradurga District.

† ಶ್ರಿ ಹೆಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು):— ಹೊಳಲಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಂದನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಾರೀಖು ೪ನೆಯ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ೧೨ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಹುಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ನಾಶವಾದವು, ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಯಾವ ಕೃತ್ಯವೂ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕದಳವನ್ನು ತರಿಸಿ ಆದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಗಂಟೆಹೊತ್ತಿಗೆ ಆರಿಸಲಾಯಿತು. ೨೧ ಹುಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಟ್ಟವು. ಆದರ ನಷ್ಟ ಸುಮಾರು ೧೩, ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಏನೂ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಊರಿನವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒದಗಿದ ಆರು ಪಲ್ಲ ರಾಗಿಯನ್ನು ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತದಿಂದ ನೊಂದವರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಯಿತು. ಊರಿನವರು ಚಂದಾ ವಸೂಲಿಯಿಂದ ಬಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ ಬೊಂಬುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೩,೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಧನವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ೨,೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—೩,೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ೨,೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತಲಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ೩,೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೂ ದುಡ್ಡು ತಲಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಳಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಬಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಯಿತು.

MR. SPEAKER. I have gone to the next item.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮೀ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಅಲ್ಲ.

MR. SPEAKER:—I am sorry, the questions have lapsed. The Hon. Members should know how it happened. Supplementaries were put by Members including the Leader of the S.V.D. and some members wanted 15 to 20 minutis him for one question It is very strange. Hon. Members should be considerate to the Member who tabels the Question. When I make a request to the Members not to take too much time on one question, they frown and stare at me. It is my earnest desire that all the questions in the List should be answered. But unfortunately, the Hon. Members do not co-operate with me. My onely request to the Hon, Members is that they should have some regard for the Member who puts the main Question. I request the Members allow the Speaker to exercise his control over the time to be allotted to each question so that all the questions are reached. I request the Members to take a lesson from what happened to-day and just conduct themselves in a way which would be beneficial to all the members who put Questions;

SRI. B.B. SAYANAK:—Do you say that you are teaching a lesson to the Members ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು.

MR. SPEAKER;—I shall do it from to-morrow.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ನಂಜೇಗೌಡ —ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರು ಇದೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೂಲು ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಕಾಲವನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಒಂದೂವರೆಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲಗಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ವಿರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿರುವಾಗ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಟೋನ್ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, It would be inconsistent with the dignity and decorum of the House.

MR. SPEAKER:—I think there is no force in the point of order. The first hour is allowed for Question Hour the Question Hour cannot be extended normally. I see no extraordinary circumstances for doing so. The matter can be considered in abnormal occasions when the time for questions is departed from and utilised for other business.

Next I want to make it clear that when I requested the Members take a lesson, it was not a question of teaching a lesson. I wanted to place the whole thing before the House to show as to how thiangs happened and to seek the co-operation of the Members for better implementation of the rules. I treat the Hon. Members with dignity and decency.

* * * *

* Matter expunged as order d by the Chair

PAPERS LAID ON THE TABLE

Sri B. RACHIAH.—Sir, on behalf of the Minister for Finances Planning and Youth Welfare, I beg to lay the Finance Account, 1968-69, Appropriation Accounts 1968-69 Audit Report (Civil) 1970 and Audit Report (Commercial) 1970 of the Government of Mysore, as required by Article 151(2) of the Constitution of India.

BUSINESS OF THE HOUSE

MR. SPEAKER.—Next item is Financial Business. Three and half hours are available for discussion. of these demands out of this half the time is available to the ruling party including ministers reply and the remaining half of the time is given to opposition side. Within the limited time I request the whips of the parties to select their members to speak within the time allotted and I request them to stick to the time schedule.

SRI H. SIDDAVERAPPA. Sir, with today"s agenda papers the report of the Leader of the Opposition who led the delegation to Delhi has been sent to us. I would like to know whether that report will be formally presented to the House becuase it is the delegation sent by the House or whether there will be any observation made by the Leader of the Delegation on the floor of the House. If you are not taking it up now, I want to know you are taking it up.

MR. SPEAKER.—The report is circulated. Tomorrow *i.e.*, next working day, the Leader of Opposition will make his observations. After that one or two members may obtain clarifications

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Very well, Sir. I want to make a few observations. I will speak about it on that day.

MR. SPEKAER.—Yes, it is very good. The Hon. Minister will move the Demand.

BUDGETS ESTIMATES FOR 1970-71—DEMAND FOR GRANTS
[DEMANDS NO. 7, 8, 33 and 42]

SRI. H V.KOUJALGI.—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move.

"That a sum not exceeding Rs. 5,16,26,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of "Land Revenue,'"

MR. SPEAKER– Motion moved.

"That a sum not exceeding Rs. 5,16,26,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Land Revenue'.

Along with this demand other demands viz,, Nos. 7, 8,. 31 and 42 are also before the House. Sri S. Gopala Gowda will initiate the debate.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಗೋಪಾಲಗೌಡ: (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೨. ೭, ೮, ಹಾಗೂ ೩೩ ಮತ್ತು ೪೨ ನೇ ನಂಬರ್ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪನವರು ಅನೇಕ ಜೋತಾ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈವೊತ್ತು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೩೫ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಹಂಚುವುದಾದರೆ ತಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ೫ ಜನರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೫ ಎಕರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ರೈತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೫ ಎಕರೆ ಇರಬೇಕು, ೭ ಎಕರೆ ಇರಬೇಕು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ೨೧ ಎಕರೆ ಇರಬೇಕು. ಬೇಕಾದರೆ ೩೦ ಎಕರೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದೀರೋ ಅದರ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಜಮೀನು ಕೆಲವರ ಹತ್ತಿರ ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ಬೇಸಾಯದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನಿಯಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಡುವಂತಹ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅನಾರ್ಥಿಕವಾದಂಥ ಭೂಹಿಡುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?, ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಭೂಕಂದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪರಿಹರಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರರಿಗೂ ಜಗಳವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭೂಹೀನರಿಗೂ, ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿ ಇರುವವರಿಗೂ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಾದವಿವಾದವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಜಗಳವಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ಅಶಾಂತಿಯುಂಟಾವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಕಳೆದ ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾದೆವು ಇನ್ನು ಕಾಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಿಂದ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಾಲೀಕರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಭೂಮಾಲೀಕರು, ವಿಧವೆಯರು, ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರು, ಬುದ್ಧಿವಿಕಲ್ಪವಾಗಿರುವವರು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೊ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಎಂದರೆ ಅವರು ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ೨೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ವರ್ಷೆ ವರ್ಷೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥವರಿಗೆ ನಗದಾಗಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ೬೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಬಾಂಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ೧೯೭೦ರ ಅಕ್ಟೋಬರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಪಟ್ಟಾ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚುತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ನೆನ್ನೆತಾನೆ ಈ ಸಭೆ ಬಾರಿ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತಹ ಭೂಮಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿಗಳು ಒರುಪ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪಾಳೆಗಾರರು, ಮಹಾರಾಜರು ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳ ನೀರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಳೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕಂಥ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕ ಕಟ್ಟಿಸಿದಂತಹ ೩೨ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಈ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೂ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಹಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೪೭ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣದಿಂದ ಯಾವ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಿರೋ ಅಂತಹ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದಯೇ ಹೊರತು ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಕೆರೆಗಳ ನೀರನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬರುವ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದು ಕೆಲಸ ಇವತ್ತು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಹ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತೀರಿ. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಷೇರ್‌ಷಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ತಾವು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೫೦—೬೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಏನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತೊ ಅದರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗುಣಾಕಾರಮಾಡಿ ೨೧ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಇದ್ದ ಕಡೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದ ಕಡೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾತಿದ್ದೀರಿ ಯಾವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸರಿಯಾದ ಸರ್ವೆ ನಂಬಾಗಲೀ ನಕಾಶೇಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಾಳೆ ಮರ ಇದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಬಾಗಾಯಿತ್ತು ಜಮೀನು ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಲಕ್ಕು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಬಗರೆ ಹುಕುಂ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ., ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಖಾಸಗೀ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಭೂಸುಧಾರಣ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಶಾನುಭೋಗರು ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯದ ಕಾರಣ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ತರಿ ಜಮೀನಾಗಿದೆ, ತರಿ ಜಮೀನು ಬಾಗಾಯಿತು ಆಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರಿಯಾದ ಸರ್ವೆ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆ, ತರಿ ಜಮೀನು

ಎಷ್ಟಿದೆ, ಬಾಗಾಯಿತು ಎಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಸಿಮ್ಲ, ಸ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇವೆ, ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು.

2-30 P. M.

೧೯೭೦ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದರ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಲೆಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಗರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿರೇ ಕೆರೆ ಆದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆಯೇ, ಅದರ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಎಷ್ಟು, ಖುಷ್ಕಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ೨೨ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ೨೫ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡಾ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದರೂ ಶೇಕಡಾ ೭೫ ಭಾಗ ಜಮೀನು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಕೂಡ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಉತ್ತು ಬಿತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರು ಪಡತಕ್ಕ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವೊತ್ತು ದುಪ್ಪಟ್ಟು, ಮೂರು ಪಟ್ಟು, ೫ ಪಟ್ಟು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ನೋಟೀಸು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮವಾರು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಾತ್ರವನ್ನು ಏಂಗಡಿಸಿ ಆದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮುಂತಾದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಮೀನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಇದ್ದವರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರುವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಇವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವನಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅವನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಕಾದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಡುವಳಿಯ ಮೇಲೆ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲವಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨-೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬೇಸಾಯದ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಷುಗರ್ ಕೇನ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಂಪೆನಿಯವರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟಾಲಿನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಮೆಕಾರ್ಥಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವಾಗಿದೆ. ಜಮೀನು ಒಬ್ಬನದು, ಸಾಗು ಮಾಡುವವನು ಒಬ್ಬ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವವನು ಒಬ್ಬ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಶದ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ರಿಲೀಫ್ ಕಾವಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಆಫೀಸರು ಯಾರದೋ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಒತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಪಣ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣ್ಣು ಎರಚಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದು ಬಿಲ್ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿದಿರಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಗಲ್ಲು ವಿಧಿಸಬೇಕು ಬಡತನವನ್ನು ಮೂದಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡತನವನ್ನು ಮೂದಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕನಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಗಲಾಟೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕ್ಷಾಮವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಕ್ಷಾಮವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭೂಮಾಲೀಕ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಗೇಣಿದಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂ ಮಾಲೀಕ ಭೂ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ಅವನ ಸವಾಲನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಾಲೀಕನಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿದಾರನೂ ಸೈನ್ಯ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಭೂಮಾಲೀಕನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರಾದರಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿ ವಿಕಲ್ಪರಾದವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಏಕ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಗದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ಯಾನ್‌ಟೇಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಷನಲೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಇವರು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ನೆಂಟರು, ಬೇಕಾದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಏನೇನೋ ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಬಡವರು ಪಾಪಿಗಳು ಇವರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಓಟು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಇವರನ್ನು ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಪಟ್ಟಾಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೇಣಿಯ ವಿಷಯ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮುನ್ಸೀಫರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಏನು ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರ ನೀತಿ ಒಸವ ಹುಳುವಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಎಲ್ಲೋ ಮನೆ ಮನೆಗಳೂ ಹಾಳಾಗಿವೆ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹುಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಎಣ್ಣೆ ಸವರಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿ ಇದು ಆಸ್ಫೋಟನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ಬಹಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಿಕರು ಭೂಸೈನ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಭೂಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಭೂಮಿಗೂ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಾಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಾಗತಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ವೆಗದಲೇ ಟಿಲ್ಲರ್ ಆಫ್ ದಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಶುಡ್ ಬೀ ದಿ ಓನರ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗತ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದು ಅಪಾಯಕರ. ಜನರು ಇನ್ನು ಕಾನೂನನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರವೃದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, ಭೂಮಾಲಿಕರ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಅನಾರ್ಥಿಕ ಹಿಡುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಭೂಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದು, ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER :-I have just received a request from the Congress (R) party to accommodate one more member to participate in the debate. I am sorry absolutely to time is available. As per the arrangement, the Congress (R) party has been allotted 31 minutes.

SRI H. SIDDAVEERAPPA :-Sir, yesterday none from our party had the chance to speak. It is within the discretion of the chair to give five or ten minutes more time. Totally our two members will have spoke from our party to day.

MR. SPEAKER :-As per the present arrangement I have allotted half of the time to the Treasury Benches including the time required by the Ministers to reply to the debate. If an alternate arrangement is Suggested, that could be considered. But for the present, let us follow the existing arrangement. Now I call upon Hon. Member Sri Devaraj Urs to speak. He has been allotted 20 minutes time.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಯಾವ ಒಂದು ಘಟ್ಟಕ್ಕೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷವಾದರೂ, ಇದು ಒಂದು ಅಂತಿಮ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಭೂಮಾಲಿಕರಿಗೂ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಏನಿವೆ, ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ತಂದು, ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಇದರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದು ಅಧಿಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೇಸುಗಳು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಏನಿವೆ ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೊಡ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲುಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಭೂಸುದಾರಣೆ ಕಾನೂನನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ೧೯೭೧ಕ್ಕೊರಗಾದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕಂತದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ೪-೫ ವರ್ಷವಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ. ಮತ್ತು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇವರು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮತ್ತೆ ೪-೫ ವರ್ಷವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನು ಏನಾದರೂ ಹಣ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೇ? ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತವೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ? ನಾನು ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಸುಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇಯೆಂದು ನೋಡಿ. ಕೆಲವು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೂ ಉಂಟು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಫೈಸಲ್ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೂ ಮಾಲೀಕದಾರರಿಗೂ ಒಪ್ಪಂದವಾಗದೇ ಸಾವಿರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲ ಜಾರಿಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಇದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಪ್ಯಪಸಾಯಕ್ಕ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ದಾಮಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ತಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿ ೨೭ ಎಕರೆಯಿಂದ ೨೧೬ ಎಕರೆಗಳವರಗೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಖಾಸಗೀ ಜಮೀನು ೨೧೬ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಯಾದ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಇಪತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಬಾಹುಳ್ಯ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಏರುತ್ತಿರುವಾಗ, ಜಮೀನನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಕ್ಕ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗರಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೇರಳಾದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರಿಮಿತಿಗೂ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಮಿತಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮದು ೧:೨ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ೫೦ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಎಕರೆ ಇದ್ದಹಾಗ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೨೧೬ ಎಕರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ೧೦೦ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾವು ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡವಾಗ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದ ಕಾನ್‌ಸೆಪ್ಟ್‌ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ೨೦೦ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಪರಿಮಿತಿ ಇಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ .ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಗರಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಒಂದಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ, ಹಣವನ್ನಾಗಲೀ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಭಾಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಕಾಲು ಎಕರೆ, ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧೯೫೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜತ್ತಿ ಸಮಿತಿಯವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪಟ್ಟಾದಾರರು ಇದ್ದರು, ಎಷ್ಟು ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಇದ್ದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ನಾನು ಅನೇಕಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಲೆಕ್ಕ ಏನಿದೆ, ಈಗ ೧೧-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಪಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ೫ ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಪಟ್ಟಾದಾರರು ಮತ್ತು ೧೦ ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಪಟ್ಟಾದಾರರು ಎಷ್ಟೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಆಧಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೫೮ರಲ್ಲಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೨೫ ಲಕ್ಷಲ್ಲ ಪಟ್ಟಾದಾರರು ಇದ್ದುದು ಈಗ ೪೧ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ತರದೇ ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅನೇಕರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ೪೦ಲಕ್ಷ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೪೦ ಲಕ್ಷ

ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಪೈಕಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಅಂದರೆ ಸೇಕಡ ೫೧ರಷ್ಟು ಜನ ಐದು ಎಕರೆ ಯೊಳಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ ೭೫ಭಾಗ ಜನರು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧ, ಒಂದು, ಮೂರು ಅಥವಾ ೫ ಎಕರೆ ಇರುವವರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಇನ್ನು ೧೦ ಎಕರೆಗಳೊಳಗೆ ಇರುವವರು ಸೇಕಡ ೨೧ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೫೮ನೇ ಇಸವಿ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಪಟ್ಟಾದಾರರು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿದರೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ೧೦ ಎಕರೆ ಮತ್ತು ೫ ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ಇರುವವರು ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ ೬೦ರಷ್ಟು ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸೇಕಡ ೬೦ರಷ್ಟು ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ ಶೇಕಡ ೯೦ ಭಾಗ ಅನಾಇಕನ್‌ಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

3-00 P.M.

ಈಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಟ ಪರಿಮಿತಿ ಎಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಭೂಮಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಯಾರಿಗೂ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಬರೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಎಕ್ನಾಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡದೆ ಅದು ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಒಡೆಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪುನಃ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆಗ್ರಿಕಲಚರಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಗ್ರಿನ್ ರೆವಲ್ಯೂಷ್ನ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಗ್ರಿನ್ ರೆವಲ್ಯೂಷ್ನ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಭೂಮಿ ಹಿಡುವಳಿ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ, ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ, ಹೋದಹಾಗೆ ಆಹಾರ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕಾನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಅಡಚಣೆ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಒಡೆಯದ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಈ ನೀತಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದೂ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡೋಣ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಗ್ನ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಈಗ ಒಬ್ಬರನ್ನೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಹಿಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನುಧರ್ಮದ ರೀತಿ ಹಕ್ಕು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ಸೆಷ್ನ್ ಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷ್ನ್ ಈ ಮುಂಚೆ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೯೪೨-೪೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮತ್ತು ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಭೋಸರು ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ೨೫-೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಮೂಲತಃ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಎಕ್ನಾಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಏನೇನು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪದ್ಧತಿ ತರುತ್ತೇವೆ, ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ೧೯೬೭ರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಈಗ ನಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಿಂದೆ ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದುಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೬ ಎಕರೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಐದು ಎಕರೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇರುವ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡೋಣ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಇದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿ ದಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸುಧಾರಣೆ ಆದೀತು ಉಪಯೋಗವೂ ಆದೀತು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಆದೀತು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಮಳೆಯನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತೊಂದರೆಪಡತಕ್ಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಕಿರುಕುಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆ. ಈಪೊತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಪದ್ಧತಿ ಅಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಾದ ಪದ್ಧತಿ. ಎಲ್ಲಾ ತಜ್ಞರು ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ೂ ಕೂಡ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣದ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕವಾದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ೧೦ ಎಕರೆ ೫೦ ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಲಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಾಕಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಮ್ಯಾನೇಜಿಯಲ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ರಾಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರೈಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಧಾರಣೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟಾದೀತು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಅದರ-ಮೇಲೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ವರ್ಷ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ ಬೆಳೆದಂಥವರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿದಂತಹ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಮಿನಿಮಂ ಪ್ರೈಸ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾದಂತಹ ಪ್ರೈಸ್ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನುವಾಗ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನೀತಿ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನೀತಿಯೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕರ್ತವ್ಯ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ತಾವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಠರಾವಿನ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀಮಾ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈಗ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಹಿಂದೆ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ ಈಗ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಮಳೆಯಿಂದ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂತಹ ನೀರಿಗೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ: ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮಗಾದರೂ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗ ಇದೆ, ಶೇಕಡ ೭೦ ಜನ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಡ್ರೈ ಕಲ್ಟಿವೇಷ್ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಾಯ ಗಳಿಸಿರುವ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೭೦-೮೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಂದರೆ, ಕೋಲಾರ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೫-೧೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ನಮಗೆ ಮಳೆ ಬಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ದೇವರೇ ಮಳೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಅದನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ನಮಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಬೇಡಿ, ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಮಾಜವಾದದ ಒಂದು ನೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್: —ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಾಲಾ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ನಿಂದ ನೀರು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಡ್ರೈ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಸ್ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಅಂತ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ dry assessment merged with water rate ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್: —ನೀರು ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದು, ಯಾರು ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ, ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ರಂಗನಾಥರವರಾಗಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದು ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕಂದಾಯ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್: —ಈಗ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕಬ್ಬಿಗೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ತೆಂಗಿಗೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅಡಿಕೆಗೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್: —ನನಗೂ ಗೊತ್ತು, ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಕಬ್ಬಿಗೆ ಒಂದು ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ೪ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ೧೨ ತಿಂಗಳು ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮಾರುವವನು, ಉಪ್ಪು ಮಾರುವವನು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಉಪ್ಪೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿಹೋಯಿತು ಅಂತ ಉಪ್ಪಿನವನು ಬಡಕೊಂಡರೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿನವನೂ ನನ್ನ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತು ಅಂತ ಒಡಕೊಂಡನಂತೆ ಆ ರೀತಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದವರು ನಾವು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಯಾರು ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೋ ಅವನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡತಕ್ಕ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತನನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡವನು ದೊಡ್ಡವನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಡವ ಬಡವನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವನು ಭಗವಂತ, ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವವನೂ ಭಗವಂತ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಬೇರೆಯವರೂ ಕೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ ಟು ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಕೊಡುವುದು ಸಹಜ. ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೇಟ್ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಂತಹ ಕಡೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಾವು ಈ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ೧೯೬೫ರಿಂದ ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟೀವ್ ಆಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನೀರು ಬಂದು ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಬರೆದದ್ದನ್ನು

. (ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಸರಿ ಅಂತ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ವಥಾ ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಅಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ತಾವು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು. ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಏಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ದೇವೇಂದ್ರ ಮಳೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಬಸವಣ್ಣ ಉಳುತ್ತಾನೆ ನಾವೇಕೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳುವ ಕಾಲವೂ ಇತ್ತು, ಇವತ್ತು ಆ ಕಾಲ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಕ್ಸಲೈಟ್ಸ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಜನ ನಾವು ಉಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಮ್ಮದೇ ಭೂಮಿ, ನಮಗೇ ಕೊಡಿ, ನಾವು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮನೆ ನಮ್ಮದೇ ಮನೆ ನಮಗೇ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯಲ್ಲಾ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಆದೀತು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಪಹಣಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದೇ ಆಧಾರ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಇದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ನೋಡಿದಂತಹ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಪೈಕಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದವರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ ಪಿ. ಪಾಟೀಲರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಪಹಣಿ ಬರೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಫಾರಂ ಸಹ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿದರು ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಜೆಯೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ದೊಳಗಾಗಿ ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಆಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆಯೇ ? ಅಥವ ಬರೆದು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಯಾವು ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕ, ಗೇಣೀದಾರ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಬರೆದರೆ ಮಾಮೂಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬರೆಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟರು. ಇಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಫೀಸರುಗಳು ಬಂದರೆ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವರು. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು ? ನಮ್ಮ ಕಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಐಎಎಸ್., ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪಾಪ ೩೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಐಎಎಸ್., ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಚಿಗುರುಮಿಸೆ ಹುಡುಗರು. ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿರುವವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಡಳಿತದ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆಯೇ ? ಯಾವರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಂದಲೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆಯೋ ಅಥವ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆಯೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರುಗಳ ಹುದ್ದೆ ಇದೆ. ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಹುದ್ದೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ, ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು-ಹಾಕಿದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಎಂದರೆ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಗಜಗರ್ಭದಂತಾಗಿದೆ. ಮಾಡುವುದೇ,

ಬಿಡುವುದೇ ಎಂಬುದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕುವರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದು ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅನೇಕರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರೇನು ? ಇರಲಿ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಡೆ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳಿಂದ ತಡೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯ-ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪೇ ? ಸರಿಯೋ ? ಅದರ ವಿಚಾರ ಈಗ ಬೇಡ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಸಮಿತಿ ಬೇಡ, ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ದಾರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಒದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ, ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರಕಾರದವರು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾದಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಏಕೆ ಹೀಗಾಗುವುದು ? ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಟು ದಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವರೂ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತಿದ್ದರೂ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲೆಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆತ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತ ೫೦ ಮೈಲಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲವು ದಿವಸ ತನ್ನು ಹೆಸಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರೋ ರಾತ್ರಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಸು ಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಜಾರುಬಂಡೆ ಕಾವಲು ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನಿದೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ೨ ಲಕ್ಷ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಜಮೀನನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಯಾರೋ ಫಿಲಂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯವರಿಗೆ - ಮೈಸೂರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೂಡಿಯೋಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ, ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ ಒಳಿ ಇರುವ ಕೆರೆ ಅಂಗಳವನ್ನು ವ ಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದನ್ನು ಡಿಸಿಗೆ , ಹೇಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದಿಷ್ಟ, ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದಲ್ಲ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧವಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಾಯವಿದೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಷ್ಟಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಆಯಾರಾಮ್ ಗಯಾರಾಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಏನಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರೆತೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸ ಬಹುದು, ಪಕ್ಷ ಎಲ್ಲಿ ಬಿಡುವರೋ ಎಂಬ ಗಾಬರಿ ಬೇರೆ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ ಸಿದ್ದಯ್ಯ :—ಆ ಮಾತು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :—ಹೆಸರು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸ ಬಹುದು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಇಂಥ ತೊಂದರೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇರೆ ಇದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿ. ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ ಆಗುವುದು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬನೇ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ ಎಂದು ಜಮೀನು ಪಡೆಯುವುದು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಕೇಳಿ ಪಡೆಯುವುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ಸ್‌ಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬಾರದು. ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಹೆಂಡತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಪೆಮ್ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲ-ವೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದೇನೆ. ತಪ್ಪಿಸುವುದಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀತಿ ಏನಿದೆ, ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ನೀತಿ ಏನಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಂ ಒಂದುಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅಂಥವನಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಡಜನಗಳಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹವೆಸಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯಮದಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಜನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಕ್ಕೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಯಾರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೋಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3 -30. P. M.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಮ್ಯಾಪುಗಳು ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದುಗ್ರಾಮದ ನಕಾಸೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ, ಈ ಗ್ರಾಮ ನಕಾಸೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಿಕ್ಕುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಚೇಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು);ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾಷಣದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾಳಿ ಬಂದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಪತಿಯಿಂದ, ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಏನಿದೆ, ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದುಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ, ಎರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರಾಸರಿ ಒಂದುಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಹೇಳಿದರು. ಅವರೂ ಸ್ವತಃ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು, ನಾನೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ. ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ದನಕರುಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ದನಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಹುಲ್ಲು ಮೆದೆ ಎಲ್ಲಿಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ತರಕಾರಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ, ಬಾವಿ ಎಲ್ಲಿ ತಗೆಯುತ್ತಾನೆ, ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಹುಶಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ, ಜಮೀನು ಉಳುವವನೇ ಒಡೆಯನಾಗಿರುವಂಥ ಕಡೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷಣ ಸಲ್ಲದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ,ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ಗೊತ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಹೇಳಿಗೆ ಜಮೀನೆಲ್ಲ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಅರ್ಧದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದೆವು.ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ಏರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದ

ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕುದು ತಪ್ಪು. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಆಕಾಶ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತವೇ, ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಏನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತವೆ, —ನಾನು ಇರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ—ಅದು ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ನಿಲುವು.

ಶ್ರೀ ಬಿ ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ:-ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸ್ವಾಮಿ. ಇದುವರೆಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:-ತಾವು ಎತ್ತಿದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿರುಳಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri A. R. BADARINARAYAN:-What is the penalty for misusing a point of order?

Mr. SPEAKER:-Hon. Member has to withdraw the point of order. if he does not withdraw, he can be suspended from the House.

ಶ್ರೀ ಎಂ ವಂಜೇಗೌಡ: ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಜಮೀನು ಏನಿದೆ, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಗೂಂಡಾಗಿರಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಜನಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಹದಗೆಟ್ಟು, ಸುಖ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಆ ರೀತಿಯ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಹದಗೆಡದಂತೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೋದದ್ದೇ ಆದರೆ, ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ರೀ-ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಐಎಲ್. ಅಂದರೆ ಇಂಡೆಕ್ಸ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಟ್ಟಿ ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಪಿ ಪಡೆಯಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಫಾರಂ ನಂಬರು ೩ ಗ್ರಾಮ ನಮೂನೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಫಾರಂನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಗಳಿದ್ದ ಕಾಲಂಗಳು ಇಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ಗೊತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಾಲೂಕ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿರಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದು. ಹೊಸ ನಮೂನೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಕಾರ್ಡ ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೀವಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾಲಂ ಸೇರಿಸಿ ಬರೆದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರವಾದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಜೇಗೌಡ)

ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದು ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಕಾರರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಯ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದು ಅಗತ್ಯ. ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾಮದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಒಣಗಿ, ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಒಣಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಷಾಮದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದರೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾನೂನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೆಮಿಷನ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಸ್ಡ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ ಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ಡ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡ ಬಹುದು ಆಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಅಧಿಕಾರ ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಜ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆ. ಆಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಹುದ್ದೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಣ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಖಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಹುದ್ದೆ ವಜಾಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್ ರಂಗೇಗೌಡ (ಮಾಗಡಿ):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟು ೨ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೬೫ ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. The Land Reforms Act provis ons have safeguarded the tenants from eviction.

ಸ್ವಾಮಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪ್ರಾವಿಜನ್ಸ್ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಗ್ಯಾಜಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಟಿಫಿಕೆಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೆಕ್ಷನ್ಗಳಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ Sectio 82 'Reporting of illegal transactions: Every village Officer and every officer of the Revenue, Registration and Land Records Departments sha l report to the Tribun l or other prescribed authority, as the case may be, every transaction in respect of any land in contravention of any of the provisions of this Act, which comes to the notice of such Officer. ಎಂತ ಇದೆ'' ಇಂತಹ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಜನ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ಜನ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತರುತ್ತೇನೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಎಷ್ಟು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸಾಕ್ಷನ್ಸ್ ಲಿನೇ ಸೆಕ್ಷ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಂತೆ ಗೇಣೀದಾರನ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆ.

Section 83. "Inquiry regarding illegal transactions: The prescribed authority shall, after a summary inquiry, determine whether the transaction reported to it under Section 82 or coming to its notice in any other manner is in contravention of the provisions of this Act, and make a declaration accordingly. Any transaction so declared to be in contravention of any of the provisions of this Act shall be *null* and *void*".

ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರೈಬ್ಡ್ ಅಥಾರಿಟೀಜ್ ಎಷ್ಟು ಸಮರಿ ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸಾಕ್ಷನ್ಸ್ ಇವೆ, ಎಷ್ಟು ನಲ್ ಅಂಡ್ ವೈಡ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇಯರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಜನ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ? ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ ಆಫೀಸಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಆನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ಯಾಂಪ್ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಭಡ್ತಿಕೊಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಮೈಸೂರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಲೀಗಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂನ್ಸ್ ಟು ಪೂರ್ (ಫಾರ್ಮರ್ಸ್) ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ರೂಲ್ಸ್—೧೯೬೮ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಡ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಹಾಗೆ ಲೀಗಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂಕೀಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. Rule 6 says:—

"Fees for legal practitioners: — The fees to be paid to the Legal Practitioners authorised to appear for a poor tenant under these rules shall be as follows:—

(1) before the Tribunal or Assistant Commissioner or Deputy Commissioner, Thirty rupees per case;

(2) before the Appellate Authority or the Mysore Revenue Appellate Tribunal, Rupees Seventy-five per case;

ಸ್ವಾಮಿ ಇಲ್ಲಿ ಲೀಗಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಆನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಾದಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ? ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಧನವೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾರ ವರಮಾನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೀಗಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್‌ನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಲೀಗಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿವಿಕೋಪಗಳಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ. ೪ ಆಣೆಗಳ ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಕಡೆ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆ ಇದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಆದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಶಿಫಾರ್ಸಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಆನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಬಾರದೆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಾರದೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಎರಡಾಣೆ ಬೆಳೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡೆಸಿ ಜುಲುಂನಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ)

ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಂದಿನ ಪಾಳ್ಯೆಗಾರ ಕೆಂಪೇಗೌಡನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆ ಅಲ್ಲಿದೆ ಅದೂ ಸಹಾ ಈ ವರ್ಷ ತುಂಬಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಂದ ಕೂಡ ಜುಲುಂನಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೂ ಇವರು ಯಾವ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಎಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಂದ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಾ ಫೋಡಿ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳು ೩೦ ಇರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜಮೀನುಗಳು ಇನ್ನು ಫೋಡಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಈಗ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಫೋಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಮಾಗಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕ್ವಾಡನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಫೋಡಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹದ್ದುಬಸ್ತನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೈತರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆ ಜಮೀನುಗಳ ಹದ್ದುಬಸ್ತನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಲಿನ್ಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಯಪುರ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ವಾಕೆರೆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ೨೦—೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗೆ ಜಮೀನು ಸರ್ವೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ರಮ ಭಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೌಕರರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆತನಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಈ ಜನರಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಫರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ದುಡ್ಡಿನ ಸುರಿಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಾಳೆ ಬರುವ ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ಈ ಜನರಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಫರುಗಳನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಡನೌಕರರಿಗೆ ದುಡ್ಡೂ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವವೂ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೪೦ ಫಡಾರೆಷ್ಟ್ಯೂರೇಷನ್ ಕೇಸುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಜನರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಂಜರೆಂತಲೇ ಇದೆ. ವಿಲೇಜು ಆಫೀಸಿನವರು ರೈತರುಗಳಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೊಡದೆ ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅತ್ತ ರೈತರಿಗೂ ಜಮೀನನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಕಸ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿಡಲಾಗಿದೆ ಅವರು ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ ೨೫—೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಪಡೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾತನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮಾಯಸಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅವ್ವೇರಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೪೦೦—೫೦೦ ಹುಣುಸೇ ಮರಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಆ ಆಮರಾಯಿ ಮರಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಆಂಡ್ ಛಾರಿಟಿಬಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್‌ಗಳೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಫ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎರಡಕ್ಕೂ ಈಒಂದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

†SRI J. P. SARWESH (Serum). Mr Speaker, Sir, while opposing the demands that are placed before the House, I would like to say a few words on the points which many of the Hon. members have not dealth with.

Let me say a word regarding Village Accountants Particularly the trained Accountants have been doing very good work. They are maintaining the records in a way much better than the Patwaris. The Village patwaris do not make proper entries and they write different names in pahni registers. There is no provision in the Land Revenue Code to punish these erring Patwaris. I feel that Government should take steps to give training to all Patwaris. Further, the Government should also take necessary steps to see all the posts that are being assigned to the Patwaris are filled up by trained Village Accountants before the end of April this year.

One other thing in this behalf is that the persons who are working as Village Patwaris since centuries belong to only one or two castes. Government should make an attempt to give representation to almost all the communities while filling up the posts of Village Accountants.

Regarding gairon or grazing lands, I once brought it to the notice of the Hon. Revenue Minister that Government has utterly failed to implement the Land Reforms Act and take over the excess lands from the landholders. Sir, at present, under this gairon land, for each of the hundred cattle-head about 30 acres of land is reserved. I feel that it should be reduced to 10 acres and the remaining 20 acres of land should be given to the landless people and thereby the Government can help the poor and landless people.

Sir, in Gulbarga many of the labourers have occupied Government lands. Though the Village patwaris collect land revenue from these landholders, they do not make entries in the record and also do not issue any receipt for the revenue collcetions. The Deputy Commissioner of Gulbarga is not prepared to carry out the instructions and orders issued by the Government. I would therefore request the Hon. Minister to instruct the Deputy Commissioner of Gulbarga to work in the true spirit to suit the policies of the Government and not according to his own whims and fancies. Recently, many people have occupied Government grazing lands and the Deputy Commissioner has attached many of the standing crops in Guldarga. I represented this to both the Deputy Commissioner and the Hon. Minister for Revenue I am sorry to say, that in spite of the Hon. Minister saying that he has instructed the Deputy Commissioner to release those standing crops, the Deputy Commissioner has not done anything in this matter. I would like the Hon. Minister to issue such orders as were issued by Sri

(SRI J. P. SARWESH)

Kadidal Manjappa stating that wherever Harijans and Girijans are in possession of Government lands, they should not be evicted till the Government appoints a committee to go into the matter and see whether the cultivators have illegally occupied the lands.

Recently, the Hon. Chief Minister made a statement that about 10 lakhs acres of land will be distributed. I want to know many acres of land Government are going to distribute in Gulbarga where there is no land available! Just now, the Hon. Member Sri Devaraj Urs referred to the increase of population in our country. The birth rate is 2 crores 10 lakhs every year and about 8 lakhs people die every year that is to say, every year 1 crore 30 lakhs of people are added on to our population. The Goverument should see that the landlords who are more interested in taking up Public Works Department contracts, etc., rather than taking up agriculture work, do not possess any lands. Their lands should be given to actual tillers and unless that is done we cannot expect the production of our country to increase. I want to know which are all the places where 10 lakhs acres of land is to be distributed by the Government? I am prepared to provide one thousand families who are prepared to go and stay in any corner of the State by forming a new village and taking up agricultural profession on co-operative farming basis.

Sir, recently the Hon. Revenue Minister was kind enough to visit Gulbarga District, he also visited the Serum taluka. A number of Harijans and Girijans submitted to him that nearly 50 acres of land is available for cultivation and it does not belong to anybody. Nobody is cultivating the land. Recently a tank has also been built there. The Revenue officers have said that there is no use in giving this land to the poor people. And that It should be auctioned. Sir, when the Government wants to uplift the backward people, I do not know, how they could think of auctioning the lands? In auctions, only the persons who are capable of paying heavy price would get the land and not the poor and deserving Harijans and Girijans people. I therefore urge upon the Government to see that wherever such lands are available in our State are not auctioned, but given to the landless poor especially to those who are actually tillers of land.

In regard to Land Grant Rules, the Hon. Minister for Revenue takes pride in saying that the Government has been very progressive in this matter. I would like to bring to his notice, that in Nizam's time in Hyderabad, the Government issued a progressive circular stating that even if there is less grazing land and if the tillers are not in possession of any Government lands, they should be granted the lands which they have been cultivating and they should in no case be evicted. But unfortunately Sir, our Government which believes and preaches socialism wants to evict the landless poor people, the tillers

and weaker sections of the community. I would therefore urge upon the Government to see that even if the grazing land is meagre in a particular village, the actual tillers of lands should not be evicted and the pattas of those lands should be issued in their names.

With these words, I thank the Chair and conclude my speech.

†ಶ್ರೀ ಜೆ ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ (ಜಗಳೂರು) :—

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗದ ಜನರ ಸರ್ಕಾರದ ಮನ ಒಲಿಸಿಯೋ ಅಥವಾ ಹೆದರಿಸಿಯೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿಯೋ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾವರು, ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾವರು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನೌಕರರುರ್ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾವರು ಪದೇ ಪದೇ ಬೋನಸ್, ಸಂಬಳ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷೇ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರ್ಗದ ಜನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವವರು ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದೇ ರೀತಿ ನೀರಾವರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರೂ ಕೂಡ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ೧೨೦ ಕ್ಕೆ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟು ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೈತರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ, ಒಂದು ಬೆಳೆ ಮಳೆ ಒಂದರೂ ಬೆಳೆಗಳು ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಈಡಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಡುವಂಥ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೮೦ ರಷ್ಟು ಒಣ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಅವರ ಕಡೆ ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸದೆ, ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ತಾಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನ ಈ ರೀಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೆಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬೋರಯ್ಯನವರು ಅನೇಕಸಾರಿ ಮೀಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ ಇನ್ನಿತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ರೈತರು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುದಾಯ ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್ ಅಥವಾ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಆಗಲೀ ಎಷ್ಟೋಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕುದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ವಸೂಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹರಾಜು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಳಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕುದಾಯ ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್ ಅಥವಾ ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ)

ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ "ಕೊಟ್ಟವನು ಕೋಡಂಗಿ ಈಸಿಕೊಂಡವನು ವೀರಭದ್ರ" ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಕ್ಷಣ ರೈತರಿಗೆ ಅನೂಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI H. V. KOUJALGI :—If the Hon. Member yields, I want to bring to his notice that as soon as the Deputy Commissioner recommends for remission or suspension of land revenue, automatically he stops recovery. Recovery is not made. He has got to recommend which village is fit for suspension or remission.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ:—ರೆಕಮಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಗೆಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಷ್ ಆಗಿ ಬರುವರೆಗೂ ವಸೂಲಿಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದಂಥ, ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಸೆಸಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಆಬ್‌ಜಕ್ಷನ್ ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್‌ರೈಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಆಗಲಿ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಆಗಲಿ, ಸಾಲಪಡೆಯಬೇಕಾದರೂ ಎಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ರೈತರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರಕಾರದವರು ಸರ್ವೆ ನಂಬರು, ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್, ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಲ್ಲಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲಪಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಎಫ್ಬ್ರಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಸರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ವರಮಾನ ಕೂಡ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗತಕ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಈಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೂಪದ ಕಾನೂನುಗಳು ಇದ್ದು ಏಕರೂಪತೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯುಯಲ್ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮುಜರಾಯಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳ ಮಾನ್ಯುಯಲಿನಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮುಜರಾಯಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನುಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮುಜರಾಯಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು ಎಂದು ನೇಮಕವಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಸೇರಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ

ಕಳುಹಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಧಿಕಾರವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಜರಾಯಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ತೇರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಒಂದು ಷಡ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಷೆಡ್ ಶಿಥಿಲವಾಗಿಹೋಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ೫–೬ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ);—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರವ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಇವೆರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರವ್ಸ್‌ನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ನಾಯಕರು ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಗಜ್ಜೀವನರಾಂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಿತಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಆತನ ಜಮೀನು ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಪಾಲು ಸಿಗದಿದ್ದವರಿಗೆ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೂಲಭೂತವಾಗ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಸಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೂರಕ್ಕೆ ೭೫ರಷ್ಟು ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಬಡಪಾ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಾನು ಇದೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ೫ ಎಕರೆ ವರೆಗೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ತರಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯಿತು ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಇದು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಎಕರೆ ತರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರಬಹುದು. ಒಂದು ವರ್ಷ ಬಾಗಾಯಿತು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕೆ ಬೆಳೆದರೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರಬಹುದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆನ್-ಇಕನಾಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ವಿಸ್ತಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಜಟಿಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರೇ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡ-ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಬಹಳ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಭೂಕಂಬಾಯದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಆದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ನಮಗೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ೪೫೦ ರಿಂದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೧೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಬರುವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಒಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇವೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಲ್ಪ ಆದಾಯ ಇರುವ ಈ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ೫-೬ ಎಕರೆ ವರೆಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರದ್ದುಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಉರುಳಿ ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜಮೀನು ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೊಂದಲ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯಲು, ರಬ್ಬರ್ ಬೆಳೆಯಲು, ಕಾರ್ಡಮಮ್ ಬೆಳೆಯಲು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಬೆಳೆಯಲು ಬೇಕಾದಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜಮೀನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿದರೆ ಮತ್ತು ಗೊತ್ತಾದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟುಜನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ ಇದೆ. ಅವರು ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಕರ ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆಯವರು ಸಹ ಇವರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಡ್ಡೇನಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ನಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಮ್ಮನ್ವರ್ಗದ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓದಿರಬಹುದು. ಯಾರು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೊಸ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಥವಾ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ ೫ ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಳತೆಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ದರಖಾಸ್ತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ, ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ೫೦-೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳು ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಆದೇ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ನಂತರ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.? ಮೊದಲೇ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಹೊಸ ರೂಲ್ಸ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಜಮೀನು ೫ ಎಕರೆ ಆದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ೪೫-ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಲೀಜ್ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು, ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಅವರು ನಾಳೆ ದಿವಸ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಬಹುದು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಯಾವುದೇ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಅನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ತರಹ ಕೆಲಸಗಳು ಇವೆ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ, ರೋಡ್ಸ್, ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಲ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಇವುಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಹೊತ್ತಿರುವಾಗ, ರೈತರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಲೋನುಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡುವಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ನೋಡಿ ಸ್ಪಾಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನು ಯಾರ ವಶದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೆಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅರ್ಚಕರೂ ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರೂ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರೂ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವಾಗ ಆಕ್ಚುಲ್ ಆಗಿ ಯಾರು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತರಿಸಿ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದ ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಜಮೀನಿಗೆ ನಾಲಾ ಜಮೀನಿಗೆ ೫ ವರ್ಷಗಳ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಏನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ರೆಕಾರ್ಡನ್ನು ತರಿಸಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇತಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಒಂದನೆಯದು ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ, ಎರಡನೆಯದು ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಮೂರನೆಯದು ಆಡಳಿತ ಅವನತಿ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಮೊಗಂ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇವರು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮನುಷ್ಯರು ಎ ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಸದಸ್ಯರು, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಅವರ ಒಲವು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕಾನೂನು ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂತೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ನಕ್ಷತ್ರಕನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಜಾತಾ ಬಂದಿದ್ದರು, ಇವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಡುಗ್ಗರು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರು ಉಕ್ಕಿರಿ ಶಕ್ಯಂತ ಜಮೀನನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಎ ಐ. ಸಿ. ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ಲಾಂಟರ್ ಶ್ರೀ ಗುರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಲೀ ೫ ಎಕರೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ೪೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ಅದರ ಆಜೂಬಾಜಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದುಎಕರೆಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ೪೫ ಎಕರೆಗೆ ೪ ೧/೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ, ಇವರು ಆ ರೀತಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಗ್ಗವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಅವರ ಸ್ವಂತದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ದಾನ ಕೊಡಲಿ. ಅದು ಇವರ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯೇ ಅಥವಾ ಇವರ ಮಾವ ಬಳುವಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ. ಈ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವೇಕೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕು? ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪಾಪ ಬಡಬಗ್ಗರು ಹರಿಜನರು ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಂಟರ್ ಗುರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ: ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು, ರೈತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವ ವಿದ್ದರೆ, ಇವರು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವರಿಗೆ ತೂಕ ಇದ್ದರೆ ಈ ಜಮೀನು ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಈ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಭೂಮಿ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಜಮೀನು ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ನಡೆದಿದೆ. ಅವರು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಕಡೆಯವರು ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ನೀಡಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಪ್ರ ಜಾ ಪ್ರ ಭು ತ್ವ ವ ನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸ್ಟೈಲ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡಿ, ಆಸೆ ತೋರಿಸಿ ಈ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಆಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರ ಯ ತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇ ದು ಒಂದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಮಕೂರು ಟೌನ್ ಲಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಪತಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ೧೪ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೪ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಪರ್ಪಸಿಗೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ೧೪ ಗುಂಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲಿ ಸೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆಜುಬಾಜಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೪ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು, ಇದು ಲಂಚವಲ್ಲವೇ ? ನಾನು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ರೋಡಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಆದರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಲ್ಲವೇ ? ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೇವರೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಜೆಗಣಿಯಂತೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಾದರೆ, ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲವೆ, ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :—ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಬಹುಶಃ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ಈ ಸಭೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದಾದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲಿ ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯೆಂದು ವ ವಹಾರ ಮಾಡುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್:—ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ :—ಅದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೆವೆನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇತ್ತು. ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೌಜಲ ಗಿರಿಯವರು ಈ ತರಹ ಮಾಡುವುದು ತರವಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಟೆಂಡರ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಡ್‌ರೂಲ್ಸ್ ಮೀರಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಆದರೆ ಕೌಜಲಗಿರಿಯವರಿಗೆ ಏಕೆ ಈ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತೋ ಅರ್ಥ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇವರನ್ನು ಬಹಳ ನಿಷ್ಕಾವಂತ ಮಂತ್ರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಇದು ಸಹವಾಸ ದೋಷವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾರಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏನೇ ಆಗಲಿ ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನೀವು ಹೊರಗಡೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಹೊರಗಡೆ ಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಗೆ ಬೋಗಸ್ ಅಂಡ್ ಫೊಟಾಷ್ಟಿಕ್ ಬಿಲ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಮೇಲೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಶನರ ಮುಖಾಂತರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧಿಯನ್ನ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಪೂಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಹಜರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಈಗ ನಿವು ಹಶ್ ಅಪ್ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತದ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ):—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೨೩ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂತರವಾದ ಪ್ರಚಾರ ನಡಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ, ಕಾರ್ಯತಃ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರಮಜೀವಿ ಯಾದಂತಹ ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ತಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಭೂಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಆ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಮಹಾಚುನಾವಣೆಯ ಮುಂಚೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ, ಬಹುಮತದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಭೂ ಕಂದಾಯ ರದ್ದತಿಯ ವಿಷಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಈ ದಿನ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಡದೆ ಇವತ್ತು ಪಜನಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಂಜರು ಜಮೀನುಗಳು, ಸಾಗು ವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನುಗಳು—ಇವುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಯಾವ್ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇವೆ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಜನರು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಇವರು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಬರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ವಿನಹ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ. ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಮಿಟಿಯೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಟಿದೆ. ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಇಂಥ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರು ನೇರವಾಗಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಬಯ್ಯಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಕಮಿಟಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಸದಸ್ಯರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಮೆಂಬರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ,—ಇಬ್ಬರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾರಾದರೂ ಸೋತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರು ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಶಾಸನ ಸಭಾ ಮೆಂಬರ್ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸಂಘಗಳ ಪರವಾಗಿ ಈಗ ಬಾರೀ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಅದು ಬಂಜರು ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಜಮೀನು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನೀವು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಜಮೀನು ದುರಾಕ್ರಮಣಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತವರು ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ೩೦–೪೦ ಎಕರೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ೨೦ ಎಕರೆ ಸಾಗು ಮಾಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನವಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರು ದುರಾಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆದರಿಂದೇನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರು ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ೫೦ ಎಕರೆ ಬಗರಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಅಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಅದು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು. ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಆ ಹಕ್ಕು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವು ರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಹಿಂದೆ ಶಾನು–ಭೋಗರುಗಳ ಪೈಕಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಈಗ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿಗೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶವೇನು ? ಒಬ್ಬರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಎಂಬುದೇ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಅವರಿಂದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಯಾರ್ಯಾರು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾನುಭೋಗರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯೋ. ಯಾರ್ಯಾರು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾದ ಹಕ್ಕು ಏನಿಗೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ವಿಷಯ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ಸುಮಾರು ೧೧–೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆಫೀಸ್‌ನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಪುಢಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಷೇರ್ ದಾರನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ೨ ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಆಕ್ವಿಸಿಷನ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಕೇಸುಗಳು

ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆದು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಚಾರ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ೧೯೬೭, ೧೯೬೮-೧೯೬೯ನೇ ಇಸವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಪ್ರಬಲವಾದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಅಥವಾ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ (ಲಿಂಗಸುಗೂರ್) :—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಪೊಟ್ಟ ಪೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪಟ್ಟಾ ಬುಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು—ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಹೈದರಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

5—0 P.M.

ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೩ ಆನವಡ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಯಾವುದಾದರೂ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಖರೀದಿ ಪತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟರ ಆದ ಮೇಲೆ, ಶಾನುಭೋಗನಾಗಲಿ, ಪಟವಾರಿ ಆಗಲಿ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಾಗಲಿ ಆದನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ಸೇಲ್ ಡೀಡ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಇರಲಿ; ಪಟವಾರಿ ಇರಲಿ, ಪರ್ಗಾಮಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎನ್ಟ್ರಿ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಖರೀದಿ ಪತ್ರ ಮಾಡಿ—ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ವರದಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮ್ಯುಟೇಷನ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎನ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಸುಗೂರು ಕಮಲದಿನ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಹಣ ಮಗಳ ಹೆಸರಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ)

ಮಾಡಿದ್ದ. ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ರಿಜಸ್ಟರನಲ್ಲಿ ಅದರ ಎನ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತ ಖರೀದಿ ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಸ್ಟರ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡದೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ರಿಜಸ್ಟರನಲ್ಲಿ ಎನ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಮಾಡಿ ಇಂಜಂಕ್ಷನ್ ಆರ್ಡರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ— ರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ನೋಡಬೇಕು. ತಾವು ನಿಜವಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಂತೋಷ. ಅದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೇ ಇರಲಿ ಶಾನುಬೋಗರೇ ಇರಲಿ, ಪಟವಾರಿ ಇರಲಿ, ವಿಲೇಜ ಅಕೌಂಟೆಂಟ ಇರಲಿ ಅವನು ರಿಜಸ್ಟರನಲ್ಲಿ ಎನ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಹಸೀಲದಾರರಿಂದ ಖರೀದಿ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದ ೩೦ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಎನ್ಟ್ರಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಇದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ವಿಲೇಜ ಅಕೌಂಟೆಂಟರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಏಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ— ವಾಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದೆರಡು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಜಹಗೀರುದಾರರು ಇದ್ದರು. ಅನೇಕ ಜನರು ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮಿನುಗಳನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆಗಿನ ಹೈದರಾಬಾದ ಜಗೀರದಾರರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಇರದ ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಶಿವಾಜಮಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ. ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ ರೂಲ್ಸ ಪ್ರಕಾಶ ಪ್ರಾಪಜನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರಂತೆ ಅನಆಥರೈಜ್ಡ್ ಆಗಿ ಸಾಗು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಡಬಲ ದಿ ಮಾರ್ಕೆಟ ಪ್ರೈಜ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಇತರ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಪ್ಸೆಟ್ ಪ್ರೈಜ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅನಆಥರೈಜ್ಡ ಸಾಗು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಅದೇ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಮಾಡಿ— ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಯಾಂಪ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಾರಂಬ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಭಾರ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಈಪ್ಪೊತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ೨೫—೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ಒಕ್ಕಲುತನ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನ ಎಂದರೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ. ಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮನುಷ್ಯನು ಹೈಯರ್ ಪರಚೇಜನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ೧೫೦೦ ರಿಂದ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ಯಾಂಪ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಯಾಂಪ ಡ್ಯೂಟಿ ವಿನಾಯತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಈ ಸ್ಯಾಂಪ ಡ್ಯೂಟಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲೋ ಇನಕಂ ಗ್ರೂಪ್ ಮತ್ತು ಮಿಡಲ ಇನಕಂ ಗ್ರೂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದಾಗ ಸೈಟನ್ನು ಮಾರ್ಟಗೇಜ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನಿಂದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಿಡಲ ಇನಕಂ ಗ್ರೂಪ್ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುದಿದ್ದರೂ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಲೋ ಇನಕಂ ಗ್ರೂಪ್‌ಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಫಿ ಆಕ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ೭ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨ (ಡಿ) ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಮನ ಹರಿಸತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಲೋಯರ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಸೂಟ ಫೈಲ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವು— ದಾದರೂ ಒಂದು ಜಮೀನು ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಮೂಲಕನಾಗಿ ಸೂಟ ಫೈಲ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟ ಫೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ ಫೀಸ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನರ ಸ್ಕ್ರುಟಿನಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರೈಜ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡ— ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಡೀ ಸರ್ವೇ ನಂಬರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟ ಫಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ರಾಜಾಸ್ತಾನ ಹೈಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾರ್ಕೆಟ ರೇಟ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟು ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉಂಟು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಾರ್ವ ಭೌಮರು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕೋರ್ಟಫೀ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾವಿರಾರು ರಿಟ ಪಿಟಿಷನ ಹೈಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸರಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಗೆ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೋರ್ಟು ಫೀಜನ್ನು ೨೫ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಈ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ರೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು) :-ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜಾರ್ಜ್ ಬಹಳ ಗಹನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನೀತಿ ಬಹಳ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಅವರ ನೀತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿದೆ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆ ಆದನಂತರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಫೀಸನ್ನು ಲೇಡೌನ್ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಜಮೀನನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಗಿಫ್ಟ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೆ, ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಿಲುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂಟರಿಂ ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗಿದ್ದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಿಸ್ಟ್ ತರಿಸಿ— ಕೊಂಡು ಸ್ಟೇಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅಂಥ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಎಂಡಾರ್ಸ್‌ಮೆಂಟು ಕೊಟ್ಟರು, ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕೇಸುಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತೇ ? ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರೇ, ಅಥವಾ ಅವರಿಗೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೇ ಎಂಬುದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಂಶಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಿನಿಮಾ ಓನರ್ಸ್, ದೊಡ ದೊಡ್ಡ ಆನುಕೂಲಸ್ಥರು, ಗಿರಣಿ ಮಾಲೀಕರು, ಮತ್ತು ಲಾಭಬಡಕರಿಗೆ ಎಕರೆ ಗಟ್ಟಲೆ ಜಮೀನನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಏನಾಯಿತು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ ಸುಮಾರು ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಜಾಗವನ್ನು ಈ ನಗರವಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವೋ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವುದೋ ಅಷ್ಟೇ ಪವಿತ್ರವೂ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಜಾಗವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಈಗ ಟಿಮಾಕ್ಕೆಸಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಎಂದೂ ಯಾವ ಜಮೀನಿಗೂ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿದವನಲ್ಲ, ಜಮೀನನು ಕೇಳುವವನೂ ಅಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಆ ಜೈತನ್ಯ ನನಗೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಯಾರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ :—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರಿಗೆ ಅಂತ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಯಾರು ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ :—ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಡೆಮಾಕ್ರೆಟಿಕ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಾಗಿರಲಿ ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ, ಒಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಲು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕೆ ಜನ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರು ಬಡವರು ಅಂತ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಂತಿಂಥ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕ ಬೇಕೇ-ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅವರು ಯಾವಜಾತಿಯವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡಬಗ್ಗರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಅವನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವನೇ ಆಗಿರಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರು ಬಡವನೋ ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೊ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್‌ನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ನಿಯಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ೨೦೦-೩೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ-ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅವನು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಾವಿ ತೆಗಯಬೇಕು. ಮಧ್ಯೆ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಬೇರೆ ಹೊರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಉಪಯೋಗ ಅವನಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಬ್‌ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್ ತೋಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾ ೪-೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ-ಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ ;—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸು-ತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಎತ್ತಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಜೇಗೌಡರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಗುಡ್ಡೇನ ಹಳ್ಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಗುರಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ತಮ್ಮದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪ್ಲಾಂಟರ್ಸ್ ಕಾಫಿ ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೋ, ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೆನ್ಯೂರ್ ಮಿಕ್ಸಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಟೊ

ಚಿಪ್ಸ್ ಪ್ರೋಸೆಸಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್ ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ೭೦ ಎಕರೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ೬೦ ಎಕರೆ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ೪೭ ಎಕರೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ತಹೀಲ್ದಾರರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಡಿ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನೀಕ ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ತರಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ೨೦೯-೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದೆ, ನಾವು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಪಡೆದು ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಫೈನ್ ವಗೈರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಲ್ಲು ಭೂಮಿ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ರೂಲ್ ಇದೆ. ೬೭ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಬಂದನಂತರ ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಊರಿನವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಜನರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವಿಚಾರವಾಗಲಿ, ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಂಜೇಗೌಡರು ಅಪಾದಿಸಿರುವುದು ವಿಷಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ, ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ ;—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿವೇಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ :—ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ದಪ್ಪಕ್ಷರದಲ್ಲಿ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಅನುಮಾನ ಬಂದಾಗ ಫೈಲನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನೋಡಲು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? Sir, supposing we want a file for some clarifications etc., will the Honourable Minister be pleased to give that file ?

SRI H. V. KOUJALGI ;—Only in this particular case in order to show my *bonafide*, I stated, I am prepared to give this file and the Hon'ble Member can look into it. ದೇವರಾಜಅರಸಿನವರು ಎರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್;—ಹಿಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದ ವಿಚಾರವೇನಾಯ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ ;—ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಎಗ್ಜಾಮಿನ್ ಆರ್ಡ್ ಟೆಡ್ಡೈಜ್ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆಷ್ಟರಲ್ಲೇ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಬಂದರು. ನಾನು ಲಾ ಪೋರ್ಟ್ ಫೋಲಿಯೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಬಹಳ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಆಗಿದ್ದುವು, ಸೆಟ್ ಅಸೈಡ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಪೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಡಿ ಸಿ ಗೆ ಕಳಿಹಿಸಲಾಯ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೯೦; ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದುವು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದರು. ನೀವು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ :—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಎಂದಮೇಲೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :—ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡು ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಬೆಳೆದಿರುವುದು, ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನುಂತಾದನ್ನು ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, ಪೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಪ್ಲೆಡ್ಜ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

SRI H. V. KOUJALGI :—In fact I do not know anything about it. I am prepared to get it examined.

ಇವತ್ತಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು (ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ ಇಟ್ಸ್ ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಫಾರಂ) ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು, ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಪುತ್ತಿತರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ, ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿತು, ಜನರು ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು, ಆದುದರಿಂದ ಇರುವಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಎರಡುಮೂರು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈಗಲೂ ತೆಗೆಯುವ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ ;—ರೈತರು ತೆಗೆಯಲು ವಿರೋಧಮಾಡಿದರೇ ?

SRI H. V. KOUJALGI ;—Yes Sir. I have received a number of representations.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ;—ರೈತರು ವಿರೋಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾರು ಎಲ್ಲಿರುವವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಿರಾ ?

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:— ಈಗ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಜನ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ:— ಇದರ ಬದಲು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ? ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದೆ, ಅದನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಎಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಈಗ ಇದ್ದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇರೆ. ಕೆಲವು ಕಮಾಡಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್‌ಗೆ ಇದೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿವೆ. ವಿಷಯ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ;—ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು. ಅನ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇರುವಂಥ ರೈತರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ.ಕೌಜಲಗಿ:—ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಬಡವರಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಒಂದುಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು. ಆದರೆ

ಆದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುಗಳಿದ್ದುದು ಅನ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಆದೀತು, ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಫಾಯಿದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್: ಐದು ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೫೦ ಎಕರೆ, ೧೦೦ಎಕರೆ ಇರುವವರು ಐದು ಎಕರೆಗೆ ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವಿತಂಡ ವಾದ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಆಗಬಹುದಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಾದವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ

ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂಕಂದಾಯ ಈಗ ಇರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಸೂಟು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕಂದಾಯಕೊಡುವುದ ಎಂದರೆ, ಅದು ಅಭಿಮಾನದ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ತಾನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅನೇಕರು ಬಂದು ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಿ, ನಾನು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದುಹೇಳುವವರಿದ್ದಾರೆ.ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವನು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮನುಷ್ಯ, ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮನುಷ್ಯ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್: ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಕನಾಗಿ ಇರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮನುಷ್ಯ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಈಗ ಇದ್ದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡೀದ್ದಿರಿ, ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಮುನಸೀಫರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಸಹಿತ ತೀವ್ರ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಶಂಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲಿನ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳು ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಎಲ್ಲ ಮುನಸೀಫರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಇದೆ, ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಜನರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಡಿಸ್‌ಪೋಸಲ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೇಸುಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಈಗ ಇದ್ದ ಸೀಲಿಂಗ್‌ಪರಿಮಿತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಬಡಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ವಾದವೂ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ೫೦ ಎಕರೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.ಕೇವಲ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಉಪಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸೀಲಿಂಗ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ, ಸೀಲಿಂಗ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಟಾಲಿನ್

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ)

ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರ ನೀತಿ ಹಾಗೆ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗೆ ನಾವು ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಬಹಳವಿದೆ. ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸ್, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದುಪಕ್ಷದ ನೀತಿ. ಈಗ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಸೀಲಿಂಗ್ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಸೋಷಿಯಲ್ ರಿಫಾರಂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ಬಹುದು, ನಮ್ಮದೂ ಆಗಬಹುದು, ನಿಮ್ಮದೂ ಆಗಬಹುದು.

ಇದೇ ಪ್ರಸಂಗದೊಳಗೆ ಸ್ಮಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸ್ಮಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಯಾರು, ಅದರ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಏನಿದೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಐದು ಎಕರೆ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಂತಿಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವಿದ್ದರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೧೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಇರಬೇಕು, ಬೇರೆ ಯಾವ ಉತ್ಪನ್ನವೂ ಇರಬಾರದು, ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಸಹಿತ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ನಾವು ಏನು ಸ್ಮಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್ ಎನ್ನುವ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವ ಅದರಂತೆ ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಕಾಯದೆ ಅಮಲನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.ಎಷ್ಟೋ ಆರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ ಆಗಿವೆ, ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ ಆಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಮಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಬದಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಾಯಿದೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರುವಂಥ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯದೆ ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಕೆಲವು ಆರ್ಜಿಗಳು ಡಿಸ್ಪೋಸ್ ಆಗಿರುವುದು ರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪುನ: ಹೊಸ ರೈಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವವರಿಗೆ, ತಡವಾದುದರಿಂದ ಹೊಸ ರೈಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಕಾಯದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯದೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವುದು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್:— ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರ ? ಅವರು ಜೀವಂತರಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ ಕೌಜಲಗಿ:— ಕಾಂಪನ್ ಸೇಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಪುರುವಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ನಾವು ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಯಾವುದು ರೆಸ್ಯೂಮಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಡಲ್ಲ ಏಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತೇವೆ, ಆದಾದ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹಾರದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡಾಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ –ಮೊದಲು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಇರಲಿಲ್ಲ ಮುಂಬೈನ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲರು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಟಿನ್ ಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕನೇ ಮೂರಾಂಶ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡಾಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಅಪ್‌ಟುಡೇಟಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಲೋ ಕೆಲಸ

ಕಡೆದಿದೆ. ನಾನು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರು ಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಜುಲುಂ ಮಾತಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಸರ್ವೆ ಆಂಡ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳ ಕಡೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೫೦ರಿ ಮಂದಿ ಸರ್ವೆ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ಸರ್ವೇಶ್ ಅವರು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೯ ರಿಂದಲೇ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತೇವಿ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂಥ ಟೀಕೆಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಳೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪೀಕು ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸೇವು. ಅಗತ್ಯವಿರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸೀವಿ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು ಅವು ಮುಗಿಯದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುಗಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸೇವು. ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳ್ಕಾರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಾವರ್ತಿ ಹೇಳೀನಿ. ನಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇವು ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆವಾಗ್ಲೂ ಪೀಕು ಆಗದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸೌಲತ್ತು ಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡೇವು. ಈಗೀಗ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ:—ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಜನರು ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೇನು ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಡಿ. ಸಿ. ಗಳಿಗೂ ಬರೆದಿದ್ದೇವು. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆದಾಗ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸೇವು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ:—ತಾವು ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದ ಕೊಂಡು ಏಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಆಗ ಅದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಬೇಕು, ಆದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ:—ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

Sri H. V. Koujalgi:—As soon as the Deputy Commissioner recommends collection will be stopped. His decision is final.

ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ರೇಟಿನ ಗದ್ದಲ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಇರಲೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇರಲೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳಿಗೇನೂ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ-ಆದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ

(Sri H. V, KOUJALGI)

ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಅದನ್ನು ನಂಬಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆಯೆ ಅವರಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೈಟಾಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸೇವು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ;—ತಾವು ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಪ್ರಕ್ಷನ್ ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಬೆಳೆ ಆಗಲಿ, ಆಗದೇ ಇರಲಿ, ನೀರು ಒದಗಿಸಲಿ, ಒದಗಿಸದೇ ಇರಲಿ, ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಕೊಚ್ಚೇ ಕೊಡಬೇಕು, ವಸೂಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ;—ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಹೌಸ್‌ನಿಂದ ಪಾಸ್ ಆದ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ. ಆ ಕಾಯಿದೆ ಒಳಗೆ ದೋಷ ಇದೆ, ರೂಲ್ಸ್‌ನೊಳಗೆ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂದರೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಕೂಡಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡೋಣ. ಒಂದು ದಿವಸದೊಳಗೆ ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್:—ರೂಲ್ಸ್‌ನೊಳಗೆ ದೋಷ ಇಲ್ಲ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ರೂಲ್‌ನೊಳಗೆ ಕೆಲವುಮಟ್ಟಿಗೆ ದೋಷ ಇರುವುದು ಖರೆ ಇದೆ. ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಯಾರು ನೀರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ:—ಬೆಳೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ನೀರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಹಾಕ-ಬೇಡಿ ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

SRI H. V. KOUJALGI:—As it is, if water is made available and even if it is not taken he has to pay legally. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾರೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರರಿ ಆಗಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ;

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:—ನೀರು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ವಾಟರ್‌ರೇಟಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ:—ರೈತರು ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ:—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ತೆರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೌಜಲಗಿ:—ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. The whole thing is in a confusion ಅಪೀಲು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನೀಯರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅವರು ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

SRI D. DEVARAJ URS:—The people are being harassed or coerced at the taluk level to pay whatever is in arrears and so our request to you is to ask your local officers not to harass them. Wherever water has not been let out or crops have failed, let them go to the spot and make an inspection. Let them not sit in their office and write some report saying whether water is given or not. Let them make a spot inspection and after a panchnama decide whether to remit or not.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು why not your officersgo from place to place ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. I have already adopted this measure. ಅಪೀಲು ಮಾಡಲಿ, ಮಾಡದೇ ಇರಲಿ ಹರಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವುದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು. There are no shanubhogues. ೩ ವರ್ಷದಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್:—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೧೪ (ಎ) ಪ್ರಕಾರ ರಿವಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಳೆಯ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವಿಧಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೪-೫ ವರ್ಷಗಳ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಮೊತ್ತ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—Wherever the zones are reopened legally we will have to recover the old rates ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಟ್‌ಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI B. L. NARAYANASWAMY:—Sir, I move that the time be extended by half an hour. The Hon. Minister who is replying requires some more time and we also require some time for clarifications. I therefore request the Chair to extend the time by half an hour.

MR. SPEAKER:—I am not going to do it. I will put the Demand to vote the question is:—

"That the respective sums not exceeding the sums mentioned in Demands Nos. 2, 7, 8, 33 and 43 be granted to the

(Mr. SPEAKER)

Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st March 1971".

The motion was adopted.

As directed by the chair the motion for Demand for grants adopted by the House are reproduced below:—

DEMAND NO. 2.—LAND REVENUE.

9. Land Revenue.

"That a sum not exceeding Rs. 5,16,26,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Land Revenue'."

DEMAND NO. 7.—STAMPS.

14. Stamps.

"That a sum not exceeding Rs. 15,40,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Stamps'.".

DEMAND NO. 8.—REGISTRATION.

15. Registration Fees.

"That a sum not exceeding Rs. 32,95,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Registration Fees'.".

DEMAND NO. 33.—FAMINE.

64. Famine Relief.

"That a sum not exceeding 1.42,85,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Famine Relief'.".

DEMAND NO. 42.—COMPENSATION TO ZAMINDARS.

92. Payment of Compensation to Land-holders, etc., on the Abolition of Zamindari System.

"That a sum not exceeding Rs. 32,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Payment of Compensation to Land-holders, etc., on the Abolition of Zamindari System'.

MR. SPEAKER:—The House will now adjourn to meet at 1 p.m. on Friday the 20th March 1970.

The House adjourned at Six of the clock to meet again at One of the clock on Friday the 20th March 1970.

WD 14727—GPB—550—29-8-1970

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Friday, 20th March 1970.

The Hosue met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. DEPUTY SPEAKER:—(D. MANJUNATH) in the Chair.

STARRED QUESTIONS
(to whih orel answere given)

WITHDRAWAL OF GOVERNMENT SHARE AMOUNT FROM PRIVATE INDUSTRIES

320 Sri MAHADAV G. BANAKER (Byadgi).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state.—

(*a*) the amount invested by Government in private Industries by way of share amount from 1947 up-to-date;

(*b*) whether the Government have thought of withdrawing their share amount from the Private Industries or Companies in the State which have attained self-sufficiency;

(c) whether the Government, by withdrawing the share amount can to some extent recover from the financial stringency,

(*d*) the stand of the Government in this behalf?

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY:— Minister for Industries, Information and Publicity.

(*a*) The Government capital in the Private Industrial Undertaking is Rs 2,72'78,385.

(*b*) No.

(*c*) and (*d*) Do not arise in view of reply elause (*b*) above.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್:—ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಹಿಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿರಾ?

SRI M. RAJASEKHRA MURTHY:—The suggestion would be examined.

MISAPPROPRIATION OF AMOUNT IN SIRSIMUNICIPAL COUNCIL

450 SRI M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (SIRSI).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state.—

(*a*) whether the Special Auditors have detected the mistake regarding misappropriation of lakhs of rupees in Sirsi Municipal Council and reported the matter to Government for taking suitable action in this behalf. if so, when the report was sent and the amount misappropriated as per the Report.

(*b*) whether the District Praja Socialist Party has issued a notice to Government in the form of a representation that they would launch a civic strike in front of Municipal Council if no suitable action is taken by them to recover the misappropriated amount?

Sri B. M. PATIL.— Minister of State for Municipal Administration

(*a*) Yes, on 9th February 1968. The actual amount misappropriated is being assessed.

(*b*) Yes, a resolution of the party to that effect had been addresed to the Deputy Commissioner, North Kanara District.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ:—ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿದೆ ? ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಆಕ್ಷೇರು ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್:—ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ಯಾವ ಯಾವ ಐಟಂಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪಿಯೇಷನ್ ಆಗಿದೆ ಅಥವಾ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್:— ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟುವರ್ಷ ವಾಯಿತು? ಸ್ಟೇಟ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇದರ ಮೇಲೆ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ? ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರವರು ಇದರ ಮೇಲೆ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದುಯಾವಾಗ? ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದರ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲ ಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ ಪಾಟೀಲ್ —ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನಾವು ೩೧-೨-೬೯ರಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಾಗಲಿಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ:—ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಯಟಿಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಆಫೀಸರನು ತೆಗೆದು ಈಗ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ ಮಾಡಿ ಯಾವವಿಧವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ?

ಶೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್:—ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಾದದ್ದು, ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದುಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

Indicates that remarks or Speeches have not been revised by the Members Conncerned.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ:—೫ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಆಲ್ಲಿರಿತಕ್ಕ ಬಡವರ ಎಸ್ ಆರ್ ಹಿದ್ದಿ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರ್ಯಾರು ಹಣ ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ ಎಂ ಪಾಟೀಲ್.— ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಜಿ ರಾಮೇಗೌಡ:— ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ಎಂದರೆ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಮೇಲೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಆಥವಾ ನಿಮಗೆಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ?

ಶ್ರಿ ಬಿ. ಎಂ ಪಾಟೀಲ್:— ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ, ನನಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ:— ದುರುಪಯೋಗವಾದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ ಪಾಟೀಲ್:—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri B.B. SAYANAK:— How the enquiry was handed over to the Vigilance Commission when the Government did not know the amount that was misappropriated?

Sri B. M. PATIL:— According the Mysore Municipalities Act, Government has got powers to entrust the enquiry to any officer of its choice. Accordingly, we have entrusted the enquiry to the Vigilance Commission.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ:— ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಡ್ಡಿ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ?

Why action was delayed?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಡಿಲೇ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದದ್ದು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ೧೯೬೯ನೇ ಇಸವಿ ಒನೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರಿ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್:—ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಯಾವುದೇ ಹಣ ತೋರಿಸಿಲ್ಲವೆ? ಸುಮ್ಮನೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಮುಗುಂಆಗಿ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್:—ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ:— ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟು? ಸ್ಟೇಟ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್‌ನವರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟು? ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಲ್ಲವೆ? ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಅಂತ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್:—ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

VILLAGE SHANBHOGUES IN COONDAPUR TALUK

470 SMT. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the total number of Village Shanbhogues working in Coondapur taluk at the time the Government decided to abolish those posts and decided to appoint Village Accountants instead;

(*b*) the number of posts of Village Accountants created for Coondapur Taluk;

(*c*) the number of old Village Shanbhogues absorbed as Village Accountants and the number among them relieved of their jobs so far, in Coondapur Taluk;

(*d*) the criteria on which these Shanbhogues were selected or rejected for the post of Village Accountants?

SRI H.V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(a) 56.

(b) 72.

(c) (i) 22.

(ii) 2.

(d) The recruitment was under the provisions of Sub-Rule (1) of Rule 10 of the Mysore General Services (Revenue Sub-ordinate Branch) Village Accountants (Cadre and Recruitment) Rules, 1961, extract below.

Extract of Rule 10 of the Mysore General Services (Revenue Subordinate Branch) Village Accountants (Cadre and Recruitment) Rules, 1961.

10 Initial recruitment to Village Accountants:—Notwithstanding anything contained in these Rules recruitment for the first time in respect of the posts of Village Accountants shall be made—

(i) from amongst persons holdings the posts of Village Officers on the date of commencement of these Rules and whose age does not exceed 40 years on the said date and who possess the minimum qualification prescribed in Rule 7 and who are not disqualified under Rule 8 and who are selected under Rule 11;

(Provided that in the event of persons satisfying the said qualifications not becoming available even after advertising the vacancies twice, recruitment shall be made for among persons holding the posts of village Officers who are not more than 50 years of age on the date of commencement of these rules and who have passed Lower Secondary or Vernacular Final or equivalent Examination).

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES :—Out of 56 Shanbhogues in Coondapur Taluk, 22 were absorbed as Village Accountants and 2 were relieved. What has happened to the remaining 32 Shanbhogues?

SRI H.V. KOUJALGI :—They were also relieved.

SMT WINNIFRED F. FERNANDES :—May I know the reason for not absorbing them as Village Accountants?

SRI H.V. KOUJALGI :—As per rules they were not qualified.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES :—As far as I know these Shanbhogues are eligible for absorption according to the recruitment rules and they are below 50 years of age. Why they were relieved?

SRI H.V. KOUJALGI :—If they are below 50 and if they have passed the vernacular final or equivalent examination they are eligible for absorption. If they do not possess these qualifications they cannot be absorbed.

SMT. WINNIFRED F. FERNANDES :—Since I know they are fully qualified, will the Government reconsider their cases and take them to duty?

SRI H.V. KOUJALGI :—So far as the old Shanbhogues are concerned we cannot make any relaxation of rules.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ :—ಗ್ರಾಮ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಅನುವಂಶಿಕ ಹುದ್ದೆ ಈಗ ರದ್ದು ಮಾಡಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

SRI H.V. KOUJALGI :—So far as the old Shanbhogues are concerned, some concession is already given. We have to absorb about 4000 people as per new Rules, and the new Rules are published in the Gazette this month. As Soon as the rules are finalised they will be absorbed.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ :—ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆದವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ?

SRI H.V. KOUJALGI :—If they are below 50 and are qualified they will be absorbed.

SRI K.H. RANGANATH :—Out of the 32 old Shanbhogues relieved in Coondapur Taluk, may I know how many were overaged and how many were qualified and how many did not have the minimum qualification?

SRI H.V. KOUJALGI :—I do not have the exact figures, but those who were relieved were not qualified.

SRI K.H. RANGANATH :—In view of the Hon. Member's assertion that all these people are fully qualified, will the Government try to verify it once again?

SRI H.V. KOUJALGI :—If the Hon. Member brings to the notice of the Government any specific instance, I will examine it. It is no use examing the whole list.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಫಂ. ತಪ್ಪಯ್ಯ : ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಿರಾ?

SRI H.V. KOUJALGI :—According to the proposed rules, for each Panchayat there will be one Village Accountant. If the Government finds that work is more for one person, there is provision to appoint more than one.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ :—ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ೫೬ ಶಾನುಭೋಗರಿದ್ದರು, ಈಗ ೭೨ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಹುದ್ದೆಗಳಿವೆ. ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಹುದ್ದೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದು. ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು?

SRI H.V. KOUJALGI :—Old Shanbhogues are continued on the old terms, and those terms are yet to be finalised.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ :—ಕೆಲಪು ಕಡೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಯಾರಿದುವರೋ ಅವರನ್ನು ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಟೈರ್‌ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವಿರಾ?

SRI H.V. KOUJALGI :—Compulsory retirement rule applies to every body if the work is not satisfactory.

ಶ್ರೀ ಪ್ರಹ್ಲಾದಪ್ಪ ಬಿ. ಬಣಕಾರ್ :—ರೂಲ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಪೇ ಸ್ಕೇಲ್ ವಿಚಾರ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಾ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

INDUSTRIAL DISIRICT CO-OPERATIVE CREDIT BANK IN BELGAUM CITY

477. Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether there is an Industrial District Co-operative Credit Bank in Belgaum city ;

(*b*) if so, the share capital of the Society ;

(*c*) the number of Directors that have taken loans from the Bank and the amount of loan taken by each Director ;

(*d*) the number of share holders of the Bank ;

(*e*) the name of the Chairman of the said Bank ?

Sri B. L Gowda (Deputy Minister for Co-Operation) ;—

(*a*) Yes. (The correct name is Belgaum District Industrial Co—operative Bank Limited, Belgaum).

(*b*) Rs. 6,74,275 as on 31st December 1969.

(*c*) Six.

4 Directors	...	Rs. 4,000 each.
1 Director	...	Rs. 3,000.
1 Director	...	Rs. 9,000.

(*d*) 1,892 as on 31st December 1969.

(*e*) Sri B. S. Aragavi.

Sri B. B. Sayanak :—May I know the number of Directors and and their names ?

Sri B. L. Gowda :—The number is 15. I have a printed Audit report and I place it on the Table of the House*.

Sri B. B. Sayanak :—May I know the names of Ditectors who have taken loan ?

Sri B. L. Gowda :—Sriyuths S. B. Badagavi, P. K. Wagukar, D. R. Varde, W. M. Khwalli, R. B. Amble and B. R. Yakkundi.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ :—ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ೪೦ ಸಾವಿರ ಹರಿಜನರಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿ—ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರೆಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ :—ಇದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಣವಿಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆ—ಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನಿಂತು ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸೂಸ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ರಿಸರ್ವೇಶನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಂದ್ರ ಕಾಂತ್ :—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಬಾರದೆಂದಿದೆಯೇ ? ಸಯಾನಕ್‌ರವರು ಹಾಕಿದ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ ?

Sri B. L. Gowda :—The Board of Directors are eligible to take loan up to 15% of the total lending by the bank. The present directors are not defaulters.

Sri B. B. Sayanak :—May I know whether the director, Sri B.S. Argavi is a Member of the Legislative Counciland is a Lingayat?

Sri B. L. Gowda :—He is an M. L. C., but I do not know his community.

* Copy placed in the Mysore Legislature Library vide No :

GRANT OF WASTE LAND IN INDI TALUK FOR HARIJAN COLONY

486. Sri S. S. ARAKERI (Balloli).—

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state.

(*a*) whether the local M. L. A has represented about the grant of waste land in S. No. 370 of Baradal village in Indi Taluk of Bijapur District of Harijan Colony ;

(*b*) whether it is true that the District Social Welfare Officer has recommended for the grant of this land for the Harijan Colony ;

(*c*) the reason for releasing the said land otherwise in spite of the Chairman of the V.P., Barodol favouring it for the Harijan Colony;

(*d*) the stage and the steps taken in releasing the waste land ?

Sri V. L. PATIL (Minister for Social Welfare) :—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) The land was released for the costruction of a school building for the commcn benefit of the village Kkrithimnaieh.

(*d*) Does not arise in view of the reply to Clause (*c*).

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಎಸ್ ಅರಕೇರಿ: – ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ರೆವನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು:– ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ:– ಹರಿಜನ ವಸತಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡದೆ ೩೭೦ ನೆಯ ಸರ್ವೆನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆರು ಎಕರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಛೇರ್ಮನ್ನರು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಶಾಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್:– ೧೯೩೮ ರಿಂದ ಹರಿಜನರು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದು ೧೯೪೭ ರಲ್ಲಿ ೩೭೦ನೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹರಿಜನರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನರು ೧೩ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್:—೧೯೩೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ, ಹರಿಜನರೂ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕೈ ಬಿಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಲೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ! ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿದ್ದರೆ ಹರಿಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ಈಗ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್:- ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಆಟದ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇದೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ೭೪೬ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ:—೭೪೬ನೇ ಸರ್ವೆ ನಂಬರು ಜಮೀನು ಖಾಸಗಿಯವರದು ಇದೆ. ಅದು ಸ್ಮಶಾನ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಹರಿಜನರು ರೆವನ್ಯೂ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಊರಿನ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಇದೆ. ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನರ ಸೈನುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್: -ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ೩೭೦ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದೆ, ಆಟದ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ೭೪೬ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಜೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್:—ಪಂಚಾಯಿತಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್:—ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸೀಪೇಜ್ ಬರುತ್ತದೆ, ನಾಲಾ, ಬಂದಾರ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ.

Sri B. B. SAYNAK: May I know what is the acreage of land comprised in S. No. 370 and how much land is released for the construction of school building for the common benefit of the village and on what date?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್—ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಎಕರೆ ಇದೇ. ಯಾವ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK:—I am asking you, how much land is released for the construction of school building?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್:—ಶಾಲೆಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು, ಆಟದ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೂಡ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ:—ಅಲ್ಲಿ ನಾಲಾ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ಡ್ರೈ ಆಗಿದೆ. ೩೭೦ನೇ ಸರ್ವೇ ನಂಬರ್ ಜಮೀನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹರಿಜನರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. They have written a letter that sites have been already sanctioned for the temple purpose. Therefore clearly six acres is available and I would like to know, whether he can reconsider this in view of the availability of the land ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್:—ಆ ಸರ್ವೇ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳವಿದ್ದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ALLOTMENT OF SITES TO DEPRESSED CLASS PEOPLE AT UPSET PRICE

534. Sri S. R. SHANMUGAM (K. G. F.).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state:—

(*a*) whether the Government has taken a decision of allotting sites to depressed class people at upset price or at nominal price in Municipalities and Taluk Boards;

(*b*) if so, whether the said decision has been implemented;

(*c*) whether the Government is also considering the proposal of granting of sites to the people belonging to other castes who are without sites at upset prices or at nominal prices?

Sri B.M. PATIL.—(Minister of State for Municipal Administration)

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of reply to clause (*a*).

(*c*) No.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಷಣ್ಮುಗಂ : (ಎ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಗೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರಣವೇನು?

‡ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ ಪಾಟೀಲ್: ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಅಪ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ: ಹರಿಜನ ಕಾಲೊನಿ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್: ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನರಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

DARKHAST LANDS GRANTED IN BANGALORE

562. Sri K. M. PUTTASWAMY (Chickballapur).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) the extent of land granted under darkhast rules to various persons by the Government within radius of 10 miles from the Bangalore City during the year 1962-67 ;

(*b*) whether the grantees are cultivating the lands or alienated for construction of building premises ?

Sri H. V. KOUJALGI:— (Minister for Revenue)

(*a*)—	A.	Gts.
	2,869	32 3/4

(*b*) Some of the grantees are cultivating the lands and some have alienated them.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ: ೧೯೬೨ ರಿಂದ ೧೯೬೭ರ ವರೆಗೆ ೨೮೬೯ ಎಕರೆ ೩೨ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನೆಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

‡ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್-ಕಮಿಷನರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ: ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವನು ಕೇಳಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿಯಮಗಳಿದ್ದವು. ಆ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ: ದೇಶವನ್ನೇ ಮಾರಿ ಬಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್: ೨೮೬೯ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

‡ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ೮೯ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ೫೫ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್: ೧೫ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಕಂಡೀಷನ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಸರ್ಕಾರ ಆರೀತಿ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ: ೨೮೯೯ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಕೆಲವು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಎಷ್ಟು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಕಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಎಷ್ಟು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬಾಧಕವಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ : ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಜರಾಯೀ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ : ೧೯೬೯ ರ ನಂತರ ಯಾವುದೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ : ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ? ಈ ಮನೆಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರಿಕೊಂಡ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ : ಎಷ್ಟು ಜನ ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ವರೆಗೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಿನವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ವಿವರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ : ಒಂದೊಂದು ಸೈಟು ೨೦ ಸಾವಿರ ೩೦ ಸಾವಿರ, ೪೦ ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ರೇವನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಂದ ಪುನಃ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ : ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ನಡೆದಿದೆ. ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

AVAILABILITY COPIES OF MYSORE PANCHAYAT ACT AND RULES

574. SRI B. M. IDINABBA (Mangalore):—

Will the Minister for Development be pleased to state:—

(*a*) whether there is not enough stock of copies of Mysore Panchayat Act Rules, 1959 ;

(SRI B. M. IDINABBA)

(*b*) whether it has come to the notice of Government that copies of the said Act are not available in all the Panchayat Board Office in the State ;

(*c*) whether it has come to the notice of Government that Panchayat Boards are put to lot of inconvenience sometimes due to ignorance of Act and Rules for want of the said Act;

(*d*) whether Government intends to make arrangements for supply of Mysore Panchayat Act and Rules to all the Panchayat Boards in the state at least in future ?

SRI B. C. GOWDAR (Deputy Minister for Co-operation):—

(*a*) No.

(b) No.

(*c*) No.

(*d*) Government Press has been ordered to print the copies of the Panchayat Act and Rules. After they are printed anybody who is in need of the same may have it on payment.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ :- ೧೯೫೯ ನೇ ಇಸವಿಯ ಪಂಚಾಯತಿ ಶಾಸನ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತೆ ಏಕೆ ಆಯಿತು ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್ ಗೌಡ : ಮೊದಲು ಪ್ರಿಂಟ್‌ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಈಗ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಪುನಃ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಅದು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ : ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್ ಗೌಡ : ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ ಇದಿನಬ್ಬ : ಶಾಸನದ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲದ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ : ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

THE WORK OF BANGALORE VARTHUR ROAD

638. SRI K. PRABHAKAR (Varthur):—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) the stage of the work of P.W.D. road from Bangalore-Varthur road to Doddannelli *via* Yamalur, Devarabeesanalli, etc. ;

(*b*) the estimated cost of the road ;

(*c*) when these road is not be completed ?

SRI K. LAKKAPPA (MINISTER FOR PUBLIC WORKS):—

(*a*) The metalling of the road in the first 2 Miles has been completd.

Construction of culverts is under progress.

(*b*) The estimated cost of the constrction of culverts on this road ... Rs. 17,000.

The estimated cost for metalling the remaining length of 3 miles and 2 furlongs ... Rs. 20,000.

(*c*) The construction of culverts is expected to be completed by the end of June 1970.

The metalling of the remainig length of the road will be taken up, subject to availability of funds.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ :—ಈ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ? ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ :—ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೩,೭೩೫ ರೂಪಾಯಿ ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ :—ಇನ್ನೂ ೩ ಮೈಲಿ ೨ ಫರ್ಲಾಂಗ ರಸ್ತೆ ಮೆಟ್ಲಿಂಗ ಮಾಡುವುದು ಸಭ್ಜಕ್ಟಟು ಅವೇಲೆಬಿಲಿಟಿ ಆಫ್ ಫಂಡ್ಸ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಫಂಡ್ಸ ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ :—ಹಣ ಒದಗಿದ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

NEW COLLEGES STARTED IN THE STATE

651 Sri D. S. NADKARNI (Ankola).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*d*) the number of new colleges started in the year 1969–70 ;

(*b*) whether these colleges have been promised or paid any grants ;

(*c*) whether the students studying in these colleges have received Freeships and Scholarships ; if not the reasons therefor ;

(*d*) whether the celleges have been told earlier that the students will not be eligible for freeships, scholarships ; if not the reasons therefor ;

(*e*) whether the Government in the Education Department has any proposal before it to set right the injustice done to the students in giving free studentship in these Colleges;

SRI D. S. NADKARNI

(*f*) whether the Government has received any resolution of North Kanara District College Principals Association in this behalf; if so, the action taken on the same ?

Sri N. M. KOTRABASIAH (Sogi) Deputy Minister for Education:—

(*a*) 12.

(*b*) Government have taken a decision to extend the benefits under the Grant in aid Code of the Department of Collegiate Education, to the Private Colleges started after May 1967.

(*c*) Scholarship Committees have been recently constituted in the newly started colleges for granting Poverty-cum-Progress Scholarshi ps and fee concessions to the students of those Colleges.

(*d*) A Press Notification dated 16th April 1969 was issued by Government stating that the newly started Colleges will not be given grant-in-aid.

(*e*) Under Government letter No. ED 83 UPC 69, dated 16th January 1970 the newly started Colleges are now eligible for the various benefits under the Grant-in-aid Code. Poverty-*cum*-Progress scholarships and fee concessions will be awarded to the eligible students on the recommendations of the fee concession Committee of the concerned Colleges.

(*f*) A resolution dated 21st September 1969 has been received, but it does not touch on the question of scholarships and freeships to students.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ :—ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಫ್ರೀಷಿಪ್, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಫ್ರೀಷಿಪ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೩ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ ಕಳಿಸುವುದು ತಡವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ಮೂಲಕ ಡಿಫಕ್ಟ್ಸ ಸರಿಪಡಿಸಲು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ :—ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅಖೈರಿನೊಳಗಾಗಿ ಹೊಸ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಫ್ರೀಷಿಪ್ ಹಣ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅಖೈರಿನೊಳಗಾಗಿ ೧೨ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಫ್ರೀಷಿಪ್ ಸ್ಕಾಲರಷಿಪ್ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದುವು.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ :—ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಫ್ರೀಷಿಪ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಅಂಥಾದ್ದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೆಗೌಡ :—ಫೀ ಕನ್‌ಸೆಷನ್ ಕಮಿಟಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆದರಲ್ಲಿ ಗುಂಪು-ಗುಳಿತನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ—ದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಒಡವರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಯಾವ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಊಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲೇಜು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರೇ ಆದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೀನಿಯರ್ ಲೆಕ್ಚರ್‌ರ್ ರೊಬ್ಬರು ಅದರ ಸದಸ್ಯರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಎಂ ಎಲ್ ಎ ಅವರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ :—ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾಲೇಜು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಫ್ರೀಷಿಪ್ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಹೈಸ್ಕೂಲು ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೂಲ್ಸ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ :-ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಹುಕಾರರ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ತಾವೂ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರು ಎಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಸಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್ ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ :—ಅಂಥಾದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ:—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೋಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ:—ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ನಂತರ ಅಫಿಲಿಯೇಷನ್ನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ನಂತರ ಅಫಿಲಿಯೇಷ್ನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪಾತ್ರವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

SRI B.B. SAYANAK:—Is the Jyothi College of Belgaum included in these 12 colleges which were started last year?

SRI N.M. KOTRABASAIAH SOGI;—It is not included in the list.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್:—ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಸ್ ಇನ್‌ಕಂ ಎಷ್ಟು ನೆಟ್ ಇನ್‌ಕಂ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪು ಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೇನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ:—ಅಲ್ಲಿನ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER
FIRE ACCIDENT AT BEERANAHALLI VILLAGE SHIMOGA DISTRICT

13 SRI M.H JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) the reasons for the 21 huts belonging to poor families of Harijan Banakar and Bovi castes in Beeranahalli village, Shimoga District catching fire on 21st February 1970;

(*b*) the relief granted by Government to the victimised families of the fire accident;

(*c*) whether arrangements have been made by the Social Welfare Department to get the houses built for the victims belonging to Harijan and other Depressed class families?

SRI H.V. KOUJALGI.— (Minister for revenue)

(*a*) Due to accidental fire.

(*b*) Victims have been granted Rs. 2,060 as relief.

(*c*) Wood etc., have been distributed for construction of houses.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್:—ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಹೀಗೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆ ಗುಡಿಸಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಷ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್:—ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ೨,೦೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾವಾಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತರು ಬೇರೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಊಟ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್ ಆರಕೇರಿ:—ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಾಗ ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್:—ಈಗ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರದ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದದ್ದು ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾತ್ರ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆ ಹಣವನ್ನು ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

SRI B.B. SAYANAK:—May I know wether the grant is released to the victims and if so, when?

SRI H.V. KOUJALGI:—After the incident.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್:—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? Because ours is a socialist State, it is your duty to do it and I request you to do it.

SRI H.V. KOUJALGI:—It is a suggestion for action.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್:—ಈ ಬಡಜನರ ಗೋಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಾ?

SRI H.V. KOUJALGI:—That involves enormous work. Unfortunately such accidents do happen every year and the Government is trying to solve the problem in stages.

SRI J.P. SARWESH:—May I know whether it is due to the mischief of somebody or whether it is due to accident?

SRI H.V. KOUJALGI:—After an enquiry it has been found that is due to accident; nobody has complained that is due to mischief.

SRI G. CHANDRAKANT:—The suggestion made by Sri Gangadhar is a good one. Will the Government compensate the sufferers to the fullest extent?

SRI H. V. KOUJALGI:—When such accidents happen in a larg number, it becomes very difficult for the Government to pay compensation in full.

EQUATION OF AVALKARKUNS TO THE POST OF DEPUTY TAHSILDAR

592 SRI V.L. SIVAPPA (Tiptur).—

Will be Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) whether the posts of Avalkarkuns of Bombay area in grade Rs. 100-140 have been equated to that of Deputy Tahsildars in grade Rs. 170 250 with effect from 1-11-1966;

(*b*) the total number of Avalkarkuns equated to the posts of Deputy Tahsildars, both graduates and non-graduates;

(*c*) the total number of Avalkarkuns benefited in each taluk of Bombay area (talukwise details may be furnished);

(*d*) the financial commitment involved on account of salary and allowances from 1-11-56 up-to-date in these cases?

SRI H.V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes.

The equation is provisional.

(*b*) 274 as on 1-11-56.

(*c*) As a result of the revised equations, 109 Avalkarkuns were promoted as Tahsildars excluding those who had already been promoted or had retired. Talukwise figures are not available as the Avalkarkuns were a districtwise cadre.

(*d*) Nil.

SRI C.H. RAJAIAH SHETTY:—Has it not come to the notice of the Government that by promoting there Avalkarkuns, the officers who were in higher grade were deprived of promotion of the post of Tahsildars? what is the special reason for doing it Sir?

† SRI H.V. KOUJALGI:—According to the States Reorganisation Act, there is a committee called the State Advisory Body and if any category of servants is aggrieved, they can approach it. The Central Government has taken into consideration the recommendation of that body and given it only as a direction. It is still a provisional list subject to objections, if any.

SRI G. CHANDRAKANT:—Is it a fact that the grade of these Avalkarkuns who are working in the Bombay Karnatak is not equal to that of Tahsildars and because of the Minister's interest in them they have been equated?

SRI H.V. KOUJALGI: - I do not know what is his interest or my interest. I am sorry that my friend is putting such a question. This recommendation has been accepted by State Advisory Body which is constituted under the State Reorganisation Act and accordingly they have been promoted.

SRI C. K. RAJAIAH SETTY:—These Avalkarkuns happen to com only from Bombay Karnatak area. May Iput it to the Hon.Minister that just because the Committee which was constituted to go into the equation of posts comprised of members coming from the Bombay Karnatak area, the Committee equated the posts of Avalkarkuns with those of Deputy Tahasildars.

SRI H. V. KOUJALGI:—I am very sorry for the question. The Committee consisted of the Chairman of the public service Commission, one representative from the Central Government and one representative from the state Government. posts corresponding to these Avalkarkuns are differently named in different areas of the state. in the *Ex*-Mysore area, they are called Deputy Tahsildars; in Bombay Karnatak area, they are called Avalkarkuns' there is no difference in their status.

SRI G. CHANDRAKANTH:—would the Hon. Minister at least come to the conclusion, now that they are illegal promotions in view of the fact that many of the officers who were deprived of promotion, have prefered writ petitions and in many cases stay orders have been granted ? have such instances come to the notice of the Government?

SRI H. V. KOUJALGI:—This is not an illegal Promotion I do not knew if in any writ petition stay has been granted.

MR . DEPUTY SPEAKER:—I put Held Over Question No. 78 of Sri, H. N. Nanje Gowda.—

COLLECTION AND REMISSION OF LAND REVENUE

78. SRI H. N. NANJEGOWDA (Arkalgud). —

will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) the land revenue demand in each district (figures for each year from 1956 up to the end of October, 1969 be furnished);

(*b*) the amount of land revenue collected so far and the arrears thereon in each district (ngures from 1956 up to the end of October 1969 be furnished);

(SRI H. N. NANGAGOWDA)

(*c*) the amount of the Remission of land revenue granted in each district (figures from 1956 up to the end of October,1969 to be furnished) ?

SRI H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue):—

(*a*) vide Statement I placed on the Table of the House.

(*b*) vide Statement II and III placed on the Table of the House.

(*c*) vide Statement IV placed on the Table of the House.

Copies placed in the Mysore legislative library.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ಸ್ವಾಮಿ, ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ೩ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ೭೨ಸಾವಿರದ ೬೪ ರೂಪಾಯಿ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ,ಬೆಳಗಾಂ, ಬಿದರೆ, ಧಾರವಾಡ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ೨ಕೋಟಿ ೧೧ ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ರೆಮಿಷನ್‌ಗೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಆಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಕೆಲವು ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಇವೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವುಭಾಗದ್ದೂ ಬರತಕ್ಕವು ಇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೂ ಫೈನಲೈಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ತಾವು ೧೯೫೬ ರಿಂದ ೧೯೬೮-೬೯ ರವರೆಗೂ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ೫ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಹೆಚ್ಚು ೫ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ, ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಈ ನಾಲ್ಕುಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೆಮಿಷನ್ ಆಗಲಿ, ಆಥವಾ ಸಸ್ಪನಷನ್ ಆಗಲಿ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ನಿಯಮಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದವು. ಉಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ೧೯೫೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರೆಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟೀವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕ ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ತಾವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಣೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಸಂದರ್ಭ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಆರೀತಿ ಒಂದು ಆಣೆಯೂ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ.ಕೌಜಲಗಿ:— ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೆಮಿಷನ್ ಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಕೆಲಸ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ರೆಮೀಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅದರ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಅವರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ;—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಬೇರೆ ಇತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಗೇ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾಯಿತು ಎಂದು. ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ೧೯೬೫-೬೬, ೬೬-೬೭, ೬೮-೬೯ ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಕ್ಷಾಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ಜಿಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದು

ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ಬಂದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಕಂದಾಯ ವಿನಾಯಿತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಇದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೧೯೬೮-೬೯ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ರವರೆಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವೆಯೇ ಹೊರತು ಆಪ್‌ಟುಡೇಟ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಸೂಚನೆಯೇ ಬರುವುದು ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ಏನು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ, ಕೆಲವು ಡೆಪ್ಯೂಟಿಕಮೀಷನರು ಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ೧-೨ ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ದಾಖಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡದೇ ಇರವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಯಾವ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡಿಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸೇ ಕಡೆಯ ತೀರ್ಮಾನ. ಅವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಫಾರ್ಮಲ್ ಅಪ್ರೂವಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಬಂದ ೮-೧೦ ದಿನಗಳಲ್ಲೆ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡಿಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್:—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೪ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮ ಇದ್ದುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಏನಾದರೂ ಅಡ್ವರ್ಸ್‌ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಮೇಲೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:— ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಏನೋ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೯೫೯-೬೦ ಮತ್ತು ೧೯೬೮-೬೯ ನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ವಿಲೀನವಾದಂಥ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೂಕಂದಾಯ ೧೯ ಸಿ ಪಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಳೆಮೈಸೂರಿನ ೧೯ ರೂಪಟ್ಟು ೧೨ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ರೆಮಿಷನ್ ಹಾಕುವಾಗ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕಡಿಮೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆಪ್ರಕಾರ ಚೌಕಾಶಿ ಏನೂಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಅಮರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ:—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ೪ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಮಳೆ ಹೋಗಿ ಜನಗಳು ಸಂಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೫ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಹೊಸ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೇರಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೬೭ ರ ಮುಂಚೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನತೆಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆಯಾದರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಆದರಂತೆ ನಡೆಮಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟಿನಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರೈತರ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಮಗಂತೂ ಹೊದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸವೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೪ ವರ್ಷ ಮುಂಬೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದರೆ ಆಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ:—ಸ್ವಾಮಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಎಷ್ಟುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ.ಕೌಜಲಗಿ:—೧೯೬೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ರವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಇವೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೋ ಅದರಂತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ:—ಸ್ವಾಮಿ, ತುಮಂಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆದು ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಸುಮಾರು ೫ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತರಿಸಿ ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ:—ಈ ತರಹ ಕಾಲವೇಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆ ರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ತರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ:—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೬೨ ಲಕ್ಷದ ೫೧ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಿದರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ವಸೂಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಭಾರಿಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಳಗಾಂ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಬಿದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಕಡಿಮೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಬೆಳಗಾಂ, ಬಿದರೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI:—I do not admit the insinuation. The suggestion is not correct.

Mr. DEPUTY SPEAKER:—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Necessity of Roads In Belgaum District.

306. Sri P. B. NANDIHALLI (Uchagaon): —

Will the Minister for Public Works be pleased to State:—

(*a*) Whether Government is aware that there is a great necessity of the following roads in Belgaum Taluk;

1) Belgaum to Handignur
2) Belgundi to Belvatti
3) Yellur to Rajahansgad.
4) Yellur to Dhamne

(*b*) whether Government is aware that the buses are not plying on these roads as these are not pucca roads;

(*c*) whether it is a fact that this matter was brought to the notice of the Government on the floor of the House and also by personal representations and requests;

(*d*) the measures the Governmnet has taken to take over all these roads under P.W.D. and make them pucca roads immediately ?

Sri K. LAKKAPPA (Minister for Public Works):—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes.

(*d*) These roads are kept in the waiting list for consideration at the appropriate time, subject to the availability of funds.

Accounts of the Bangalore city Corporation

507. Sri T. R. SHAMANNA (Fort):—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state:—

(*a*) the period up to which the accounts of the Bangalore City Corporation are finalised;

(*b*) the total amount outstanding in several suspense accounts pending adjustments (including Corporation Stores)?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration):—

(*a*) Up to end of June 1969.

(*b*) Rs. 65,07,606.81.

PAYMENT OF WATER RATES AND BETTERMENT CONTRIBUTION IN KHANAPUR TALUK.

539. SRI SIRDESAI (KHANAPUR):—

Will the Minister for Revenue be pleased to State:

(*a*) the number of owners and clutivators of lands in Khanapur Taluk who have been given notices by the Tahsildar, Khanapur and by the Betterment Levy Officer- cum Assistant Commissioner, B. D. Belgaum asking them to credit water rate and betterment contribution.

(*b*) the number of owners and cultivators who have gone to appeal to the Assistant Commissioner as provided under the existing rules;

(*c*) the number of appeal applications that have been heard and upheld or set aside;

(*d*) the contentions put forth by the appellants in their appeal applications and whether Government have considered their contentions?

SRI H. V. KOUJALGI.—Minister for Revenue

(*a*) (i) 2,457 persons have been served notices by the Tahasildar for payment of water rate:and

(ii) 99 persons have been served notices by the Assistant Commissioner and Betterment Levy Officer, Belgaum for payment of betterment contribution.

(*b*) 785 persons.

(*c*) Out of 785 appeal cases, 496 have been disposed of Out of 496 cases, 140 orders of the lower offices were upheld, 140 were set aside and 216 were partially set aside and partially upheld.

(*d*) The appellants contended that the Tahasildar had not made enquiries regarding actul availability of water that he had relied on the statements furnished by P. W.D that the demand Revenue and P. W. D authorities with- out verification was illegal and tha water rate was levied for the full season though the water was supplied for Part of the season. All these contentions were considered by the appellate authority before passing orders on the appeals.

WRIT PETITIONS PENDING BEFORE THE HIGH COURT

591. SRI H. B. JWALANAIAH (Hassan).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be Pleased to State:—

(*a*) the number of writ petitions filed by the Officials pending before the High Court as on date;

(*b*) the number of writ petitions filed by agriculturists pending before the High court as on date,

(*c*) the number of writ petitions filed by the Non-officials and Non- Agriculturists pending before the High Court as on date?

SRI K. PUTTASWAMY.—Minister for Law, Ladour and Parliamentray Affairs.

(*a*) 2,304.

(*b*) and (*c*) Information not available.

MR. DEUTY SPEAKER:

According to the Programme of votingof demands for grant, Medical and Public Health Demands shouldhave been taken up tomorrow along with other Demands. It has been suggested that the Demand on Medcial and Public Health may be discussed separately and accordingly these demands will be taken on Wednesday, 25th March 1970 between .830 a.m. and 11. 30 a. m.

MYSORE CO-OPERATIVE SOCIETIES (AMENDMENT)BILL 1970- INTRODUCTION

SRI. T. M. NADAGOWDA:— (Minister for Development) SIR, I introduce the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1970 which has been published under rule 64 of the Rules of procedure and Conduct of Business in the Lgislative Assembly.

MR. DEPUTY SPEAKER:—THE BILL, is introduced.

(Mr. Speaker in The Chair)

STATEMENT BY SRI S. SIVAPPA: REGARDING DELEGATION TO DELHI ON THE MYSORE MAHARASTHRA BORDER DISPUTE.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್, ಶಿವಪ್ಪ, (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ):– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸರ್ವಪಕ್ಷ ಗಳ ನಿಯೋಗ ವೊಂದನ್ನು ತಾವು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ರಚನೆಮಾಡಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಿರಿ. ಮತ್ತು ಆ ನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಭಾರವನ್ನು ನನಗೆ ವಹಿಸಿದಿರಿ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಯೋಗ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ತು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೂ, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುವುದು, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಯ ಕಳವಳ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇಂಟರನಲ್ ಅಫೈರ್ಸ್‌ನ ಕಮಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಂಥ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ನಿಯೋಗ ವನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆವು. ಆ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಂದುನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓದಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸುಮಾರು ೪೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಯಾರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೂ ಮಣಿಯದೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನಿರ್ದಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದೆವು. ಏನೆಂದರೆ ಮುಂಬೈ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ, ಮುಂಬೈ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅನೇಕ ಮಹಾನಾಯಕರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊಸ ನಿರೂಪವನ್ನು, ಹೊಸ ತತ್ವವನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಅಡಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ವಾದ ಮಾಡುವ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು , ಸಹ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಮಟ್ಟದ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಾಚಾಳತ್ವ ಇಲ್ಲದಿರ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ನಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರು, ನಾನು ಯಾರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಮಣಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ ಏಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಏನು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಅದೇ ಅಖೈರ್ಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರಿವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮೀಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದಂತಹವರು. ಅವರಿಗೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

SRI B. B. SAYANAK:—Is it necessary that Shivappa should speak on this subject in the House when a circular has already been issued regarding the work done by the delegation at NewDelhi? We have already got the circular.

MR. SPEAKER:—I have permitted SRI Shivappa to Speak.

ಶ್ರಿ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ—ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ನಿಯೋಗದ ಪರವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಕೆಂದ್ರದ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚವಾನ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಆತಂಕ ಮತ್ತು ನಿಲುವು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಇಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ನಾನು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸಚಿವರು ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಈಗ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮನ ಒಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು, ನಮ್ಮ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಏನು, ಸತ್ಯಾಂಶ ಏನಿದೆ ಏನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನ ಮುಟ್ಟುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಾವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಬಗ್ಗೆ. ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ದೆಹಲಿಗೆ ಅನೇಕ ಡಿಲಿಗೇಷನ್‌ಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಬಿರುಸಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ನಿಯೋಗ ದಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಿಯೋಗ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಅನೇಕ ನಿಯೋಗಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಮೂಲಕ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ನಿಯೋಗಗಳು ಕೂಡ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮನ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನ ಒಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮಾರು ೪೦ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತಾನಾಡಿದೆವು. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿಯಿಂದ ಈ ಗಡಿ ವಿಷಯ ಓಪನ್ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದುಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆವು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ರಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಒಂದುದೊಡ್ಡ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮೈಸೂರಿನ ನಾಯಕರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇ ತಪ್ಪಾಯಿತು ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ ಪ್ರಕಾರ ಗಡಿ ವಿಷಯ ಏನು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎನೋ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರಮೈಜ್ ಮೇಲೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾಗಿ, ಅವರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಈಗ ಅದು ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಬೇಡ ಎಂದು ನಾವು ತಮಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ನಾವು ಅನೆಸ್ಟಾಗಿ ಶಕ್ತಿ, ಯೀರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಬಂದಿದೆ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಿಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:—(ಹರಿಹರ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಈಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಚಿತ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಲಾಲಿಸಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಮರಾಠಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾದ ಏನಿದೆ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಮೆಲೆ ಏನು ಒಂದು ಅಪಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದು ನಿಲ್ಲಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಯೋಗವನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಕಾರಣಾಂತರ ನಾವು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡನೆ ಆಯೋಗ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ನಮಗೂ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರದ್ದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ನಿಯೋಗ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ಹೋಗಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈಸಭೆಯ ಅಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕೇಹೊರತು ಅದುಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲ. ಈಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿಖರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ· ಇಂಥಾ ಒಂದು ಡಿಲಿಗೇಷನ್ನಿನ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅವರೇ ಈ ಮನೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ಈಸಭೆಯ ಸರ್ವಪಕ್ಷವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೈ ಪವರ್ ಡಿಲಿಗೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಯೋಗ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಗ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡ ಬರಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಲೀ ಎಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ನಾವು ಒರೆದಿದ್ದೇವೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರ ಒಂದು ನಕಲನ್ನೂ ಕೂಡನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿದಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಬೆಳಗಾಮಿನ ನಿಯೋಗದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಆ ಡೆಲಿಗೇಶನಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಇಂಜೆಸಾಗಿ, ನಾವು ಡಪ್ಲಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಬಂದಾಗ ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

We have said :

"Therefore, this committee approves the Stand taken by the party on the floor of the House at the time

of passing the resolution sponsored by one of the opposition parties in the Mysore Legislature. In the absence of proper appraisal of the reported proposals of the Government of India and the proper appreciation of the past events and also in the absence of complete understanding between the Government on one side and the opposition parties on the other, as to the future course of action, it was difficult for the party to give its consent to the above mentioned resolution. The operative portion of which was neither discussed made know to the our party prior to the introduction of the motion. That this committee strongly feels.....

SRI K. H. SRINIVAS: On a point of order Sir ಈಗ ಮೊದಲು ಹೋಗಿದ್ದಂತಹ ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಇವರು ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ. ವಿವರ ಕೇಳುವ ಬದಲು, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳಲು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER : There is some force in the point of order raised by Hon. Member Sri K.H. Srinivasa I gave an opportunity to the Hon. Leader of the Congress-party to ask for some clarifications. The stand taken by his party is very well known and it has been stated by him on many an occasion. Now I request hon; Member Sri Siddaveerappa to confine himself to clarifications, if any.

SRI H. SIDDAVEERAPPA :— I am not repeating even a single word.....

Sir K. H. PATIL: I rise to a point of order, Sir ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನಲೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದು ಸಭೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಇದ್ದರೂ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸದ ಶ್ಲಾಘನೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿ, ಆ ಶ್ಲಾಘನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ.

MR. SPEAKER: There is no point of order. All Hon. Members are bound by the resolution that has been passed by this House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್ ನಂಜೇಗೌಡ :- ತಾವು ಈಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಹೋಗಿ ಬಂದಂತಹ ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ. ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೋದ ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಕೇಟಿನವರು ಹೋಗಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER:—The Hon Member need not make such unnecessary remarks.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ:— ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

"That this Committee strongly feels that the Government of Mysore themselves ought to have taken the lead in sponsoring a resolution before the Legislature with the consent of all other political parties and other independent members of the Legislature, as was done in 1967. Also it would have been better if tae Leader of this House, namely, the Chief Minister of Mysore State, had taken the responsibility to lead the delegation himself. Notwithsthstanding the affirmation made by the Chief Minist r, inside as well as outside the Legislature, to stand by the Mahajan Commission,s recommendations, the committee feels that Ministry is shirking to take full responsibility in this matter.

'. That this committee is convinced that it is in the interest of the Nation in general and other States in particular that all political parties including the Ministry should think and act unitedly keeping aside the party considerations, if the boundary dispute is to be settled in conformity with the unanimous decision taken by the Assembly in 1967.

Therefore this committee resolved that its co-operatien would be readily extended to all the parties in the legislature and the Ministry in finding out a just solution to the problems. "

This is the stand taken by our party and we stand by it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ:— ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು, ಅವರ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತ್ಕ ರಿಸೊಲ್ಯೂಷನ್ನು ಓದಿದ ೀವಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಯುನಾನಿಮಸ್ ಆಗಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ರಿಸೊಲ್ಯೂಶನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಲೀಡರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಮೂಡಿ ಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಉಚಿತವೋ. ಅನುಚಿತವೋ. ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

MR. SPEAKER: I have already stated that nobody can go against the resolution already passed by this House.

SRI H. SIDDAVEERAPPA:—Sir, I have already stated that our party stand by that resolution. There is another point to which I would like to refer in the report presented by hon. Sri Sivappa.

SRI K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs):- I just want to know whether the Hon. Chair is permitting a discussion on this subject since the hon. Member Sri Siddaveerappa is raising some debatable points.

MR. SPEAKER:—h I have permitted him to ask only clarifications.

Sri H. SIDDAVEERAPPA: Sir, I am only referring to the report presented by hon. Leader of Opposition Sri Sivappa. He has stated that;

> " Nobody can subscribe to such theories These ideas have to be properly explained to the Member of parliaments Suitab l literature end maps explaining the case of Mysore very uccinctly should be circulated to the Members of parliament constantly.

I happen to meet just this morning one of the Members of parli ament and he also felt the same difficulty in representing the case without relevant materials Sir, I have been requesting right from the beginning to give us three maps. One is a map of Mysore and the other is the map showing the position as it would be if the Mahoajan Commission's report is accepted and the third one is a map showing as to what would be the position if the so-called reported proposals of the Central Government are accepted. Unless we know these things, I cannot understand how we are to represent to case and also understand the problems?

Lastly, I would like to say that let the Hon. Chief Minister make it clear as to whether he is willing to lead a delegation including our party or not? If he is not willing to take our party, than we will consider as to what we should do.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ;—ನಾನು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಿಯೋಗದವರು ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡದೆ ಅದು ಇದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, he is feeling shy to come to Delhi ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ;—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ದೂರಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ;—ತಾವು ದೂರಿದಿರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ:—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶುಕರಾನಂದರವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದರು. ನೀವು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿವೆವು. "Well Madam, on account of the differences between the Indicate and Syndicate there is a feeling in the State that you may take a political decision and not a judicial decision." The Prime Minister told us that she has kept an open mind and there is nothing like Indicate or Syndicate differences. All the while, the team was considerate to the

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

Prime Minister and we respected her. On the other hand, if Hon. Member Sri Siddaveerappa and others also had come with us it would have been more effective to represent that we are all united in our efforts to demand justice to Mysore State. Even now, I request Hon. Sri Siddaveerappa not to make politics in this matter.

SRI H. SIDDAVEERAPPA:—I repudiate the insinuation made by the Hon. Member. There is no politics or any other thing to make.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್:—ಡೆಲಿಗೇಷನ್ ಹೋದಂಥ ಜನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಲೀಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗಜೀವನರಾಂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಬಾರ್ಡರ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲೀಡರ್ ಆಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೈ.ಬಿ. ಚವಾಣ್ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. No man must be a Judge of his own cause. That is the fundamentals of natural justice.

ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬಂದಾಗ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವಾಣರು ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗಜ್ಜೀವನರಾಂ ಅವರ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ್ಗೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನೀವು ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎರಡು ಕಡೆಯವರನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಸ್ಯಾಟಿಸ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಷನ್ ಆಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ನಾನು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲಿ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. Why is he shy of meeting me ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಟ್ರಂಕ್ ಕಾಲ್ ಹಾಕಿದಾಗ ನನಗೆ ಸ್ವಸ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಆ ಪತ್ರ ಈಗ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವಾಣರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರಾಗಿ ನೀವು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವಾಣ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಬ್ಜೆರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್. ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Budget Estimates for 1970-71—Demands for grants, Demand No. 15 21, 23, 25 an 53.

Now we will take up demands for grants.

MR. SPEAKER:—The time available for debate would be 100 minutes for the Congress side including replies by the Ministers, 30 minutes for Congress (R) and 50 minutes for the SVD. The whips of the respective parties may kindly give me the list of speakers from each party allotting time according to this distribution. The total time available is 3½ hours.

SRI P. M. NADGOWDA (Minister for Development):—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:—

> "That a sum not exceeding Rs. 2,29,42,000 be granted to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Rural Development".

MR. SPEAKER:—Motion moved.

> "That a sum not exceediug Rs. 2,29,42,000 be granted defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Rural Development".

Along with this Demand the other Demands *viz* Nos. 23, 25, 15 and 53 are demand to have been moved and are before the House for discussion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ):—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀಪ್ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುತೇಕ ಆ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಈ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಲವಾಗಿಟೀಕಿಸಿದ್ದರೆ, ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಹಕಾರ ಖಾತೆ ಒಂದೇ ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಹ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಯಾವ ತರಹದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ, ಅಜೂಬಾಜು ಜನರ ಉಪದೇಶದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆಡದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಅಂದದನ್ನು ಪುನಃ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಲ ಸಹಕಾರ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸಹಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ನೂಡುವ ಟೀಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕೂಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಸರಕಾರದ ರೊಕ್ಕ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು, ಸರಕಾರದ ಆಶ್ರಯದೊಳಗೆ ಯಾರನ್ನೋ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣಗಿಟ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೂ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಹಿಂದೂಮುಂದೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಿತ ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ)

ನಾನು ಹಿಂದೊಮ್ಮುಂದೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿಯದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೩ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೯ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡರು ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾಗಿರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಬರುವುದಿಲ್ಲ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೇ ಪೇಜು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತರ ತನಕ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎನಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ವಿರುದ್ಧ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೇ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ನನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ನನಗೆ ಯಾರ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ, ನೇರವಾಗಿ ನನಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ನೇಣುಹಾಕುವ ಶಕ್ತಿ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸಹನೆಯಿಂದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲೂ ಸಹ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬಯಲಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಓದುತ್ತೇನೆ.

(1) The Hon. Shri P. M. Nadagauda has entered as Administrator of the Basaveshwar Vidyavardhaka Sangh, Bagalkot and has been utilising his official position as Minister and exploiting co-operative institutions, Agricultural Produce Market Committee, Taluka Development Boards etc., in order to and under the guise of building up funds for the said B.V.V. Sangha, Bagalkot. These institutions which are governed by their own rules and or bye-laws are incapable of diverting their funds towards any objects outside their own bye-laws. It is only under the direct pressure of the said Minister that many of the institutions and the higher officers are made to depart from the Law and under promises of granting Government financial aids to such institutions to compensate such departures.

It is pertinent to mention at this stage that the Government is also not competent to accord such sanction. The result is that gross-misapplication of funds by wilful abuse of power to the detriment of the institutions. The affairs of the B.V.V. Sangha, Baglkot are such that no Balance Sheet has yet been framed or presented to the General Body for approval during the period of his Administratorship. As no balance sheet was ready, the Annual General Body Meetings of the Sangha have not been convened. At any rate, the accounts of the Sangha have not been presented or was published, on the ground

among other things that the accounts are not properly maintained; one of the members of the sangha has moved the Assistant Charity Commissioner, Belgaum for holding an enquiry into the matter and the same is pending even now. Inspite of this the Sangh has been receiving the Annual Government Grants which could not have been possible but for the position held by the Hon'ble Minister both in the Sangh and in the Government.

Before he became the Minister, the Government of Mysore had refused to accord sanction to such diversions of the funds. To name an instance, such sanction was not accorded in the case of Bagalkot. T.D.B. contray to such precedent, we find that the said Minister has been sanctioning such illegal diversions.

It may be stated that such diversions of funds are not permitted under any law and the Minister's acts in this behalf are such as have flouted the law, all because of his personal interest in setting the law at naught for the sake of getting patronage for things in which he is personally interested. I have given some instances wherein actually diversion has been made :

(1) The A.P.M.C. Bagalkot, has already paid Rs. 25,000 to the said Sangh and another resolution is made to be passed by the A.P.M.C. expressing that they would contribute another Rs. 25,000

(2) He has collected Rs. 10,000 from the A.P.M.C., Bijapur.

(3) He has collected Rs. 15,000 from the A.P.M.C., Davangere of Chitradurga District.

(4) He has collected Rs. 10,000 from the A.P.M.C., Raichur.

(5) He has collected from the Sugar Factories like Hiranyakashi Sahakari Sakare Kharkhane, Sankeshwar, a sum of Rs. 15,000. He has collected donations for the said Sangh from the C.C.C. Banks and co-operative institutions.

other instances in which the said Minister has abused his position and powers are briefly cited as under :

(1) An old building belonging to the B.V.V. Sangh near Motgi Basavanna Temple, Bagalkot, has been got rented out to the District School Board, Bijapur, at a disproportionate rent of about Rs. 900 per month which is the highest rent at Bagalkot.

(2) Out of the huge amounts so collected for the B.V.V. Sangh, the said Minister has advanced without any sanctions from the General Body, moneys to the tune of lakhs of rupees to some friends and possibly which are bearing some personal interests, clearly acts of favouritism, nepotism and corruption involving breach of trust.

(3) This policy of accord sanction anceto diversions of funds is manifested by the said Minister in the interest of the B.V.V. Sangh

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

only. In order to test that the Agricultural Produce Market Committee, Gadag, passed a resolution for diverting its funds to several educational institutions in Gadag and Gadag Taluka, in which case the said Minister has not accorded sanctions.

(4) Even when specific allegations where made against Shri C. G. Shettar, the then Joint Registrar of Co-operative Societies, Belgaum, regarding abuse of his official powers, the said Minister desisted from making any enquiries and allowed the official to continue to occupy his office premises without permission and without paying any rent to the detrnment of Government and the rate payers. On top of this, the said official had been given the double benefits of saving him from proceeding on leave preparatory to retirement by refusing him sanction of leave and allowing him to avail of leave on full pay after date of his superannuation by way of favouritism only.

ಈ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕುಣಿಯುವಂತಹ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬಿ. ಶೆಟ್ಟರು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂತಹ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಸಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನಂತರ ರಿಟೈರ್ ಆಗಲಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ತನಕ ಸಹ ಅದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಇವರ ಎಫಿಷೆನ್ಸಿ, ಇವರ ಅನೆಸ್ಟಿ, ಇವರ ಇಂಟೆಗ್ರೆಟಿ, ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಇವರಿಂದ ಪೋಷಿತವಾದ ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೆ ಅಪಕಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಲಿ ಅನ್ನುವವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಆಗಿದ್ದರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂದಂ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಸ್. ಗೌಡರೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕರಪ್ಟ್ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಿಳಿದೋ, ತಿಳಿಯದೆಯೋ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು. ಇವರ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ೪-೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದಂತಹ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಬರುವುದನ್ನು ಪಡೆಯುವದೂ ಸಹ ನಿಮಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ಷನ್ ೫೪ನ್ನು ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಶೀಲತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಈ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ, ಬಹಳ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಅವರ ನಾಲಿಗೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪಾಟೀಲ್‌ರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ನಾನು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಸೆಸ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮವರೇ ಛೇರ್ಮನ್‌ರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೫೪ನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದ ಹೊಣೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಜಾಮೀನಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಹಣ ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸೆಂಟ್ರಲ್

ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ ನೀವು ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಯಾವುದು ಇದೆ ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದರು, ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಡೆಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಒಂದು, ಈ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗ ದಂಧೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಲಿ. ಆನಂತರ ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಡುವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲೇ ನಷ್ಟ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಜಾಮೀನಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಆಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಹುಚ್ಚರೇ ಆಗಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಇವರ ಚಾಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇಶದ ಜನ ಬದುಕಬಹುದೇ, ಬಾಳಬಹುದೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂತಹದೇ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ರಾಮಪ್ಪಿಯ ಕಟ್ಟಡದ ಬಗ್ಗೆ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗೆ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಅನ್ನುವಂತಹ ಪ್ರಬಲವಾದ ವಿರೋಧ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ.

3 P. M.

ಆದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಪಡೆಯುವಾಗ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನುನುಸರಿಸಿದಿರಿ? ಇದು ಬ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ವಲ್ಲದೆ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಡಾಕ್ಯು-ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಯೂನಿಯನ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಖರೀದಿ-ಮಾಡುವಾಗ ಟೆಂಡರು ಕರೆದರೇ? ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರನ್ನೇಕೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೇಕೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು ಎಂದು ಏಕೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ? ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವಲ್ಪವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಡಗೌಡ ರೊಬ್ಬರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ, ಇಡೀ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಷೇರ್ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸಂಶಯ ಬರಹತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಒರೋಣ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ನೇಮಕವಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿ ಕರೆಯಬೇಕು.ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಮಂಜೂರಿ ಪಡೆಯಬೇಕು; ಪ್ರಚಾರ ಮಾತ್ರ ಸಂಘದ್ದು; ಆದರೆ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದಿರಿ. ಆಗ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರೇ? ಅರ್ಜಿ ಕರೆದರೇ? ಸಹಕಾರಿ ಚಳವಳಿಯ ಧೋರಣೆಯೇನು? ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಸ್ಥರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡವೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಕೂಡಲೇ ನಿಮ್ಮ ಭೀಗ ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಮೆಂಬರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಬಯಲಾಗಿಲ್ಲವೆ? ಕೈರಾನ್‌ರವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಯಿದೆ? ಅಂಥವರಮೇಲೇ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು? ವಿಠಲದಾಸ್‌ಜೆಟ್ಟಿಗೂ ಅವರ ಹಗಲಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಸದಿದ್ದರೆ, ಗದಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಂದುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಕಾರಣ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಸ್ರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡುವಾಗ ವಿಠಲದಾಸಟ್ಟರ ಸಹಕಾರ ಬೇಡಿದರು. ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಲೈಯಸನ್ಸ್ ಹಿಂದಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕಾಟನ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಕಾಳಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹತ್ತಿ ಕಾಳು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಟತೆ ಪಡೆದ ಸಂಘದ ವಿರುದ್ಧ ರಾಚಯ್ಯನವರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದರು. ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ನೋಡಿ, ಪ್ರಿಂಟ್‌ಮಾಡಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಯಾವುದು ಸರಿ ಹೇಳಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬರೆದಿದ್ದರೆ ನಮಗಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವ ಸಮಾಧಾನವೇನು? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ. ಯಾವುದು ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಗದಗ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಕಾಟನ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೨ ಲಕ್ಷ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಹ ಕಾರಿ ಷೇರಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ,ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಏಕೆ ಅಸತ್ಯ ಹೇಳುವುದು? ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಹುದು ಏನ್ನಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ನಾನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಮೇಲೇಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ? ಇಂಥ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು? ಇಂದು ಗದಗ್ ಕಾಟನ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸರಕಾರದ ಷೇರಿದೆಯೇ? ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಾದರು ಷೇರಿದೆಯೇ? ಒಂದು ವರ್ಷ ಸೇಂಗಾ ಧಾರಣೆ ಇಳಿದಾಗ ಬಡ ರೈತರು ಪಡೆದ ಸಾಲ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ, ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಿ ಇಂದೇ ಪಡೆಯಲು ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾನು ಹೋದರೂ ಹೋಗಬಹುದು, ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಆ ಸಂಘ ಹೋದರೂ ಹೋಗ ಬಹುದು, ನಿಮಗೆ ಅಂಜಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿ ರೈತರ ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀದ್ದೇನೆ. ಹತ್ತು, ಹನ್ನೆರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಹಣ ೧೫-೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದ್ದಾಗ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ. ನೂರಿನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ರೈತರ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಬಾಕಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾಸ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸಮಂಜಸವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರ್ಗದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಇರುವಂಥ ಸೊಸೈಟಿ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ೫೪ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ೨೯ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡರ ವಿಚಾರ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ತನಕ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು, ಎ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ.ಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದವರನ್ನು ತೊಂದರೆಗೀಡು ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಕೈವಾರಿಗಳಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಮಾಡಿದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹಣವ ವಿತರಣೆ ಬಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಕೇಟಿನವರು ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನವರಿಗೆ ಬಂದು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಕೇಟಿನವರು ಆ ರೀತಿ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿವೇಕವಂತರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಇಂಡಿಕೇಟ್ ವಾಗ್ದಾನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೂರು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಬಂದ್ ಆಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ಅಷ್ಟಿವೆ. ಷೇರು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೯ ಅಮಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಆದರೆ ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್‌ಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಬಡವರ ರಕ್ತದಿಂದ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣವನ್ನು, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೇರಿ, ಅವರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ನಿಮ್ಮಂತರ ಕೈ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಅದಂ ಮುಖಾಂತರ ನಿಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಇದ್ದೀರಿ.

ಕಾಟಲ್ ಫೀಡ್ಸ್ ಪ್ರೋಸೆಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ. ಮಂಡ್ಯ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಹಕಾರ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಸವೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮ್ಯೂಚುಯಲ್ ಬೆನಿಫಿಷಿಯಲ್ ಕಂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಆಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹೇರಳ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಈ ಹಣ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಯಿತು ? ಕ್ಯಾಟಲ್ ಫೀಡ್ಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇನ್ನೂ ತನಕ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೇ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನ್, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲ ಆಗಿದೆ, ಬಂದು ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಿ, ಅದು ಚಾಲೂ ಆದಾಗ ಕೊಡಿ, ಬಂದು ನೋಡಿ ಎಂದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಬೋರೇಗೌಡನ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿದಿರಿ. ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ನೋಡಿದರು ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಲ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಬೇಕು ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಹೀಗೆಯೇ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಡಶ್ರೀತರು ಬಳಲಬಾರದು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗೆ ಹಣದ ಅಭಾವವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಳ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವಂಥ ಕೇಂದ್ರದ ಧೋರಣೆ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಮುಟ್ಟಬೇಕು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಮುಟ್ಟಿಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧೋರಣೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಅಭಾವದಿಂದ ಸಹ ಹಣ ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಲೋನ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೪೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕವರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಹುಚ್ಚುವಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಿಷನರಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂಥ ಉದಾತ್ತ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ನೀವು ಪೋಲೀಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೀರಿ, ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಣವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ವಿಪರೀತ ಹೊರೆಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಎರಡು, ಎರಡೂವರೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ತರುತ್ತೀರಿ. ಅದು ರೈತನಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವನು ೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೈನಾನ್ಸಿದವರು ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗುಜರಾತ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕುತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಟ್ಯಾಬಿಲೈಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂತು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪಾಲಿಸಿಗೆ ರಿಜರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದುರ್ದರ ಪ್ರಸಂಗ ಇದು ಬಂದಿದೆ. ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮೀಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಅಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾನು ಖರೀದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಟೌಮಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸೊಸೈಟಿ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ಎತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರನ್ನು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆಯೇ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಇವರ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಇದೆ. ಇದು ಸಪ್ತ ಮಂಡಳವಾಗಿದೆ, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬ್ರಷ್ಟಚಾರಿ ಮಂಡಳವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಏಡ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹೊಣೆಗೇಡಿತನದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ರೀತಿ ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆಯೇ ? ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪಾಲಿಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಹರಿಜನರ ಅಪ್ ಲಿಫ್ಟಗಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಮುಂದೆ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಆಥವಾ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಉಗ್ರ ಟೀಕೆ ಮಾಡದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾರಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ. ಇಂದು ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡವಲಪ್ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದ ಕಾಲಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರೀ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳಿಗೆ ಬಿಲ್ಲುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಕೆಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅವಕಾಶ ಮುಗಿದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತನಿಖೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಮುರಿಯಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಸನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ನವಲಗುಂದ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಡಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳುಂಟು. ಅವುಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ರೂರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸರ್ವೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಾಂತವೂ ತಿರುಗಿ ಅವರು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ-ವಾದವುಗಳೆಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಇರತಕ್ಕ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದವರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಅರವತ್ತೈದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನರು ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜನರು ಸ್ಥಳೀಯ ಶ್ರೀಮಂತರ ಇಲ್ಲವೇ ಸೆಟ್ಟರ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರು ಹಣ್ಣಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ಶೋಷಣೆ-ಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಗುಲಾಮರಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜನರನ್ನು ಆ ಗುಲಾಂಗಿರಿಯಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾಜಧಾನಿಯವರೆಗೂ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಆ ಶೋಷಣೆಮಾಡತಕ್ಕ ವರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಗಟಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಋಣವಿಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿ, ಹಾಗೂ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಸಂಘಟಿತರಾದ ಮತ್ತು ಕುಶಲರಾದ ಜನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಋಣದಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಋಣಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಡೆಸಿವೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಗ್ಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಯ ಒಕ್ಕ ಗರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಮಾಲನ್ನು ಉಳಿದ ಕಡೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದೆರೆಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇವುಗಳು ಆ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನಾದರೂ ಆ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿ ಅದು ರೈತನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಧಾರಣೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇನ್ನಾದರೂ ಅವು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದತ್ತ ಗಮನಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇವು ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಉಳಿಯಲಾರವು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಹಂಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವೂ ಕೂಡ ಸದ್ಯದಲ್ಲೆ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಕಪ್ಪೆಳಿಸಿ ಬೀಳುತ್ತವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೇನು ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನು ಅವು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಸಾಹುಕಾರರೂ ಮತ್ತು ದಳ್ಳಾಳಿಗಳೂ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲಿನಂತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲಪಡೆದವರ ಪೈಕಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೫ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಸಾಲಗಾರರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲೂ ಸಾಹುಕಾರರಲ್ಲೂ ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಲವನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜೈತನ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಾಲಗಾರರೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಾ ಪರತಂತ್ರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ—ಅದೇನು ಎಂದರೆ ಅವರು ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮೂರನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಲಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಅಂಥ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಣಿಯಲೇ ಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಸಾಲವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ರೈತರುಗಳೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾರಿ ಆದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಹುಕಾರಿ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಪಾವತಿಮಾಡಿ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಸಾಲಕ್ಕಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಕಡೆ ಪಠಾಣರ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ತಿಂಗಳು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತಂದು ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರು ನೂರಕ್ಕೆ ೨೦–೨೫ ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ ಆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಆ ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ತಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ರೈತರು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯಿಲ್ಲಿ ಸಾಲಪಾವತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇಷ್ಟು ಅಪಾರವಾದ ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟು ಖಚಿತವಾಗಿ ನೀವು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಮೇ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಇದೇನು ಬರಿ ಬುಕ್ ಅಡ್ಜೆಸ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ಸಾಲವಸೂಲಾಯಿತೆಂದು ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಾಳೆ ಏನಾದರೂ ರಿಜರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ)

ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೋಷ ಈ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಷೇರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ೧೦ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಷೇರನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಂತೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲೇ ಬಡ್ಡಿಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಕೊಂಡು ಆತನಿಗೆ ೯೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ೯೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಷೇರಿಗಾಗಿಯೂ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿಯೂ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಂದರೆ ಆತನು ನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೨ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಯಿತು. ಇನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಷೇರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಷೇರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ನೂರಕ್ಕೆ ೨೨ ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

This is an institution of exploitation. This cannot be tolerated This is a pernicious practice. This pernicious practice of collecting share amount of Rs. 10 every year from the borrower must be stopped.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಖಂಡಿತ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಇಂಥ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಜನರಿಂದ ಕೇವಲ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಷೇರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಆಡವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೈ ಅಗಲ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿನ ಸಾಲಕ್ಕೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಷೇರ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ನೀತಿ ?

ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕ ಧಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಷೇರು ಮೊಬಲಗನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಆತ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ರದ್ದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅವನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ರದ್ದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ನಿಯಮ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಮೆಂಬರ್ ಆಯಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ಟ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತನ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಕೇವಲ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಷೇರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜಾರಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅವನತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಂಡಲಿ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡದಿದ್ದ ಡಿಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಕ್ಕಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಂಘದ ಉಳಿವು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಆಡಳಿತ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಾ ಇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಯಾವನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಇಂಡಿವಿಜ್ಯೂಯಲ್ ಆಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ ಇದು ಅಮಲ ಬಜಾವಣಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಬದ್ಧರು. ಬೇರೆ ಯವರ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಅಮಲ್ ಬಜಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ A person shall be entitled to be Member ಮತ್ತು a person includes a Joint family ಅಂತ ಇದೆ. ಆ ತರಹ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ an individual shall be entitled to be a member ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಆಮಲ್ ಬಜಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ರೈತರನೇಕರು ಬರೀ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಎರಡು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅತನು ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ, ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರುಗಳಾಟೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಾಲವನ್ನು ಮೊದಲು ತೀರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಲ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾಗಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವನು ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕೇ ವಿನಃ ಎರಡನೇ ಕಡೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬಾರದು. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಎರಡನೇ ಕಡೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮೆಂಬರ್‌ಷಿಪ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ರೂರಲ್ ಇಂಡಿಟೆಡ್‌ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ರೂರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡು ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ ಮಹತ್ವವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇರುವುದು ಮಹತ್ವವನ್ನು. ಆದುದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್‌ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅದಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದವರನ್ನ ಮೆಂಬರ್‌ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅಂತಹವರನ್ನು ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ :— (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಉಳಿಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಅಳಿಯಬೇಕೋ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾನವ ಜೀವಿತದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಕಿರುವ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಫಲ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತ್ತೋ ಆದು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಒಂದು ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತೋ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಬದಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಮ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಉಲ್ಲನ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಖಿಲ್ಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಂತಾದ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಇವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರ್ಯಾದೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಯಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ಟೇಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಮ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾದಮೇಲೆ ಆದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಷಾರ್ಟೇಜ್ ಬಂದಿದೆ.೨೪ ಗಜದ ೧೦೦ ಥಾನ್ ಬಟ್ಟೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿರುವುದು ೨೫ ಥಾನ್ ಬಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ. ೨೦೦ ಜೊತೆ ಪಂಚೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ, ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಒಂಟಿ ಪಂಜೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವವರು ಎಂತಹ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಾವೇ ಮಾಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿವೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಮ್ಮೆ ಕೌಂಟರ್ ಫೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಬರೆದು ಮೈನ್ ಚೆಕ್ ಲೀಫ್‌ನಲ್ಲಿ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಬರೆದು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೇಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಉಲ್ಲನ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಬಂಡವಾಳದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಓವರ್ ಡ್ಯೂ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂಬುದು ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲು ಭಾಗ ಹಣ ವಾಪಸ್ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕ್‌ಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯ ೨೨ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮನಾಪಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದೇ ಮನುಷ್ಯ ಅರಿಸಿಬರುವಂತೆ ಪಡುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳತೀರದು. ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನಾಪಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಓಟನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ಓಟುಗಳನ್ನು ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಏನು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಭರ್ಮಾದಿಂದ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಲುಕ್ಸಾನಾಯಿತು. ಹರಿಯಾಣದಿಂದ ಕಡಲೆಕಾಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಪಂಜಾಬ್‌ನಿಂದ ಗೋಧಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಸಿಲೋನ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಈರುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಲುಕ್ಷಾನಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೈವಾಡ ಇದೆ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿ ರೇಟು ಲವಂಗ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಈ ಲವಂಗವನ್ನು ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸಿ ಹೊರಗಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಗಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರಿಸುವ ಯಾವ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ಕೂಡಸಿಗದೆ ಮಂಗಳಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಯಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ೫ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನ್-ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದೇ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರು, ಸಿರಾ, ಪಾವಗಡ, ತುರವೇಕೆರೆ ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಹಾಕಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇವತ್ತು ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವಿಸ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಹೇಳತೀರದಂತಾಗಿದೆ. ೩೦೦೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ೧೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಷೇರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ೯ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ೧೯ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಎನ್‌ಕಂಬರೆನ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫೀಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೩ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ೨೨ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ರೈತ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲದ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ತೀರಿಸಿದನಂತರ ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ೪೬ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ೨೬ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಹೆಡ್ಸ್ ಆಫ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತಿಪಟೂರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆತನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇನೆಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಕೊಬ್ಬರಿಯ ಬೆಲೆ ೮-೯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ದಳ್ಳಾಳಿ ರೇಟನ್ನು ಆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ತಿಪಟೂರು ಕೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್. ಇಂತಹ ಕಡೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಸರಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರು ಸಹಕಾರಿ ರಂಗವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ, ಕೊಂಚವಾದರೂ ತಿರುಳು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಿಪಟೂರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವನು ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವರ ಸಂಬಂಧಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರ ಕ್ಷೇಮವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ರೈತರು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್ ಎಂದು ಮೂರುತರಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ತೆಗೆದು ಇವುಗಳನ್ನು ಟಾಟ್ಯೆರ್ಸ್, ಸಿಸ್ಟಂಮಿನ ಎಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆಲ್ಲಿದು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೮-೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ರೈತರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಶೇರ್ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗದೇ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಗ್ಯಾರಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೩-೪ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಟ್ರಾನ್ಸಾಕ್ಷನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬ್ರಾಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಟ್ರಾಂಜಾಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೩-೪ ಟ್ರಾಂಜಾಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬ್ರಾಂಚ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಮ್ಯಾನೇಜರು, ೪-೬ ಜನ ಗುಮಾಸ್ತರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ೩೬ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಫರ್ನಿಚರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೩-೪ ಟ್ರಾಂಜಾಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವೇಸ್ಟ್. ಸಹಕಾರದ ಮೂಲತತ್ವ, ಮಿತವ್ಯಯ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯ ಇರಬೇಕೋ ಅದು ಇಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಫಿಗರ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಜನ ಶೇರ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ೨-೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮ್ಯಾನೇಜೀರಿಯಲ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮರಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಿಮ್ಮ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಪೇಡ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ನೆಮಿಸಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಇವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಬೇಡವೇ, ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಡವೇ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಬೇಡವೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಬೇಡವೇ ? ಪ್ರಜಾರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಪಾಪ ಯಾರೋ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಹುಡುಗನನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಾಡಿ ಯಾವುದೋ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಹಾಕಿ ಹಣ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜಾರಿಯು ೧೯೬೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವು ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಎಲೆಕ್ಷನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರನನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆದ, ಅವನನ್ನು ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡಿದರು. ಪಾಪ ಅವನು ಇವೊತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಆಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕನ್ಸೊಮರ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಹಣವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್‌ಜ್ಯೂಮರ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೬೮-೬೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದಂಥಾ ಚಲನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೀಲ್ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಡೇಟ್ ತಿದ್ದಿ ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಮಾತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಈ ನಮ್ಮ ಸಹಾಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಮೇಲೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಪಾಲಿಸಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗೋ ಸ್ಲೋ ಅಂಡ್ ಸೇವ್ ಹಿಮ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವರು ಮಾಡುವುದಾದರ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟೆಂದು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವ ಇದ್ದರೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು, ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ದೇಶದ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇವರು ಮಾತ್ರ ಗೋಸ್ಲೊ ಅಂಡ್ ಸೇವ್ ಹಿಮ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ದಕ್ಷರಾದಂತಹ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು, ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಲ್ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯರಾದಂತಹ ಬೇರೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಸಹಕಾರ ಬೆಳೆದು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ದೊಡ್ಡನಗೌಡ (ಶಿರಗುಪ್ಪ) :—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ, ಜನತೆಯಾಗಲೀ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಾಗಲೀ, ಮನಿಲೆಂಡರುಗಳಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಹುಕಾರರಾಗಲೀ, ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತರವಾಗಲೀ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ನಾವು ಸಾಲವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ, ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಪಾಪಸ್ಸು ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ದೋಷಪೂರಿತವಾಗಿವೆ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ದೋಷಪೂರಿತವಾದ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಮುಖಾಂತರ ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ೧೦-೧೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಒದಗಿಸಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಪೂರಿತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಆವನು ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು ಕೊನೆಯಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ ರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್, ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಕೀಂ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮುಂದಾದರೂ ಈ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಡವರು ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದುಡಿದರೆ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಗೊಂಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಕಷ್ಟವೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲ್ಲನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಟಾಕನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ೬-೮ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಕೂಡ ಹಾಳಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಟಾಕ್ ಇದೆ. ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ಕಾಂಪಿಟಿಟೀವ್ ರೇಟ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾದ ರೇಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ದೊಡ್ಡನಗೌಡ)

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ತುಕೋಳ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಳವೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸ್ಕೇಲ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ೨೧೦, ನಾನ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ಸ್ ೧೯೦ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಸಿ ಇ ಒ, ಎಸ್ ಇ ಒ ಇವರಿಗೆ ಕೇವಲ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನೌಕರರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ (ಮುಧೋಳ್):— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ಇಲಾಖೆಯೆಂದರೆ, ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ. ಉಳಿದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾದ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅದರ ಸದುಪಯೋಗ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಎಂಥವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದಂತಹ, ಕಳಂಕರಹಿತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸಿದಂತಹ ಮಹನೀಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಮಾಜ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧಮರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಸಮಾಜ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಹೋಗಿ, ದೇಶ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದುರ್ದೈವ ಬರಬಹುದು. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಹತ್ವದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿ ಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಾಲಿಂಗಪುರ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಪದನ್ನ ಎಂಬ ಒಬ್ಬರು ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಇದ್ದರು. ಅವರು ೨೨ ಸಾವಿರ ನಗದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೨೩ ತಿಂಗಳುಗಳು ಪರಾರಿಯಾಗಿ ಹೋದರು.

ಆತನ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಯಿತು ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ಆತನ ಕಡೆಯಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾರಿಸಿ ೨೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅಂತಹ ಡೈರಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬರುಗಳು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಈಗ ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಚ್ಚಾಟಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಅನೇಕರು ನೀತಿಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಾತರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಲೋಕಲ್ಲಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ವರ್ಗಮಾಡಿ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಿತ್ರರು ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆತ ಸಂಬಳವನ್ನು ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೇ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಮಾವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಮಾವನ ಪರವಾಗಿ ಆತನೇ ಕಂತು ಕೊಟ್ಟು ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ. ರೈತರ ಮನೆತನವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಂತೆ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರ ಕಪಿ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಿಗುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತರಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯ, ಮತ್ತು ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಡಿಯುವಂಥ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಳಿಯಲಿ ಅಥವಾ ಉಳಿಯಲಿ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇರಕೂಡದು. ಈ ರೀತಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉತ್ಸವಂವಾದ ಮತ್ತು ನೀತಿಪಂತರಾದ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಯಾವನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ಎಷ್ಟೊ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಡೀ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI G. CHANDRAKANT (Bidar) Mr. Speaker, Sir, while opposing the Demands placed before this House, I would like to say a few words on this occasion.

† The very pious idea of co-operative movement in the minds of these people seems to have gone. The movement of co-operation was started with the intention to see that everybody in the state and the nation is benefited ther by ultimately. On the contrary, instead of the ultimate consumer or the ultimate man in-the-street being be nefi ted, it is a few people who happen to be the benchmen or the strong supporters of a few in power are now standing to benefit. They have got a certain set of people who are made presidents or Vice-presidents etc. There are about four or five people in Bidar and it is they alone who become the President of this society or that society. They are given the President ship or Vice-presidentship turn by turn. This is how the co-operative societies have become the pasture lands for them and that is how these societies are going to dogs.

I would like to point out that the Taluka Agricultural Marketing Society president is also a bus operator and there is a lorry for carryng agrieultural produce from the fields to the T. A. P. M. S. That man is playing a lot of misohief in the sense that he is using th society's lorrie. for his own purpose and the tyres of the lorries for his own busess These are clearly detectable. Unfortunately, these people have no mind to detect that.

(Sri G, CHANDRAKANT)

In one case, a sum of Rs. 62,000 was the collection made. The expenditure incurred is Rs. 60,000. I do not know whether any Officers have looked into the books maintained in respect of the lorry; I also do not know whether auditors go there and audit the accounts. This is not the only instance. There are a good number of instances. I do not think I shall be able to tell the other instances within the short time at my disposal.

4-30 P.M.

This Department will be doing a great service to the people of Bangalore if they redress one long-standing grievance. There is one Officer by name Sri Hanumanthappa, who is the Superintendent of the Bangalore Regulated Marketing Yard. He has been in Bangalore for the last eight years in the same Department. Even Sri T.R. Shamanna, hon. Member of this House, also spoke to me about him to-day; he also stated that he has been here for the last 8 years and that there are several complaints against him. Nobody has been able to shift him. I do not know whether he is related to some big influential man. Even if he is related to a powerful person, I suggest that he should not continue in that post or in Bangalore as he has been responsible for so many injustices and nuisances. I am told that on the Tumkur Road a Marketing Yard is being built and that he is plying lot of mischief in the allotment of plots for the construction of shops. It appears he has got some outsiders, those who are not residing within the Bangalore Regulated Marketing Yard, got them registered bogusly; and has been allotting plots at a cheaper rate. I do not know what the procedure followed there is, with respect to allotment of plots. I wish to inform the Hon. Minister concerned that there are several complaints against him. The complaints against him seem to be genuine. The Government will be doing a great service to the citizens if he is removed from his present post and an enquiry is held against him. I wish, in the first instance, that Sri Hanumanthappa be immediately transferred out or suspended and enquiry held into the complaints against him. To-day also a few businessmen met me and stated that they had made several representations and written several letters to the concerned Authorities against this Superintendent of the Bangalore Regulated Marketing Yard.

With regard to Food, I wish to say a few words. There is vast propaganda with regard to the growing of hybrid jowar. The Government have adopted a policy to purchase hybrid jowar at a fixed price, namely, Rs. 45 from the agriculturists. But when the agricoutlurist take their produce to the T.A.P.M.S. the Society has been refursing to purchase at the rate fixed by the Government and has been offering lesser price. This has been the complaint at several places. If

Government remove this complaint, it will be a great incentive to the agriculturists to produce more and more hybrid jowar and other hybrid varieties. If this State of affairs continues, hereafter the agriculturists may refuse to take up to growing of hybrid jowar, maize etc. I would appeal to the Minister concerned and other Officers to issue a circular to the T.A.P.M.S. to buy the produce without delay which cause inconvenience to the agriculturists whenever they bring their produce to the T.A.P.M.S.

Another point is, there are no facilities to store these foodgrains. About 800 bags of foodgrains have been rendered unfit for human consumption. The concerned authorities were thinking of disposing of this stuff for cattle-feed purposes. When the Minister visited our place, I brought to his notice that these foodgrains were unfit for human consumption. If it is sold for being used as fodder for animals, I am afraid that it may result in the death of animals. If it has been proved that it is unfit for human consumption, it is better it is destroyed. That has not been done and there is an idea to dispose it of for being used as fodder. I once again stress that it is better that the stock is destroyed and no attempt made to see that it is sold for being utilised as cattle-feed.

With these few words, I thank you and close.

† ಶ್ರೀ ವೆಂಕಾನಾಯಕ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸಹಕಾರ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಎನ್. ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಾದರೂ ಸೇರಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ರೇಡಿಯೋಗಳಲ್ಲಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು, ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದೂ ೨೨ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಚಿವರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್

(ಶ್ರೀ ವೆಂಕಾನಾಯಕ)

ಮಾಡುವಾಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನ್ನರ ವರದಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಐದು ಆಡಿ ಹತ್ತು ಆಡಿ ಆಳ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಆದನ್ನು ಆದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಗಳು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಊರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಆದರೂ ಇರಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತೆಲಗಿ, ಹುಚ್ಚಂಗಿ, ದುರ್ಗ, ಅರಸಿಕೆರೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಟಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ಈ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈ ಕೊ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ-ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವವರೇ ಇಲ್ಲ, ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮಖಂಡಿ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು, ಅವರಂತಹ ಆಫೀಸರು ಸಿಕ್ಕರೆ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ. ಹಿಂದಿನಸಲ ಎರಡು ಮೂರು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ೩೫-೩೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ೪೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ೫೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವರ್ಷ ಆ ಸಾಲದಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ರೈತರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳಸಿದರು. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಸುಂದರ ನಗರ ಅಂತ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಸೇವಕರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂಗಾರಿ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಹುಳ ಬಿದ್ದು ನಾಶವಾಗಿದೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. "ಜೈ ಹಿಂದ್"

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ)

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿನ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಹಾರದ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ನೀತಿ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಆಗಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಂತಹ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಲ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರೇಷನ್ ಪಾಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗದೇ ಇರುವ ವಿಚಾರ ಆಹಾರದ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವರ ಆಡಳಿತ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಶೇಖರಣೆಮಾಡತಕ್ಕ ಬತ್ತ ಮತ್ತು ಬತ್ತವನ್ನು ಅಕ್ಕಿಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹುಷಾರಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಬೆಲೆ ದೊರಕದೆ, ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಅಂದರೆ ಕಚಡಾ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು

ವೈಖರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಆಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕು. ಈಚೆಗೆ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೋಧಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಫರ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಹಾರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಫ್ರೀ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ನ್ಯಾಯವಾದಂತಹ ವರ್ತಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ನಿಜ, ಆದರೂ ಈ ವಿಧವಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜವನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರ್ತಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ, ಡಾಲ್ಡ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಬೇಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಧವಾದ ಟೈರು, ಟ್ಯೂಬುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕೆಲವು ವರ್ತಕರು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಕೃತಕವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅವರ ಅದೃಷ್ಟವೋ ಏನೊ ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಸುಖದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಶಾಕಿರಣ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಿಂದ. ಈಗೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾದರೂ ಕೂಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಆದರಿಂದ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲದೊರೆಯದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಸಹಕಾರದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಡಿತ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಕೋ ಆಪರೇಟರ್ಸ್ ಅಂತ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸೊಸೈಟಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವ ತನಕ ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರೊಫೆಷನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮಹನೀಯರ ಹಿಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಅವರ ಬಲೆಗೆ ಸರಕಾರ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಹಿಂದಿನವರೇ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಕಾಯಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ಲೋಪ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಮೊದಲು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅವರೇ ಇರಬಹುದು. ಅವರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಆಗ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆತಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರಬಾರದು. ಹೊಸಬರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದಿದ್ದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು ಸರಕಾರ ಚಳವಳಿಗೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ದೇಶಾಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆದ್ದಾರಿ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೊಸೈಟಿ ಶುರುವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿತು. ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದುವು. ಅವುಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಸುಖಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಶಪಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಹಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಟಿ, ಆರ್, ತಾಮಣ್ಣ)

ಚಳವಳಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ, ಸರಕಾರದ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜನತಾ ಬಜಾರುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಬರುವ ಕಮಿಷನ್ ಆಸೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಬಟ್ಟೆಬರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಂದು ಹಾಕಿ ಅವು ಮಾರಾಟವಾಗದೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿವೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೬೫ ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಡ್ಮಿನಿ ಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಾದರೂ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಅಧಿಕಾರ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮೊದಲು ಶುರುವಾಗಿರುವುದು. ಅದು ಮುಳುಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಆ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಡ್ ಡೆಟ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನೇಕ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮುಳುಗುವುದರಲ್ಲಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಸರಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ನೇರವಾಗಿ ತಾನೇ ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಕ್ಷಣ ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಲಂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ೧೧೦ ಸ್ಲಂಗಳಿವೆ. ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸ್ಲಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿವೆ. ವರದಿಗಳೇನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇವೆ, ಅವು ಬರೀ ಪುರಾಣ ಹೇಳುವಂತಿವೆ, ವಾಸ್ತವಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡದೆ ಜನರ ಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆ ಉಳಿಸುವರು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಬಜೆಟ್ ವೇಳೆಗಾದರೂ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ನಂಬಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI B. B. SAYANAK (Belgaum) :- Mr. Speaker Sir, I rise to oppose the demands tabled by the Hon. Minister for Co-operation. Sir, this Co-operative movement, according to me, is a selfish movement and these Co-operative Societies are the monopolies of Congressmen. When these Co-operatives were started, the Congress people took the advantage of the opportunity for starting Co-operative Societies for themselves and they are not allowing the other people to be the share-holders of any Co-operative Society. There is a Co-operative Society in Anagol village. The population of Anagol village is more than 10,000 and the shareholders of the Society are only 154 The condition to be a share-holder ofthat Society is that a person should purchase 20 shares of the Societv. only persons who purchase 20 shares and above, may be the share-holders of that Society. This is a condition aginst the constitution Why is the Government not insisting on the Society to allow any person who

purchases 5 Rupes share to be shareholder ? They are not doing that They are following a tradition as in the case of Anagol Society. I am insisting on the Government that they must compel the Societies to have share-holders of Rs. 5/- and Rs. 10/- But the Government is not doing so because the Society is in the hands of Congressmen.

Another important thing, I want to bring to the notice of the Hon. ble House, is that I have not been allowed to start another Society in Anagol village. I have requested the Goverument to permit me to start a Society. But the Government told me when there is already a Society, there is no need for another Society, and therefore, I should not start another Society. It is strange to hear that in Muchandi village in Belgaum Taluk, a Society was started by Marathi people, and, but another Society was allowed to be started by Kannada people. Why this partiality ? The Government should do justice irrespective of caste, religion and Party.

A huge loss has been incurred in the Whole-sale Co-operative Society in Belgaum. The loss for two years is about Rs. 1,20,000/-. The Chairman of that Whole-sale Co-operative Society is one M. L. C. The Credit Co-operative Society in Belgaum is also incurring loss I do not understand why the Government is not superseding all such Societies ?

In Belgaum there is one Marathi Co-operative Urban Co-operative Bank. The peculiarity of that Bank is that a man who is holding a 5 Rupee share is not entitled to ocontest the election for Directorship. Then who is to contest ? A man who has purchased shares worth of Rs. 300/- only is entitled to contest the election and this is against the constitution. This is against the principles of Co-operative Movement. Why you are allowing such discriminatory bye-laws ? Is it justice to allow a man who has purchased Rs. 300/- shares only to contest and not to allow a person who is having only one share worth Rs. 5/- Why you are partial ?

Sir, I have read the Audit reports of only 70 societies. There are so many societies which are not audited in accordance with the provisions of the Co-operative Societies Act, the accounts of Co — operative institutions are to be audited by the audit wing of the Registrar of Co-operative Societies every year. The accounts of 180 societies for 1966-67 and 1116 societies for 1967-68 remain unaudited as at the end of August 1969. May I know why the accounts of these societies are not audited ? The delay in completion of audit was attributed to nonavailability of the books of account, incomplete books and the segure of books by the Police in various cases. There are so many discripancies and there are many adverse remarks against the co-operative movement.

5 P. M.

Sir, in my constituency there are two milk societies, one in Santibasant village and one in Machi village. The Government is not granting loans to these societies because these are Maharashtrian societies. Why this partiality ? All the correspondence, notices and orders are issued to these societies in Kannada, but the people cannot understand Kannada. I think in border areas the fate of the Marati people is at stake and they are denied their right.

With these few words, I conclude

Mr. SPEAKER : —The Hon Minister of State for Food and Civil Supplies may commence his reply.

Sri H. SIDDVEERAPPA :—Sir, I rise to a point of order. How can the Minister reply when not even one Hon. Member has recognised his existence ?

Mr. SPEAKER:—I appreciate the humour of the Hon. Member. The Hon'ble Minister may begin his reply.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಟ್ಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ (ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಗಳ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) —: ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ 'ಎಗ್ಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಯಾರೂ ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉಗ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಬಂದ ನಂತರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ, ಹಾಗೂ ರೈತ ಜನರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋಂದು ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ನಾಡಗೌಡರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ನಾಡಗೌಡರು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ನಾಡಗೌಡರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಇರುವಂತ ಸೊಸೈಟಿ ಯಾವ ಕ್ಲುಪ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೊಂದು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಕ್ಲುಪ್ತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಬರಹ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರಾಗಲೀ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಾಗಲೀ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಆಹಾರ ಖಾತೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡನ ಗೌಡರು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬತ್ತ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಆಗಾಗ ಜಾರಿ ಮಾಡದ್ದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಂಥದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸ್ಟೆಬಿಲೈಜೇಷ್ ಫಂಡ್ ಏಂದು ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಆಹಾರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂಥ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯ್ಯಾರಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಸ್ ಇನೆಸ್ಟೆನ್ಸಸ್ ಇದ್ದರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಅವರು ಸಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಕೂಡ ನಡೆಸಿದೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಅವರೂ ಇದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಇದನ್ನು ತರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದರ ನಂತರ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸಸ್ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಆ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬತ್ತವನ್ನು, ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು, ಜೋಳವನ್ನು, ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅನೇಕವೇಳೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ಹೋದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳ ಆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಟೇಡ, ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ ಮಾಡುವುದರ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನರೇ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೇಟಿನಲ್ಲಿರುವಂತ ಬೆಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೆಲೆಗೆ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗತ್ಯವಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ರೈತರು ಎಷ್ಟು ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಜೋನಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಜೋನಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇರಬಾರದು, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದೆ. ರೈತ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಕೃಷಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜೋನಲ್ ಪದ್ಧತಿ ಕತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆ ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳವು ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ನಾಡಿದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಈ ಧೋರಣೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ನಿಲುಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಕೇರಳ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಈ ನಾಲ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜೋನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ರೈತ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಇದು ಪ್ರಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ :— ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠ್ಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ :—ಒಂದೇ ಜೋನು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರ ಉಪಟಳ, ಕಿರುಕಳ ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರೊಕ್ಯುರ್‌ಮೆಂಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇರಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು. ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ವನಸ್ಪತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಬೇಬಿ ಫುಡ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಇವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹಾಗೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೋರ್ಟ್ ಇದೆ, ಕಾನೂನು ಇದೆ, ಹಾಗು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸಮಾಜವಾದ ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಲಹೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕಾಚಿತ್ ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಇದ್ದರೂ ಬರುವ ವರ್ಷ ಅದು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಕ್ಯುರ್‌ವೆಂಟಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶಿಸ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :— ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ೨೨ ವರ್ಷ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠ್ಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ :—ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್,ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅಕ್ಕಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಕ್ಕಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಪಡೆಯಲು ಸವಲತ್ತು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ರೇಷನ್ ಅಂಗಡಿಗೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈಮಾಡುವ ಅಕ್ಕಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ನುಚ್ಚು ಇರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಲು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಬೆಲೆಗೆ ಹಸನಾದ ಅಕ್ಕಿ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿರುವ ಅಹಮ್ಮದ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಬೆಲೆಯ ಹಸನಾದ ಅಕ್ಕಿ ಆ ಅಂಗಡಿಯವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ? ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ? ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿವೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿಯೇ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಫ್ರಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗಾಗಿ, ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗಾಗಿ. ಆ ಪಡಿತರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳತ್ತು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ವೃಥಾ ಕಾರಣ

ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್ ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರು ಮತ್ತು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ದವಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ-ಪಡಿತರ ಪದ್ಧತಿ. ನಾವು ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗೇ ಬೇರೆ ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿ ಆದರೆ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಧಾನ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ದರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ತಾವುಗಳು ಯಾರು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು—ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೊಸೆಷನ್ ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ತಾವುಗಳು ಯಾರೂ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರಲಾರವು. ಭಗವಂತನು ಕೃಪೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ಆಕಾಶದತ್ತ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿ-ಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri. H. SIDDAVEERAPPA : Before the Minister for Co-operation begins his reply, I would like to have 10 minutes for asking clarification

Mr. SPEAKER : I shall put the Demand sexactly at 6pm.

Sri H. SIDDAVEERAPPA : In tl at case, I would like to have one information : whether he is going to hold the Regulated Market Committee Elections in time. as we have passed the enactment That is a very important question.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಇತರ ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಹೇಗೆ ಕೇಳಿದೆನೋ ಅದೇರೀತಿ ಅವರುಗಳು ಸಹ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ೧-೧ ೧/೨ ಗಂಟೆತ್ರಾಸು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈಗ ೩೦ ಮಿನಿಟ್ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ನಾನು ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳು ಇದ್ದುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಉಗ್ರಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿರಾಧಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಡಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ it is painting lilly which is a superflous adornment ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಖಿಂಡ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ದೊಳಗೆ ಅಗ್ರ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಗಾಡ್ಗಿಲ್‌ರವರು ಈವೊತ್ತು ಅಖಿಲಭಾರತದ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆನ್ ಎಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ನಾಡಗೌಡರೇ ನೀವು ಮಾತಾನಾಡುವ ಕನ್ನಡ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಬೇಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕ್ಷೇಮ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ನೀವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

Organisaional framework for the implement ation of Social objective ಬಗ್ಗೆ Study group of the National Council ಅವರು ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು Sri Gadgil ಮತ್ತು Sri Choksi a d Sri T. A. Pai (Syndicate Bank) ಇವರು ಅದರ ಸದಸ್ಯರು ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"Statement 23 gives selected indicators of the status of the Co-operative movement in States. In assessing the overall progress of the co-operative movement in various states, we should not go by indiv dual indicators, but take into account the totality of the picture. It will be found that the over-all progress made by Gujarath, Maharashtra, Punjab and Mysore is generally more satisfactory as compare to the position in other States in India. The progress in Assam, Bihar Rajasthan, Orissa and Jammu and Kashmir is relatively unsatisfactory Some States like Andhra Pradesh, Hariyana, Kerala and Madhya Pradesh may be considered as coming under. .....

Sri H. SIDDAVEERAPPA —On a p int of order. The Hon. Minister is expected to state what is happening now and give the latest information as has been published in the leader of Indian Express only yesterday or the day before yesterday where it is stated that the Minister for Co-operation in Maharashtra has given his views about his own Department in Maharashtra and that is more anthentic than what is given in this book.

Mr. SPEAKER.—Is it a point of order. I think the hon. Member is only intervening.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ನಿರಾಧಾರವಾದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ He is seized of the matter. ಬಸವೇಶ್ವರರ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಆಗಿ ೩ ವರ್ಷದಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಬಸವೇಶ್ವರರ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ೫೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ, ಅದು ೧೫೫-೨೦ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಡಿಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ನಾವು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರ ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಉಗ್ರಮವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಮನಾಪಲಿ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ

೩೫-೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನು ತಡೆ ಹಾಕಿದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :—ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೇನು? ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಈಪೊತ್ತೇ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

Sri K. H. Patil :— I request the Chair that I shall have to be given an opportunity for personal explanation.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ. —ಅವರು ಮನೆಯ ಸ್ವಂತ ದುಡ್ಡಿನಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. Siddaveerappa :—He has made a very serious allegation.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ :—ಅವರು ಏನು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನಾನು ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri B. P. Gangadhar :—Let him say what he wants to say and let us understand what he has to say.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ :—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಇದ್ದಂಥ ಗದಗ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತನಕ ರೊಕ್ಕ ಇದೆ. ಅವರು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೋನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. H. Patil :—Let me caution the Chair that he is speaking about a matter which is pending in the High Court. The High Court has to give a verdict. Knowing that full well he is making this statement. I am bringing a privilege motion against him.

Mr. Speaker :—Unless he yields the honourable member cannot intervene.

Sri K. H. Patil :— I only want to bring this to his notice. Let him say whatever he has to say supported by document. He is trying to mislead the House.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ :—ನನ್ನ ಕಡೆ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕಾಟನ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡನೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ರೊಕ್ಕ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri G. Chandrakanth :— If Sri K. H. Patil has really done that, why no action was taken against him ?

Sri P. M. Nadgouda :— We have taken action.

Sri H. Siddaveerappa :—The matter is pending in the High Court. Let the Honourable Minister understand that what he is speaking is on a matter which is subjudice.

(*Several members Rose*)

Mr Speaker:—The hon'ble members will please resume their seats. When speaches are made, they should be heard patiently. If there are any grievances, there are many other occations to bring them to the notice of the Minister or the House. But if there are interruptions at every second no progress can possibly be made. So unless the Minister yields to the request of any member, there should not be any interruption.

Sri S. Shivappa :— Sir, I feel that the Minister for Co-operation has got so much of matter to state in reply. I request you at this stage itself to extend the time by at least half an hour or one hour.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ :—ಸ್ವಾಮಿ, ೬ಗಂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೂಡ ಬೆಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. Shivappa :— If you do not permit that, we are not prepared to sit here because the Honourable Minister Nadgouda has said that this is a very important matter and he has a lot of material to reply.

Mr. Speaker :— It has been the consensus of the entire House that the house should adjourn at 6 o' Clock and this has been decided unanimously by the whole House. So unless the entire House agrees to extend the time I cannot agree to it.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ :—ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಖರೆ ಇದೆ. ಅದು ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸ್ ಆಗಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸುಳ್ಳಿನ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ದನಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಗೆ ನಾನು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೂಢೀಕರಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ ಇವರ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು

ಶಿಪಾರಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾಯಿದೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟ ಭದ್ರ ಹಿತಗಳನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದು, ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗ್ಗ ತ್ತಿರುವ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್, ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಲಾಂಗ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡಿಸುವುವಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೊ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ೬೦೦ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೩೦ ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರೈತರು ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಕಡೆ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್, ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಮತ್ತು ಲಾಂಗ್ ಟರ್ಮ್ ಮೂಲಕ ಲೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ೩೨ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೨೧ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಾಲ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಸಾವುಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೊಸ್ಕರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ :—ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರದಲ್ಲಿ ೧೦ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ೬ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡೀ-ಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚೇತನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗೆಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಮನ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ :— ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ೭ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮನೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಸೊಂಟ ಮುರಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿತ್ತು. ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಿ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಷಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಮೂಲಕ ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ ಮೂಲಕ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ :—ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊಡಬಾರ ದೆಂದು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹೇಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ :—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇವೆ, ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಗೌರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮನವೊಲಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರೀ-ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎ. ಆರ್. ಸಿ. ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

SRI H. SIDDAVEERAPPA .—I rise to a point of order. Sir, the point of order is whether the Minister can tell untruth. Let him see what is stated in the booklet circulated to us; he is not speaking the truth. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ವರದಿಯ ಕಾಪಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ:— ೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎ.ಆರ್.ಸಿ ಇಂದ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೧೮.೭೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ. ೩೭ ಯೋಜನೆಗಳು ಎ.ಆರ್‌ಸಿ ಯಿಂದ ಅಪ್ರೂವ್ ಆಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri S. SHIVAPPA:— I rise to a point of order. You were pleased to say in the later part of the discussion that ten minutes would be given for clarification. Now it is ten minutes to Six. Hardly 10 minutes are left. The Hon. Minister has not touched even one-fourth of the papers he has in his hand. Within another 10 minutes he cannot do justice to the debate. He will not be able to give full details about the pointr raised during the course of the debate. He has not yet finished hise reply. Will you fulfil your commitment ?

MR SPEAKER:— The Hon. Member's taking away the Hon. Minister's time. There is one point of order. Let the Hon. minist continue his reply for another minute.

SRI H. SIDDAVEERAPPA:— This is the fourth Budget we are seeing. At no time, had we seen such meaningless discussion.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ:— ನನ್ನ ಬಹಳಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳು ನಾ ಲ್ಕನೇಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಇಡನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೂವ-ಬೇಕೆಂದು ಯೊಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ವೇನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ೨೬ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯುವಭಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗ್ರಾಮ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ಜನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಎಲ್ಲೆರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಬಿಲ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಇನ್ನು ೪-೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆಹಣ ಮುತ್ತ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವ ಈ ಮಹತ್ವದ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಮಲು ಬಜಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಮ ಅದರಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಾಗೂ ಬಲವಂತರಾವ್ ಅವರ ಸಮತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತೇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ಒಂದು ನಿಸ್ಪೃಹವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಸ್ಪೃಹವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರ ವಂಶನಿರ್ವಂಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಸರಕಾರ ಬೆಂಕಿಯ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಸತ್ಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲು ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮ ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಚಿರಾಯುವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಮ್ಮಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ:—ನನಗೆ ಒಂದು ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ಲನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಾದವು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕೈಗೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಸೋಮವಾರವಾದರೂ ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

SRI K. H. PATIL:—I may be given an opportunity to give personal explanation.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ —ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಯಾರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೊ ಅಂಥವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನುಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾರಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿಮಗೆ ಇದಯೇ? ನಾಳೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಖುದ್ದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಮಾನುಷ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ದೊರಕೆ ಹಠಾತ್ತನೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಂ ವರ್ಗಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ:—ಆ ವಿಷಯ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕನು-ಗುಣವಾಗಿ ಯಾವಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ:—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಎಂದು ಭೇದಭಾವ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರ ಪೈಕಿ ೧೦ ಜನಗಳನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ೮ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ೧೦ ಜನಗಳಿಗೆ ಇಂಟರ್ ಮಾಡಿ ೧೦—೨೦ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ:—ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೇದಭಾವ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER:—The question is:-

"That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the Demand Nos. 21, 23, 25, 15 and 53 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with 31st March 1971.

As ordered by the chair the motion for Demands for grants as adopted by the House are reproduced below.

The motion was adopted.

DEMAND NO. 21.—RURAL DEVELOPMENT

32. Rural Development.

"That a sum not exceeding Rs. 2,29,42,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1974, in respect of 'Rural Development'.".

DEMAND NO. 23.—CO-OPERATION

34. Co-operation.

"That a sum not exceeding Rs. 3,86,18,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Co-oporation'.".

DEMAND NO. 25.—COMMUNITY DEVELOPMENT, ETC.

37. Community Development Project, National Extension Service and Local Development Works

"That a sum not exceeding Rs. 3,00,35,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the finacial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works'.".

DEMAND No. 15.—MISCELLANEOUS DEPARTMENTS

26. Miscellaneous Department.

"That a sum not exceeding Rs. 2,39,08,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Miscellaneous Department'.".

DEMAND No. 53.—CAPITAL OUTLAY ON SCHEMES OF GOVERNMENT TRADING.

124. Capital Outlay on Schemes of Government Trading.

"That a sum not exceeding Rs. 33,16,67,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of 'Capital Outlay on Schemes of Government Trading'.".

Mr. Speaker: Now the House will raise and meet tomorrow at 8-30A.M.

---

the House adjourned at two minutes past Six of the clock to meet again at Thirty minutes past Eight of the Clock on Saturday the 21st March 1970.

WD 14742—GPB—520—28-8-1970